

Yeni

HİTİT

Yabancılar İçin Türkçe
Ders Kitabı

3

B2-C1

YÜKSEK

TÖMER
Türkçe ve Yabancı Dil Araştırma ve Uygulama Merkezi

**Yeni Hıtit 3
Yabancılar İçin Türkçe
Ders Kitabı**

ISBN: 978-975-482-802-3
ANKARA ÜNİVERSİTESİ BASIMEVİ
İncitAŞı Sok. No: 10
06510 Beşevler / ANKARA
Tel: 0(312) 213 66 55
Basım Tarihi: 08.04.2009

© Ankara Üniversitesi TÖMER

Editör

Prof. Dr. N. Engin UZUN

Konu Desenlemesi

Dr. Dursun KÖSE

Hazırlayanlar

Cemil KURT

E. Nurşen AYGÜN

Elif LEBLEBİCİ

Özden ALTINKAYNAK COŞKUN

"Dilbilgisi Desteği"

Prof. Dr. N. Engin UZUN

Cemil KURT

Dizgi ve Grafik

Gamze KANTAŞ

Fotoğraflar*

Enver ÖZÜSTÜN

Özgür BOĞAZLIYANLIOĞLU

*Bu kitaptaki bazı görseller, www.fotolia.com'dan satın alınarak kullanılmış bazı görseller ise yayın hakkının saklı olduğuna dair uyarıların olmadığı, paylaşımıma açık internet sitelerinden alınmıştır. Hakları saklı olsun olmasın, tarafımızca bilinmemeyen eser sahibine, Türkçenin yabancı dil olarak öğretimine bu kitapta yer aldıkları oranda yaptıkları katkılarından dolayı teşekkürü bir borç biliyoruz.

ÖNSÖZ

Bu kitap, Ankara Üniversitesi Türkçe ve Yabancı Dil Araştırma ve Uygulama Merkezi TÖMER tarafından hazırlanan "Yeni Hitit Yabancılar İçin Türkçe" adlı dil öğretim setinin, birer çalışma kitabı ve öğretmen kitabı da yer aldığı III. Takımına (YÜKSEK düzeyine) ait ders kitabıdır. Sınıf içinde uygulanmaya elverişli biçimde hazırlanan bu ders kitabı yanında, kitapta bulunan dinleme metinlerinin ses kayıtlarının yer aldığı bir yoğunçalar bulunmaktadır.

"Yeni Hitit Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitabı", kullanıcılarını, Avrupa Konseyi'nin Ortak Avrupa Çerçevesi (Common European Framework) adlı kılavuzu doğrultusunda TÖMER tarafından geliştirilen ve 2004 yılında Avrupa Konseyi'nce onaylanan 56.2004 model nolu "Yetişkinler İçin Avrupa Dil Portfoliyosu"nda (TÖMER ADP'sinde belirlenen B2 ve C1 düzeyi becerilerine ulaşmayı hedeflemektedir.

TÖMER ADP betimleyicilerinin (bkz. s.190-191) gerektirdiği konulara göre desenlenen 12 Üiteden oluşan Ders Kitabı'nda her bir ünite 3 alt konuya ayrılmıştır. Üniteler düzeye ve düzlemlere uygun metin türleri ile bezenmiş; metinler DİNLEME, OKUMA, SÖZLÜ ANLATIM, KARŞILIKLI KONUSMA ve YAZILI ANLATIM beceri düzlemlerine yönelik etkinliklerle dengeli biçimde desteklenmiş ve her bir etkinlik için anlaşılması kolay, uygulaması kısa sürede kolaylık yaratacak yönerge ve başlıklar verilmiştir. Her Üitede yer alan dilbilgisi tabloları, kullanıcıların dilin yapısını ve işleyişini basit bir sunumla görmelerine olanak sağlayan ve sınıf içi etkinliklerle kolayca hareketlenebilecek bir yapılanmıştır.

Her ünitenin sonundaki göndermelerle kullanıcılar, özel olarak tasarlanmış KARŞILIKLI KONUSMA etkinlerine yönlendirilmekte; dil kullanımının bu en etkin düzlemine özgü hazırlanmış etkinliklerle onların, ünite boyunca öğrendikleri bilgileri ve edindikleri becerileri pekiştirmeleri beklenmektedir.

Kitabın son bölümünde yer alan "Dilbilgisi Desteği", her Üitede yer alan dilbilgisi tablolarının içeriği yapılar hakkında kısa ama özlü bilgiler sunmaktadır. Bu bölümde kullanıcıların, Türkçenin yapısı ve işleyışılarındaki bazı olası sorularına da yanıt bulacakları umulmaktadır.

Elinizdeki ders kitabı bir parçası olduğu "Yeni Hitit Yabancılar İçin Türkçe 3" seti, Ankara Üniversitesi TÖMER'in 20 yılı aşkın birikim ve deneyimini Avrupa Konseyi'nin çağdaş dil öğretim ölçütleri ile birleştirmesinin bir ürünüdür. Buehründe TÖMER'in gelmiş geçmiş ve halihazırda tüm Türkçe okutmanlarının emeği ve katkısı bulunmaktadır. TÖMER onlara teşekkür ederken, bu kitabı kullanıcılarına da "Türkçe'de buluşmak üzere" kolaylıklar diler.

İçindekiler

1.
ÜNİTE

EDEBİYAT DÜNYASINDAN

2.
ÜNİTE

YAŞADIKÇA

3.
ÜNİTE

KURTULAMADIKLARIMIZ

4.
ÜNİTE

DÜNYACA ÜNLÜ

5.
ÜNİTE

PARA...PARA...PARA...

6.
ÜNİTE

DİLE GELMEK

1.1	Okur Yazır misiniz?	6
	BİLEŞİK ZAMANLAR (hikayel) zaman/kip + <i>-[y]ldı</i> /< /-dil/	7
1.2	Türkçe Yazın	10
	BİLEŞİK ZAMANLAR (irivayel) zaman/kip + <i>-[y]lmış</i> /< /-miş/	12
1.3	Sizin Klasiğiniz Ne?	14
	BİLEŞİK ZAMANLAR (şartlı) zaman/kip + <i>-[y]sE</i> /< /-se/	15
2.1	Gençlik Başında Duman	18
	ULAÇLAR <i>-DlkçE</i> , <i>-Dlk</i> + iyelik sürece süresince, boyunca	19
2.2	Hayatınızda Kim Var?	22
	ULAÇLAR <i>-Dlk/-[y]EcEk</i> + iyelik kadar <i>-[y]EcEk</i> kadar	24
2.3	Eyah! Yaşlıyorum!	26
	ULAÇLAR <i>Dlk/-[y]EcEk</i> + iyelik gibi	29
3.1	Neden Korkuyorsunuz?	30
	BİRLEŞİK ZAMANLAR zaman + ol	31
3.2	Onsuz Olmaz	34
	BİRLEŞİK ZAMANLAR (genişlemiş) zaman + gibi ol	35
3.3	Takmayın Kafanız	38
	ULAÇLAR <i>-cEşinE</i> <i>-[y]lmış gibi</i>	39
4.1	Dünya Mutfakları	42
	TEZLİK <i>-[y]lver-</i>	43
4.2	Dünyanın Dansı	46
	SÜRME <i>-[y]Edur-</i> , <i>-[y]Ekal</i> , <i>-[y]Egel-</i>	47
4.3	Gıysiler	50
	YETERLİK <i>-[y]Ebil-</i> / <i>-[y]EmE-</i>	51
5.1	Paranın Ne Önemi Var?	54
	ULAÇLAR <i>-mEktEnsE</i> , <i>-mEk</i> varken, <i>-mEk</i> yerine <i>-[y]EcEk</i> + iyelik + <i>-InE</i> , <i>-[y]EcEk</i> + iyelik yerde	55
5.2	Lüküs Hayat	58
	SİFATLAR <i>-sEl</i>	59
5.3	Az Para İle Çok Mutluluk	62
	BAĞLAÇLAR <i>kıllıller</i>	63
6.1	Dil ve İletişim	66
	ULAÇLAR <i>-Dlk /-[y]EcEk</i> + iyelik + <i>-InE</i> göre <i>-Dlk</i> + iyelik kadarıyla	67
6.2	Bedenimizin Dili	70
	ULAÇLAR <i>-Dlk</i> + iyelik takdirde <i>-mE</i> + iyelik durumunda	71
6.5	Dilin Kemiği	74
	OLUMSUZLUK <i>değil</i>	75

İçindekiler

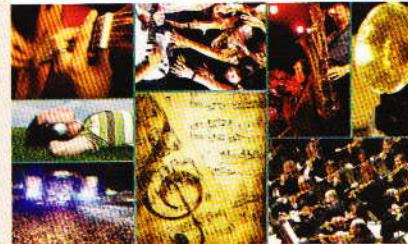
7.1	Gülümse	78
	ULAÇLAR ...- <i>y</i> E...- <i>y</i> E	79
7.2	Mizahın Türkçesi	82
	YINELEMELER ... <i>m</i> l ...	83
7.3	Komedî Dünyası	86
	BELİRTEÇLER <i>hiç yoktan, hiç değilse</i>	87

HADİ BENİ GÖLDÜR

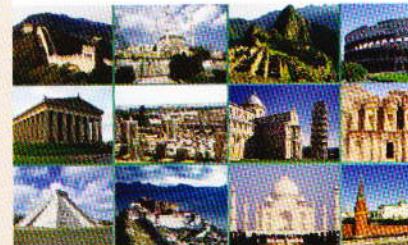
8.1	Müzik Başucumda	90
	EDİLGEN - <i>il</i> + - <i>mEkiEldır</i>	92
8.2	Çare Müzikte	94
	ULAÇLAR - <i>mEksızın</i>	95
8.3	Şarkı Söylemek Lazım	98
	BELİRTEÇLER <i>henüz, daha artık, zaten, şimdilik</i>	100

RUHUN GİDASI

9.1	Dünyanın Bin Bir Harikası	102
	ULAÇLAR - <i>mEklE</i> , - <i>mEklE beraber/birdikte</i> - <i>mEklE kalma-</i> , - <i>Dik + iyelik</i> + - <i>ylxE kal-</i>	103
9.2	Taşın Eşтелиği	106
	ULAÇLAR - <i>mEk /-mE</i> + iyelik <i>koşuluyla / şartıyla</i>	107
9.3	Sayılı Kentleşme	110
	BAĞLAC <i>ki</i>	111

YAPI VE YAPIM

10.1	Her An Her Yerde	114
	ADLAŞTIRMA - <i>mış + ilk</i> + iyelik <i>var/yok/ol-</i> - <i>Dik /-ylxEcEk</i> + iyelik <i>var/yok/ol-</i>	115
10.2	Bir Dizi Dizi	118
	YINELEMELER ... - <i>mEslnE</i> /- <i>mEslnE</i> <i>dE</i> ...	120
10.3	Yarışalım mı?	122
	BELİRTEÇLER <i>yalnız, yalnızca, sadece, ancak</i>	123

TELE-VİZYON

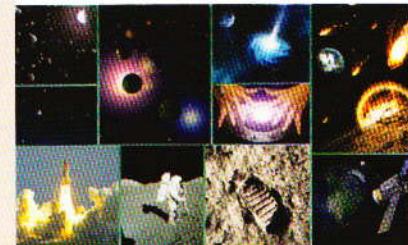
11.1	Bizi Biz Yapan Beyin	126
	DURUM EKLERİ lyan işlevleri - <i>y</i> E, - <i>DE</i> , - <i>DEn</i>	127
11.2	Zeka Küpü müsunüz?	130
	ULAÇLAR - <i>mE/-ylş</i> + iyelik + - <i>ln/dEn</i> önce/sonra/itibaren	131
11.3	Güç Bende Artık	134
	SORU (imali)	135

İNSANIN BÜYÜK SIRRI

12.1	Evrende Yolculuk	138
	SIFATLAR Isralanışlı	139
12.2	Uzaya Yolculuk	142
	ADLAŞMA sıfat + iyelik > ad	143
12.3	Yıldızların Söyledikleri	146
	İLGEÇLER <i>dışında, -ln/dEn başka</i> - <i>ln/in yanında/yanı sıra</i>	147

UZAYDAYIZ

7.

ÜNİTE

8.

ÜNİTE

9.

ÜNİTE

10.

ÜNİTE

11.

ÜNİTE

12.

ÜNİTE

1

Edebiyat Dünyasından

1. Okur Yazar misiniz?

1 Tartışalım

Ne Kadar Okuyoruz?

1 Sadece geceleri uykuya dalmak için kitap okuyorum. Eskiden bir de otobüste okuyordum ama artık işe arabaya gittiğim için yolda da okumuyorum. Açıkçası başka zaman vaktim de olmuyor, aklıma da gelmiyor.

Gülşah 20

2 Ayda 2 kitabı okuyorum. Gençken daha da çok okuyordum. Her gün en az 1 saatimi okumaya ayırıyorum. Bu benim için hem dinlendirici hem de çok keyifli.

Emel 45

3 Kitap okumak bence çok sıkıcı. Öğrenciyken bili okumuyordum. Film izlemeyi tercih ediyorum. Hiç değilse sonunda ne olacağını görmek için bir sürü zaman harcamaya gerek kalmıyor.

Onur 30

4 Benim hayatımda kitap okumak

Kitap okumamanın nedenlerini ortaya koyma amacıyla yapılan bir araştırmada, "Niçin okumuyorsunuz?" sorusuna katılımcıların verdikleri yanıtlar aşağıda. Hangilerine katılıyorsunuz?

- Kitaplar pahalı.
- Okul eğitiminde okuma alışkanlığı verilmiyor.
- Televizyon, insanları kitap okumaktan uzaklaştırıyor.
- Öğrencilerin çok fazla ödevi var.
- Herkesin çalışma temposu çok yoğun.
- Diğer nedenler

BİLEŞİK ZAMANLAR (hikayel)

zaman/kip + -*yldı* / < i-di>

Adır.	Eylem	-	Zaman Eki	?	Hikaye Eki	Kişî Eki
ben	ara, öğren	-ma/-me	-yor/-iyor/-iyor/-uyor/-üyor	-mi	-di/-di/-du/-dü/-ydi/-ydi/-ydu/-ydü	-m
sen	otur, yap	-mi/-mi	-di/-di/-du/-dü/-ti/-ti/-tu/-tü	-mi	-ti/-ti/-tu/-tü	-n
o	gel, katıl	-mu/-mü	-acak/-yacak/-yecek	-mu		-
biz	et, geç	-maz/-mez	-miş/-mis/-muş/-müş	-mÜ		-k
siz	tanı,		-t/-it/-it/-ur/-ür/-ar/-er			-niz/-niz/-nuz/-nüz
onlar			-mali/-meli			-lat/-ler
			-sa/-se			

Örnekler

*Dün sen beni aramayacak miydin?**(Ben) keşke seni daha önce tanışaydım.**(Ben) Türkiye'ye gelmeden önce biraz Türkçe öğrenmiştim.**(Biz) yıllar önce bu sokakta oturuyorduk.**(Siz) geç kaldınız. Daha erken gelmeliydiniz.**Son geziye onlar da bizimle birlikte katıldı/baştı/katıldırdı.**(Siz) meşgul müsünüz? (Ben) bilseydim rahatsız etmezdim.**(O) benim yerimde olsa böyle yapmadı.**(O) neredeyse sınıfı geçemeyecekti.**(Siz) gençken de Türkçe biliyor musun?*

2 Tamamlayalım

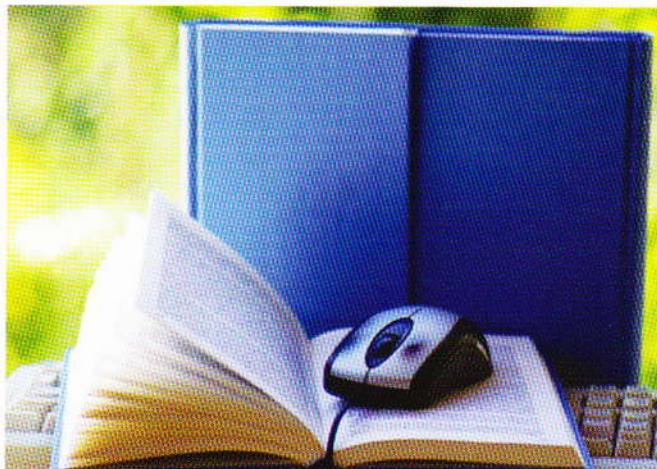
- Seni gördüğümে çok şaşırdım. Burada olacağını bil_____.
- Bana mı hak veriyorsun? Senin beni suçu bulduğumu san_____ çünkü bana soğuk davrandın.
- Televizyon olmadığı yıllarda, insanlar daha çok kitap oku_____.
- Yeni evimi görmedin. Sen Ankara'ya son geldiğinde ben Çankaya'da otur_____.
- Gençken hiçbir şeyden kork_____.
- Tam onlara mutlu haberi vermek için yanlarına git_____ ki kaza yaptım.
- Niçin beni beklediniz? Ben de sizinle gel_____.
- Eski den her fırscatta tatil için bir yerlere git_____, şimdysi her şeye üşeniyorum.
- 6 ay önce "Arabam yok." diye sizlan_____. Şimdi de arabayı satmak istiyorsun.
- Türkiye'ye geldiğim ilk aylarda Türklerin konuşmayı anla_____ ama şimdî her şeyi rahatlıkla anlayabiliyorum.
- Seni çok merak ettim. Neredeyse polisi ara_____. Niçin beni aramadın?
- Türkiye'ye yerleşeli 2 ay oldu ama daha önce tatil için pek çok kez gel_____.
- Kemal ile konuştu. Az daha ona sürpriz bir doğum günü partisi hazırladığını ağızından kaçır_____.
- Biraz yavaş git. Az kalsın öndeeki arabaya çarp_____.

3 Tamamlayalım

- Çocukken en çok hangi çizgi filmi sev_____?
- Hani ders çalış_____? Bu televizyon niçin açık?
- Üniversitedeyken yurta mı kal_____?
- Seninle gelmek istediğimi bil_____? Niçin bini beklededin?
- Eyyah! Çikolata sevmediğinizi bil_____. Ben de sizin için çikolatalı kek yapmıştım.
- Seni aradığında uyu_____? Telefonu açmadın.
- Anne, ben küçükken yaramazlık yap_____?
- Çok yorgun olduğumu bil_____? Niçin bu akşam arkadaşlarını davet ettin!
- Bu filmi daha önce izle_____? Sanki hayal meyal hatırlıyorum.
- Biz üniversitedeyken her hafta sonu sinemaya giderdik. Siz de git_____?
- Sen dün akşam tatile çık_____? Bugün ofiste ne işin var?
- Türkiye'ye geldiğiniz zaman Türkçe bil_____?
- Siz geçen yıl Çankaya Spor kulübünde git_____? Sanki sizi oradan hatırlıyorum.
- Bu kadar üzüleceğini bilseydim sana hiç bunları anlat_____?
- Böyle habersiz geldim. Bir yere git_____?

4 Yerleştirelim, işaretleyelim

Okumanın e-hali

kitap formunun ayrıntılarına girelim beraber.

E-Kitap Nasıl Okunur?

E-kitabı ya da diğer adıyla sanal kitabı, sitenin işleyişine göre ücretli ya da ücretsiz okuyabiliyorsunuz.

E-kitaplar bilgisayar ekranında okundukları gibi, bu amaçla tasarlanan cihazlara da yüklenebiliyor. Bir kitap ebadında üretilen bu cihazlara bilgisayardan yüklenen dosyalar, cihazın ekranından okunuyor.

Basılı Kitaba Tehdit mi?

Ancak şöyle bir endişe de var: E-kitap bir gün basılı kitabı hatta okumanın sonunu mu getirecek?

Okumanın değil ama basılı kitabı olabilir. (3)

Sonuç olarak insanoğlu önceleri tabletleri, sonra papirüsü kullanıyordu. Yıllar sonra da kağıt kullanıldı. (4)

Gelecekte kitabı yerini belki e-kitap alacak ama okuma kavramı yok olmayacağı kesinlikle yersiz bir endişe .

E-Kitap Okumanın Nesi İyi, Nesi Kötü?

Once iyiler:

- Bugüne kadar herkes bütçesini zorlayan kitabı fiyatlarından yakınıyordu. Basım, dağıtım gibi ek masrafları olmadığı için maliyeti yok deneyecek kadar az olan e-kitaplar, bu sorunu çözecek.

- Binlerce sayfayı ince bir kitabı boyutuna indirilebiliyor. Ağır çantalar, seyahate çıkarken yanınızda almak isteyip de valize nasıl siğdiracağınızı bilemediğiniz ciltler, raflardan taşan, yeni kitaplık yapıldıkça artan kitaplar e-kitapla beraber tarihe karışıyor.

- Uzun vadede e-kitap çevre korumasına katkı sağlıyor. Basılan kitabı sayısı azaldıkça kağıt tüketimi azalacak, dolayısıyla ağaçların kesilmesi de tabii. Çevre dostu okumalar, sanal kitaplar sayesinde kapıda görünüyor.

- Elektronik ortamın sağladığı olanaklar sayesinde, konular, yazı yanında, ses, müzik ve görüntü ile desteklenebiliyor.

- Kitap içinde bir bölümü ararken dakikalarca sayfaları karıştırıyordu ama artık tek bir sözcüğü bile birkaç saniye içinde bulabiliyoruz.

Ve kötüler:

- Eğer bilgisayar ya da benzeri cihazları kullanmıyorsanız o kitaptan mahrum kalmışsınızdır.

- Bu kitapların satışı ve satın alma işlemleri sanal mağazalar üzerinden yapılıyor. Bu da ödeme sırasında ortaya çıkabilecek bazı güvenlik sorunları anlamına geliyor.

- Bir başka güvenlik sorunu da indirdiğiniz dosyanın bilgisayarınıza virüs bulaştırması. Bir kitap okumaya niyetlenip bütün dosyalarınızı kaybedebilirsiniz.

- Ekran başında e-kitabınızı geçirdiğiniz süre uzadıkça bu tip sorumlara daha çok maruz kalabilirsiniz.

Miraç Zeynep Ökartal'ın "Okumanın E-Hali" adlı yazısından uyarlanmıştır

- Hatta son yıllarda kitap okuma zevkimiz bile bilgisayar taşındı.
- Yani okuma biçimleri her dönemde değişiyordu ama okuma kavramı her zaman varlığını sürdürüyor.
- Bunun hiç de küçümsenmeyecek bir rakam olduğunu düşündük ve bu konuda hem kendimizi hem sizleri aydınlatalım dedik.
- Çünkü keşiflere, yeni cihazlara, yaşamımızı kolaylaştırmak iddiasında olan her şeye uyum sağlıyoruz bir biçimde.

Bu:

- Basılı kitabın e-kitabın sonunu getirmesi.
- Basılı kitabın e-kitabın yerini alması.
- Yeni okuma biçimlerinin ortaya çıkması.
- E-kitabın okumanın sonunu getirmesi.

E-kitabın avantajları:

- Satın alma süreci basılı kitapta daha az riskli.
- Daha kolay taşınabilir ve saklanabilir.
- Internetten ücretsiz ya da çok ucuz okunabilir.
- Yazı dışındaki içeriklerle de desteklenebilir.

5 İşaretleyelim, yazalım

	basılı kitap	e-kitap
Ekonominik		
Kullanışlı		
Keyifli		
Ekolojik		
Diger		

7 İşaretleyelim

Nobel Edebiyat Ödülü

Doğru Yanlış

1. Nobel edebiyat ödülünü kazananı, hayattayken Alfred Nobel belirliyor.
2. Nobel ödülüne yalnızca yazar örgütlerinin, Üniversitelerin dil bilimi akademisyenleri ve Akademi üyeleri aday olabilirler.
3. Akademi üyelerinden 5 kişilik bir grup ön eleme yapıyor.
4. Ödülün sahibini belirleyen 18 kişilik grup 3 yılda bir değişiyor.

Eserin Nobel ödülü alabilmesi için gerekli şartlar:

- Dili zenginleştirmesi
- Edebiyatta yenilik yaratması
- Yazıldığı dile ve kültüre özgü olması
- Kelime oyunları içermesi
- Başka dillere çevrilebilmesi
- Yazıldıkten sonraki tarihlerde de anlaşılabilir olması.

Var Yok

1. Nobel ödülünü kazananı kaç kişilik komite belirliyor?
2. Ödülü kazananı belirleyecek komitedeki kişiler hangi mesleklerden seçiliyor?
3. Ön elemelerin ardından kaç yazarın eserleri tüm Akademi üyelerince inceleniyor?
4. Orhan Pamuk'un Nobel ödülü ile ilgili düşünceleri neler?
5. Yazarlar Nobel ödülüne niçin değer veriyor?
6. Nobel Vakfının kuralları neler?

6 Anlatalım

Hayatımızda Neler Değişti?

Birkaç yıl öncesine kadar kitap okumak için mutlaka kitapevlerine giderek kitap satın almak gerekiyordu. Ancak günümüzde internet üzerinden kitap okumak da mümkün.

- Eskiden
- 1 yıl öncesine kadar
- Bundan 20 yıl önce
- Geçtiğimiz yüzyılda

8 Eşleyelim, işaretleyelim, dolduralım

Şimdiki Çocuklar Harika

Sevgili Arkadaşım Zeynep,

Annenin Metin'e sık sık "Ağzına biber doldururum." dediğini yazmışsin. Bütün annelerin sözü bu... Annem de kardeşim Fatoş'a ikide bir böyle söyler. Fatoş daha okula gitmiyor, iki yıl sonra gidecek. Geçenlerde annem çok kızdı Fatoş'a. "Şimdi ağzına biber doldururum!" diye bağırdı. Bak, olayı sana baştan anlatayım.

Babam, ağızı alışmış, her sözün başında "Ulan, ulan be, vay anasını!" diye konuşur. Yani dili biraz argoya kaçar. Fatoş da, kimden ne duyarsa papağan gibi tekrarlıyor, ne görürse öyle yapıyor. Fatoş'un babamı taklit ederek peltek peltek "Ulan be..." "Vay anasını!" gibi sözler söylemesine bizim evde herkes bayılıyor. Onu çok sevimli buluyorlar, "Sanki büyümüş de küçülmüş," diyorlar.

Geçenlerde bir gece bize bir komşu konuk gelmişti. Çok komik bir adam... Ne anlatsa kahkahalarla güldürüyor. En çok gülen de Fatoş. O, söylenilenlerden bişey anlamıyor ama, herkes güliyor diye o hepimizden çok güllüyor. İşte o konuk **başından geçen** bir olayı anlattı. Çalıştıkları yere bir Alman uzman gelmiş. Bigün uzman, Almanca, demiş ki, "Burda herkes birbirine sık sık, 'Ulan' diyor, dikkatimi çekti. 'Ulan' ne demektir? Almanın sözlerinden dolayı komşumuzun yüzü kızarmış. Doğrusunu söylese yabancıya karşı ayıp olacak. Onun için başka türlü söylemiş: 'Bizde 'ulan'sız konuşulmaz. Dilimizde 'ulan', 'sayın' demektir. Biz birbirimizi, yalnız adlarımızla çağrırmayız, bir de adımızın önüne 'ulan' getiririz..."

Bıkac gün sonra, o işyerinde yönetim kurulu toplantısı olacakmış. Kenan adındaki genel müdür de toplantıya başkanlık ediyormuş. Alman uzman o toplantıda, yönetim kurulu üyelerine açıklamalarda bulunacakmış. Alman, toplantıda Türklerde sevimli görünüşün diye, Almanca konuşurken, yeni öğrendiği bıkac Türkçe kelimeyi de araya karıştırılmış. Öğrendiği Türkçe kelimeler de 'merhaba', 'bay', 'çok güzel', bir de son öğrendiği 'ulan'... Konuşmasının en ciddi yerinde uzman birden, "Ulan Kenan Bey..." deyince, oradakiler şaşırılmışlar. Alman sık sık "Ulan Kenan Bey..." diyecek. Genel müdür kendisine "ulan" denilmesine kızıormuş ama belli etmemeye çalışıyordu. Alman ikide bir "Ulan Kenan Bey" dedikçe, öbür üyeleri de kis kis güllerymiş. O günden sonra Genel Müdürün adı "Ulan Kenan Bey" kalmış. Konuğumuz bu olayı öyle tatlı anlatıyordu ki, hepimiz **gülmekten kirliyorduk**.

Başa bigün evimize başka konuklar geldi. Babamın söylediğine göre önemli kişilermiş. Aksam sofraya oturuldu. Kardeşim Fatoş konukların çok hoşuna gitti. 'Aman

ne cici, ne uslu kız...' diyorlardı. Fatoş'u bu kadar terbiyeli yetiştirdiği için annemi kutladılar. Babam, "Efendim", dedi, "Anneleri çocuklarını hiç sokağa bırakmaz. O yüzden terbiyeleri bozulmuyor." Annem, "Ne de olsa, sokak çocukların terbiyesiz laflar öğrenebilirler. Onun için sokağa salivermem." diye ekledi. Konuk kadınlardan biri, "Çok doğru efendim", dedi. Hatta okulda bile çocukların terbiyesi bozuluyor. Göz değişmesin, maşallah çok terbiye li kızınız var."

Ovgülerden pek şişinen Fatoş **havaya girdi**. Konuklara kendini daha çok beğendirmek için bütün marifetlerini göstermeye kalktı. Birdenbire "Ulan baba bel.." diye söyleşti. Fatoş, bu sözlerine, her zamanki gibi, gülüneğini saniyordu ama soğuk bir sessizlik oldu. Babamın adeta **nutku tutuldu**. Durumu kurtarmak için, sesini yumusatarak zar zar "Efendim kızım... dedi." "Ulan baba bel..."

Ama niçin gülmüyordu bu insanlar her zamanki gibi? Fatoş, konukları ille de güldürmek istiyordu. Bu kez babamdan duyduğu başka bir lafi ama bu kez **ağza alınmayacak** bir lafi söyleyiverdi... En sonunda başarmıştı. Konuklar, kendilerini tutamayıp kahkahayı bastılar. Gülüşmeler karşısında çok beğenildiğini sanan Fatoş, o ayıp lafi birkaç kere daha tekrarladı. Annem baktı ki **sonu gelmeyecek, kaşlarını çatıp** "Sus bakayım, şimdi ağzına biber doldururum!" diye bağırdı.

Fatoş, beğenileceği yerde, bir de üstelik herkesin içinde **laflı işitince**, ağlamaya başladı. Konuk kadınlardan biri annemi avutmak için, "Üzülmeyin efendim", dedi. "Bizimkiler daha neler söylüyorlar. Sizinki yine iyi maşallah... Daha küçük, **aklı ermez..**" Babam, Fatoş'un söylemeklerine pek şaşırılmış görünerek, "Kimden öğreniyor bu lafları bilmem ki..." dedi. Annem, "Hiç de sokağa bırakmayız. Nerenin duyar da öğrenir bu lafları!" diye karşılık verdi. Bense, onların bu soruşlarını gerçek sanıp "Evde konuşulurken duyup öğreniyor," diyerek öyle bir pof kırdım ki... Babam birden patlar gibi, "Ulan, bizim evde öyle laflar konuşulur mu be!" diye bağırınca, konuklar gerçekten kendilerini tutamayıp güldüler. Babam da gülerek zorunda kaldı.

Zeynep, sözde mektubumu kısa kesmek istiyordum, ama yine uzadı. Yaz tatlinde İstanbul'a gelecek misiniz? Gelirsen görüşürüz. Sen hic olmazsa Ankara'yı gördün. Ben İstanbul'dan başka yer bilmiyorum.

Esen kalman dileğiyle mektubuma son veriyorum.

(Aziz Nesin'in *'Şimdiki Çocuklar Harika'* adlı kitabından)

1. laf işitmek	☐ söylemenmesi çok ayıp söz
2. başından geçmek	☐ anlayabilmek
3. havaya girmek	☐ azarlanmak
4. hoşuna gitmek	☐ aşırı derecede gülmek
5. nutku tutulmak	☐ beğenmek
6. ağıza alınmayacak	☐ bitmek
7. aklı ermek	☐ kibirlenmek, övünmek
8. sonu gelmek	☐ konuşamaz olmak
9. kaşlarını çatmak	☐ utanmak
10. gülmekten kırılmak	☐ yaşanmak, olmak
11. pot kırmak	☐ karşısındakine dokunacak söz söylemek
12. yüzü kızarmak	☐ kızmak, sinirlenmek

Doğru Yanlış

1. "Ağzına biber doldururum." sözü yalanı ortaya çıkan kişilere söylenir.	☐	☐
2. Komşu, Alman misafirini kandırmak için ona "ulan"ın anlamını yanlış anlatmış.	☐	☐
3. Alman uzman toplantıda herkese "ulan" diyerek hitap ediyormuş.	☐	☐
4. Annesinin söylediğine göre Fatoş sokakta oyun oynamamış.	☐	☐
5. Fatoş niye azarlandığını anlayamamış.	☐	☐

Olay	Kişi	Tepki
Babanın "Ulan" demesi	Fatoş	
Alman uzmanın "Ulan" demesi	Genel Müdür	
Fatoş'un "Ulan" demesi	Baba	

9 İşaretleyelim, tamamlayalım

Aşık Veysel: Dostlar Beni Hatırlasın

Ben giderim adım kalır,

Dostlar beni hatırlasın.

Düğün olur, bayram gelir

Dostlar beni hatırlasın.

Can kafeste durmaz uçar,

Dünya bir han, konan göcer,

Ay dolanır yıllar geçer,

Dostlar beni hatırlasın.

Can bedenden ayrılacek,

Tütmez baca, yanmaz ocak,

Selam olsun kucak kucak,

Dostlar beni hatırlasın.

Var Yok

Aşık Veysel'in:

1. doğum ve ölüm tarihleri

2. nereli olduğu

3. görmeyişinin nedeni

4. saz calmaya nasıl başladığı

5. kaç çocuğu olduğu

6. beğendiği halk şairleri

7. en beğenilen eserleri

8. bazı karakter özellikleri

Doğru Yanlış

1. Veysel yedi yaşındayken köyünde çiçek salgını başlamış.

2. Veysel'in iki gözü de çiçek hastalığı nedeniyle görmez olmuş.

3. Veysel'in gözleri sadece kırmızı rengi seçebilirmiştir.

4. Veysel'e saz calmayı babası öğretmiş.

5. Aşık Veysel iki kez evlenmiştir.

6. Aşık Veysel 1933 yılına kadar kendi şiirlerini söylememiştir.

7. Aşık Veysel bir dönem köy köy dolaşarak saz dersleri vermiş.

8. Aşık Veysel köylülerin de yardımıyla köyünün ilk meyve bahçesini yetiştirmiştir.

BİLEŞİK ZAMANLAR (rvavet)

zaman/kip + -*iy/mis* / < i-mis'

Adı	Eylem	-	Zaman Eki	-	Rivayet Eki	Kisi Eki
ben	yap	-ma/-me	-yor/-iyor/-iyor/-uyor/-üyor	-mi	-miş/-miş/-muş/-muş	-ım/-im/-um/-üm
sen	yaşa	-mı/-mi	-acak/-yacak/-yecek	-mi	-ymış/-ymış/-ymus/-ymuş	-sim/-sin/-sun/-sün
o	gör	-mu/-mü	-mıs/-mıs/-muş/-müs	-mu	-	-
biz	haberleş	-maz/-mez	-t/-ıt/-ır/-ur/-ür/-ar/-er	-mə	-	-ız/-iz/-uz/-üz
siz	çalış		-mali/-meli		-sınız/-sınız/-synuz/-sünüz	-lor/-ler
onlar	gerek		-sa/-se			
	katıl					
	geçir					
	gel					

Omekler

Cok eskiden insanlar kuşlan kullanarak haberleşiyormuş.
Doktoruma göre daha çok spor yapmamışım.
Öğretmeninin söyledi, hic ders çalışmamışsun.
Uzmanların tahminlerine göre gelecekte yüzlerce katlı gökdeLENlerde yaşayacakmış.

On dakika erken gelseymış müdüru görebilirmiŞ.
ArkadaşlarıM bu tatili yurt dışında geçireceklermiş.
O bu kursa daha önce katılmış mıymış?
Yanın saat dokuzda burada olmamız gerekiyormuş.
Murat buraya geçen yılda geldiymiŞ.

10 Tamamlayalım

- Duyduğuma göre yakında evlen ecekmissiniz, umarım çok mutlu olursunuz.
- Gazetelerde çarşaf çarşaf haberleri çıktı. Meğer o meşhur barın altında kumarhane işlet _____.
- Güya beni ara _____ da cep telefonunun şarjı bittiği için arayamamış.
- Ah, keşke biletleri dün al _____, gördün mü bak, hiç yer kalmamış!
- Anlattıklarına bakılırsa zavallı kadın kocasından uzun zamandır şiddet gör _____.
- Resepsiyona sordun mu? Otele evcil hayvan kabul et _____?
- Meğer bu konu benim dışında herkes tarafından bilin _____!
- Duyduğum kadarıyla, verilen dilekçeler bir hafta içinde cevaplan _____.
- Müdür ne dedi? Bu sene maaşlarımıza zam yapılıp _____?
- Tüh! Bir dakika erken gel _____ otobüsü kaçır _____.
- Baksana herkes takım elbise giymiş. Keşke sen de en azından bir kravat tak _____.
- Şimdi suyu iyice kurumuş olan bu ırmakta dayım küçükken çeşitli çeşit balıklar tut _____.
- Ne kadar doğru bilmiyorum ama söyletilere göre yakında boşan _____.

11 Tamamlayalım

Metin herkese, düşmüslere, hasta çocuklara, saflara elinden gelen her yardım yaparmış. Bir hasta, bir ağlayan, başka çocuklar tarafından küçümsenen, aşağılanan, ne bileyim ben bir kötü halde garip görsün, ona elinden geleni yapar, canını bile ver _____. Metin'in bir hali var _____ ki, herkesin anası babası gibi _____. Başı sıkışan Metine gel _____. Gelip de eli boş dönen yok _____. Metin ol _____ çok kişi tahtalı köyü boyla _____. Metin hasta çocukların alıp hastanelere bile yatır _____. Doktorlar bile ondan kork _____. Metin çoğu kez aç gez _____. Neyi varsa başkalarına ver _____ de kendisi öyle aç gez _____. Bu Metin böyle _____ işte, çok karışık bir adam ki, öylesine.

Yaşar Kemal

12 Tanıtalım

- Ülkenizde edebiyat
- Ünlü yazar ve şairler
Hayat öyküleri
Eserleri
- Sizin beğendikleriniz

13 -mış kullanarak yorumlayalım

Üçüncü Şahsin Şiiri

gözlerin gözlerime deince
 felaketim olurdu ağlardım
 beni sevmiyordun bilirdim
 bir sevdiğinvardı duyardım
 çop gibi bir oğlan ipince
 hayırsızın biriyydi fikrimce
 ne vakıt karşımıda görsem
 öldüreceğimden korkardım
 felaketim olurdu ağlardım
 ne vakıt macka'dan geçsem
 limanda hep gemiler olurdu
 ağaçlar kuş gibi gülderdi
 bir rüzgar aklımı alırdı
 sessizce bir cigara yakardin
 parmaklarının ucunu yakardin
 kirpiklerini egerdin bakardin
 üşürdüm içim ürperirdi
 felaketim olurdu ağlardım
 akşamlar bir roman gibi biterdi
 jezabel kan içinde yarardi
 limandan bir gemi giderdi
 sen kalkıp ona giderdin
 benzin mum gibi giderdin
 sabaha kadar kalırdın
 hayırsızın biriyydi fikrimce
 güldü mü cenazeye benzerdi
 hele seni kollarına aldı mı
 felaketim olurdu ağlardım

Attila İlhan

☐ Özlem	☐ Kıskançlık	☐ Aşk
☐ Dostluk	☐ Aci	☐ Öfke
☐ Yalnızlık	☐ Umut	☐ Çaresizlik
☐ Nefret	☐ Sitem	☐ Mutluluk

14 Okuyalım, benzerini yazalım

Kısa Öykü Yazıyoruz

1. İlk durum: Kahraman ve (varsı) çevresindekiler ne yapıyor ve ne durumda?

O akşam evde benden başka hiç kimse olmadığı için müziğin sesini iyice açmıştım. Bir yandan bulaşık yıkıyor, diğer yandan şarkılar söylüyordum. Keyfim yerindeydi.

2. Başlatan olay: Kahramanın hareketine neden olan olay nedir?

Fakat bir anda korkunç sesler duyдум. Radyonun sesini kısırı daha dikkatli dinledim. Dışarıdan patlama sesleri geliyordu. Birileri ateş ediyordu!

3. Duygu durumu: Kahraman, başlatan olayla ilgili ne hissediyor ve düşünüyor?

"Bizimki gibi sakin bir mahallede kim böyle ateş edebilir?" diye düşündüm. Kalbim deli gibi çarpıyordu. Ne yapacağımı bilemiyordum. Adeta donakalmıştım. Pencereden bakmaya bile cesaretim yoktu.

4. Plan: Kahraman olayla ilgili ne yapmayı düşünüyor?

Sonunda kendimi toparlayıp salona geçtim. Sesler hala devam ediyordu. Bir anda aklıma üst kattaki komşumuz Necla Teyze geldi. Onun da korkmuş olduğunu düşünüp yanına gitmeye karar verdim.

5. Hareket: Kahraman amacına ulaşmak için neler yapıyor?

Cüzdanımı, telefonumu alelacele çantama koyup kendimi dışarıya attım. Koşa koşa üst kata çıkıp Necla Teyzelerin kapısını çaldım. Açılmadı. Necla teyzenin kulaklarının iyi duymadığını bildiğim için bir süre kapıyı çalışmaya devam ettim. Tam vazgeçip eve döneceğim sırada kapı açıldı.

6. Sonuç: Hareketin sonucunda neler oluyor?

Necla Teyze, "Canım, sen miydin? Kusura bakma, zili duymadım. Balkondaydım." dedi. Ben tam "Necla Teyze niçin çıktı balkona?" diyecekken beni kolumnan çekip "Gelsene. Çok güzel bir havai fişek gösterisi var. Balkondan beraber izleyelim" dedi.

7. Tepki: Kahramanın son olayla ilgili duygusu ve düşünceleri nelerdir?

Havai fişek mi? Bu kadar süre içinde kafamda onlarca kötü senaryo yazmıştım. Kötü adamlar, silahlar, polisler... Ama o seslerin bir havai fişek gösterisinden gelebileceği aklımlın ucundan bile geçmemiştir. Necla Teyzeyle karanlıkta patlayan rengarenk ışık demetleri izlerken kendi kendime gülüyordum...

1.3 Sizin Klasığınız Ne?

15 Okuyalım, işaretleyelim

Romanın kahramanı Isık-Göl kıyısında dedesi, nineisi, teyzesi ve teyzesinin kocasıyla birlikte yaşayan bir çocuktur. Dede, babası ve annesi tarafından terk edilen torununa sahip çıkmıştır. İkinci eşi olan karısı ve torunuyla birlikte ormanın bakım işleri ile uğraşan damadı Orozkul'a yardım etmektedir. Orozkul'un karısı, çocuğun teyzesi Bekey çocuk sahibi olamayan bir kadındır. Zalim bir insan olan Orozkul, evlat sahibi olamamanın öfkesini dededen ve onun çocuğu olmayan kızından çıkarmaktadır. Bütün bu olumsuzlukların içinde zengin bir hayal dünyasına sahip olan çocuk, dürbünüyle her gün gölde yük ve yolcu taşıyan bir gemiye izler. Gemilerde tayfalık yapan babasının da bu gemide çalıştığını düşünerek, balık olup bu gemiye ulaşmayı, babasına zavallı dedesini, zalim Orozkul'u ve yaşadıklarını anlatmayı düşler.

Çocuk görülebilen en uzak noktaya baktı durbünle. İşte, işte! O anda tüm dünyayı unuttu. Gerçekten oradarda, ilerde, Isık Gölünün masmavi ufkunda bembeyaz bir gemi belirdi. Yaklaştı. İşte, işte gemi! İki bacısı bir hızda, uzun, güçlü güzel gemi! Dümdüz bir çizgide ilerliyordu. Çocuk görmeğinin eteği ile durbünün camlarını sildi, büyüteleri daha iyi ayarladı. Geminin silueti daha da belirginleşti. Geminin dalgalarda hafif hafif sallandığını da görüyordu çocuk. Çocuk gözlerini beyaz gemiden ayıramıyordu. Elinde olsaydı, ondan biraz yaklaşmasını rica edecek, güvertedeki insanları

da görebiliyordu. Ama gemi bunu bilmiyordu. Ağır ağır, çalımla yoluna devam ediyordu. Onu nerelerden getiren ve nerelelere götürücek olan bilinmeyen yoluna.

Geminin ilerlemesini takip etti çocuk. Çocuk bir balık olup dereden göle ve ona, beyaz gemiye doğru nasıl yüzeceğini düşündü.

Muhafiz Dağı'ndan ilk defa masmavi Isık Gölde bu beyaz gemiyi gördüğü zaman bu güzelliğin karşısında yüreğinde bir uğultu duydular. Ve sonra Isık Gölde çalışan, gemici olan babasının bu gemide çalıştığını karar verdi. Bunun böyle olmasını çok istediği için, böyle düşündü, sonra da bu düşüncesinin doğruluğuna inandı.

...

Gemi şimdi uzaklaşıyordu. Bembeyaz ve uzundu gemi ve gölün masmavi düzüğünde, bacalarından uzun bir duman bırakarak ilerliyordu ve bir çocuğun, yarı balık yarı insan olan bir çocuğun ona doğru yüzüğünden habersizdi.

Balık olmak istiyordu çocuk. Her şeyinin balık gibi olmasına istiyordu; yüzgeçleri, pulları olsun istiyordu. Yalnız kafası kendi kafası kalmalıydı incecik boynunda, yusuvarlak, yelken kulaklı bir kafa, kalkık burnu çizgiler içinde. Bir de gözleri kendi gözleri gibi olacaktı. Ama yine de tam kendi gözü gibi değil... Biraz da balığın gözü gibi bakmaları gerekiirdi.

Isık gölün dalgalarıyla oynasacak, dalgadan dalgaya atlayacaktı. Derken beyaz gemi görünecekti!

"Merhaba, beyaz gemi!" diyecek gemiye. "Hani sanı devamlı durbünle bakan çocukvardı ya! O benim işte... Gemideki insanlar toplanıp güverteye şaşırıp kalacaktı, bu yaratığa bakacaktı hayretle." O zaman gemici olan babasına "Merhaba baba" diyecek "Ben senin oğlunum. Yüze yüze sana geldim." Babası ağ atacak, onu tutacak, güverteye çekecek. O zaman da o eski haline donecek... Sonra... Sonra...

Cengiz Aytmatov

Çocuk beyaz gemiyi anlatırken, hangi yollara başvuruyor?

- Onu insana özgü niteliklere ve davranışılara sahip gibi gösteriyor.
- Beyaz gemiyi gördüğünde duyduğu hisleri ifade ediyor.
- Beyaz geminin güzelliğini abartılı bir biçimde anlatıyor.
- Beyaz geminin özellikleriyle babasının karakteri arasında bir bağ olduğunu düşünüyor.

Metindeki çocuğun karakteri:

☐ Yaramaz	☐ Duygusal
☐ İyimser	☐ Kibar
☐ Kaderci	☐ Hayalci

Var Yok

1. Geminin göldeki görüntüsünün çocukta uyandırdığı duygular
2. Çocuğun geminin nereye gideceğiyle ilgili kafasında oluşan sorular
3. Babasının gerçek hayatı çocuğa yaklaşımı
4. Çocuğun hayallerinde beyaz gemiye nasıl ulaşacağı
5. Geminin gidişiyle birlikte çocuğun yaşadığı hayal kırıklığı
6. Çocuğun hayalinde yaratdığı bazı şeylerin gerçek gibi düşünmesi

BİLEŞİK ZAMANLAR (kosul)

zaman/kip + -lyse /-ise/

Adı	Eylem	-	Zaman Eki	Sarı Eki	Kırmızı Eki
ben	anla	-ma/-rne	-yar/-yor/-iyor/-uyor/-Üyor	-sa/-se/-ysa/-ye	-m
sen	iç	-mi/-mi	-di/-di/-du/-du/-ti/-li/-tu/-lü		-n
o	iste	-mu/-mü	-acak/-yacak/-yecek		-
biz	dinle	-maz/-mez	-miş/-mis/-muş/-müs		-k
siz	bilir		-t/-id/-it/-ut/-ür/-at/-er		-niz/-niz
onlar	iste		-mali/-meli		-lar/-ler
	gel				

Örnekler

*Beni anlıyorsanız daha yavaş konuşayım.
Arkadaşlar hepimiz kahvelerimizi içtiysek artık kaşkabilinz.
Onlar istemiyorlarsa gelmesinler. Biz gidiyoruz.
Dersi dinlemeyecekseniz lütfen dışarı çıksın.*

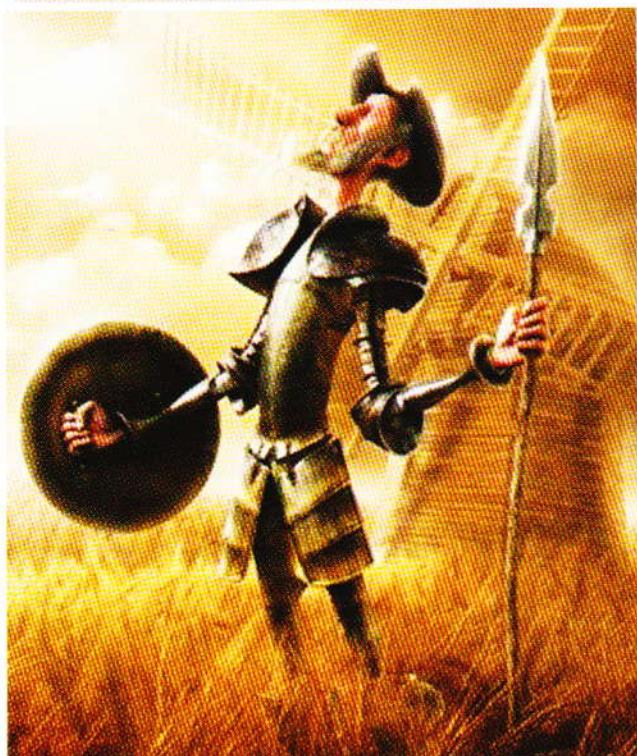
*Bu raporu bugün bitirmeliysek acele edelim, neredeyse akşam oldu.
İnsanların size nasıl davranmasını istiyorsanız onlara öyle davranın.
Bizimle geliyorsunsa acele et.*

16 Tamamlayalım

1. Bu konuyu anla *madysamız* sizin için yarın genel tekrar yapabilirim.
2. Acaba Demet eve varmış mıdır? Eve var _____ onun için hazırladığım sürprizi görmüştür.
3. Ayten'i ziyaret et _____ önceden haber ver, onu evde bulamayabilirsin.
4. Bu akşam sinemaya git _____ rezervasyon yaptırıyalım.
5. Daha önce git _____ görmüşünüzdür, Büyükkada'da çok güzel yalılar var.
6. Arkadaşlarım akşam kesin olarak gelip gelmeyeceklerini haber vermediler. Eğer gel _____ hizirlık yapmam gereklidir.
7. Sana bir şey anlatıyorum! Beni dinle _____ boş yere konuşmayıpam.
8. Sınav notunu öğreneceğim için çok heyecanlıyım. Eğer sınavdan geç _____ çok üzülürüm.
9. Seni meşgul etmeyeceyim. Çalış _____ daha sonra gelebilirim.
10. İşlerini bitir _____ beraber yemeğe çıkabilir miyiz?
11. Bu evde yaşı _____ benim kurallarima uyumak zorundasın.
12. Televizyonu seyret _____ kapatabilir misiniz? Sesinden rahatsız oluyorum.
13. Bizimkiler uyanmış mıdır? Uyan _____ simdi bahçede kahvaltı ediyorlardır.
14. Hakkında konuştuğumuzu duymuş mudur? Duy _____ ikimiz de rezil oluruz.
15. Bu kitabı oku _____ okumanı tavsiye ederim.

17 İşaretleyelim

Yel Değirmenlerine Karşı

Var Yok

1. Don Kişot'un hayatının geri kalan kısmını şövalye olarak geçirmek istemesinin nedeni

2. Sevgili olarak seçtiği fakir köylü kızının Don Kişot'un hayal dünyasında farklı bir yere sahip olması

3. Konakladığı handaki insanların Don Kişot hakkındaki izlenimleri

4. Don Kişot ve uşağıının karakterleri arasındaki farklılık

5. Yazarın kitabıta kullandığı anlatım özellikleri

Doğru Yanlış

1. Don Kişot'un önceleri sakin bir hayatı vardır.

2. Don Kişot, ovada gördükleri yel değirmenlerini canavara benzetir.

3. Yardıma muhtaç insanlar Don Kişot kendilerine yardım etmesini isterler.

4. Don Kişot bir şatoda kendisini şövalye ilan ettirir.

5. Don Kişot, yaptıklarının çilginlik olduğunu asla kabul etmez.

18 Yerlestirelim, işaretleyelim

Japonya'nın Şiir Geleneği: HAİKU

Serkan: Gazetedeki haberi gördün mü? "Japonya'nın en önemli Haiku Ödülü'nü Yelda Karataş adında bir Türk aldı." yazıyor.

Pelin: Haiku'yu daha önce duymuştum. Japon şiir galiba değil mi?

Serkan: Evet. Haiku'nun açıklamasını da yapmışlar gazetede. Haiku, yaklaşık 500 yıllık bir Japon edebiyat sanatımış. En basit tanımı ile Üç misralık kısa şiir demekmiş. 3 misra ve 17 Japon karakterinden (veya heceden) olmalı, bu 17 hecenin misralara dağılımı 5-7-5 olmalı olmuş örneğin. Klasik Haiku'da mutlaka mevsimsel bir öge, tabiattan bir parça veya anlık bir duygunun betimlenmesine yer verilmesi gerekiyormuş, günümüzde ise her konuda Haiku yazılabiliriyor.

Pelin: Çok enteresan. Peki hangi şiirle kazanmış bu ödülü, onu da yazıyor mu?

Serkan: Evet, dinle bak:

*Ne kadar yakın ölüme
Unutulmaz çocukluğunun
Ağrı çiçekli ihmamur aacı*

Pelin: Normal şiirden farklı biraz.

Serkan: Evet, Haiku yazmak şiir yazmaktan daha zormuş. Şair Haiku'yu anlatırken diyor ki: Haiku'da imgé kullanamıyorsunuz. Nesneyi anlatacaksanız o nesnenin kendisini söylemek zorundasınız. Normal şiir gibi metafor ve simgeler kullanamıyorsunuz.

Pelin: Başka örnekleri var mı?

Serkan: Var. Haiku'nun ustası olarak kabul edilen Matsuo Baso'dan da bir örnek vermişler:

*Şu büyük meşe aacı
Açan çiçeklere kayıtsız
Daha soylu.*

Bir tane daha var:

*Sallanıp durur
Sarmaşıkların sardığı köprü
Hayatımız gibi.*

Pelin: Çok güzel. Haiku, görülenleri ve hissedilenleri kısa ve etkileyici biçimde yansıtıyor. Bir görme biçimimi sanki. Sıradan olaylar içinde bir "an"ı yakalayıp onu anlatıyor.

Serkan: Evet, incelikle işlenip okuyucuya sunulan ve Japon yazısında önemli yere sahip Haiku'nun bu özelliği de onu diğer şiirlerden ayırmaktadır.

misra • betimleme • imgé • yazın

- Yazarın kitapta karakterleriyle ilgili yaptığı _____ o kadar başarılı ki, o karakterlerin dış görünüşlerini gözünüzde çok rahat canlandırmayısunuz.
- Şiirde, hikayelerde anlatılmak istenilen daha etkili şekilde anlatmak için düş gücüyle yaratılan _____ kullanılır
- Eleştirmenler yazarın son kitabı _____ sanatına sunulmuş en güzel eser olarak nitelendiriyorlar.
- Şiirin ilk _____ itibaren büyük bir duyu yoğunluğu yaşıyorsunuz

Doğru Yanlış

- Haiku eskiden beri her konuda yazılabilir.
- Haiku'da duyguları çeşitli sembollerle anlatmak mümkün.
- Gerçek bir Haiku'da 17 hece bulunmalıdır.
- Eski Haiku'da bulunması gereken bir öğe de doğadır.
- Misra sayısı az olduğu için Haiku normal şiirden daha kolay yazılıyor.

Haiku, görülenleri ve hissedilenleri kısa ve etkileyici biçimde yansıtıyor.

- Bu film toplumdaki sınıf farkını çok iyi yansıtıyor.
- Kitap, yazarın iç dünyasında yaşadığı karmaşayı okuyucuya yansıtıyor.
- Televizyon pencereden gelen ışığı yansıtıyor, bir şey göremiyorum.
- Sanatçının yazdığı şarkı sözleri genç yaşlı herkesin duygularını yansıtıyor.

19 Konuşalım

"Rus klasikleriyle gençlik döneminde tanıştım. Tanıştığım günden beri de onları elimden bırakmadım. Tolstoy'un Anna Karenina adlı romanında dönemin üst sınıf insan ilişkileri arasında yaşanan yasak aşkı gördüm, Dostoyevski'nin Suç ve Ceza romanında bir gencin işlediği suçtan ötürü ahlaki ve psikolojik açıdan yaşadığı sıkıntıları paylaştım, Gorki'nin ünlü eseri Ana romanında işçilerin verdiği toplumsal mücadeleye şahit oldum."

Yukarıda bir klasik roman okurunun düşünceleri aktarılmaktadır. Siz klasik eserler okumaktan hoşlanır misiniz? Beğendiğiniz yazarlar ve eserler nelerdir? Bu yazarlar ve eserleri hangi yönleriyle sizin ilginizi çekti? Klasik eserleri okumak size neler kazandırdı? Arkadaşlarınızla paylaşınız.

20 Yazalım

"İngiliz yazar Virginia Woolf, 1931'de yayınladığı Dalgaları yazarken bu kitapla o güne degen hiçbir başka romanının göze alamayacağı değişik şeyler yapmıştır. Dalgalar, hem düz yazıyla kaleme alınmış, hem de şiir olmuştu; hem roman olmuştu, hem de tiyatro oyunu.

Virginia Woolf, Dalgalar'da dış dünyayı yok eder. Üç erkek ve üç kadının çocukluklarından yaşlılık dönemlerine kadar tüm hayatlarının anlatıldığı kitapta, dış dünya olduğu gibi değil, ancak kişilerin iç dünyalarına yansındığı kadaryla verilir. "Bir olay örgüsüne uyarak değil, bir ritme uyarak" yazılan kitap gerçekçi roman geleneğinden tam bir kopusu temsil eder. Dalgalar, bilinc akışı tekniğiyle yazılan romanların en önemlilerinden biridir."

Yukarıda Virginia Woolf'un "Dalgalar" adlı kitabıyla ilgili kısa bir bilgi verilmektedir. Siz de okuduğunuz bir kitabı karakterlerin özellikleri, olay örgüsü, yazarın anlatımını değerlendirerek anlatınız

2

Yaşadıkça

1. Gençlik Başımda Duman

1 İşaretleyelim, konuşalım

Gençlik Böyledir İşte

İçimi titreten bir sestir her gün.
Saat her çalışınca tekrar eder:
Ne yaptın tarlanı, nerede hasadın?
Elin boş mu gireceksin geceye?
Bir düşünsen yarıyı buldu ömrün.
Gençlik böyledir işte, gelir gider;
Ve kırılır sonra kolun kanadın;
Koşarsın pencereden pencereye.

Ah o kadrini bilmediğim günler,
Koklamadan attığım gül demeti,
Suyunu sebil ettiğim o çeşme,
Eserken yelken açmadığım rüzgar
Gel gör ki, sular battiya meyleder,
Ağaçta bülbülen sesi değişti,
Gölge yerleşiyor pencereye;
Çağınız başlıyor ey hatırlarlar.

Cahit Sıtkı Tarancı

Şairin anlatmak istediği;

- Gençliğin hayatın en güzel çağrı olduğunu.
- Gençken insanın elindekileri değerini bilmeden harcadığıdır.
- Gençlik döneminin sadece gülüp eğlenmekten ibaret olduğunu.
- Gençken hayatın sadece iyi yönlerinin fark edildiğini.

Şairin şiiri yazarken içinde bulunduğu duygular;

☐ özlem	☐ pişmanlık	☐ mutluluk
☐ heyecan	☐ sitem	☐ üzüm

Bence gençlik:

- İnsanın ellerinden su gibi akıp giden hayatın en güzel çağrı.
- Bütün yetişkinlerin size karşı olduğu, kendinizi ifade etmek için çok fazla çaba harcadığınız dönem.
- Mutlu çocukluğunuzu geride bırakıp yetişkinlerin sıkıntılı dünyasına geçiş yaptığınız bunalımlarla dolu bir süreç.
- Hayal dünyasında yaşamak demektir. Ne demişler: Gençler hayalleriyle yaşar, ihtiyanlar anılarıyla.

ULAÇLAR					-Dikçe, -Dik + İyelik sürece süresince, boyunca
İsim Ad		İyelik sürece/boyunca	İyelik tü	Sürece	Örnekler
yaşa	-ma	-dikçe/-dikçe/-dukça/-dükçe			İnsan hayal ettiği sürece yaşıyor.
hayal	-me	-tikça/-tikçe/-tukça/-tükçe			Teknoloji geliştiğçe insanlar daha çok yalnızlaşıyor.
et	Selim bugün derste konuşulmuş konuştı, susmak bilmedi.
konus		-dik/-dik/-duk/-dük	-im/-im/-um/-üm	sürece	Ben hayatım boyunca hiç kimseye yalan söylemedim.
gör			-in/-in/-un/-ün		Onlar kurs süresince hiçbir dersi kaçmadılar.
kal			-i/-i/-u/-ü		Kendi gözlerimle görmedikçe anlattıklarına inanmam.
geliş			-ımız/-ımız/-umuz/-ümüz		Türkiye'de kaldığım sürece bu kursa devam edeceğim.
			-iniz/-iniz/-unuz/-ünüz		Seni yaşadığım sürece seveceğim.
			-ları/-leri		Teknoloji geliştiğ Sürece daha çok yalnızlaşıyor.
kurs			...		
hayat		süresince			
		boyunca			

2 Tamamlayalım

- Gün gece tikçe daha çok annene benziyorsun.
- Beni din seninle bu konuyu tartışmayaçım.
- Seray bütün hayatı hep ünlü bir müzisyen olmanın hayalini kurmuş.
- Sınav cep telefonlarınızı kapalı tutmanız rica olunur.
- Beni ara ben de onu aramayacağım.
- Tembellik yap hiçbir işte dikiş tutturamazsin.
- Askerliğim her gün ailemle telefonda konustum.
- Kavga etmek istemiyorum ama ben sus o benim üstüme geliyor.
- Bana yaptığı iyilikleri yaşa unutmayacağım.
- Ebru soğuk görünür ama onu tanı en az benim kadar seveceksin.
- Bizi kızdır senin hiçbir teklifini kabul etmeyeceğiz.
- Öğrencilik hayatım bir gün bile okulu kırmadım.
- Eski den klasik müzik sevmezdim ama eşim sayesinde dinle sevmeye başladım.
- Bu ilaç kullan kendini daha iyi hissedeceksin.

3 Yerlestirelim

Güzel Günler

çoğaldıkça • boyunca • oldukları sürece •
yaşadığı sürece • süresince • boyunca

Eğer geçmiş geri döndürmek mümkün olsaydı ben 18 yaşımı dönmem isterdim. Çünkü hayatım en güzel günlerimi o yıllarda yaşadım.

Şimdi sadece iyi yönleriyle anımsadığım gençlik dönemi tabii ki her zaman eğlenceli değildir. Çünkü insan bu dönemde fiziksel ve duygusal açıdan büyük bir değişim yaşar. Gençlik döneminde, kendisiyle ilgili bir takım değişikliklere tanık yaşadığı çevrede de kendini kabul ettirme mücadelesi verir. Bu mücadele içinde öncelikle çocukluk kabul ettiği bazı şeyleri sorgulamaya başlar. Kendinden büyük insanlar ve ebeveynleri arasında çatışmalar yaşar bazen. Fırtınalı bir dönemdir gençlik. Bütün bunların yanında gençlik döneminde gelecekle ilgili kararlar verme aşaması başlar. Genç, hayatı dair kendisinin ve ailesinin bekłentilerini karşılama yükümlülüğu altına girer. Bazi durumlarda bu yükümlülükler gençler bunalıma bile girebilir.

Gençlik zor olmasına zordur, ama yine de çok güzeldir. Çünkü en yoğun duygular bu dönemde yaşanır. İnsan daha umutla bakar hayatı... Sevgi, bağıllılık gibi duyguları en çok bu dönemde yaşar. devam edecek, sağlam temellere sahip dostluklar kurar. Ve tabii ki insan gençken ayrı sever. Sanki en büyük aşkı, hayal kırıklıkları, kıskançlıklarını kendisi yaşıyor gibi hisseder. Gençken insan daha cesur, her şeyi yapmaya hazır adeta. Bu yüzden insanlar hayatları en güzel günlerini gençlik döneminde yaşarlar.

4 İşaretleyelim**Ah Şu Gençler!****1. Oyun****Babanın kızına yaklaşımı**

☐ ilgisiz	☐ baskıcı	☐ anlayışsız
☐ meraklı	☐ acımasız	☐ tutarsız

Annenin kızına yaklaşımı

☐ teşvik edici	☐ sevecen	☐ suçlayıcı
☐ talepkar	☐ ön yargılı	☐ eğitici

2. Oyun

- Baba kızının üşenmiş olduğunu ima edip duruyor.
- Anne kızının kendisine yardım etmemesini anlayışla karşılıyor.
- Anneanne torununun davranışları karşısında şaşkınlığıını gizleyemiyor.
- Baba kızının adıyla karakterinin uymadığını alaycı bir dille ifade ediyor.
- Tezcan ailenin isteklerine olumlu tepkiler veriyor.

İki oyundaki gençlerin benzer özellikleri:

- İkisinin de sorumsuz davranışlarda bulunması
- Gençlerin aileleriyle ilişkileri
- İki gencin de ebeveynleriyle iletişim sorunu yaşaması
- İkisinin ailelerine karşı saygısız davranışlarda bulunması

5 Yazalım

"Yetişkinler gencler tarafından kuralçı, koruyucu ve eski kafalı oldukları için eleştirilirler. Gençler ise yetişkinler tarafından benmerkezci, aşı oldukları ve geleneklerine bağlı olmadıkları için eleştirirler. Her iki neslin de çoğu zaman ilgi alanları ve dünyayı algılama biçimleri farklıdır. Bu yüzden aralarında anlaşmazlık yaşanması kaçınılmazdır."

Sizce gençler ve yetişkinler arasında yaşanan sorunlar nelerdir? Aralarındaki sorunları çözüp uzlaşabilmek için neler yapmalıdır?

6 Testi uygulayalım

1. Çok yoğun bir iş günü geçirdiniz ama en yakın arkadaşınız aradı ve elinde en sevdiğiniz şarkıcının konserine fazladan bir bilet olduğunu söyledi. Ne yaparsınız?

Tabii ki koşa koşa giderim, bu yorgunluğumu atmak için bulunmaz bir fırsat!

Çok yorgunum ama bu konseri kaçırıramam, dinlenmeyi yarına bırakırmı.

Arkadaşım çok israr ederse, istemeye istemeye git, konserde de uykularım herhalde!

Evde sıcak duş alıp, ayaklamı uzatıp film izlemek varken, hayatımda gidemem.

2. Gardırobunuza şöyle bir göz atalım, nasıl görünüyor?

Aman kimse görmesin, rengârenk kıyafetlerim, her çekmeceden sarkıyor.

Modaya uygun ama daha çok, rahat kıyafetlerle dolu, gösterişli bir dolabım var.

Uzun zamandır kendime bir şeyler almamışım, genelde aynı kıyafetler var.

Çok teküze olduğunu itiraf edeyim, ne kadar çok koyu renk kıyafetim varmış.

3. Evliliğe nasıl bakıyorsunuz?

Evlenmek mi? Anneciğim! Hiç bana göre değil, hayatımda olmaz!

Zamani gelince elbette isteyeceğim bir şey ama daha çok erken!

Kafama göre birini bulursam neden olmasın?

Çok güzel bir müessese... Ömür boyu birbirimizin olmaya yemin etmek... Tam benlik!

4. Sizin için ideal tatil nasıl olur?

Adrenalin yüklü ekstrem sporlarla dolu maceralı bir tatil.

Dünyayı gezip, her yeri görebileceğim bir tatil.

Karavanla gezeceğim, upuzun bir tatil.

Bütün gün havuz başında, tembellik yapıp dinlenebileceğim bir tatil.

5. Akşam yemeğine çıktıysınız, aksilik bu ya, en sevdiğiniz elbiseniz yırtıldı. Ne yaparsınız?

Oh ne güzel, hemen çırıp yepyen bir elbise alırmı.

Dolabında bu akşam geçirebileceğim bir elbisem daha vardı.

Hemen iğneyi ipliği alıp, dikerim.

Zaten çok yorgundum, gitmesem daha iyi olacak.

7 Okuyalım, tartışalım

Gencim, Çabuk Silerim

Kendimi yapayalnız hissediyorum. Artık hiç kimseye güvenim kalmadı. Zaten insanlara çabuk güvenen ve içini döken biri değildim ama sanırım bundan sonra hiç kimseye güvenmeyeceğim.

Liseden beri her şeyimi paylaştığım neredeyse bir tek dostum var, Aylin. "Vardı" demek daha doğru belki de... Yediğimiz içtiğimiz ayrı gitmezdi onunla. Aylin'i de beni de iyi tanıyan Nehir adında ortak bir arkadaşımız var. Geçen hafta Nehirle buluşum. Havadan sudan sohbet ederken konu Aylin'e geldi. Nehir bana Aylin'e bu kadar güvenmemi, Aylin'den kimseye söylememesini istedigim bir sorunu kendisine anlattığını söyledi. O kadar sinirlenmiştim ki oradan kalktığım gibi gidip Aylin' e avazım çıktıktı kadar bağırmak istedim. Kendimi öyle kızın ve hayal kırıklığına uğramış hissediyordum ki... Aylin güvenimi tamamen kaybetti, artık onu görmek bile istemiyorum.

Yeliz

En yakın dostumla bu duruma geleceğim aklımın ucundan bile geçmezdi... Yeliz benim kardeşim gibidir. Beni böyle bir kalemdede sildiğine inanamıyorum. Güya ben Yeliz'in yalnızca bana anlattığı bir problemi ni Nehir'e anlatmamışım. Nehirle bu konuyu konuştum evet ama tek amacım Yeliz'e yardımcı olmaktı. Nehir belki bana bir akıl verir diye düşünmüştüm. Nehir'in bunu dedikodu olarak algılayıp Aylin'le aramı bozacağını hesaba katmadım elbette! Aylin olanları sadece Nehir'den dinlediği için sınırlı mertebe haklı gibi görünebilir. Ama ben de çok sınırlıyım. Önce gelip bana duyduklarının doğru olup olmadığını sorması gerekiydi. Öyle bir şey sormadığı gibi ben onunla konuşmak istediğimde de yüzüme bile bakmadı! Artık ben de ona çok kırgınım. Dostumu kaybettigim için çok üzgünüm ama beni önemsememiği için gidip onunla konuşan asla ben olmayacağım!

Aylin

Bence Yeliz haklı çünkü _____

Bence Aylin haklı çünkü _____

8 Yerlestirelim

İçini dökmek • yediği içtiği ayrı gitmemek • bir kalemdede silmek • akıl vermek • havadan sudan konuşmak
aklı dışı olmak • ikili oynamak • arası açılmak • sırtından vurmak • işi düşmek

1. Ona güvenip her şeyimi anlatmakla ne büyük hata etmişim! Aramızda konuşuklarını herkese anlatarak beni _____
2. Rüya beni hiç arayıp sormaz ancak bir _____ zaman aklına ben gelirim.
3. Kaan benim çok yakın arkadaşım sayılmaz. Ona her şeyimi anlatmam ama arada sırada buluşur _____
4. Bana gelip beni haklı bulduğunu söylüyorsun ama aynı şeyi Ahmet'e de yapıyorsun. Buna _____ denir.
5. Eskiden Sinan'la çok yakındık ama geçen sene küçük bir sorun yaşadık. O olaydan sonra _____ . Artık eskisi gibi yakın değiliz.
6. Bence yeni tanıdığın insanlara bu kadar güvenip onlarla böyle _____ olmamalısın.
Henüz yeterince tanımiyorsun onları.
7. Bana söylediğim yalanla beni o kadar büyük bir hayal kırıklığına uğrattı ki onu hiç düşünmeden _____
8. Yıllar öncesinde yaptığımız gibi seninle saatlerce oturup sana _____ , bütün sıkıntıları senle paylaşmayı çok özledim.
9. Öyle zor durumdayım ki ne yapacağımı karar veremiyorum. Sen benim en yakın dostumsun. Lütfen bu konuda bana bir _____ .
10. Bir zamanlar Özgür benim en yakın arkadaşdım. Her zaman beraberdi, _____ .

9 Okuyalım, işaretleyelim

AŞK mı? İHANET mi?

Ahmet Altan

Nice aşk yitirdim ben.

Bir bakışıyla çığına döndüğüm, ayaklarına kapandığım, bana her defasında aşkı, acıyi, sevinci, hayatı ve ölümü yeniden öğreten, benden bir başka ben yaratın, onun her şeyi, babası, oğlu, kardeşi, kocası, sevgilisi olduğum, onu her şeyim yaptığım aşklar yitirdim ben.

Niye öldürdüm onları? Onlar beni niye öldürdüler? Neden hayatlarımıza birer yabancı olarak devam etmek zorunda kaldık? Tanrı bir anlıgına yeryüzüne eğilip usulca üfleyerek hafızamızı silseydi ve biz yaşanmış her şeyi unutarak, iki yabancı gibi yeniden karşılaşsaydık ne olurdu? Birbirimize alırdımadan geçer miydik? Yaşadıklarımızı bir daha yaşamak için, eskiden yaptığımız gibi birbirimize doğru bir daha yürür müydük?

Tuhaf maceralar var hayatı. Asla cevabını bulamayacağımızı sandığımız sorulara cevaplar bulmamıza yardım eden tuhaf maceralar.

Geçenlerde bir televizyon programında, yüzüne karton bir maske takmış bir kadın gördüm. Karşısında, aynı maskeden takmış bir adam oturuyordu. Birbirlerinin yüzlerini görmüyordu ama birbirlerinin yüzlerini biliyorlardı. Onların kim olduklarını bilmeyen bizdik.

Birbirlerini sevmişler, birbirlerine aşık olmuşlar, evlenmişlerdi. Mutlu zamanlar geçirmişlerdi. Bir zaman sonra erkek uzun yolculuklara çıkmaya başlamıştı, kadın yoğun bir yalnızlık hissediyordu. Erkek de eşinin hissettiği gibi bomboş ve yalnız hissediyordu artık kendini.

Gerçek hayatın yalnızlığından kurtulabilmek için "sanal" bir dünyanın bilinmez kalabalığına bırakmışlardı kendilerini. Ekranda kendilerine arkadaşlar aramaya başlamışlardı. Kadın bir erkek bulmuştu. Erkek de bir kadın. Erkek karısından, kadın kocasından uzaklaşırken ikisi de yeni buldukları "arkadaşlarına" yaklaşmaya başlamışlardı.

Yeni bulduklarına, çoktanız hayatlarından çıkmış hoşluklarını, zekâlarını, çekiciliklerini gösteriyorlardı ve ikisinin hayatında da yeni bir aşk **tomurcuklarıyordu**. Sonunda, erkek tanımadığı yeni aşkının yüzünü merak etmiş, kadından bir fotoğrafını göndermesini istemişti. Ekranda, bir kadın yüzü belirmiştir. Beliren yüz, eşinin yüzüydü. Adam hemen eşinden ayrılmaya karar vermişti.

Birbirlerini sevmişler, birbirlerinden uzaklaşmışlar, milyonlarca insanın içinde dolaştığı bir meçhule dalmışlar ve o milyonlarca insanın içinde yeniden birbirlerini bulup yeniden birbirlerine aşık olmuşlardır. Tıpkı daha önce de tanıdıklarını belki binlerce insanın arasından birbirlerini seçtikleri gibi...

Erkek kendini ihanete uğramış hissediyordu. Karısının onu "aldatmak" için seçtiği erkek yine kendisiydi.

Nasıl bir isim vermeliyiz sizce bu maceraya?

Bu bir ihanet öyküsü mü yoksa, **korkunç** bir aşk öyküsü mü?

İki insanın ortak hafızası olan "ilişkiyi" unutup o ilişkiden bağımsız bir macera aradıklarında gene birbirlerini buluyor, gene birbirlerine aşık oluyorlardı.

Niye yan yanayken birbirlerine aşık olmuyorlardı da ancak hafızaları silindiğinde, birbirlerini bir yabancı sandıklarında yeniden ortak sevgilerini yaratıyorlardı?

Bir kadınlı bir erkek yaklaştıklarında, birbirlerini sevdiklerinde aralarında yeni bir canlı, "ilişki" dediğimiz yeni bir varlık doğuyordu. Önce, onları birbirine yaklaştırın "ilişki" büyündükçe sanki onları iki yana doğru itiyor, mutlu anlardan çok mutsuz anlardan beslenerek irileşiyor, ikisinin arasında bir bağ olmaktan çıkış onların arasında bir duvara dönüşüyor.

İlişki dediğimiz, iki insanın ortak hafızası. Biz ilişkimizle birbirimizden kopuyoruz. Bizi bağlayan en sonunda maalesef bizi ayırmıştır...

Yazarın "Bir Kadın Bir Erkek" adlı yazısından uyarlanmıştır

	Doğru	Yanlış
1. İlişki zamanla iki insanı birbirlerinden soğutabiliyor.	☐	☐
2. İlişki ilerleyen zamanlarda iki insanı birbirine daha da yakınlaştırıyor.	☐	☐
3. İlişki yeni başladığında iki insanı birbirine yakınlaştırıyor.	☐	☐
4. İlişki iki insanın ortak yaşamışlıklarını anlamına geliyor.	☐	☐

Korkunç

- ürkütücü üzücü
 - heyecanlı şiddetli

"İkisinin hayatında da yeni bir aşk tomurcuklarıydı."

- doğuyordu filizleniyordu
 yaşaniyordu başlıyordu

10 Yazalum

Bu bir ihanet öyküsü mü, yoksa korkunç bir aşk öyküsü mü?

Hence

The image displays six horizontal lines, each exhibiting a color gradient from red at the left end to blue at the right end. The lines are evenly spaced and extend across the width of the frame.

11 İsaretlevelim

Uzun Yolları da Göze Alabilen Bir Dostluk

Doğru Yanlış

1. Hayatımızda her zaman ileride önumüze
çıkacak fırsatları düşünüp mutlu olmalıyız.	☐	☒
2. Bir zamanlar hayatımızdan çıkarmak
istediğimiz insanları bir gün tekrar isteyebiliriz.	☐	☒
3. Bazen yanımızdaki insanların aslında
yramidı olmasını istediklerimiz olmadığını
fark edebiliriz.	☐	☒
4. Bir gün karşımıza yeni fırsatların çıkmadığını
gördüğümüz gibi daha önce ne büyük
fırsatlar kaçırıldığımız da anlıraz.	☐	☒

"Yıldızların bizim için parladığıni göremeyen gözlerimiz, gün gelir hayatımızdan kayan yıldızlarla dolu maziye kitlenir." _____ demektir.

- Karşılaştığımız anda çok değerli olmadığını düşündüğümüz fırsatlar için ilerde pişmanlık duyuyoruz.
 - Hayatımızdaki olumlu olayları görmeyip her zaman olumsuzlara odaklanırız.
 - Bazen geçmişle gelecek arasında kayboluruz.
 - İnsan yaşandıkça geçmişe duyduğu özlem artıyor.

Yazgın " " demesi beklenemez.

- Hayatı ertelemeden yaşayın.
 - Hayatınızın her döneminin fırsatlarla dolu olduğunu düşünmeyin.
 - Pişmanlık duymamak için her şeyin değerini zamanında anlamaya çalışın.
 - Kaçırdığınızı düşündükleriniz gibi pek çok fırsat sizi ileride bulacaktır.

ULAÇLAR					-Dik/-ly/EcEk + İyelik <i>kadar</i> -ly/EcEk <i>kadar</i>
Eylem	-	Ek	-İyelik Eks.	-	-
iste	-ma	-dik/-dik	-im/-im/-um/-üm		Çalışmak istiyorsanız burada istediğiniz kadar çok iş var.
bekle	-me	-duk/-dük	-in/-in/-un/-ün		Büyürün başlayın.
oku		-tik/-tık	-ı/-ı/-ü/-Ü		Dünkü sınav beklediğimiz kadar kolay değildi.
tani		-tük/-tük	-ımız/-imiz/-umuz/-ümüz		Bir öğretmen bilgili olduğu kadar sabırlı da olmalı.
bit		-acak/-ecek	-iniz/-iniz/-unuz/-ünüz		Bu sizin okuyabileceğiniz kadar kolay kitap değil.
ol		-yacak/-yecek	-ları/-leri		Bekleyeceğimiz kadar bekledik, bence artık gidelim.
					İstediği kadar özür dilesin. Onu asla affetmeyeceğim.
					Size tanıabileceğim kadar sure tanıdım. Artık sınavı bitirmem gerekiyor.
					Bu bir günde bitecek kadar basit bir proje değil.
					Bu bir günde biteceği kadar basit bir proje değil.

12 Tamamlayalım

- Neyse ki mülakatta sordukları sorular bizim kork *tuğumuz kadar* zor değildi.
- Maalesef düzelmediğimiz kermesten bizim düşün _____ bir kazanç elde edemedik.
- İnternette bir günce oluşturmak görün _____ kolay bir iş değil.
- Bu yemeği hiç kimse anneannemin yap _____ iyi yapamıyor.
- Sizden çalışan ol _____ sabırlı olmanızı da bekliyoruz.
- Burada iste _____ kalabilirsın, lütfen kendini evinde gibi hisset.
- Ahmet Kaygın resimde ol _____ heykelde de başarı göstermiş bir sanatçıdır.
- Son zamanlarda kendimi daha önce hiç ol _____ mutlu hissediyorum.
- Sigara, içenlere ver _____ dumanına maruz kalanlara da zarar veriyor.
- Ayşe güzel ol _____ akıllı da bir kızdır.

13 Tamamlayalım

- Birbirinizi tanı *yacagınız kadar* tanıdiniz. Artık adını koynu bu ilişkinin.
- Bir açık büfe gördün mü kendini kaybediyorsun, niye ye _____ yemek almadın?
- Henüz bu olayların nedenini anla _____ küçüksün.
- Sen beni onun her sözüne inan _____ aptal mı sandın?
- Çocukçağız ailesine destek olmak için bir yetişkinin bile taşıya _____ ağır sorumluluklar üstleniyor.
- Bugünlük çalış _____ çalışık, yarın devam ederiz.
- Sınıfta ders vermeye başladıktan sonra öğrencilerin anla _____ yalın ve basit bir dil kullanmaya alışırınız.
- Bugün yapmam gereken, saymakla bitir _____ çok işim var.

14 Tamamlayalım

- Takıma yeni alınan futbolcunun herkesin anlat *tiği kadar* yetenekli olup olmadığını bu maça göreceğiz.
- Tatilde yanına sadece oku _____ kitap al lütfen, bavulumuz fazla ağır olmasın.
- Bir kafe işletmek sizin zanned _____ kolay bir iş değil.
- Hayatında hiçbir şeyi iyi bir tiyatro sanatçısı olmayı iste _____ istemedim!
- Şu anda sana laf anlat _____ yorgun ve sinirliyim, lütfen yalnız bırak beni!
- Sen konuş _____ konuştuń, şimdi biraz da beni dinle!
- Aslında o dersi ben de çok iyi anlayamadım ama istersen anla _____ anlatayım sana.
- Seni bu dünyada hiç kimse benim sev _____ sevemez.
- Akşama kadar işlerin hepsini bitirmeye uğraşma. Ol _____ .

15 Yerlestirelim

çektiği kadar • hatırladığın kadar • attığı kadar • gördüğü kadar • ağladığın kadar • unuttuğun kadar
 sulandığı kadar • gülebildiğin kadar • yağıdıği kadar • güvendiği kadar • hasret kaldığın kadar • sevdiğin kadar
 isittiği kadar • hissettiğin kadar • çırplındığı kadar • ağladıği kadar • değer verdiği kadar • hissettiğin kadar
 ötebilediği kadar • öğrendiği kadar • hissettiğin kadar

Hersey Sende Gizli

Yerin seni çektiği kadar ağırsın
 Kanatların _____ hafif...
 Kalbinin _____ canlısin
 Gözlerinin uzağı _____ genç...
 Sevdiklerin kadar iyisin
 Nefret ettiklerin kadar kötü..
 Ne renk olursa olsun kaşın gözün
 Karşındakının gördüğündür rengin..
 Yaşadıklarını kar sayma:
 Yaşadığın kadar yakınsın sonuna;
 Ne kadar yaşarsan yaşa,
 Sevdiğin kadardır ömrün...
 _____ mutlusun
 Üzülme bil ki _____ güleceksin
 Sakın bitti sanma her şeyi,
 _____ sevileceksin.
 Güneşin doğuşundadır doğanın sana verdiği değer
 Ve karşısındakine _____ insansın
 Bir gün yalan söyleyeceksen eğer
 Bırak karşısındaki sana _____ inansın.

Ay ışığında sevgiliye duyulan hasret
 Ve sevgiline _____ ona yakınsın
 Unutma yağmurun _____ ıslaksın
 Güneşin seni _____ sıcak.
 Kendini yalnız _____ yalnızsınız
 Ve güclü _____ güçlü.
 Kendini güzel _____ güzelsin...
 İşte budur hayat!
 İşte budur yaşamak bunu _____ yaşarsın
 Bunu unuttuğunda aldiğın her nefes kadar üşürsun
 Ve karşısındakini _____ çabuk
 unutulursun
 Çiçek _____ güzeldir
 Kuşlar _____ sevimli
 Bebek _____ bebektir
 Ve her şeyi _____ bilirsın bunu
 da öğren,
 Sevdiğin kadar sevilirsin...

Can Yücel

16 Yorumlayalım

Kalbinin attığı kadar canlısin
 Gözlerinin uzağı gördüğü kadar genç

Ne renk olursa olsun kaşın gözün
 Karşındakının gördüğündür rengin...

Güneşin doğuşundadır doğanın sana verdiği değer
 Ve karşısındakine değer verdiği kadar insansın.

Ay ışığında sevgiliye duyulan hasret
 Ve sevgiline hasret kaldığın kadar ona yakınsın

İste budur yaşamak, bunu hatırladığın kadar yaşarsın
 Bunu unuttuğunda aldiğın her nefes kadar üşürsun

Her şeyi öğrendiğin kadar bilirsın bunu da öğren,
 Sevdiğin kadar sevilirsin...

2.3 Eyvah! Yaşılanıyorum!

17 İşaretleyelim, tamamlayalım

Büyümek mi? Yaşlanmak mı?

Duygu Asena
www.milliyet.com.tr

Eskiden annelerimiz kırk yaşına gelince eskiden olduğu kadar renkli giyinmemeye başlarlardı. Renkli kıyafetlerini "Genç işi bu!" deyip bir kenara kaldırırlardı. Neyse ki bugünlere birisinin kırk yaşında olduğunu duyunca, "gencmiş" diyebiliyoruz.

Cevremizde de var, televizyonlarda da duyuyoruz, kimileri diyorlar ki, "Ben elli yaşına gelmiş bir insanım, çalışacağım kadar çalıştım, öğreneceğim kadar öğrendim. Ne yapabilirim ki bundan sonra?" Bu sözlere hiç katılmıyorum... Elli ya da altmış, kaç olursa olsun birinin kendini işe yaramaz hissetmesi bana çok anlamsız geliyor. Çünkü kendi "büyüme" durumundan da açıkça görebiliyorum ki, yaşlanmak tamamen insanın beyninde gerçekleşen bir durum. Kendini yaşlanmış hissetmenin ve artık pek çok şeyden yoksun olmak gerektiğini düşünmenin göz keneğindaki çizgilerle, sırttaki ağrılarla hiçbir ilgisi yok. Yaşı olduğunuzu düşündüğünüz kadar yaşlısınız, genç olduğunuzu hissettiğiniz kadar da genç...

Bunları geçen hafta Rolling Stones konserinde Mick Jagger'ı seyrederken de düşündüm. Jagger saatler boyunca koskoca sahnede dans etti, şarkı söyledi, gitar çaldı, koştı, zıpladı... Hiç ama hiç durmadı. Yaşının kendisi için hiç önemi olmadığı belli idi. **Onun** gibiler, sanırım bir kez bile "Ben artık yaşlandım." demiyorlar. **Onlar** istedikleri gibi giyinirler, istedikleri gibi dans edirler, istedikleri gibi aşık oluyor ve "Bu yaşta bunu yapamam." diye düşünmedikleri için de 'hep yapabiliyorlar'.

İnsanlar nedense her sıfırı yaşa girişinde, yani 30, 40, 50 olduğunda tuhaf bir hüzne kapılır. İşte bu yaşlanmak endişesidir. Sıfırı yaşlarda bu yüzden daha bir neşeli, daha bir görkemli doğum günü partileri yapılır. Sanki bundan sonraki on yıl, daha önce yaşadıkları kadar güzel olamayacaktır. Oysa insan endişeye kapılmazsa, her gelecek on yıl, eskisinden çok daha iyi olur. Çünkü insan yaşı ilerledikçe daha akıllı, daha deneyimli, daha olgun, hatta daha güzel bir hale gelir. Akıllı ve kendine güvenen bir insan, bitişleri bir son olarak değil, bir başlangıç olarak görür. Örneğin, 50 yaş 40'lı genç yılların bitiş değil, 50'lİ yeni yılların başlangıcıdır. Ben ne insanlar biliyorum, en güzel aşklarını 50 yaşlarında yaşadılar...

Bazı insanlar kendi yapamadıkları şeyleri başkası da yapsın istemezler. Yaşına alırdıdan gezen, dans eden, aşık olan insanları, "yaşına başına bakmadan..." diye başlayan sözlerle küçümserler. Bu kişiler beni hiç ilgilendirmiyor. Ama bu tür sözlere önem verdikleri için istedikleri kadar rahat davranışamayan, özgür yaşamayanlar adına üzülüyorum. Diyorum ki, "Yaş, yaşta değil baştadır". İnsan asla yaşını ve yaşına göre davranışmayı düşünmemeli. **Bunu** düşünmeden rahatça davrandığında da her şey ona yakışır zaten.

Kaç yaşında olursak olalım, dans edelim, şarkı söyleyelim, sevgilimizle el ele gezelim, saçımızı atkuyruğu yapalım, kulağımiza küpe takalım... Büyüyelim ama yaşlanmayalım.

Yazarın aynı adlı yazısından
uyarlanmıştır

Yazarın hangilerini söylemesi beklenmez?

1. Yaşı geçkin kişilerin renkli giysiler giymesi yakışık almaz.
2. Yaşlılık şifası olmayan bir hastalıktır.
3. Yaşlanmak büyümeye sürecinin bir parçası olarak görülmelidir.
4. Yaşlılar zamanı geldiğinde kenara çekiliп genclere yol açmayı bilmelidir.
5. İnsan her yaşta kendini geliştirmeye çalışmalıdır.
6. Aşkın yaşı yoktur.
7. Hayatın en güzel dönemi yaşlılık dönemidir.
8. Bedenin yaşlanması önemli değildir, yeter ki ruhlarımız yaşlanmasın.
9. İnsan daima hissettiği yaştadır.
10. Yaşama sevinci yaşlılık döneminde kaybolur.

1. Eskiden bayanlar 40 yaşına gelince fazla renkli giyinmemeye özen gösterirdi, çünkü _____

2. Bazı insanlar ellili yaşlara gelince kendilerini işe yaramaz hissediyorlar, çünkü _____

3. Sıfırı yaşlarda daha bir neşeli, daha bir görkemli doğum günü partileri yapılmış, çünkü _____

Onun: _____

Onlar: _____

Bunu: _____

18 Tartışalım**Nasıldı? Nasıl Olabilir?***Bence hayatım en güzel dönemi:*

☐ 1-5 yaş arası	☐ 25-30 yaş arası
☐ 5-12 yaş arası	☐ 30-40 yaş arası
☐ 12-18 yaş arası	☐ 40-50 yaş arası
☐ 18-25 yaş arası	☐ 50 yaş ve sonrası

Çünkü: _____

_____*Bence yaşılanmak:*

- Ürkütücü.
- Doğal bir süreç.
- Mümkün olduğunda geciktirilmeli.
- Asla önlenemez.

Çünkü: _____

A. Çok yakında 40 yaşıınıza gireceksiniz ve yaşılanıyor olmak sizı oldukça endişelendiriyor. Bu sıkıntılarınızı arkadaşınızla paylaşacaksınız. Konuşmanızda şu düşünceleri de öne sürünen:

- Yaşlılık hayatın sonuna yaklaşmak demek.
- Yaşılanmak insanı güçsüzleştiren bir süreç.
- Yaşılanınca sosyal hayat bitiyor, sağlık sorunları artıyor ve hayattan eskisi kadar zevk alınamıyor.
- Yeni teknolojilerle yaşlılık mümkün olduğu kadar ertelenerek insan ömrü uzatılmalı.

B. Arkadaşınız yaşlılık bunalımına girmiş ve sizinle bu konudaki görüşlerini paylaşıyor. Ona yaşılanmanın o kadar da kötü olmadığını anlatın.

- Yaşlılığı hayatın doğal bir parçası olarak kabul etmek gerek.
- Yaşlılık insanı pek çok açıdan güçlendiren bir süreç.
- Yaşılanmak; inzivaya çekilmek ve hayattan kopmak anlamına gelmez.
- İnsan ömrünün uzaması doğal dengeyi bozar.

19 İşaretleyelim, düzeltelim**Yaşlanmak mı? O da Ne?**

1. Yaşılanma sürecindeki sorunlardan bazıları _____.

- bunama, nefes darlığı ve kemik erimesidir
- depresyon, bunama ve kamburluktur
- katarakt, kas erimesi ve sağırılıktır
- kalp sorunları, katarakt ve kamburluktur

2. Yaşam sürenizi uzatabilmeniz için _____ gerek.

- bağışıklık sistemini kuvvetlendirmeniz
- manevi dünyyanızı zenginleştirmeniz
- çevrenizdekilerle iyi geçinmeniz
- damar sağlığına dikkat etmeniz

3. Uzmanca göre yaşlılık _____.

- engellenebilir
- durdurulabilir
- yavaşlatılabilir
- uzatılabilir

4. Hint Okyanusu'ndaki bir adada _____ yaşlılık testi uygulanmıştır.

- orta yaşın üstündeki kişilere
- adanın en yaşlı kişilerine
- yaşılandığını kabul etmeyenlere
- yaşılandığını düşünen kişilere

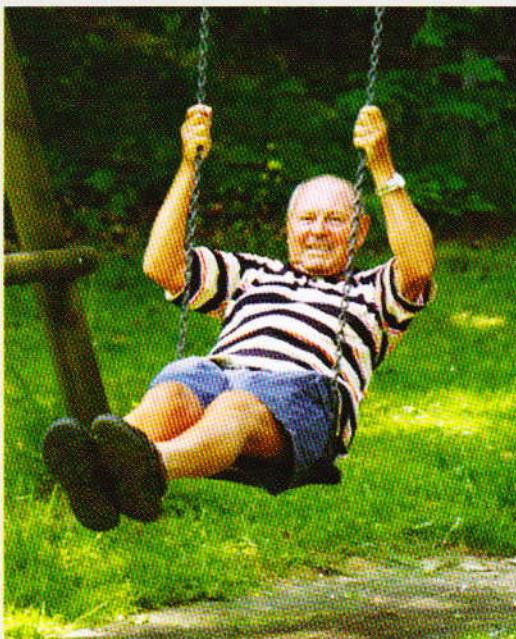
Statik denge testi: "Statik denge testi"ni yaşılanma hızınızı ölçmek üzere kullanabilirsiniz. Bu test sırasında tek gözünüzü kapatarak solaksanız sol ayağınız, sağlaksanız sağ ayağınız üzerinde mümkün olduğu kadar dengede kalmanız gerekiyor. Test sürecinde bir halı üzerinde durup ayağınıza öne doğru açarak 6 cm yukarı kaldırmanız ve diğer ayağınıza hareket ettirmeniz şart. Bu durumda iken ne kadar uzun süre dengede kalabilirseniz yaşılanma hızınızı o kadar yavaş olduğu sonucuna ulaşılıyor. Bir kaç denemeden sonra yaptığınız son test en doğru sonucu veriyor.

20 İşaretleyelim

İhtiyar Delikanlı

Benim dedem bir başkadır. Hayat enerjisiyle ben de dâhil olmak üzere bütün gençlere **taş çıkarır**. Diğer dedelerden çok farklıdır. Kendisine dede dememizden hiç hoşlanmaz, adıyla hitap etmemizi ister. Düşünsenize kaç kişi dedesine adıyla seslenir ki.. Eve gelen arkadaşlarımızla bizden çok sohbet eder, ama öyle geleneksel dedelerin söylediğii gibi "Bizim zamanımızda bu böyle değildi, şu daha iyidi" laflarını duyamazsınız ağızından. Biz ne konuşuyorsak o da aynı şeyleri konuşur. Bilgisayarlar, yeni filmler, yeni çıkan albümler... Bize o kadar uyum sağlar ki bazen onun yanlış zamanda dünyaya geldiğini düşünürüm.

Ona bizim bile ondan daha çabuk yorulduğumuzu, kendisinin nasıl bu kadar enerjik olduğunu sordduğumda; "İnsan hissettiği yaşıdır. Ben kendimi sizden daha genç hissediyorum demek ki." diye cevap verir. Hatırlıyorum, biz çocukken yazın canımız dondurma çektığında, hiç üşenmez, bisikletine atlar ve bize dondurma getirirdi. Şimdi de çocukluğumuzdan çok farklı değil. Sabahları hepimizden önce uyanır, bisikletle

markete gidip taze ekmek alır. Biz gözlerimizde sabah mahmurluğuyla güne başlamaya çalışırken o çoktan kahvaltı masasını hazırlamış, elinde gazetesi bizi bekliyor olur. Ayrıca da o bisikletle sadece kısa

mesafelere gitmekle kalmayıp şehirlerarası yolculuk yapar. Hiç unutmadım bir yaz oturduğumuz şehrde iki saat uzaklıktaki yazılığında akşam yemeğini yerken kapı çalmıştı. Bir baktık yine aynı güleç yüzüyle dedem kapıda duruyor. O gün, biz sevinçle dedemi karşılarken annem dedemin o kadar yolu bisikletle geldiğini öğrenince neredeyse kalp krizi geçirdiyordu. Bunun gibi önceden kestiremediğimiz birçok sürprizi vardır dedemin. Bu yüzden nadiren de olsa sadece annem değil hepimizin kaygılanması sebep olur.

Dedemin hayatındaki bu enerjisi benim şunu daha iyi anlamamı sağladı: Ne kadar yaşadığınız değil, ömrünüz yettiğince size sunulan hayatı ne kadar iyi değerlendirdiğiniz önemli. Gençlik sizin elinizden kayıp giden bir şey değil. Dedem bunun çok iyi farkında. İşte bu yüzden biz her geçen sene yaşlılığa bir adım daha yaklaşırken o hayatının sonbaharında bile gençliğin keyfini çıkarıyor.

taş çıkarmak

- Zekice bir hareketle gereklili bir sözü tam zamanında ve yerinde söylemek.
- Bedence çok kuwertli, dinç olmak
- Karşısındaki insanı davranışlarıyla şaşırtmak.
- Bazi özellikler açısından diğerlerinden üstün olmak

kestirmek

- Yemek yemeden önce biraz kestirmek istiyordum.
- Sözde nereden başlayacağımı kestiremedim bir türlü.
- Bu işin nasıl yapıldığını kestiremeyecek kadar anlayıssız mı görüneniyorum?
- Çok değişken bir karakteri olduğundan bu teklifine ne cevap vereceğini kestiremiyorum.

Metinde söz edilen dede,

- Kendi gençliğiyle günümüz gençliği arasında karşılaştırma yapıyor.
- Torununun akranlarıyla kafa dengi bir karaktere sahip.
- Torunlarının istekleri söz konusu olunca onların bir dediğini iki etmiyor.
- Yaptığı sürprizlerle bazı durumlarda bütün ailenin endişelenmesine neden oluyor.
- Yaşı sebebiyle kısıtlı imkânlarını değerlendirmeyi iyi biliyor.

21 Düzeltelim

Metinde torunun gözüyle bir dedenin yaşam biçimini anlatılıyor. Torun, dedesinin adıyla seslenilmesini istemesini ilginç buluyor. Dedenin gençlerle sohbetinin içeriği torununa hitap etmiyor. Torun dedesini örnek aldığı için kendisinin de her zaman genç kalacağını düşündürüyor. Dedenin hayat görüşüne göre insan isterse yaşılanmayabilir.

ULAÇLAR						-Dik/-ly)EcEk + iyelik gibi
Pytem	-	Ek	Iyelik Ek	gibi	Örnekler	
iste	-ma	-dik/-dik	-im/-im/-um/-üm		Hic ödev yapmadığı gibi çoğu zaman derse de gelmiyor.	
yap	-me	-duk/-dük	-in/-in/-un/-ün		Bir süre sonra sizin de anlayacağınız gibi Türkçe zor bir dil değildir.	
fotoğraf çek		-tik/-tik	-i/-i/-u/-ü		Topluluk içinde her zaman istedigin gibi davranamazsin.	
tahmin et		-tük/-tük	-imiz/-imiz/-umuz/-ümüz		Hic kimse bu şarığı onun söylediğ gibi söyleyerne	
anla		-acak/-ecek	-iniz/-iniz/-unuz/-ünüz		Bu cep telefonuyla fotoğraf çekeniz gibi görüntülü arama	
şöyle		-yacak/-yecek	-lan/-leri		da yapabilirsiniz.	

22 Tamamlayalım

- Sanırım kötü bir haber aldı. Telefonu kapat *tığı gibi* hiçbir şey söylemeden fırlayıp çıktı.
- Önümüzdeki ay işten ayrılacağını bize söyle _____ ailesine de söylememiş.
- Az sonra size dağıtıacak dosyalarda da gör _____ konuya ilgili ayrıntılı bir rapor hazırladım.
- Öncelikle hepiniz hoş geldiniz. Bil _____ bugün şirketimizin 10. kuruluş yıldönümünü kutlamak için bir aradıyz.
- Benden özür dile _____ bana yaptıklarından dolayı pişman olmadığını da söylüyor.
- Toplantıda terfiler açıklan _____ zam oranları da belirlenecek.
- Bence saçını az önce topla _____ toplamalısın. O model sana daha çok yakışmış.
- Burak'ın ne acelesi var? Odaya gir _____ çıktı. Bize selam bile vermedi.
- Türkiye'de yaşayacağın süre içinde Türkçeyi hızlıca öğren _____ Türk kültürünü de yakından tanıယacsın.
- Bu cihazla fotoğraf çekebil _____ müzik de dinleyebilirsiniz.
- Gör _____ şu anda çok meşgulum. Mümkünse öğleden sonra gelebilir misiniz?
- Her şey planla _____ oldu. Hiçbir sorun yaşamadık.
- Bu yaz da geçen yaz yap _____ birkaç farklı şehirde tatil yapalım mı?
- Hava yarın da bugün ol _____ sıcak olacakmış.

23 Farklı olam işaretleyelim

1

- Hayatında hiçbir şey düşündüğüm gibi olmadı.
 Tam tahmin ettiğim gibi geç kaldı! Konsere nasıl yetişeceğiz acaba?
 Çantasını aldığı gibi sıftan çıktı. Bir daha da onu görmedim.

2

- Evi temizlemeye yardım etmediğim gibi yemekleri de hazırlamıyorum. Ben senin hizmetçi miymış?
 Sesimden de anlayabileceğiniz gibi biraz hastayım. Bunun için konuşmamı kısa tutmaya çalışacağım.
 Sana daha önce de söylediğim gibi bu konu hakkında hiçbir fikrim yok. Lütfen bana soru sorma.

3

- Güvenç ve Bora'yı buluşturup barıştırmak istedim ama Güvenç Bora'yı gördüğü gibi kafeden çıktı.
 Bu akşam da gecen akşam söylediğim gibi şarkı söyleş misin bize?
 Gece yarısı ateşi yükselen oğlumu kucaklıdığım gibi acil servise götürdüm.

4

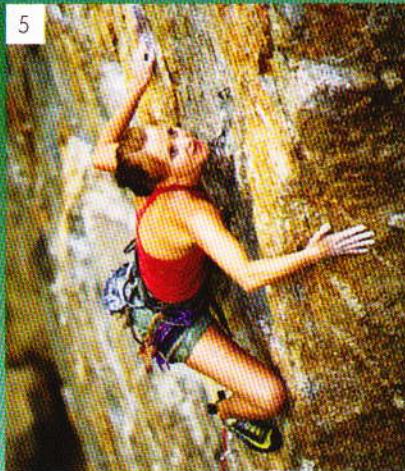
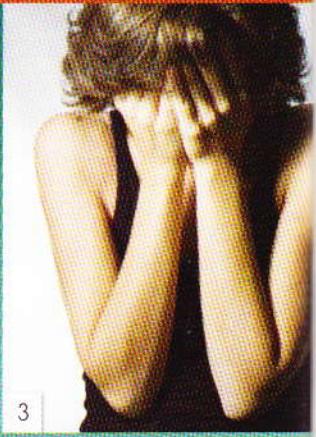
- Kazandığı parıyla kendisi geçindiği gibi kardeşinin masraflarını da karşılıyor.
 Tatilde hobilerime vakit ayırbildiğim gibi epeydir görüşemediğim arkadaşlarla da görüşütmüştüm.
 Az önce ekranında gördüğünüz gibi yeni ürünü müzün reklam filmi hazır.

3

Kurtulamadıklarımız

1. Neden Korkuyorsunuz?

1 Seçelim, anlatalım

Hangisi?

Ablütofobi : Yıkanma korkusu
Agorafobi : Açık alan ya da kalabalık korkusu
Akuofofi : Karanlık korkusu
Akrofobi : Yükseklik korkusu
Algofobi : Açı çekme korkusu
Amnezifobi : Hafıza kaybı korkusu
Antropofobi : İnsanlardan korkma
Araknofobi : Örümcek korkusu
Aritmofobi : Sayılardan korkma
Aviofobi : Uçma korkusu
Batofobi : Derinlik korkusu

Bibliyofobi : Kitaplardan korkma
Brontofobi : Gök gürültüsünden korkma
Eisoptrofobi : Aynalardan korkma
Filofobi : Sevmekten, aşık olmaktan korkma
Fotofobi : Işıktan korkma
Helyofobi : Güneşten korkma
Hidrofobi : Sudan, yüzmekten ya da boğulmaktan korkma
Hipnofobi : Uyumaktan korkma
Klostrofobi : Kapalı yer korkusu
Koulrofobi : Palyaçolardan korkma
Pirofobi : Ateşten korkma

- Bence bu fobilerden en ilginci _____
- Bence bu fobilerden hayatı en çok zorlaştıranı _____
- Bence bu fobilerden en kolay aşılabileni _____
- Bence bu fobilerden en önemsizini _____
- Bence bu fobilerden bana en yakın olanı _____

BİRLEŞİK ZAMANLAR

zaman + ol

Eylem		Ek	Eylem		Ek
yap	-rı/-rı	-yor/iyor/iyor/uyor/üyör	ol	-ma	-yor/-uyor
ye	-mu/-mü	-acak/-yacak		-mu	-di/-du
git	-ma/-me	-ecek/-yecek		-maz	-acak/-yacak
konus	-maz/-mez	-miş/-miş			-miş/muş
gül		-muş/-müs			-ur
mezun ol		-t/-at/-er/-ır/-ır/-ur/-ür			-mali
					-sa
					-yordu/-uyordu/-yormuş/-uyormuş/-yorsa/-uyorsa
					-diydi/-duydu/-diysa/-duysa
					-acaktı/-yacaktı/-acaklı/-yacakmış/-acaksa/-yacaksa
					-mişti/-muştı/-mişmiş/-muşmuş/-mişsa/-muşsa
					-urdu/-urmuş/-ursa
					-maliydi/-maliymiş/-maliysa
					-saydı/-saymış

Örnekler

Haftaya bu saatlerde arkadaşlarımla yemek yiyor olacağım.
Son günlerde yüzün hiç gülmez oldu. Bir sorun mu var?
Yaptığın hiçbir şeyi boşuna yapmış olmayacaksın, çalışmaya devam et.

Ne zaman pikniğe gidecek olsak mutlaka yağmur yağar.
Okula bir yıl geç başlamasaydım geçen yıl mezun olmuş olacaktım.

Kursu bitirdikten sonra daha iyi Türkçe konuşacak olacağım.

2 Tamamlayalım

- Ona arkasından seslen ecek oldum ama beni dinlemeyeceğini düşünüp vazgeçtim.
- Önümüzdeki yıl bu ay üniversiteden mezun ol olacağım.
- Yarın bu saatlerde havaalanında seni bekle olacağım.
- Elektriğin kesilmesi iyi oldu. Böylelikle biz de biraz dinlen olduk.
- Eskiden her gün uğrayıp hal hatırlı sorardın. Taşındığından beri bizi hiç ara oldun.
- İyi ki işin çıkıştı da buraya gelmişsin. Bu bahaneyle seni de gör olduk.
- Bugünle beraber bu ilacı 15 gün kullan oluyorum.
- Serkan'ın hiçbir şeyden haberi olmamasına o kadar üzüldüm ki bir ara ona bütün gerçekleri anlat oldum ama cesaret edemedim.
- Ev arkadaşım sağlığına öyle düşküñ ki ben de onun yanında kala kala yediğime içtiğime dikkat et oldum.
- Son günlerde hep böyle sınırlısin. Artık seninle sohbet bile et olduk.
- Kestirme yoldan gitseydik şu anda evimizde yemeğimizi ye olacaktık.
- Zamanında çalışmaya başlasaydın şimdiden kadar bütün işini bitir olurdu.
- Önceleri buranın yemeklerine hiç alışamamışlar ama son aylarda hepsini severek ye oldu olmuşlar.
- Birkaç ay sonra Türkçe diplomanızı al olacaksınız.
- Uzun zaman sonra ilk kez dışarı çık olduk onda da misafir geldi.
- Teknoloji hayatımıza gireli her şeye üşen olduk.
- O filmi seyrettiğimden beri evde yalnız kalmaya kork oldum.
- Sen tatil yaparken ben burada çalış olacağım.

3 Yazalım

- Yarın bu saatlerde _____.
- 5 yıl sonra bu zamanlar _____.
- İyi ki Türkiye'ye gelmişim böylece _____.
- Son günlerde daha çok _____.
- Birkaç aydır doğru ditzgün _____.

4 Okuyalım, yanıtlayalım

Korkudan Fobiye

En gencinden en yaşlısına kadar herkes endişe ve korkuya hayatlarının belirli dönemlerinde yaşar. Korku, hepimizin hayatı kalma mekanizmasında var olan, her normal insanın sahip olduğu duygusal bir tepkidir. Bebeklikten yaşlılık dönemine kadar hepimiz, tehlike hissettiğimiz her an korku ile tepki veririz. **Bu** beklenmedik bir balonun aniden patlaması ya da bizi şaşırtan yine beklenmedik bir şey olabilir. Bu yoğun duyguduru, genellikle saniyelerle kısıtlı olup beynin, tehlikenin olmadığını ya da geçtiğini algılayacak yeterli bilgiyi almasına dek sürer. Beynin belirli bir işaret almadiği durumlarda ise, korku daha uzun sürerek daha yoğun bir tepkiye yol açabilir.

Endişe ise genellikle, bir insanın güvenlik ve huzurunu tehdit edecek anlık bir tehlikenin olmadığı, fakat bu duygunun kendini hissettirdiği durumlarda ortaya çıkar. Endişe hissedenden kişinin kalbi, normalden daha hızlı çarpar olur ve vücutu terlemeye başlar. **Bunu**, midede oluşabilecek kasıntılar ve midenin içinde uçuşan kellebekler hissi izleyebilir. Çok az miktarda oluşabilecek endişe, aslında insanların tetikte ve odakta kalmalarına yardımcı olabilir.

Endişe, yine fiziksel ve zihinsel bir gerginlik formu olarak kendini gösterirken, önemli bir noktada korkudan ayrılır. Endişe, gelecekte gerçekleşmesi muhtemel bir tehlikeye karşı hissedilen bir duygudur. Yani, endişenin hissedildiği anda aslında olan, gerçekleşen bir tehlike yoktur.

Her insanın zaman zaman hissedebileceği duygular olan korku ve endişenin bazı kişilerde aşırı yoğun, hatta çoğunlukla bir arada yaşanması ise fobi olarak adlandırılır. Eğer korku, gerçekten mantıksız ve çoğu insan tarafından da tehlikesiz bulunuyorsa, bu korku, muhtemelen bir fobidir. Fobisi olan kişi, hayatını bu fobide göre organize ederek korkusunun kaynağı olan nesne veya durumla bir araya gelmez olur. Hatta **bu durumdaki** kişi, fobisi olan nesneyle veya durumla karşılaşma ihtimalini düşünüp vaktini sıkıntılı geçirerek geçirir olur.

Dr. Özlem Mestcioğlu'nun "Korkular" adlı yazısından uyarlanmıştır

İşte size hayatlarını fobilerine göre düzenler olmuş kişilerden örnekler:

Uçak fobisi işinden etti!

Bolivya'da futbol oynayan Raul Gutierrez uçak fobisi yüzünden futbolu tamamen bıraktığını açıkladı. Ülkesinin milli takımında da forma giyen 32 yaşındaki Bolivyalı futbolcu psikolojik destek almاسına rağmen uçak korkusunu bir türlü yenemeyince uçakla gidilmesi gereken maç yolculuklarını yapamaz hale gelip futbolu bırakmak zorunda kaldı.

Fobisi yüzünden evleniyor!

İngiliz veterinerlik öğrencisi Emma Pelling'in kusma fobisi yüzünden hayatı altüst oldu. O 5 yaşından beri bu hastalıkla yaşıyor ve "Sevgilim Gareth Heale ile evlenmemiyorum. Çünkü, kilisede misafirlerin önünde kusmak istemiyorum." dedi.

Aktor sevgilisi Gareth'in çok anlayışlı olduğunu dile getiren Emma, evlilik töreninde hipnozla kusma fobisinden kurtulmayı amaçlıyor.

Fobisi onu eve hapsetti!

İskoçya'da yaşayan Duncan Gibb (49), fobisi yüzünden 30 yıl sonra ilk kez evinden çıktığı gün öldü. Anne Christina (76), agora-fobi (dişarıya yalnız çıkma korkusu) bulunan oğlu için 18 yaşından beri evden hiç çıkmadığını ve evde bir hayat kurduğunu anlattı. Gibb'in ölümünün fobisine bağlı bir kriz olduğu düşünülüyor.

Bu:

Bunu:

Bu durumdaki:

Doğru Yanlış

1. Hayatında korku hissetmeden yaşamış insan yoktur.	☐	☐
2. Bir şeyleden korkuyorsanız fobiniz var demektir.	☐	☐
3. Endişe kişinin fizyolojik rahatsızlıklar hissetmesine neden olabilir.	☐	☐
4. Gerçekleşmesi olası tehlikeler için hissedilen rahatsızlık duygusunun adı endişedir.	☐	☐
5. Fobisi olmayan insanlar hiçbir şeyden korkmazlar.	☐	☐

Metne " _____ " tümcesi eklenemez.

1. Kişilerin fobilerini yenmek için bunlara dikkat etmesi gereklidir.
2. Bu tür bedensel rahatsızlıklar sadece aşırı endişelenme durumunda ortaya çıkar.
3. Ama korku hissediliyorsa kişi o anda korkulacak bir durum ya da nesneye karşı karşısındadır.
4. Bu da korkunun kişinin günlük hayatını aksatmasına neden olur.

5 Yazalım

Benim de böyle bir fobim olsaydı muhtemelen söyle bir hayatım olurdu:

6 İşaretleyelim, eşleyelim

Yardıma İhtiyacım Var mı?

Korku, tehlike karşısında verilen tepkidir. Dolayısıyla da; korku, kişiyi koruyan bir tepki olabilir. Hemen hemen herkes tarafından paylaşılan ve bir noktaya kadar da gerçekçi olan korkular da "normal" olarak tanımlanır. Hastalık olarak nitelendirilen korkular ise; normal olarak algılanan bir nesne ya da durumun kişi tarafından abartılı şekilde tehlikeli olarak düşünülmesi sonucu gelişen korkulardır. Korkularınızdan dolayı aşağıdakileri hissediyorsanız vakit kaybetmeden bir uzamandan yardım almalısınız.

Ne zaman bir uzmana başvurmalısınız?

- dayanamayacak kadar şiddetli panik, baygınlık hissi oluyorsa; _____
- yaşama sevinciniz kalmamışsa, sık sık akliniza ölüm düşünceleri geliyorsa, _____
- bu şikayetleriniz nedeniyle alkol veya sakınçılık ilaç kullanıyorsanız; _____
- sıkıntı, gerginlik gibi şikayetlerinizde artma oluyorsa; _____
- moraliniz oldukça bozuksa, canınız hiçbir şey yapmak istemiyorsa; _____
- bütün denemelerinize rağmen korkunuz, yaşamınızda hala sorun yaratıyorsa veya bu denemeleri herhangi bir nedenle yapamıyorsanız, bir uzmana başvurmanız yararlı olacaktır.

1. Kendini durdurmak	☐ içi içini yemek
2. Kontrolden çıkmak	☐ kendini tutmak
3. Çok korkmak	☐ kendini kaybetmek
4. Endişelenmek	☐ ödü kopmak

7 Okuyalım, işaretleyelim

AŞK mı? TUTKU mu?

İnsanlar birbirlerine aşık olmayı ne zaman öğrendiler? Kim bilir.. Belki de insanoğlu yaratıldığı günden beri, ruhunun derinliklerinde bu duyguyu taşıyordu ama ona bir ad koymayı beceremiyordu. Zamanla, kadınla erkek arasında **filizlenen** duyguya bir ad bulundu: Aşk.

İnsanoğlunun hayatını baştan sona değiştirebilen güçlü duyguya sadece 'aşk' deyip geçemeyiz. Aşkın da türleri var.

Örneğin tutkulu aşk, fedakârlıkla gelişen aşk ve gelip geçici aşk. Yanılıp da bilim adamlarına aşkın niteliği ve niceliği hakkında sorular sormayın. Binlerce yıl, insanoğlunun dünyasını renklendiren, hayatının akışını değiştiren o duyguya, size basit bir formül ile anlatmaya çalışırlar.

Nedir tutkulu aşk? Küçük bir örnek verelim: Genç kız, iş yerinde tam karşısındaki masaya yerleşen yakışıklı mesai arkadaşından hoşlanmaya başlamıştır. Sabahları onunla asansörde karşılaşınca, genç adam, 'günaydın' deyince, genç kızın **dizlerinin bağı çözülür**, hatta belki de bayılacak gibi olur. Yeni iş arkadaşının ona biraz ilgi göstermesi için bin bir çareye başvurur. Günler geçtikçe, genç kızın duyguları iyice yoğunlaşır. Öyle ki, artık onu daha çok görebilmek uğruna geç saatlere kadar büroda kalır. Kimlerle dost olduğunu öğrenip, o kişileri genç adamın yanından uzaklaştmak ister. Artık geceleri gözüne uykú girmez.

Günün 24 saatini bu genç adamı kendine bağlayanın yollarını arayarak geçirir. Bu arada genç

adamin telefonun numarasını da öğrenmiştir. Gece yarısı onu telefonla arayıp 'alo' diyen sesini duyar duymaz, telefonu kapar. Genç adam, iş arkadaşının ona tutkulu bir aşka bağlandığını fark ettiği zaman ise iş iştən geçmiştir.

Aslına bakarsanız coğumuz aşk ile tutkulu aşk arasındaki ince çizgide gidip gelmişizdir. Fakat pek azımız o çiziyi gerçekten aşabilmiştir. Tutkulu aşk, beğendiğiniz bir kişinin bulunduğu ortama girmesiyle kalbinizin küt küt atmasından ibaret değildir. Tutkulu aşka, kendinizi sevdığınız kişiye ait hissetme ve ona sahip olma isteği ağır basar. Tutkulu bir aşka bağlandığınız kişinin sadece ve sadece size ait olmasını istersiniz.

Yapılan araştırmalar, tutkulu aşk ile ilgili bir başka gerçeği daha gözler önüne seriyor. İnsanlar, genellikle sürdürükleri hayattan memnun olmadıkları, kendilerini çok mutsuz hissettikleri zamanlar tutkulu aşka kendilerini kaptırıyorlar. Psikolog Dr. Helen Friedman, bu teori üzerinde uzun çalışmalar yapmış, yüzlerce kişinin aşk hayatını incelemiş ve tutkulu aşkı yalnızlık duygusunun beslediği kanısına varmış.

Gerçekten de tutkulu aşkların kökünde yalnızlık ve sahiplenme özlemi yatıyor.

filizlenmek

- Bahçeye ektiğimiz tohumlar kısa sürede filizlendi
- Onu tanıdıkça içimde ona karşı bir sevgi filizlenmeye başladı.
- Kendimi yeni filizlenmeye başlayan bir çiçek gibi yenilenmiş hissediyorum.
- Gerçek hayattan sıkıldığında hayal dünyamda filizlenip gelişen, gölgesinde oturup rahatladığım bir ağaçım var.

dizlerinin bağı çözülmek

- Telaştan düzgün yürüyememek
- Dizlerinde güç, derman kalmamak
- Heyecandan ayakta duramayacak hale gelmek
- Çaresiz duruma gelmek

Yazara göre tutkulu aşk,

- sevdığı kişiyi görebilmek için türlü bahaneler yaratmaktadır.
- aşık olunan kişiye platonik de olsa bağlanmaktadır.
- karşılıklı aidiyet duygusuna sahip olmayı istemektir.
- yoğun yaşanan ama gelip geçici bir duygudur.

Var Yok

1. Tutkulu aşkin doğurduğu sonuçlar	☐	☐
2. Aşkın tutkulu bir aşka dönüşmesi sürecinde yaşananlar	☐	☐
3. Kişilerin aşkına karşılık bulamadığında verdiği tepkiler	☐	☐
4. Yapılan araştırmaların sonucunda tutkulu aşkin temelinde yatan etkenlerin açıklanması	☐	☐

BİRLEŞİK ZAMANLAR (genişlemiş)

zaman + gibi ol-

Eylem		Ek	gibi	ol	Eşdeğeri	
kork	-mi/-mi	-yor/iyor/iyat/uyor/üyör			-ma	-yat/-uyor
atla	-mu/-mü	-acak/-yacak			-mu	-du/-du/-lı
anla	-ma/-me	-ecek/-yecek			-maz	-acak/-yacak
bayıl	-maz/-mez	-miş/-miş				-miş/muş
izle		-mus/-muş				-ur
		-t/-at/-er/-ir/-ır/-ür/-ür				-mali
						-sa
						-yordu/-uyordu/-yormuş/-uyormuş/-yorsa/-uyorsa
						-diydi/-duydu/-diysa/-duysa
						-acaktı/-yacaktı/-acaklı/-yacakmış/-acaksa/-yacaksa
						-mişti/-muştu/-mişmiş/-muşmuş/-mişsa/-muşsa
						-urdu/-urmuş/-ursa
						-maliydi/-malimmiş/-maliysa
						-saydı/-saymış

Omekler

Birden tansiyonum düştü bayılacak gibi oldum.
Adam binanın çatısından atlayacak gibi yapıp herkesi korkuttu.
Filmi o kadar güzel anlatın ki sanki bizde izlemiş gibi olduk.

Korkmamış gibi yapıyor ama köpeklerden çok korkuyor.
Öğretmenin söylediğini anlamış gibi yaptım ama hiçbir şey anlamadım.
Korkmamış gibi yapıyor ama köpeklerden çok korkuyor.

8 Tamamlayalım

- Çocukluk arkadaşına o kadar benzeyorsun ki sana her bakışında onu gör bir gibi oluyorum.
- Ayağı merdivene takılan kız düş _____, ama hemen kendini toparlayıp yürümesine devam etti.
- Hastamız önce iyileş _____ ama sonra tekrar kötüleşti.
- Bebek elindeki oyuncaklı yere düşüncce ağla _____ ama ablası oyuncağını yerden alıp ona verince gülmeye başladı.
- Sınavı girmeden önce başım ağrı _____ hemen bir ilaç içtim.
- Film seyrederken bir ara uyu _____ ama telefon çalınca kendime geldim.
- Bugün o kadar eğlendik ki, adeta gençlik yıllarımıza geri dön _____.
- Bu konuyu önce anla _____ ama sonra bütün kuralları birbirine karıştırdın.
- Yazar romanındaki karakterleri o kadar güzel tarif eder ki, onları gerçek hayatı gör _____.
- Kek önce kabar _____ sonra yine eski haline geri döndü.
- Bu tablodaki yerler bana köyümü hatırlatıyor. Tabloya bakınca sanki köyüme git _____.
- Evi bir gün içinde yerleştireceğiz diye o kadar çok koşturduk ki, günün sonunda hepimiz dayak ye _____.
- Dün hava hep kapalıydı .Bir ara güneş çıktı _____ ama sonra tekrar buluta girdi.
- Akşam otururken bir ara voltaj düştü, elektrikler kesil _____ ama neyse ki kesilmeli.
- Sokak ortasında bayılan adam önce kendine gel _____, sonra tekrar gözlerini kapadı.
- Öğlen sadece salata yememe rağmen karnım o kadar şiş ki sanki bir tabak dolusu mantı ye _____.
- Onu görünce o kadar heyecanlanıyorum ki kalbim yerinde fırla _____.
- Karşımdayken duran adının adı dilimin ucuna kadar geliyor, hatırlıla _____ ama hatırlamamıyorum.
- Bazen bir şey söyle _____ ben de seni dinlemeye hazırlanıyorum ama hiç bir şey söylemiyorsun.
- Toplantıda o kadar gereksiz konular konuşuldu ki bir ara sıkıntından patla _____.

9 Tamamlayalım

- Carlos serbest vuruşta kaleye şut at acaklı gibi yapıp topu Semih'e pasladı.
- Ben lisedeyken ders kitabının arasına çizgi roman koyup ders çalış babamı kandırırdım.
- Türkiye genelinde birçok ilde kavga et hedef seçikleri kişilerin paralarını çalan 4 kişilik şebeke Mersin polisi tarafından yakalandı.
- Apartmanın tepesine çıkan genç aşağıya atla herkesin yüreği ağızına geldi.
- Nihat Öğretmen derse geç gelen küçük öğrencisine kaşlarını çatıp kız "Otur yerine bakayım yaramaz." dedi.
- Dersin başından beri anlattığım her konuyu anla başını sallıyordu, şimdi neden alıştırmayı yapamıyorum?
- Sempatik oyuncu ödül gecesinde kendisine sevgi gösterilerinde bulunan şapka çıkartmış gibi yaparak selamladı.
- Beni dinle da kafamınamba bir yerde olduğu belli.
- Gazetecilerin sorularından kaçabilmek için telefonla konuş çalışan ünlü pop şarkıcısı telefona fırsatıyla birlikte.
- Merak etme, kadının ağıladığı yok. Sadece senden para alabilmek için ayla duygularını sömürmeye çalışıyor.

10 Yerleştirelim**Tutku... Açı... Tango**

düşüyor gibi oluyorum • ağlayacak gibi olmuyor • dönmüş gibi oluyorum • yaşıyor gibi oluyorum • kayıyor gibi

Müzik, şampanya, güzel kadınlar, göz kamaştıran erkekler, bir şarkı gibi havaya yayılan parfüm, parfüm gibi zihne takılıp kalan şarkılar. Bu dansı seyrederken bile çiftin arasındaki aşkı ve tutkuyu oluyorum. Bu duygularla tango derslerine yazılmmanın tam zamanı olduğuna karar veriyorum.

Bir, iki, üç, dört, BEŞ; kadınlar açısından tangonun temel sekiz adımını başarıyla çözmenin sırrı, "beşinci adımda" sol ayağı çapraz olarak, dizleri bükmeden sağ ayağın yanına getirme becerisinde yatıyor. "Zıplamamaya dikkat edin" diyor öğretmenim Luis Lencioni kibarca. Dik duruşa geçiyor ve onun önce sağ sonra da sol ayağına takılıp

"Olur böyle şeyler" diyor göz kirparak. "Yere bakmamaya gayret edin" diye de ekliyor, beni pistte sürüklerten. "Adım atarken ayağınızı yerden öyle kaldırın. hareket etmeye çalışın."

Cocuk gecmeden bir kez daha tökezliyorum. Lencioni beni rahatlatıyor ve ben müzikle aramada bir bağ, adımlara karşı belirgin bir teslimiyet, partnerimle birlikte pistte süzülmenin verdiği rahatlatıcı bir duyu hissetmeye başlayınca dek dans etmeyi sürdürüyor. Lencioni beni bir anda durdurup, "Olaya biraz ruh katın!" diye azarlıyor. Ondan azarı işitince okul günlерime geri ve bu dersten anlıyorum ki, teknik beceriksizlik affedilebilir ancak duygusal vurdumduymazlık asla. Çünkü duyu -güçlü, yoğun, odaklanmış duyu- tangonun özüdür. Bir sonraki tangoda daha iyisini yapmaya söz veriyorum, ancak laf aramızda önceki dansın tüm o dönüşleri yüzünden sırtında oluşan ağrından da değilim.

11 Konuşalım

"Seni o kadar çok seviyorum ki, sen olmadan hayatın hiçbir tadı olmayacağıni düşünüyorum. Benimki aşktan da öte bir duyu. En zor, en sıkıntılı anlarında beni en çok sen rahatlatıyorsun. Sadece sıkıntılı zamanlarında değil güzel anlarında da hep benim yanındasın. Mesela romantik bir film seyrederken, yolda yürürken hep benimlesin. Sana o kadar bağılıyım ki sensiz bir hayatı düşünmek bile istemiyorum. Evde seni arayıp da bulamadığım zamanlarda büyük bir boşluğa düşmüş gibi oluyorum. Sen benim için her şeyden değerlisin."

Yukarıdaki sözler çikolata tutkunu bir kişiye ait. Siz de bir tutkunuz olduğunu düşünün ve onu farklı yollardan anlatarak arkadaşlarınızın bu tutkunuzun ne olduğunu bulmalarını isteyin.

12 İşaretleyelim doldurulmamış**Tutkular Üzerine****1. Adrenalin kana karıştığında;**

- ağız içinde daha çok sıvı salgılanıyor.
- vücuttaki kan daha hızlı akıyor.
- kaslar geriliyor.
- kalp atışlarının ritmi bozuluyor.
- bazı insanlar kendisini daha enerjik hissediyor.

2. Lüks tutkusunun hastalığa dönüştüğü durumlarda insanlar;

- lüks içinde yaşamak için suç işlemeye bile meyilli olurlar.
- teknolojik ürünlere sahip olmak için çok fazla para harcarlar.
- evlerini çok fazla lüks eşyaya doldururlar.
- çorap gibi basit giyecekler için bile gereğinden fazla para verirler.
- aldıkları lüks eşyaların kendilerine itibar kazandırıldığı düşünürler.

3. Kadınlardaki çikolata tutkusu;

- yaşamlarında bazı dönemleri daha rahat geçirmek için vücudun önceden programlanmasıının sonucudur.
- çikolatalı tatlılardan çok çikolatanın kendisine yönelikidir.
- bebek sahibi olma içgüdüsüyle beynin vücuda emir vermesi ile ilişkilidir.
- özellikle hayatın gençlik dönemlerinde en yüksek seviyeye ulaşıyor.
- vücudun hayatı kalmak için yüksek kalorili besinlere ihtiyaç duymasından kaynaklanıyor.

Vücutun endorfin salgılamasını sağlıyor.

Kadınlar erkeklerden %30 daha meyilli.

Cikolata tutkusu

Bazı insanları daha başarılı olmaya itiyor.

İnsanların birbirleriyle değil başka şeyleyle iletişim kurmasına neden oluyor.

Amerikalı ve İngiliz uzmanlar tarafından nedenleri araştırıldı.

Modern çağın ortaya çıkardığı bir tutku.

tutkuya kapılmak

- tutkuları için kendisini harcamak
- birisine sevdalanmak
- aşırı istek ve eğilim içinde olmak
- bireye çok alışmak ve ondan kopamama

13 Yazalım

Kimine göre aşırı sevgi, kimine göre yoğun yaşanan duygular, kimine göre tehlikeli sonuçlar doğurabilecek güçlü isteklerdir tutkular. Siz tutkunu nasıl tanımlarsınız? Tutku her insanda bulunan bir duyu mudur? Yoksa insanın kendisini zayıf hissettiği anlarda ortaya çıkan istekler midir? Sizce tutkular ne zaman tehlikeli bir boyuta ulaşır?

3.3 Takmayın Kafanıza

14 Dinleyelim, işaretleyelim

Tak Tak Takıntı

1. "Takıntı"nın tanımı Var Yok
2. Oyundaki sahne ve dekorlarla ilgili betimleme
3. Oyuncularla ilgili eleştiri
4. Oyunun yazarı hakkında bilgi
5. Oyunla verilen mesajlar
6. Oyunla ilgili izleyici görüşü

Doğru Yanlış

1. Takıntılar bizim acılarımı gizlemek için kullandığımız maskelerimizdir.
2. Takıntıların kaynağı kişinin kafasından atamadığı acılardır.
3. Kimi zaman geçmiş acılarımı unutabilmek için hiç yaşanmamışlar gibi davranışır.
4. Tak Tak Takıntı, Ali Poyrazoğlu'nun yazıp yönettiği bir oyundur.
5. Tak Tak Takıntı oyunu bir hastane ortamında geçmektedir.
6. Tak Tak Takıntı, altı takıntı hastasının doktorlarıyla olan ilişkilerini anlatan bir güdüdür.
7. Oyun izleyiciyi güdüürken düşündürmektedir.
8. İzleyiciler oyunda kendilerinden bir parça bulabilmektedir.
9. Ali Poyrazoğlu'na göre aslında herkes takıntılarıdır.
10. Oyunda izleyicilere takıntılarıyla baş etmeyi öğrenemezlerse sosyal ilişkilerinin bozulabileceği mesajı verilmektedir.

	Şuayip	Melek	Söğüt	Eylül	Kamil	Madam
Takıntısı 11 yaşında başlamıştır.						
"Kibar" bir beydir.						
Sayma hastalığı vardır.						
Küfretmeden konuşamayan bir insandır						
Henüz genç olduğunu iddia etmektedir.						
Şoförlük yapmaktadır.						
Tabloların yamuk durmasına tahammül edemeyen biridir.						
Sürekli olarak, ellerinin kirleneceğinden endişe etmektedir.						
Sürekli, bir şey unuttuğu şüphesi taşımaktadır.						
Dokuz haneli rakamların çarpımını bile akıldan hesaplayabilmektedir.						

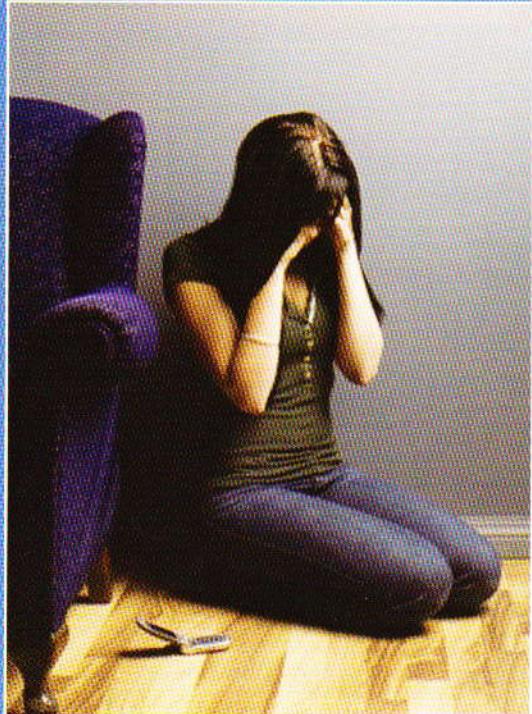
ÜLA CLR

Evet / Şıktı	Açılıp Kapatıldı	1	2	Örnekler
incele	-mîl/-mi	-yor/iyor/iyor/uyor/uyor	-mîş	Balelerin bale gösterisinde uçarcasına dans ettiler.
bak	-mu/-mü	-acak/-yacak	-mîş	Söylenenler onun için hiçbir şey ifade etmemişcasına şaşkınlıkla bakıyordu.
dévam et	-ma/-me	-ecek/-yecek	-mus	Beni anlamamış gibi davranışma lütfen.
câğılk at	-maz/-mez	-mîş, -mis, -muş, -müs	-müs	Heyecandan kalbim yerinen fırlayacakmışcasına çarpıyordu.
fırka	değil	-t/-at/-er/-ir/-ur/-ür	-cesine gibi	Sanki kendi dersleri çok iyiymiş gibi bana yardım etmemi öneriyor.
dans et				İşe kabul edildiğin öğrenince delirmişcesine cığıklar attı.
anla				Kazadan ardından sürücü hiçbir şey olmamışcasına yoluna devam etti.
iyi				Kendisi hiç hata yapmadığını gibi en küçük yanlışımızda bile başıngırıp çağırıyor.
değil				Sanki parası varmış da bu arabayı alacakmış gibi uzun uzun arabanın özelliklerini inceledi.
İfade et				Sanki parası varmış da bu arabayı alacakçasına gibi uzun uzun arabanın özelliklerini inceledi.
delir				
hata yap				

15 Tamamlayalım

1. Söylediklerimi hiç duy mamışcasına/duymamış gibi sakin sakin gazetesini okumaya devam etti.
2. Niçin koş _____ yürüyorsun? Bir yere mi yetişeckesin?
3. Sadece valizini toplamış, yazdığı mektubu vazonun köşesine ilişirip kaç _____ terk edivermişti her şeyi.
4. Sinemada nasıl davranışacağını bil _____ film boyunca konuşup çevrelerindekileri rahatsız ettiler.
5. Doktor arkadaşım acil bir telefon alınca uçar _____ yanımızdan ayrılp hastaneye gitti.
6. Babam çok iyi anla _____ her şeyi kendi tamir etmeye çalışır.
7. Ağabeyim bana tokat at _____ elini hızla kaldırınca ödem koptu.
8. Teleferikle Uludağ'a çıkmak gökyüzünde uç _____ heyecan verir insana.
9. Ali bugün köprüde korkulukların dış kısmına geçip aşağı atla _____ hareketler yapan birini görmüş.
10. Alnı açık, bakışları donuk, gülümsemeyi dahi unut _____ kahır dolu bir simaya sahipti.
11. Anlattıklarını sanki daha önce duy _____ meraklı dinledim.
12. Beni dinle _____ başını sallıyordu ama akılda başka bir yerdeydi.
13. Bize bir şey söyle _____ yüzümüze baktı sonra vazgeçip işine devam etti.
14. Sanki benimle daha önce hiç tanış _____ selam vermeden yanından geçip gitti.
15. Kendisi küçükşeylere sınırlen _____ ben bir şeye kızdığınımda şaşkınlık içinde kalıyor.
16. Kendimi sanki yeniden doğ _____ mutlu hissediyorum.
17. Bana sürpriz hazırladıklarını bilmeme rağmen hiçbir şeyden haberim yok _____ davranışım.
18. Sokakta delir _____ sağa sola saldıran adamdan etrafındakiler nasıl kaçacağını şaşırdı.
19. Birkaç saat uyumama rağmen saatlerce uyu _____ dinlenmiş olarak uyandım.
20. Sanki benim bu konuda ne kadar hassas olduğumu bil _____ üstüme gelmesinden bıktım artık.
21. Sunucu programa katılan konuğun söylediklerine katil _____ başını salladı.
22. Çocuk elindeki topu bize at _____ havaya kaldırınca hepimiz kaçıştık.
23. Sanki hepimize bağır _____ sınırlı sınırlı etrafına bakınıyor.
24. Öğrenci bir şey söylemek iste _____ elini kaldırdı.

16 Dolduralım, işaretleyelim, başlığı bulalım

Telefonunun açık olup olmadığını bir kez daha kontrol etti. Sonra, daha iyi duyabileceği bir yere koydu. Gözlerini telefondan ayırmazken, bilgisayarına geçip sevgilisinden bir mesaj gelip gelmediğini kontrol etti. Mesaj yoktu, telefonunu eline alıp numarayı çevirdi ama fikir değiştirip yine koydu. Biraz beklemeye karar verdi, ne var ki dakikalar geçmek bilmiyordu. Tekrar telefonu eline alıp mesaj geldi mi diye kontrol ettiğinde, daha iki dakika bile geçmemiştir. Kaygı ve mutsuzluğu gittikçe artıyor, bir haber gelmezse nefes alamayacağını hissediyordu...

Yukarıdaki senaryo, aşık olan çoğu kişiye tanındık gelir. İnsan aşık olunca kendini göklerde uçuyormuş gibi hisseder, artan özgüveninin de yardımıyla normalde yapmayıacağrı ‘çığırlıklar’ yapabilir. En ufak bir ‘aksaklıktı’ ise ne olduğunu anlamadan kendini depresif hissetmeye başlar, yeme-den içmeden kesilir ve hatta nefes alamaz hale gelir. Romanlar, şiirler, şarkılar, filmler aşık bazen bir hastalık gibi yaşandığını, aşkı uğruna insanların eriyip bittiğini, yataklara

düşüğünü sık sık konu etmiştir. Ama aşık dozu kaçtığında, yaşanan yoğun duygular özgüven eksikliğine, kaygıya ve “takıntı”ya kadar gidebilir. “Onsuz yaşayamam.” sözü aslında kişinin aşığının bir ifadesi olmaktan çok, o kişi için yaşadığı “takıntı”nın bir ifadesidir.

Şiddeti, sikliği ve hayatı etkisi ar�tında, psikolojik bir bozukluk olarak kabul edilen “takıntı”, bilimsel literatürde, “kişi tarafından saçma ve mantık dışı olarak görüldüğü halde, kontrol edilemeyen ve kişinin isteği dışında, israrlı, zorlayıcı ve yineleyici bir şekilde akla gelen düşünceler” olarak tanımlanır. Takıntıya yol açan psikolojik veya biyolojik birçok etken vardır. Bu etkenlerden biri de halkın arasında mutluluk hormonu olarak bilinen ve olayları olumlu değerlendirmeye yarayan serotoninin maddesinin salınımındaki dengesizliktir.

Aşık olan çoğu kişinin takıntı davranışları sergilediğinden yola çıkılarak takıntı hastası kişilerle, aşık kişilerin beyin fonksiyonlarında benzerlikler olup olmadığı araştırılmış, aşık olan kişilerin beyinlerinde, depresyona karşı bir kalkan görevi gören serotonininde azalma olduğu belirlenmiştir, tipki takıntı hastalarında gözleendiği gibi. Bu, her aşık az ya da çok takıntı barındırdığı ve aşık zaten hastalıklı bir duyu olduğu biçiminde yorumlanabilir. Yine de uzmanlar normalilik sınırına yakın “takıntılı aşklar” ile böyle olmayanlar arasında önemli farklar olduğunu belirtmektedir.

Aşklarını normalilik sınırının uzağında yaşayan kişilerin sevdikleri kişiyi kendilerinin de üstünde tutarak bir yaşam amacı haline getirdikleri, çevreleriyle kurdukları diğer sosyal ilişkilerinin sekteye uğradığı görülmektedir. Geçmiş yaşıtları araştırıldığında ise küçükken anneleri ile güvenli bir iletişim kuramadıkları için yaşama bağlanamadıkları ortaya çıkmaktadır.

Aslında aşık bir takıntıya dönüştüğü aşık kişi tarafından hissedilebilir. Bu durumda kişi, ailesi ve yakın çevresiyle daha fazla vakit geçirerek, daha önce yapmaktan zevk aldığı aktiviteleri tek başına yapmaya başlayarak ve en önemlisi kendini sevmeyi öğrenerek, sağlıksızlaşmaya başlayan duygulardan ve takıntılarından uzaklaşabilir. Diğer taraftan kişinin hissettiği yoğun aşk, enerjisini, motivasyonunu, kendine bakış açısını her gün biraz daha negatif etkiliyorsa bunun üstesinden gelmek için profesyonel bir yardım olması gereklidir.

*Psikolog Dr. Başak Demiriz'in
“Obsesif Aşklar” yazısından
uyarlanmıştır*

Paragraf	Konu
1	Aşkı takıntıya dönüştürülmüş bir kişinin sevgilisine ulaşamadığında yaşadığı bunalım
2	
3	
4	
5	
6	

1. Takıntılar _____.

- insanda özgüven eksikliğine neden olur.
- insanın hayatında fazla etkili olduğunda hastalık anlamlı taşıyabilir.
- zaman kaybetmeden tedavi edilmelidir.
- pek çok roman, şiir ve filmde konu edilmişdir.

2. Yapılan araştırmalar _____ ortaya koymuştur.

- aşık olan kişilerle takıntı hastası olan kişilerin beyin fonksiyonlarında benzerlik olduğunu
- serotonin maddesindeki azalmanın takıntı hastalığının başlıca nedeni olduğunu
- mutluluk hormonunun takıntıyı önlediğini
- aşkin takıntı hastalığına neden olabileceğini

3. Takıntı hastası olan kişiler _____.

- sevdikleri insanı yaşamlarının amacı olarak görürler.
- normalde yapılmayacak çılgınlıklar yaparlar.
- daha tutkulu aşıklar olurlar.
- mantık dışı düşüncelerden kurtulmakta zorluk çekerler.

Bence en uygun başlık:

- Aşk Hastalığı
- Aşık Olmak Normal mi?
- Aşk Bir Takıntı mı?
- Takıntılı Aşklar

17 Karakter yaratalım

• Temizlik	• Şüphe	• Simetri	• Küfretme
• Sayma	• Biriktirme	• Aşk	• Diğer

Adı: _____

Yaşı ve mesleği: _____

Fiziksel özellikleri: _____

Karakter özellikleri: _____

Takıntısı: _____

Takıntısının altında yatan sebep: Cocukluğunda, _____

Davranışları: Sürekli olarak _____

Takıntısı yüzünden başına gelen ilginç bir olay:

Bir gün _____

18 Mış Gibi Yapalım

Takıntılarınız yüzünden günlük işleriniz aksamaya, sosyal ilişkileriniz bozulmaya başladı ve sonunda bir psikiyatriste gitmeye karar verdiniz.

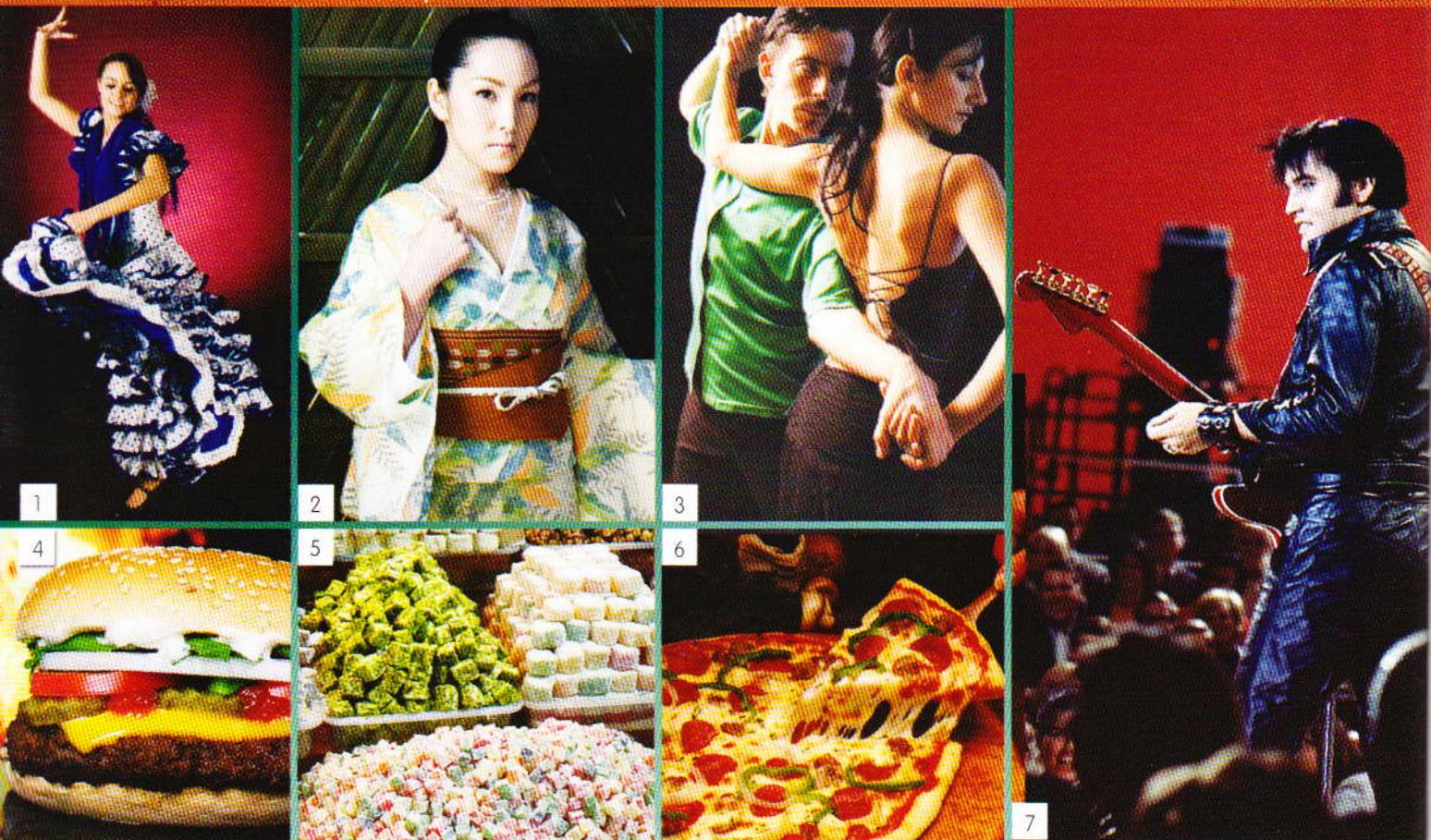
Şu anda doktorunuzun muayenehanesinde bulunmaktasınız ve yalnız değilsiniz.

Sizin gibi doktoru bekleyen der takıntı hastası insanlarınla tanışın ve sorunlarını öğrenin.

4 Dünyaca Ünlü

1. Dünya Mutfakları

1 Konuşalım, örnek verelim

Yemeklerin Toplumsal İşlevleri

Bilindiği gibi kültür, maddi ve manevi öğelerden oluşmaktadır. Yemek bir kültürün maddi öğesidir. İngiliz Antropolog Bronislaw beslenmeyi, bütün kültürlerde evrensel nitelikte olan aslı biyolojik gereksinimler arasında belirtmiştir. Bir insanın yaşamını sürdürmesi için yişip içmesi gereklidir. Yemeğin daha çok bireysel nitelikte olan bu temel fonksiyonu yanında, ayrıca, toplumsal nitelikte olan fonksiyonları da vardır. Bu fonksiyonlar şu şekilde sıralanmaktadır:

- Statü simgesi: _____
- Dostluk, arkadaşlık ve iletişim: _____
- Hediyeleşerek paylaşma: _____
- Festivaller, ziyafetlerde eğlence aracı: _____
- Törenlerde yiyecekler: _____
- Toplumsallaştırma aracı olarak yiyecekler: _____
- Ailenin yükseltilmesi, üstün tutulması: _____
- Turizm yoluyla ülkelerin yakınlaşması: _____

Benim ülкemde

adındaki yemek statü simgesi可以说. festivaller, bayramlar gibi kutlamalarda en çok tercih edilen yemektir / tatlıdır. ikram etmek dostluğu ve sevgiyi gösterir. aile toplantılarından en çok tercih edilen yemektir / tatlıdır.

TEZLİK				-yiver-
Eylem	-	Yardımcı Eylem	Göster	
hazırla	-ma	-iver / -yiver	Cok yorgunum bugün temizliği sen yapiver	
git	-me	-iver / -yiver	Kitap çok sürükleyiciydi, iki gecede okuyup bitiriverdim.	
bitir		üver	Bugün de işe arabayla gitmeyiver, metroyu kullan.	
gel		üver	Çocuk annesinin kucağında uyuyuverdi.	
yap			Şu raporu benim yerime sen hazırlayıversen ne olur?	
uyu			Biliyorum bir gün hiç beklermediği bir anda geliverecek.	
			Bugün de işe arabayla gidiverme.	

2 Tamamlayalım

1. Ayağa kalkmışken şu camı da kapat uer, içerişi buz gibi oldu.
2. Her şeyi ben hazırladım, siz de bir zahmet yerinden kalkıp masaya gel _____.
3. Çocuk kaşla göz arasında bir kase şekeri halının üzerine boşalt_____.
4. Çok açktım yemeği bekleyemeyeceğim, yumurta kır_____ de yiyeşim.
5. Ben ne olduğunu anlamadan adam sessizce yaklaşıp omzumdaki çantayı kapıp kaç_____.
6. Eğer sen de üşenmeyeip bir işin ucundan tut_____ şimdije kadar işimiz biterdi.
7. Seda hiç sırt tutamıyor. Alper için sürpriz parti hazırlayacağımızı bir anda ağızından kaçır_____.
8. Garson servis yaparken ne olduğunu anlamadan bütün çaylar masaya dökül_____.
9. Zaten zayıfsın, bir gün de egzersiz yap_____.
10. Hadi sen de yardım et de salonu çarçubuk yerleştir_____.
11. Lafı çok uzatmadan sana bugün yolda başıma gelenleri anlat_____.
12. Diş doktorumun eli çok hafiftir. Dişimi kontrol eder gibi yaparken bir bakarım dişimi çek_____.
13. Kilo almaktan bu kadar şikayetçiysen sen de her akşam yemeğinden sonra tatlı ye_____.
14. Sen masayı hazırlarken ben de salatayı yap_____.
15. Genç kız korumaların arasından sıyrılp sahneye atla_____.

3 Yerlestirelim

Hızlı Hayat Hızlı Yemek

et- • geçistir- • hazırlan- • iç- • atıştır- • haşla-

Eski denmiş saatlerini yemek yapmak için geçirmek. Eski zamanlarda bin bir emekle hazırlanan ve beslenme ihtiyacını karşılamadan ötesinde toplumların kültürlerini yansıtma özelliğine sahip olan yemekler yerini, günümüzde kısa süre içinde _____ yemeklere bıraktı. Artık farklı toplumlar birbirine yakın hayat tarzlarına sahip. Genel olarak hızlı bir hayat yaşıyoruz. Bilgiye ulaşmak hızlı, üretmek hızlı ve yemek yemek hızlı. Zaman probleminden dolayı sabahları kahvaltı yerine bir fincan çay ya da kahve _____

evden çıkışyoruz. Öğlen kısıtlı sürede ayaküstü bir şeyler _____ . Akşam eve gelince o kadar yorgun oluyoruz ki, belki bir sandviç ya da kahvaltıyla akşam öğünümüzü _____. O da olmazsa hemen bir makarna _____ üzerine domates sosu yapıp afiyetle yiyoruz. Bazen arkadaşlarımızla eve geldiğimizde yemek yeme zahmetine bile girmeden en yakın restoranın pizza sipariş _____. Yemeğe bu kadar az zaman ayırmamızı da hayatın çok hızlı olduğuna ve vaktimizi mutfakta harcamak istediğimize bağlıyoruz.

4 Eşleyelim, işaretleyelim

Yemek İsimleri Üzerine

L1

Farklı kültürlerde ilginç isimlere sahip yemekler vardır. İşte, bazlarını kulaktan dolma, bazlarını da yazılı kaynaklardan öğrendiğimiz yemek hikayelerinden birkaç örnek:

Hünkar Beğendi: Kremalı patlıcan püresi üzerine et sote konularak hazırlanan bir Türk yemeğidir. Bu yemeğe ait iki hikayeden bahsedilir. Osmanlı mutfağının aşçıları hanedanı memnun etmek ve onlara lezzetli gelecek yemekleri bulmak adına geliştirdikleri mutfak teknikleri ile ün yapmışlardır. Bu yemeğin de Sultan IV. Murat için 1612 ve 1640 yılları arasında yaratıldığı düşünülür. Bir başka öyküye göre bu yemeğin adı 19. yüzyılın başında Topkapı Sarayı'ni ziyaret eden III. Napolion'un eşi kraliçe Eugenie tarafından verilmiştir.

Stroganoff: Rus mutfağının ünlü yemeği, ince kesilmiş bonfile şeritleri, ekşitilmiş taze krema, mantar ve tereyağı ile yapılan, insanın yeme isteğini arttıran oldukça zengin bir yemektir. Bu yemeğin adı 1890'lı yıllarda St. Petersburg'da düzenlenen bir aşçılık yarışmasında birincilik ödülünü kazanan şef tarafından verilmiştir. Şef, o sırada Rusya'nın soylu ve ünlü bir ailesi olan Kont Pavel Aleksandroviç Stroganov'un malikanesinde çalışıyordu ve patronunun ismini bu yemeğe vermiş: Böf Stroganoff.

Cordon Bleu: Fransızca'da 'mavi kurdele' anlamına gelen bir kelimedir. 1578 yılında Fransız kralı III. Henri tarafından kurulan Saint-Espirit Şövalyelerinin amblemi geniş mavi kurdeledir. Aynı tanım, zamanla yüksek mevkilerdeki kişiler, ardından da eşi benzeri bulunmayan aşçılar için kullanılmaya başlamıştır. Peynir ve salam ile doldurulmuş dana etinden yapılan Cordon Bleu'nun adını bu amblemden aldığı söylenir.

Tapas: İspanya mutfağında önemli yere sahip olan, küçük tabaklar içinde sunulan bir çeşit meze anlamına geliyor. Geçmiş yıllarda İspanya'da şarap üreticileri esnafa ve mahalleliye şarap mahzenlerinden kadehle şarap satılmış. Şarabı servis yaparken tozdan, çöpten, sinekten korumak için kadehin üzerini bir tabakla kapatırlar, tabağın içi boş olmasın diye de şarapla birlikte iyi giden bir yiyecek koyarlar. "Tapa" bu tabağın adıymış. İspanyolca 'tapar' fiilinden türetilmiş. Giderek barlarda küçük tabaklarda ikram edilen yiyeceklerde tapa denmeye başlanmıştır. İspanya'da iş çıkıştı bir tapas bara gidip, tapa yemek ve aperatif içmek alışkanlık haline gelmiş. Başka bir söyletiye göre de eskiden İspanyollar "sherry" adlı içkinin içine bir şey düşmemesi için bardaklarının üzerlerini "tapas" adını verdikleri ekmek dilimleriyle kapatırlar, alkolü boş mideye içmemek için de bu ekmek dilimlerini yerlermiş. Bu adet zaman içinde bir kültüre dönüşmüştür ve bu yiyeceklerin yüzlerce çeşidi oluşmuştur.

Sandviç: Son olarak her kültürde yemeğe uzun süre ayırmak istenmediğinde kısa sürede hazırlanıverilen sandviçin hikayesine değinelim. İki ekmek dilimi arasına yerleştirilen et, peynir ya da başka gıda maddeleriyle hazırlanan, herkesin damak zevkine uygun sandviçlerin tarihi büyük bir olasılıkla et ve ekmek kadar eskidir. Sandviç adı ise ancak 18. yüzyılda ortaya çıkmıştır. Sandwich 4. Kontu John Montagu kumar oynarken yemek için ara vermek istemediğinden masasına dilimlenmiş et ve ekmek getirtip eti ekmeğin arasına koyarak yiyormuş. Bu biçimde yenen yemek kısa sürede moda olmuş ve kontun adıyla tanımlanarak başka Avrupa dillerine de girmiştir.

6 Düzeltilim, işaretleyelim

Farklı Mutfaklar

Meksika mutfağının en önemli özelliği yemeklerde çeşitli baharatların ve aromatik otların kullanılmasıdır. Rus mutfağında akşam yemeğini sebzeyle servis yapılan et ve balık yemekleri oluşturur. İspanya'nın iç kışımlarında buğday, sulak arazilerde pirinç, kıylarda çeşitli deniz ürünleri ve balık vardır. Türk mutfağında Mezopotamya kültürünün getirdiği et ve mayalanmış süt ürünleri ile biçimlenen beslenme sistemi hakimdir.

1. Stragonoff	☐ Önceleri farklı amaca yönelik olarak kullanılmıştır.
2. Cordon Bleu	☐ Yıllar boyu yenilen bu yiyecek adını uzun zaman sonra almıştır.
3. Tapas	☐ Yarışmada diğer rakiplerini eleyerek üst sıraya yerleşmiştir.
4. Hünkar Beğendi	☐ Ülke yöneticisinin takdirini kazanmak amacıyla yapılmıştır.
5. Sandviç	☐ İlk başlarda mutfaktan çok ilgisiz bir alanda kullanılan bir sembolün adı bu yemeğe verilmiştir.

1. damak tadına hitap etmek	☐ yemek
2. iştahını kabartmak	☐ lezzetli gelmek
3. ağızına layık olmak	☐ yeme isteğini artırmak
4. mideye indirmek	☐ damak zevkine uygun olmak

Yemeklerin ortak özellikleri:

- Ana yemek olarak servis edilmeleri
- Özel aşçılar tarafından denerek bulunmaları
- Çok uzun zamandan beri bilinmeli olmaları
- Çok doyurucu ve kalorili olmaları
- Adalarının ünlü kişiler tarafından verilmesi
- Hepsinin dünya çapında üne sahip olması

5 Konuşalım

Siz de kendi ülkenizin mutfağından ünlü yemeklere örnekler veriniz. Bu yemeklerin adının nereden geldiğini biliyorsanız anlatınız. Ülkenizden ilginç yemek adları varsa arkadaşlarınızla paylaşınız.

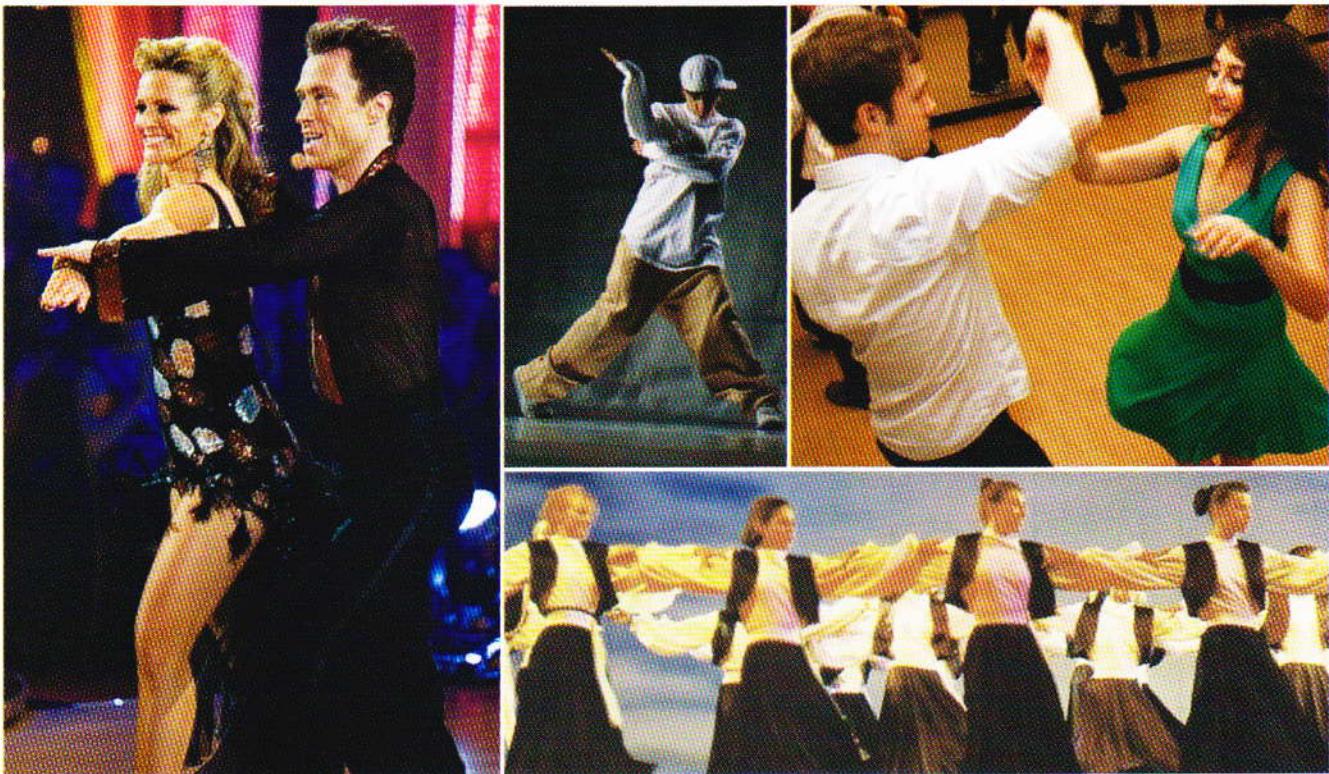
7 Bir örnekle sürdürelim

Pişirilen yemekten tutun da yemek pişirmede kullanılan araç gereçler, yemekle ilgili inançlar, yargılar, gelenekler o toplumun yaşama biçimleriyle ilgili ipuçları verir bize. Her kültürde mutlaka yemekle ilgili atasözleri bulunur. Benim ülkemde de yemekler kültürümüzle ilgili ipuçları verir. Örneğin _____

4.2 Dünyanın Dansı

8 Yanlış bulalım, tamamlayalım, işaretleyelim

1. Salsa _____.

- adını bir yiyecekten almıştır.
- Latin ülkelerindeki okullarda ders olarak okutulmaktadır.
- vurmali çalgılar eşliğinde yapılan bir danstır.
- dar bir alanda, fazla yer değiştirmeden yapılır.

2. Samba _____.

- bir tiyatro oyunu aracılığıyla Amerika'da da tanınmıştır.
- Brezilya'da ortaya çıkmış ancak Afrika müziğinden beslenmiştir.
- geniş bir alanda simetrik ayak hareketleriyle sergilenir.
- davul ritmlerine dayalı bir müzik eşliğinde yapılır.

3. Sirtaki _____.

- bir Türk halk dansından doğmuştur.
- günümüzde de Yunan kültüründe yer alan unsurlar dan biridir.
- acayı da umudu da çağrıştıran bir danstır.

4. Break dans _____.

- seksenli yıllarda, New York'ta ortaya çıkmıştır.
- hip hop kültürünün bir parçasıdır.
- bir spor olarak da insanlarınraigbet ettiği dans türlerinden biridir.
- gençler arasındaki çatışmaları engellemek amacıyla yaratılmıştır.

1. _____ ortaya olmuş bir sanat olan dans _____ ile göze, _____ ile kulağa hitap eder.

2. Dans; insanoğlunun _____ rak yüzyıllar boyunca _____ bu- güne dek süregelmıştır.

3. Diğer Latin dansları gibi _____ olan Salsa _____ oynanılarak öğrenilir.

4. Brezilya _____ olan Samba dansında kadın _____ ayak hareketleri sergilerken erkek _____.

5. _____ olan Rumba Afrika müziğinin taşıdığı _____ duyguları barındıran, _____ simgeleyen bir danstır.

	Romantik	Enerjik	Eşli	Coc Kültürlü
Salsa				
Vals				
Samba				
Rumba				
Rock'n Roll				
Sirtaki				
Break Dans				

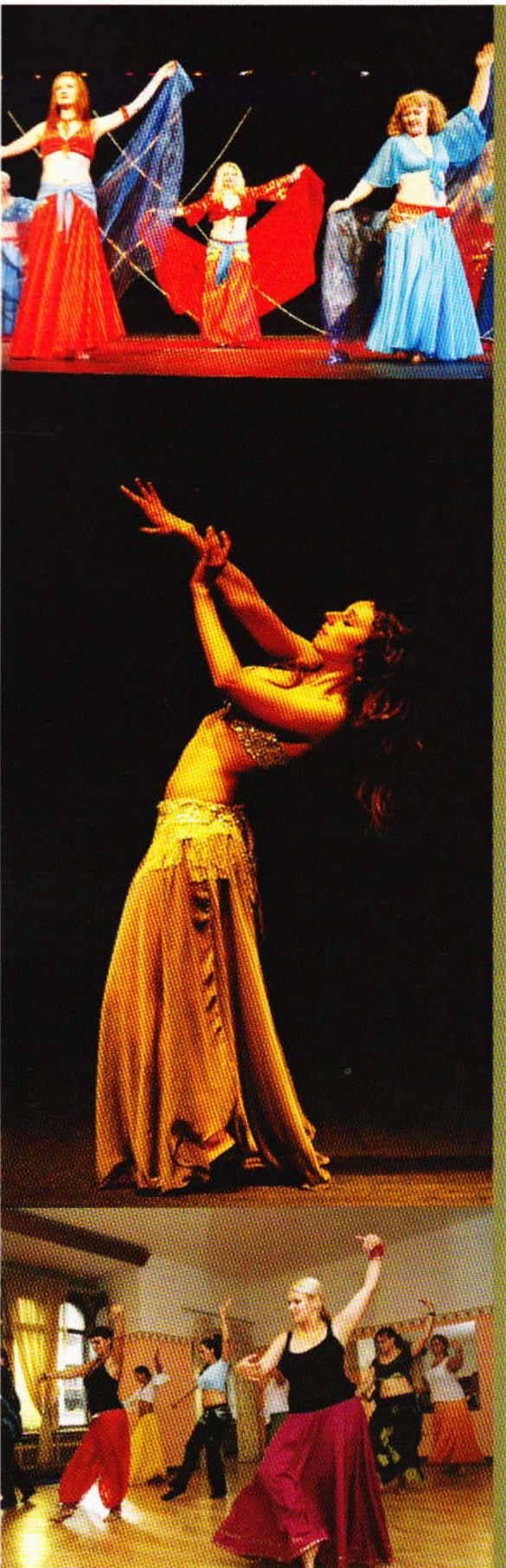
SURME					-y Edur-, -y Ekal-, -y Egel-
Eylem	Ülç	İrdimci Eylem	Zaman Eki	Dönemler	
git	-ip/-yip	-dur/dur	-iyor/-yor/-uyor	Yan masada oturan çift yemek boyunca bize bakıp durdu.	
gel	-ip/yip	-kal/kal	-di/-di/-du	Siz gide durun ben size yetiştim	
bak	-up/-yup	-gel/gel	-acak/-ecek	Bakakalırmı giden gerninin ardından; atamam kendimi denize dünya güzel	
sür	-üp/-yup	-git/git	-miş/-miş/-mus	Büyüklerin elini öpmek bir gelenek olarak Türk kültüründe yüzyıllardır süregelir.	
don	-a/ya		-ir	Aldığı haber karşısında adeta donup kaldı.	
uyu	-e/ye		-meli/-se	Dün televizyon izlerken kanepede uyuyakalmışım	
			-iyordu/-iyormuş/-iyorsa	Bana öyle anınlı anımlı bakıp durma.	
			-diyi/-diyse	Hicbir yasak sonsuza kadar sürüp gitmez.	
			-ecekil/-ecekmiş/-ecekse	Hicbir yasak sonsuza kadar süregitmez.	
			-mişli/-mişmiş/-mişse		
			-irdi/-irmış/-irse		
			-meliyi/-meliymiş/-meliyse		
			-seydi/-seymiş		

9 Yerlestirelim

süregelmek • düşündürmek • bakakalmak • uyuyakalmak • bakıp durmak • tartışılacak • söylene gelmek
uyuyup durmak • bakadurmak • anlatıp durmak • konuşadurmak • anlatılacak • konuşup durmak • oturadurmak
gülüşüp durmak • alışılacak • çıkışılacak • söyleyip durmak

- Asırlar öncesinden süregelen adetler bir toplumu bir arada tutan en önemli kültürel unsurlardır.
- Kuşaktan kuşağa _____ olan masallar, derleyiciler tarafından yazılı duruma getirilmiştir.
- Sabahtan beri takılmış plak gibi hep aynı şarkıyı _____, başımı ağrattın articık.
- Siz _____, ben hemen çay suyunu koyup geleyim.
- Dün gece film izlerken koltukta _____ için her yerim tutulmuş.
- Herkesin içinde bize bağırıp hisimla odayı terk edince ne yapacağımızı bilemeden birbirimize _____.
- Ayşe birlikte gittiğiniz çocuk oyunundan o kadar etkilenmiş ki dün bütün gece babasına _____.
- Eve geldiğinden beri _____, biraz kalk da sofrayı kurmama yardım ediver hadi.
- Hanımfendi, siz gömleklerde hangisini alacağınızı _____, ben diğer müşterilerimizle ilgile-neyim.
- Dersin başından beri _____, size bu kadar komik gelen şey ne? Anlatın da biz de gülelim.
- Köyümüzde yillardır _____ bir rivayete göre bu çesmenin suyunu içenler ömürlerince hasta-lanmazmış.
- Son albümümde rock müziğin _____ kalıplarını yıkarak müziğe yeni bir soluk getirmeye ca-lıştım.
- Demokrasi, medeniyetin başlangıcından bu yana _____, çerçevesi belirlenmeye çalışılan bir kavramdır.
- Mağaza çok kalabalık, ben taksiti yatırırken siz vitrinlere _____.
- Daha fazla koşamayacağım. Ben şu bankta _____ siz birkaç tur daha atın.
- Seninle saatlerdir aynı konuya _____ ama sanırım ortak bir noktada buluşmamız mümkün olmayacak.
- Tarih boyunca _____ pek çok mitolojik hikayenin farklı yörelerde farklı versiyonlarını dinlemek mümkünündür.
- 1 Nisan şakası yapmak için öğretmenin dolabına oyuncak yılan koymak üzereyken okul müdürü odaya _____!

10 Tamamlayalım, sıralayalım, işaretleyelim

Oryantal Dansı

Anadolu oryantalle Selçuklular döneminde tanıtı. Zaten kendi kültüründe benzer dansları barındıran Anadolu, böylece Arap kültürünün de katılımıyla bir sentez yarattı. Mısır aracılığıyla Afrika kıtası, Emevilerin Cebelitankı' geç Endülüs'e kadar yayılışıyla Latin dünyası, Osmanlılar döneminde Rumeli ve Balkanlar, Doğu'da ise öncelikle Hindistan ol _____ Pakistan, Afganistan, Endonezya ve tüm Asya bu dansı kendi kültürüne katmış oldu. Bugünse tüm dünyada büyük ilgi çeken bir dans türü oryantal...

En başta dansvardı. Çünkü insanoğlu konuş _____ anlaşmayı keşfet _____ hareketle anlaşıyordu. Hareket dağarcığı çoğal _____ birleşik hareketler ortaya çıktı ve bu hareketler giderek dansa dönüştü. İlkel insan, doğuya savaşı sırasında yaşadıklarını dansla anlatma yolunu tercih etti ve doğa olaylarını beden hareketleriyle sembolize etmeye çalış _____ göbeğini, kalçasını, belini kullandı. Böylece oryantalin ilk tohumları atılmış oldu.

Çeşitli araştırmalar sonucunda şekillenen 'Oryantalin Sihirli Çağrısı' belgeseli öncelikle Avrupa, Amerika, Avustralya ve Uzakdoğu'da çeşitli film festivallerine katılacak ve oryantalin dünyasına izleyiciyi de konuk edecek.

Oryantal, bir dans ol _____ milattan iki bin kadar önce Arabistan Yarımadası'nda ortaya çıktı. Amacı insanın dünyaya geliş öyküsünü anlatabilmekti. Bir insanın doğum sürecinde yaşanan sancılar ve kasılmalar dans dilinde vücut buldu ve oryantal, mucizenin dansı olarak tarih boyunca tüm dünyayı dolaşıp durdu.

Eğitimci, hakkında bir film yapmaya karar ver _____ sadece yabancı arkadaşları geldiğinde izlediği turistik bir gösteri ol _____ görüp olmuş oryantali. Ancak işin içine gir _____ önemli ayrıntılara rastlamış. Bunun sadece bir danstan ibaret olmadığını, sağlık alanında da oryantalden yaralandığını ve yurtdışındaki bazı terapi merkezlerinde kadın vücuduna bağlı hastalıkarda terapik özellikleriyle kullanıldığını öğren _____ filmi psikiyatrist görüşleriyle de desteklemek istemiş.

Türkiye'de oryantalin meraklıları çok ve bu dansla ilgilenenler günden güne çoğalıyor. Bu nedenle pek çok saygın merkezde güncel dans türleri ile birlikte oryantal eğitimi de veriliyor. Üstelik sîrf bu dansın inceliklerini öğren _____ Türkiye'ye gelen yüzlerce turist de bulunuyor ve şimdilerde oryantal Türkiye'de çekilecek bir belgesel projesiyle dünyaya daha iyi tanıtılmaya hazırlanıyor.

Filmdeki en ilginç bölümler belki de oryantal dansla ilgili uzman gözüyle yapılan yorumlar. Prof. Dr. Mansur Beyazyürek bu dansın kadının kendini sevmesi ve kendisiyle barışık olmasını artırıcı etkisi olduğunu dile getirmiştir. Doç. Dr. Nusret Kaya ise göbek dansının yaratıcı bir güç taşıdığından bahsetmiştir.

UTE Prodüksiyon'un sahibi yapımcı Umut Eğitimci okuduğu 'Oryantal Göbek Dansı' kitabından ilham al _____ göbek dansının bilinmeyenlerini araştır _____ bir belgesel film ile ortaya koymaya karar vermiş. 'Oryantalin Sihirli Çağrısı' adını taşıyan film bu dansın tarihini, anlamını, karakteristik özelliklerini, geçmişte ve günümüzde icra edenlerin düşünceleriyle anlatıyor.

Ekin Türkantos'un "Oryantal Belgeseli Dünyaya Açılıyor" adlı yazısından uyarlanmıştır

1. Oryantal dansı _____.

- doğa olaylarını beden diliyle anlatır.
- doğum sürecini sembolize eder.
- mucizeleri dans yoluyla ortaya koyar.
- savaşlar sırasında yaşanan acıları yansıtır.

2. Oryantalin Türkiye'deki durumu:

- "Geleneksel" olarak nitelenen bir dans.
- Turizme katkısı nedeniyle ilgi gösterilen bir dans.
- Meraklıları artan bir dans.
- Herkesin saygı gösterdiği bir dans.

3. 'Oryantalin Sihirli Çağrısı' adlı belgeselin amacı:

- Geleneksel Türk danslarının tanıtımını yapmak
- Göbek dansının bilinmeyenlerini araştırıp bu dansı dünyaya tanıtmak
- Oryantal dansının sağlık açısından yararlarını vurgulayarak bu dansa ilgiyi artırmak
- Hepsi

Belgeselde;

Var Yok

1. Tarihçilerin oryantal dansının gelişimine yönelik açıklamaları	☐	☐
2. Oryantal dansçılarının görüşleri	☐	☐
3. Oryantalin insan sağlığı açısından yararları	☐	☐
4. Türkiye'de oryantal eğitimi veren kuruluşlar	☐	☐

11 Ulusal dansınızı anatalım

- Ülkenizde dansa verilen değer
- Ülkenizde ilgi duyulan dans türleri
- Ülkenizin ulusal dansları
- Ulusal danslarınızdan bir örnek
 - dansın yapıldığı bölge
 - dans müziğinin özellikleri
 - kullanılan enstrümanlar
 - dansçıların özellikleri
 - dans kıyafetleri
 - dansla aktarılan duygular
 - dans figürleri

12 Kompozisyon yazalım

1. Dansın Tanımı

- Dans nasıl ortaya çıkmış olabilir?
- Dans insanoğlu için ne anlam ifade eder?
- Diğer: _____

2. Dans ve Toplum

- Her toplumun kendine özgü bir dansı var mıdır? Neden?
- Dans bir toplumun kültürünü yansıtır mı? Nasıl?
- Farklı kültürlerde özgü danslara verilebilecek örnekler nelerdir?
- Diğer: _____

3. Dans ve İnsan

- Dansın insan bedenine ne gibi yararları vardır?
- Dans insanların sosyal hayatı açısından da yararlı mıdır?
- Dans ile karakter arasında bir ilişki kurulabilir mi?
- Diğer: _____

4. Dans ve Siz

- Daha önce profesyonel ya da amatör olarak dansla ilgilendiniz mi?
- Dans etmek sizin için ne anlam ifade eder?
- Kendinizi hangi dans türüyle ifade edebileceğinizi düşünüyorsunuz? Neden?
- Diğer: _____

4.3 Giysiler

15 Not alalım, özetleyelim, işaretleyelim

Kimono

Nedir?

Kimono	
Obi	
Geta	
Nagajuban	
Tabi	

	Önceleri	Şimdi
Kimonun biçimi		
Kimonoların temizlenmesi		
Kimonoların bedenleri		

Kimonoların giyildiği durumlar

Kadınlar	
Erkekler	

Doğru Yanlış

1. Giydiği kimonodan yola çıkararak bir kişinin toplumdaki yeri hakkında fikir edinebiliriz.
2. Modern temizleme yöntemleri sayesinde kimonoların temizlenmesinde eski yöntemler artık kullanılmaz olmuştur.
3. Erkek kimonoları da kadın kimonoları kadar çeşitlilik göstermektedir.
4. Günümüzde kimono daha çok özel günlerde giyilir olmuştur.
5. Günlük hayatı kimono giymek isteyen kadınlara profesyonel bir kişinin yardım etmesi gerekmektedir.

Kimononun resmiyet derecesini _____ göstermez.

☐ kumaşın rengi	☐ arma sayısı
☐ kumaşın türü	☐ kumaşın deseni
☐ aksesuarların rengi	☐ kumaşın kalınlığı

14 Anlatalım

Kimono hakkında

öğrendim.

Eylem	-	Yardımcı Eylem	Zaman ED	Kısıtlama	Oturum
katıl	-a/-ya	mi	-abil / -yabil	-yor/-iyor	-lyilm / -m Cok isim var bu akşam size katılmayabılırm.
ol	-e/-ye	mi	-ebil / -yebil	-di/-di	-sin / -n Cok isim var bu akşam size katılamam.
anla		mu		-yacak/-ylecek	- Henüz karar vermedim bu akşam size katıl-
yemek		mü		-miş/-miş	mayabılırm. İhtiyaç duyarsam bana yardım edebilir misin?
cır		ma		-ır	Sence bu işin altından kalkabilecek miyiz?
yardım et		me		-mali/-meli	Yanın kl konferansta sunumunuzu Fransızca
kalk		maz		-sałydlı/-selydlı	yapabilecek misiniz? Cevirmene ihtiyacınız
ol		mez		-yordu/-iyordu	olabilir mi?
yop				-yormuş/-iyormuş	Ben kesinlikle baharatlı yemekler yiyecek.
				-yorsa/-iyorsa	Sen yiyebilir misin?
				-diydi/diydi/-dysa/-diyse	Gelecek haftaki sınava birlikte çalışırsak iyi bir
				-yacaktı/-ylecekti	puan alabileceğimizden eminim.
				-yacak/-ylecekti	Eski den kitabı okumaya daha çok zaman ayı-
				-yacaksı/-lycekse	rabilirdim.
				-mişti/-mişti	Bazen seni hiç anlayamıyorum.
				-missa/-misse	Beni anlamayıbiliyor musun?
				-mışmış/-mismış	
				-irdi/-immiş/-irse	
				-maliydi/-meliydi	
				-maliymış/-meliymış	
				-maliysa/-meliyse	

15 Tamamlayalum

1. Direksiyon çalışmalarımı hiç aksatmadım. Birkaç hafıza içinde tek başına trafiğe çıkış abileceğim.
 2. Müdür bütün çalışanlarla tek tek görüşmek istiyormuş. Bugünlere bizi de ara _____.
 3. Duyduğuma göre şirket Anka Spor merkeziyle anlaşmaya çalışıyordu. Anlaşma sağlanırsa hepimiz Spor merkezinde %30 indirimden yararlanan _____.
 4. Uzun yıllar İngiltere'de yaşadım. İşleriniz yoğunsa çevirilerinize zevkle yardım et _____.
 5. Odaya girdiğimde seni güclükle tanı _____, saçlarının rengi seni bambaşka biri gibi yapmış.
 6. Az önce terziniz aradı. Siparişlerinizden ancak iki tanesini yetiştirmiş. Diğerlerini yarın gönderecektim.
 7. İstediğiniz masaya geç _____, bütün malsalar boş.
 8. Beyefendi pardon, burada sigara iç _____. İsterseniz bahçemize çıkış _____.
 9. Aslı'nın bugünkü sınavı iyi geçmezse akşam bizimle sinemaya gel _____, çünkü morali bozuk olur.
 10. Pardon, biraz daha sessiz ol _____. Gürültülerden okuduklarını anla _____.
 11. Ne yazık ki bu ürünlerde taksit yap _____, çünkü bunlar indirimli ürünler.
 12. İyi günler, Serkan Bey'le görüş _____?

16 İşaretleyelim

1. Bence dünkü tartışmadı fazla sert konuştu. Sesini o kadar _____.
 yükseltmeyebilirdin yükseltemeyebilirdin

2. Yarınki yemeğe Ayşin de gelecektir. Onunla aram iyi değil, henüz karar veremedim ama ben _____.
 katılmayabilirim katılmayabilirim

3. Film yedide başlıyorsa ben kesinlikle _____, çünkü dişçiyle randevum altı buçukta.
 yetişemeyebilirim yetişemem

4. Bu yemeği yeni öğrendim. Bu akşam sizin için deneceğim ama ilk denemem olacağı için belki güzel _____.
 yapmayabilirim yapamayabilirim

5. Hafta sonunu sizinle geçirmeyi çok istiyorum ama çalışma planımız henüz belli değil, _____.
 gelemeyebilirim gelemem

6. Türkiye'ye gelmeseydin hiçbir şekilde Türkçeyi bu kadar çabuk _____.
 öğrenmeyebilirdin öğrenemezdin

7. Hiç zamanım yok. İstediğin raporu zamanında _____.
 bitirmeyebilirim bitiremeyebilirim

8. Hava kapalı. Yarın da _____.
 açmayıabilir açamayabilir

İskoçya Denince Akla...

Aslı Çakır
www.milliyet.com.tr

(1) Geçenlerde katıldığım bir yurtdışı golf turnuvasında ekibimizdeki arkadaşlardan birinin kocası İskoçtu ve gezinin sonundaki ödül törenine, benim o zamanlar etek dediğim ama artık adının "kilt" olduğunu öğrendiğim kıyafetini giyerek gelmişti. Ekose yeşil eteği, aynı kumaştan ceketi, beyaz gömleği, papyonu, eteğinin tam önünde sallanan püsküllü çantası, kalın çorapları ve kocaman ayakkabıları ile dikkatimizi çekti.

Aslında kilti ünlüler dünyasında kullanan pek çok kişi var. Bu nedenle **gözümüzün aşina olduğu** bir giysi. Örneğin Sean Connery... Sonra Mel Gibson'ın "Cesur Yürek"te, üzerinde kiltiyle görüntülerini ve Axl Rose'un sahnede kiltiyle bir uçtan bir uca yürümesi... Bir de MTV Avrupa Müzik Ödülleri gecesinde, sahneye siyah deri kilti, siyah çorapları ve botlarıyla çıkan aksiyon sinemasının yeni yüzü Vin Diesel... Ama böyle yanı başımızda kilt giymiş birisini bulmuşken, kilt hakkında merak ettiklerimizi öğrenebiliriz diye düşünük ve arkadaşımızı soru yağmuru na tuttuk. Konu hakkında biraz daordan buradan bilgi edindim, işte kilt hakkında öğrendiklerim...

Kilt İskoçya'nın en bildik, en ilginç simgesi. Aslında sadece bir etek değil, kıyafetin tamamına verilen bir ad. İskoç erkekleri için de çok ama çok önemli.

(2) Şimdiki kiltleri görenler neden İskoçya'nın yüksek ve soğuk topraklarında erkeklerin bu kıyafeti giydığını anlayamayabilirler, hatta "İskoçya'nın havası kilt için biraz uygunsuz değil mi?" diye sorabilirler. Oysa kilt aslında erkekler tarafından zamanında rathlığı kadar sıcak tuttuğu için de giyilen bir kıyafet. Eskiden 9-10 metrelük kumaştan yapılmıyordu ve tüm vücut o kalın kumaşla sarılabilirdi. İskoçyalı erkek istense bu kıyafeti geceleri dağlarda, battaniye olarak kullanabiliyordu.

(3) Bir İngiliz sorarsanız, size kilti Thomas Rowlinson isminde bir İngiliz yerlisinin 18'inci yüzyılda icat ettiğini söyleyebilir. Bir İrlandalıya sorarsanız, ona göre de ataları zaten kilti İskoçlardan çok önce giymekteydi. Ama sonuç olarak kilt denince akla İskoçya geliyor. İskoçya'daki hikayelerden birine göre de 1258 yılında Ronald Macgregor isimli bir İskoçun bir piyangoda ekose bir etek kazanmasıyla kiltin tarihi başlıyor.

(4) Coğunlukla kırmızı, siyah, yeşil ve mavi ağırlıklı ekoselerde desenler farklı farklı. Bu farklı desenler İskoçya'daki klanları temsil ediyor. Ekoselerin renkleri ve şekilleri o klanların yaşadıkları yerlerin coğrafi özelliklerini gösteriyor.

(5) Eskiden kiltler omuzdan atılarak, beldeki deri kemere vücuda oturtularak kullanılıyordu. Şimdi ise etek şelindeki kiltler var. Bu kiltler de bel altına sarılarak kullanılıyor. Saçaklı kısım sağınızda kalıyor. Pililer ise kiltin arkasında... Para kesesi diyebileceğimiz kürklü ufak çanta ise kiltin önüne, kemeden üç parmak aşağıya doğru asılır ve çok aşağılara sarkmamasına dikkat edilir. Bu kesenin ipleri ise arkada bağlanır. Kilt çorapları dizden 2-3 parmak kadar aşağıda olur. Bitimindeki bölümün bir kez çevrilmesine sık rastlanır.

Kiltlerin üzerine günümüzde gömlek ve ceket giyiliyor. Kravat ve papyon takılıyor. Papyonun ve kravatın, ceketin kiltin desenlerinde olması **makbul**. Ama en doğrusu gömleğin üzerine dantel göğüslik takılması. Manşetlerin de dantelli olması.

Kilt İskoçya'ya özgü olmasına rağmen, hemen hemen herkesin tanıdığı bir giysi. Ortaya çıktığı dönemdeki işleviyle kullanılmasa da özel günlerde İskoç kültürünü yansıtma devam ediyor.

Yazarın "Erkekliği Artıran Etek" adlı yazısından uyarlanmıştır

gözümüzün aşina olduğu

- çok iyi bildiğimiz
 - daha önce görmüş olduğumuz
 - ilk kez gördüğümüz
 - hiç görmediğimiz

makbul

- daha iyi önemli
 - şart gereksiz

Paragraf	Bilgi
1	☐ Kiltin nasıl giyildiği
2	☐ Kiltin asıl kullanım amacı
3	☐ Kiltin kumaşının neleri simgelediği
4	☐ Kiltin kaynağının nereye dayandığı
5	☐ Kiltin nasıl bir giysi olduğu

1. İskoçyalı erkekler eskiden kilt sayesinde _____
 2. Kiltin nasıl ortaya çıktığını farklı milleler farklı şekillerde _____.
 3. Kiltlerin desenlerinden İskoçya'daki klanların yaşadıkları bölgenin coğrafi özelliklerini _____

Doğru Yanlış

1. Kiltin İslkoçlara ait olduğunu herkes kabul etmeyebilir.
 2. Kilt çorapları dizden 2-3 parmak kadar aşağıda olur ve bitimindeki bölüm dışa katlanmayabilir.
 3. Kiltlerin desenleri birbirinden farklı olamaz.
 4. Kiltin üzerine giyilen ceket kittle aynı desende olmayı bilir.
 5. İnsanlar kiltin İslkoçya iklimine uygun olmadığını düşünebilir.

18 Araştırahım, özetleyelim

- Ülkenize ya da başka bir ülkeye özgü geleneksel giysinin / takının adı nedir?
 - Bu giysi / takı nasıl ve ne zaman kullanılmaya başlanmış?
 - Bu giysinin / takının kullanıldığı özel durumlar var mı?
 - Bu giysinin/ takının sembolize ettiği bir durum var mı?
 - Bu giysi / takı ait olduğu ülke dışında tanınıyor ya da kullanılıyor mu?
 - Bu giysiyi / takıyı kullanan tanınmış insanlar var mı?

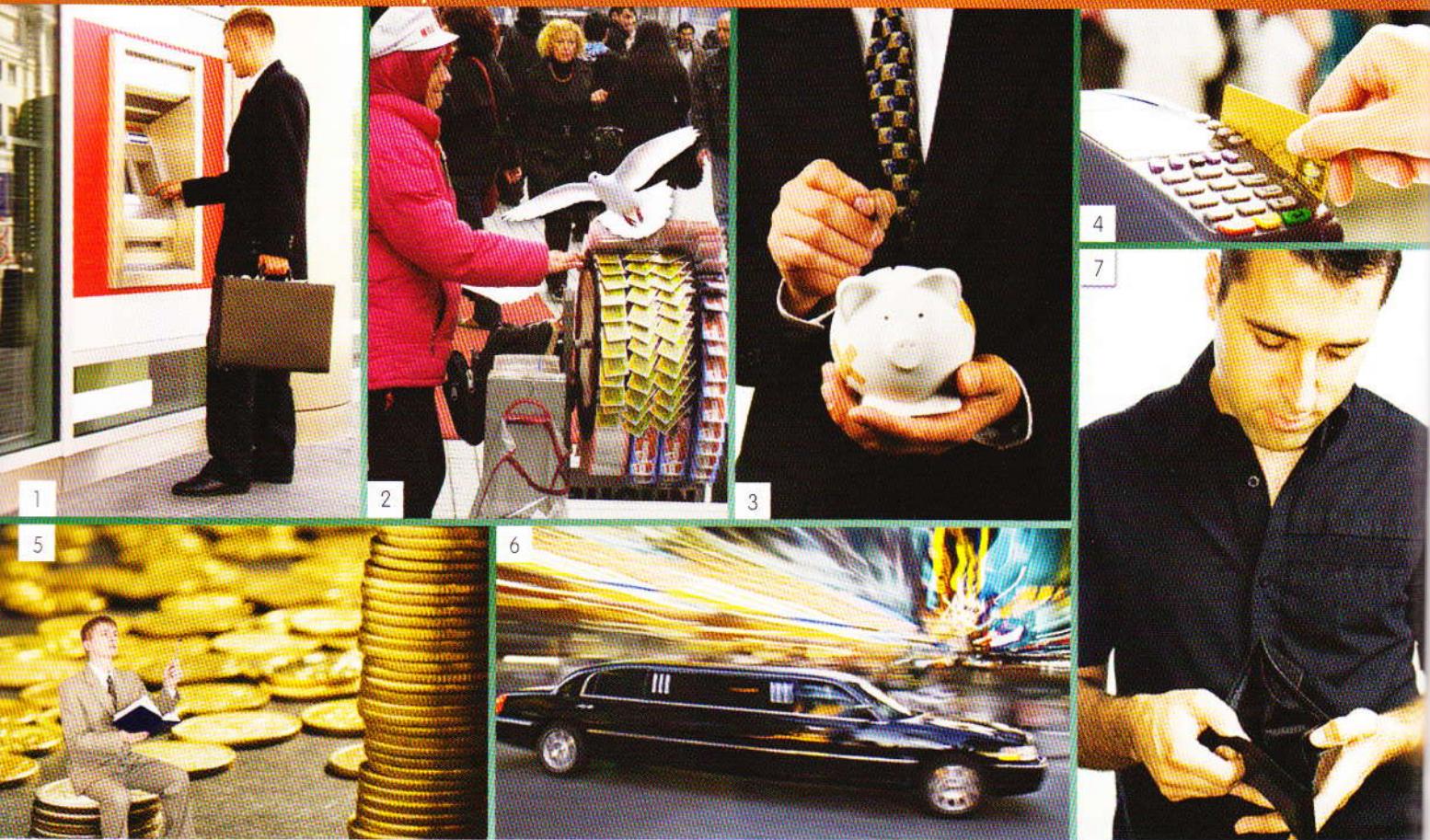
*Hakkında araştırma yaptığım ve size tanıtmak
istediğim giysi / takı.*

5

Para... Para... Para...

1. Paranın Ne Önemi Var?

1 Eşleyelim, tartışalım

Aza kanaat etmeyen çoğu hiç bulamaz.

Azıçık aşım kaygısız başım.

Ak akçe kara gün içindir.

1

Gece gündüz çalışan insanları anlayamıyorum... Tamam, elbette yaşamak için para gereklili, para için de çalışmak. Ama bu kadar çalışırken yaşama-ya zaman kalmıyor ki!

Çok yoğun çalışarak dünya kadar para kazan- maktansa daha az parayla kendime daha çok va- kit ayırbilmeyi, stressiz yaşamayı tercih ederim.

2

Eğer şu anda yaşıınız gençse, enerjiniz yüksekse, çalışmaktan şikayet etmenizi anlayamıyorum! Kar- şılışabileceğiniz zor günleri düşünün. Sağlıklıken kazanmazsanız yarın başına bir şey geldiğinde ne harcayacaksınız? Eliniz ayağınız tutuyorken yoğun çalışıp çok para kazanın. Kendinizi yormaktan kaçınmayın.

3

Hayatımız daha çoğunu istemekle geçiyor... Mutlu olmak için her zaman daha fazla para kazanmamız gerektiğini düşünüyoruz. Elimizdekiler bize hiçbir za- man yetmiyor. Durum böyle olunca hem bugün mut- susuz oluyoruz hem de geleceğimizle ilgili endişelenip strese giriyoruz. Mutlu olmanın maddi açıdan daha iyi durumda olmakla mümkün olabileceğini düşünen yerine elimizde olanların değerini düşünerek mutluluğu yakalayabiliriz.

Ben bu görüşlerden katılıyorum. Çünkü _____

ULAÇLAR		-mEktEnsE, -mEk varken, -mEk yerine -lyEcEğInE, -lyEcEğI yerde			
Seyler		Ex		Yerine Yerdeki Eşdeğerler	
izle şikayet et kutla özür dile bas	-ma -me	-mak -mek		varken yerine -tan/-ten	-sa/-se
	..	-acak/-yacak -ecek/-yecek	.. -im/-im/-um/-üm -in/-in/-un/-ün -i/-i/-u/-ü -imiz/-imiz/- umuz/-ümüz -iniz/-iniz/-unuz/- ünüz -ları/-leri	.. -erde -a/-na -e/-ne	..
Örnekler					
<i>Stadyuma gidip soğukta titremekense maçı evde izlemeyi tercih ederim.</i>			<i>Bana kalırsa maçı stadyumda izlemek yerine bir kafe'de bir şeyler içerek izleyelim.</i>		
<i>Maçı evde izlemek varken neden bu soğukta stadyuma gidiyorsun.</i>			<i>Bence sürekli şikayet etmek yerine sorunlarını çözmeye çalışmalısın.</i>		
<i>Yolcuların ifadesine göre kazaya şoförün frenе basacağı yerde gaza basması neden olmuş.</i>			<i>Bence bu doğum gününü evde kutlamak yerine arkadaşlarla birlikte pikniğe gidelim.</i>		
<i>Yolcuların ifadesine göre şoför frenе basacağına gaza basmış Bu konuda haksız olduğunu kabul edip özür dileyeceğin yerde hala kendini savunuyorsun.</i>			<i>Maçı evde izlemek yerine neden bu soğukta stadyuma gidiyorsun. Bu konuda haksız olduğunu kabul edip özür dileyeceğin yerine hala kendini savunuyorsun.</i>		

2 Tamamlayalım

1. Bilet almak için saatlerce sıra bekle *mektense* konseri televizyondan izlemeyi tercih ederim.
2. İçinde olduğun durumdan sürekli şikayet et durumu değiştirmek için bir şeyler yapmalısın.
3. Kendi hatan olup olmadığını düşün yaşadığın her sorunda karşısındaki suçluyorsun.
4. Hafta sonunu arkadaşlarıyla eğlen uyuyarak geçirmene bir anlam veremiyorum!
5. Bence bu soğukta evden çıkip sinemaya git televizyon izlemek daha mantıklı.
6. Arka yoldan iki dakikada eve git niçin ısrarla bu yolu tercih ediyorsun?
7. Spor salonuna dünyanın parasını öde her gün bir saat yürüüş yapsak olmaz mı?
8. "Bu parıyla nasıl geçineceğiz?" diye düşün daha iyi bir iş arasan çok iyi edersin.
9. Ülke yöneticileri ellerindeki gücü dünya barışı için kullan silahlara yatırım yapmayı yeğliyorlar.
10. Sana ne güzel hediye almış işte. Sen sevin onu eleştiriyorsun.
11. Yeni aldığım krem cildimi güzelleştir daha da bozdu.
12. Sorumsuz hareketlerinden dolayı benden özür dile kalkmış bir de hesap soruyor.
13. Kavgayı ben uzatmak istemedim. Ama onlar konuyu kapat daha da üstüme geldiler.
14. Kazadan sağ kurtulduklarına şükret arabanın masrafları için üzülüyorkar.
15. Yarın sabah erkenden dersiniz var ama siz yatıp uyu geç vakte kadar televizyon seyretmeyi tercih ediyorsunuz.
16. Konuşarak aranızdaki sorunu hallet çocuk gibi birbirinize darıldınız.
17. Biliyorum haksızım. Onun benim için yaptıklarına teşekkür et kusurlarını bulup onun kalbini kıriyorum.
18. Sınavda bir gün kaldı. Sen oturup çalış sabahdan beri televizyon seyrediyorsun.

3 Dinleyelim, yanıtlayalım**Türk Lirası Banknotları**

1. Yeni banknotlarda portresi yer alan kişiler,
- yalnızca Türk toplumu için önem taşımaktadır.
 - siyasette önemli konumlarda bulunmuşlardır.
 - yalnızca bir grup için değil, halkın tümü için önem taşımaktadır.
 - birer bilim insanı olarak tüm dünyada tanınmaktadır.

2. Yeni banknotlarda, _____ alanlarından bir kişinin portresi kullanılmamıştır.

- tıp felsefe matematik mimarlık
- edebiyat psikoloji müzik siyaset

3. Yeni banknotlarda _____ resmi kullanılamaz çünkü seçilen kişilerin o alanla ilgisi yok.

☐ daktilo	☐ mürekkep	☐ steteskop
☐ güneş	☐ beyin	☐ güvercin
☐ hesap makinesi	☐ bina	☐ inşaat

Doğru Yanlış

1. Yeni banknotların hepsinde Atatürk'ün portresi var.

2. Yeni banknotların sahte olup olmadığı sadece makineler tarafından anlaşılabilecek.

3. Görme engelli kişiler banknotların değerini, köşesindeki noktaların büyüklüğüne göre anlayabilirler.

4. Banknotların üzerinde resmi bulunan kişiler diğer ülkelere ait banknotlarda da yer almış evrensel önemi olan kişilerden seçilmiştir.

 4 Okuyalım, yazalım**Ülkemin Banknotunu Tasarlasaydım****Genç Siviller**

Bence banknot ülkemize ait olacağı için ülkeyi bizim yapan bir şeyi sembolize etmeli. Bu nedenle, Türkiye Cumhuriyeti için elliinden gelen her türlü fedakarlığı yapan komutanlarımın resimlerine yer verirdim.

Nazlı Eda Noyan

Kimi ülkelerde kullanılan hayvan ve meye motifleri ülkenin doğal değerlerini çok estetik bir şekilde yansıtıyor hep hoşuma giderdi. Bunun bir alternatif olarak önemli şahsiyetlerin portrelerini koymak yerine Türkiye'nin en büyük kültürel değerlerinden olan yemek kültürüne dair bir imgeyi kullanmak isterdim. Örneğin, demli bir çay ve simit ya da köpülü bir ayran... Üstelik toplumun her kesiminden, sıcak bir ortamda konuşmayı, tartışmayı ve düşünmeyi yansıtır.

Tunc Topçuoğlu

Geçinebilmek için ihtiyaç duyulan para miktarına 'ekmek parası' deniyor. Çoğu kişinin ekmek parası kazanabilmek için çalıştığını düşünürsek ekmek motifli yeni Türk lirasının anlamı daha da güçleniyor. Yani banknotun üstünde önemli bir kişiye yer vermektense paranın kendi önemine yer verilebilir. Bu tasarımın bir seri olduğunu varsayıduğumda 10 Lira'ya köy ekmeği, 20 Lira'ya yulaf ekmeği, 50 Lira'ya kepeksi ekmek olarak seri devam edebilir.

Bir ülkeye ait banknotun yansıtması gereken, _____.

Benim ülkem banknotlarının üzerinde _____.

Benim ülkeyde yansıtılması gereken en önemli şey _____.

Ben olsaydım ülkem en önemli değerini söyle yansıtirdım: _____.

5 Okuyalım, işaretleyelim

Ah Bir Zengin Olsam

Hemen şimdi size "Bir dilek tutun, birkaç dakika içinde gerçekleşecek." dense ne dilersiniz bir düşünün... Kaçımız sağlık, huzur, aşk, iyi bir iş, iyi arkadaşlar ya da bir başkası için, dünyamız için bir şeyler ister? Dürüst olun, coğumuz geri kalan dileklerimizi gerçekleştirmenin anahtar olarak gördüğümüz "para" yi seçeriz...

Oyle inanmış ya da inandırılmış ki paranın "gücüne"! Olmazsa olmazımız o bizim. Yokluğudur her türlü sıkıntımızın sebebi... Size "Dünyaya pembe gözlüklerle bakalım, paranın ne önemi var" demiyorum. İstediğimiz pek çok şeye ulaşmanın aracıdır elbette para. Ama gelin **enine boyuna bir düşünelim**, gerçekten paranın ne önemi var? Bu hayatı bizi mutlu edecek neler yapabiliriz paramız?

O çok istediğiniz her biri binlerce lira eden giysilere sahip olabiliyor örneğin. Ya da dünyayı köşe bucak gezme şansına... Teknolojinin son harikalarından herkesten önce biz yararlanabiliyoruz. İş güç için tasalanmak yerine içimizden geldiği gibi geçirme şansımız olur zamanı. Yalnızca kendimizi değil etrafımızındaki de mutlu edebiliyor, onlara istedikleri her şeyi sunabiliyor. Onlar da bize minnettar olurlar... Her şeye sahip olabiliyor.

"Enine boyuna düşünmek" _____ demektir.

- Başka bir açıdan değerlendirmek.
- Bütün detaylarıyla düşünmek.
- Yüzeysel olarak değerlendirmek.
- Tam tersini düşünmek

"Bu şartlarda mutlu olmak işten değil" _____ demektir.

- Bu şartlarda mutlu olmak normal değil.
- Bu şartlarda mutlu olmak çok kolay.
- Bu şartlarda mutlu olmak çok zor.
- Bu şartlarda mutlu olmak normal değil.

"Değmesinler keyfimize" _____ demektir.

☐ Çok memnun oluruz	☐ Keyfimiz kaçar
☐ Mutluluğumuz bozulur	☐ Mutlu olmaya çalışırız

Bu şartlarda mutlu olmak **isten değil!** Bir de sağlığımız yerindeyse **değmesinler keyfimize...**

Ama coğumuzun karıştırdığı şu: Mutlu olmak için hep o hesabını bilmemişiz paranın hayalini kurarak ya da mutsuzluğumuzu olmayınsa bağlayarak mı devam etmeliyiz yolda? Daha fazlasına "sahip olmak" yine sahip olduklarımız getiremez mi mutluluğu bize?

İlleride bir gün bizim olma ihtimali olan ya da keşke bizim olsaydı dediğimiz milyonları düşünerek, "olsaydı yapardım" larla dolu cümleler kurarak, "Bende şans olsa..." diyerek ömrümüzü tüketmekte bütünü bizi mutlu etme ihtimali olan en küçük parçalarını görmeye çalışarak yürüyemez miyiz bu yolu? Gelecekte daha mutlu olma ihtiyacımızı düşünerek yaşamaktansa, bugün, bu şartlarda elimizdeki maddi olanaklarla ne kadar mutlu olduğumuzla ilgilenelim derim ben.

Çok paranın mutluluk için şart olduğunu düşünmek yerine onun mutluluğu sadece artırabileceğini fark edelim. Elbette, umarım biz bu şekilde mutlu yaşamayı başarırken mutluluğumuzu katlayacak çok para sahibi olma dileğimiz de gerçekleşir.

Var Yok

1. Küçük mutluluklar paradan daha değerlidir.	☐	☐
2. Çok para sahibi olmak insanı mutlu etmez.	☐	☐
3. Çoğu kişi elindekinden fazlasına sahip olmayı düşleyerek yaşamakta olduğu mutluluğun farkına varmaz.	☐	☐
4. Çok parası olan kişiler de mutsuz olabilir.	☐	☐
5. Parıyla sahip olduklarımız dışında mutlu olmamızı sağlayan şeyler vardır.	☐	☐
6. Para bize mutluluk getirecek şeyleri elde etme olanağı sunar.	☐	☐

5.2 Lüksün Sınırı Yok

6 Okuyalım, işaretleyelim

Ünlü kişilerin parayla ilgili sözlerine baktığımızda genellikle olumsuz yönlerin vurgulandığını görürüz. Örneğin Tolstoy "Para esaretin yeni seklidir.", Schopenhauer "Dünyanın en yoksul insanı, paradan başka hiçbir şeyi olmayandır." sözleriyle paraya değer vermediklerini göstermişlerdir.

Para söz konusu olduğunda parasız yaşamın ne kadar zor olduğunu anlatmak yerine, zenginliğin insanlardan manevi olarak götürdüğü şeylerden bahsedilir. Oysa birçok kişi zengin olmanın hayatıyle **yanıp tutuşur**. Zengin olabilmek uğruna kimisi canını düşine takip gece gündüz çalışır, kimisi umudunu piyango biletine bağlar. Zengin olmak, çoğu insana göre hayattan zevk almanın, onu doyasıya yaşamın tek yoludur. Onlara göre canları sıkıldıklarında farklı ülkelere gidebilmek, istedikleri ürünü etiketin üzerindeki fiyatına bakmadan alabilecekleri ortamlarda bulunabilmek hayatı yaşanabilir kılan şeylerdir.

Kimse paranın hayatı hiçbir önemi olmadığını söyleyemez. Hayatını iyi bir şekilde geçirmek, sağlık problemi olduğunda istediği hastanede tedavi olabilmek, çocuklarına iyi bir gelecek hazırlamak gibi amaçlar için para gereklidir. Ama bazı insanlar için para ihtiyaçlarını karşılamadan ötesinde bir anlam taşıır. Böyle insanlar için lüksün sınırı yoktur. Kimsenin uzaktan kumandalı bir Klozete, platın-altın karışımı tekila şişesine veya kendi jetinde ısmarlama yapılmış bir kabine ihtiyacı yoktur. Dahası bir jetiniz olmadan da hayatınızı idame ettirebilmeniz hiç zor değildir. Ama bu insanlar için 'lüks' şeyler mevzubahis olduğunda çok da ihtiyaca göre düşünmeye gerek yoktur. Adı üzerinde; bunlar yalnızca zevke ve keyfe hizmet eden şeylerdir ve onlara göre böyle şeylere para dökmenin hiçbir sakıncası yoktur.

Onların ihtiyaçları karşılandığı sürece her zaman daha fazlasına ihtiyaçları vardır. El yapımı çantalar ve muhteşem takıları için para kiaralar ultra lüks tutkunları... Üye oldukları özel bir kulüpte henüz prömiyeri bile yapılmayan bir filmi seyretemek, sadece kulüp üyelerinin girebildiği, lüks markaların bulunduğu bir alışveriş merkezinde alışveriş yapmak ya da istedikleri an istedikleri yerde olmak isterler. Özel araçlar, özel uçaklar, özel havaalanı ya da kendilerine ait bir ada da onları tanımlayan diğer özellikler...

Lüks içinde yaşamın kötü bir şey olduğunu düşünmüyorum ama bazlarının kazandıklarını daha yararlı amaçlar için kullanacakları yerde adeta paralarını sokağa attıklarını gördüğümde, onları bir ögün yemek için bile parası çıkışmayan insanlarla kıyaslanmadan da edemiyorum.

Yazara göre

- para hayatı önemli bir yere sahiptir.
- zengin olmak hayatı anlamlı kılan tek şemdir.
- lüks tutkunlarının istekleri insanların ihtiyaçlarını karşılamaya yönelikdir.
- lüks içinde yaşayan insanlar mutlaka fakir insanlara yardım etmelidir.

Para dökmek • Parasını sokağa atmak
Paraya kıymak • Parası çıkışmak

1. Çok düşündüm ama sonunda _____ ve yillardır istedigim arabayı aldım.
2. Dün markette _____. Kredi kartım da yanında değildi, bazı ürünleri bırakmak zorunda kaldım.
3. Hiç işine yaramayacak şeyler almakla _____
4. Şu elbiseye o kadar _____ ama sadece bir defa giymeme rağmen dikişleri patladı.

Yanıp tutuşmak

- Serkan Esma'nın aşkıyla senelerce yanıp tutuştu ama onu bir türlü evlenmeye ikna edemedi.
- Yurt dışında yaşayanlar memleket özlemiyle yanıp tutuşur.
- İşe girdiğinden beri şirketin müdürü olmak için yanıp tutuşduğunu herkes biliyor.
- Kemal senelerdir ailesinin hasretiyle yanıp tutuşuyor.

7 Konuşalım

Sizce para insanlar için ne kadar önemlidir? Metinde ünlü düşünürlerin söylediğlerine katılıyor musunuz? Sizin çok paranız olsaydı onu ne şekilde değerlendirmeyi düşünürdünüz.

SİFATLAR			-sel
Sifat	Ek	Örnekler	
belge	-sal	Televizyon kanallarında yayınlanan belgeseller özellikle çocuklar için çok eğitici.	
asker	-sel	Üniversite sınavında sayısal bölümden çok az soru yapabildim.	
din	-al	Bu program yerel bir radyo kanalında yayınlanacak.	
ruh	-el	Bir çok ülke, bütçesinin büyük bölümünü askeri harcamalar için kullanmakta.	
yer	-i	Su insanlar için hayatı bir önem taşır.	
söz		Su insanlar için yaşamalı bir önem taşırlar.	
sayı		Mehmet dinsel / dini konularda çok bilgiliydi.	
bilim		TÖMER Dil Dergisi'nde dilbilim ve dil öğretimiyle ilgili bilimsel yazılar yayınlanır.	
hayat		Kızılay, savaş ve doğal afet bölgelerine insani yardım ulaştırmayı görev edinmiş bir kurumdu.	
yaşam		TÖMER'de dil kurslarının yanında sosyal ve kültürel etkinlikler de düzenlenmektedir.	
kültür		Araştırmalar suca eğilmeli insanların genellikle ruhsal sorunları olduğunu ortaya koyuyor.	
insan		Birçok ülke, bütçesinin büyük bölümünü askersel harcamalar için kullanmaktadır.	

8 Tamamlayalım

1. Kimya sal atıkların toplanması ve geri dönüştürülmesi konulu toplantı tartışmalı geçti.
2. Dil öğretiminde iletişim _____ yöntemler çok önemlidir.
3. Kişi _____ görüşüme göre bu iş böyle olmaz.
4. Uluslararası ilişkilerde bölge _____ faktörler göz önünde bulundurulmalıdır.
5. Uzun yolculuklarda gerekli güvenlik önlemlerini almak hayat _____ önem taşır.
6. Bu program tüm ulus _____ ve yer _____ T.V. kanallarında yayınlanacak.
7. Teoloji ilah _____ konuları inceleyen bir disiplindir.
8. Güreş Türklerin gelenek _____ sporudur.
9. Türk millîet _____ futbol takımı 2002'de dünya Üçüncüsü oldu.
10. Öğretmenimiz her derste önce dilbilgisil _____ açıklamalar yapıp ardından örnekler veriyor.
11. Toplumda, bireyler arası çatışmalar ahlak _____ değerlere bağlılıkla azaltılabilir.
12. Sağlıklı olmak için hayvan _____ yağılar yerine bitki _____ yağları tercih edin.
13. Yarınki toplantıda idarle _____ ve mal _____ konular görüşülecek.
14. Katılacağımız turda tarih _____ ve turistik yerleri de ziyaret etme şansı bulacağız.
15. Türkçede zaman _____ ve kip _____ içerik neredeyse bütün yapılarda eklerle sunulur.
16. Bu programda daha çok gün _____ olaylar değerlendirilecek.
17. Sanat _____ üretim çalışmanın yanında yaratıcılık gerektirir.
18. Karşımızdaki kişilerin kut _____ değerlerini tartışma konusu yapmamalıyız.
19. Çevre _____ sorunlar içinde bulunduğu yüzeyin en büyük sorunu.
20. Küre _____ isınma, gerekli tedbirler alınırsa önlenebilir bir süreçtir.
21. Jürinin kararını nesne _____ ölçütlerle göre verdiği ni sanıyorum.
22. Toplum _____ sorunlar yine toplum _____ tartışmalarla çözülür.
23. Siyas(et) _____ konuları ele alan haber programlarını sevmiyorum.
24. Bizim evde para _____ konularla eşim ilgileniyor.
25. Bazı insanları sayı _____ zekası, bazı insanların söz _____ zekası gelişmiştir.
26. Zihinsel _____ güç gerektiren işler insanı daha çok yarar.
27. Beden _____ engellileri topluma kazandıracak çalışmalar yapılmalı.
28. Sanatçılar toplum _____ olayları eleştirili _____ bir yaklaşımla ele alır.
29. Kanser tümüyle kalıt _____ bir hastalık değildir.
30. Devlet kurumları kamu _____ alanlarıdır.

9 Dinleyelim, yanıtlayalım
Bugün Zengin Ol!

Ece Vahapoğlu,

- zengin insanlarla yaptığı röportajlarının sonucunda ikinci kitabı yazdı.
- beş kitabı üzerinde daha çalışıyor.
- disiplini bir çocukluk geçirdiği için yurt dışına çıkmak istediler.
- üniversitesi kazanarak yurtdışına gitme imkanı yakaladı.
- en renkli günlerini Brüksel'de geçirdi.

Ece Vahapoğlu çalışmaya başladığından beri,

- kazandığı parayla birikim yapıyor
- başkalarının yardımına ihtiyaç duymuyor.
- farklı iş kollarında kendisini ispat etmeye çalışıyor.
- ailesinden bağımsız olarak yaşıyor.

Ece Vahapoğlu'na göre,

- başarıya odaklı bir insan olması onu başarılı yapıyor.
- şansın zengin olmakla hiçbir ilgisi yok.
- zengin olmanın hayalini kuranların zengin olma şansı var.
- zengin insanların bazı eylemleri diğer insanların farklı.
- zenginlerin girişimleri örnek alındığında paranın daha iyi yönetilmesi mümkün.

Ece Vahapoğlu'nun teorisine göre bir araya gelince zengin olmanın mümkün olduğu halkalar:

1. _____.
2. _____.
3. _____.
4. _____.

10 Okuyalım, yeniden yazalım

Zengin Olmanın 15 Püf Noktası

ABD'de iş ve ekonomi çevrelerine hitap eden Forbes dergisi, her yıl düzenli olarak yayınladığı zenginler listesini açıkladı. Listenin ilk sıralarını parselleyen zenginlerin hayatlarını inceleyen Esquire dergisi esprili bir yaklaşımla, zenginlerin ilginç ortak yönlerini de buldu. İşte zengin olma yolunda ilerlerken, gözden kaçırılmamanız gereken bazı noktalar...

Şampuanınızı değiştirin: Saçlarınızın dökülmesinden korkmayın. Sık sık şampuan değiştirerek saçınızın dökülme riskini artırın. Saçları sonradan mı dökülmüşür yoksa kalıtsal mıdır bilinmez ama dolar milyarderlerinin çoğu keldir!

Çok çocuk sahibi olun: "Bekarlık sultanlığıktır." sözüne inanmayın. Kendinize uygun bir eş seçip evlenin ve çocuk sahibi olun. Dolar milyarderlerinin en belirgin özelliklerinden biri geniş ailelere sahip olmaları.

Yabancı dil öğrenin: Dolar milyarderiyseñiz, ortalama bir insandan daha fazla sayıda yabancı dil bilmeniz gerekiyor. Bu yüzden dil öğrenmenin zorluklarını düşünmeyin, hemen bir dil kursuna yazılın.

Cimri olun: Eşinize dostunuza kendinizi ispat etmek için ikramlarda bulunmayın. Paranızı kendinize saklayın. Sahip oldukları servetler 40-50 milyar dolarlarla telaffuz edilen bu adamların en önemli ortak özellikleri, cimrilikleridir.

Araba alın ama kullanmayın: Zenginlerin garajları, milyon dolarlık arabalarla doludur ve bunların çoğunun marşına bile basılmaz.

Golf oynayın: "Benim için tek spor futboldur." demeyin. Golfe ilgi duyun. Golf zengin sporudur ve sosyalleşme imkanı sağlar. Oyun sırasında birçok ticari ortaklık kurma fırsatı yakalayabilirsiniz.

Çırkin giyinin: Modayı takip etmeyin. Kendinize ait zevksiz bir giyim stilini yaratın. İşadamları pek öyle zevk sahibi kişiler değildir. Bu uğurda cuvalla para harcıyor olsalar da hala bir şekilde haftanın, ayın ya da yılın rüküşü seçilmekten kurtulamazlar!

Kemer yerine askı takın: Demode diye düşünmeyin. En kısa sürede kemerlerinizin yerine askı kullanmayı alışkanlık haline getirin. Ünlü milyarderler Warren Buffet ve Robson Walton, kemer yerine askı kullanmayı tercih ediyor.

Nakit para kullanmayın: Ödemelerinizi peşin yapmayın. Kredi kartı kullanın. Belli bir noktadan sonra, bankalar size limitsiz kredi kartları vermek için sıraya girecektir.

1. Sağlarmızın dökülmestinden korkmak yerine sampaunuzu değiştirek dökülmeye riskini azaltın

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

6. _____

7. _____

8. _____

9. _____

11 Konuşalım

Siz de zengin insanların ilginç yönlerini düşüne-rek zengin olmanın püf noktalarına kendi fikirlerinizi ekleyin.

12 Dinleyelim, işaretleyelim, konuşalım

Onlar Çok Zengin!

Cocuk:

Doğru Yanlış

1. köyde yaşayan insanlara acıyor.
2. zengin olmaktan memnuniyet duyuyor.
3. zenginliğin parayla bağlı olmadığını inanıyor.
4. köyde yaşadığı süre içinde zenginliğin değerini anlıyor.

Baba:

1. çocuğun köydeki akrabalıyla kaynaşmasını amaçlıyor.
2. çocuğunun akrabalarının yaşamlarıyla kendilerinin kendi karşılaştırmasını istiyor.
3. maddiye çok önem vermiyor.
4. çocuğun akrabalarıyla ilgili yaptığı yorum karşısında şaşırmıyor.

13 Savunalım

- Bence para her şeydir. Çünkü _____

- Bence para hiç önemli değildir, çünkü _____

14 Yazalım

Finans danışmanı olan ve konusunda çok satılan kitaplar yazan Suze Orman, "Zengin olabilmek ve zengin olduktan sonra zengin kalabilmek cesur ve güçlü olmayı gerektirir," diyor. Ona göre, "Önce para tarafından yönetilen insan olmaktan kaçın, parayı yöneten insan haline gelmek gereklidir. Bu değişim zordur; ancak zihni ve iradesi güçlü olanlar başarabilir. "Siz bu fikre katılıyor musunuz? Sizce para insanları ne şekilde yönetebilir? Parayı yönetmek ne demektir? İnsanlar parayı ne şekilde yöneterek zenginliklerini koruyabilirler?

5.3 Az Para İle Çok Mutluluk

15 Paragraflara ayıralım, işaretleyelim

Parayla Mutluluk Olur mu?

"Parayla Mutluluk Olur mu?" sorusuna herkesin bir cevabı olacaktır. Ancak kişisel tercihlerin ötesine geçerek bu konuda bir genelleme yapmak mümkün mü acaba? Bunun için toplumların refah düzeyi ile mutlulukları arasındaki ilişkiyi ele alan bilimsel araştırmaların sonuçlarına bakmak faydalı olabilir. Parayla mutluluk arasındaki ilişkinin irdelediği araştırmalar her ne kadar "Tavuk mu yumurtadan çıkar yoksa yumurta mı tavuktan?" hesabına benzer bir tartışmayı beraberinde getirse de sonuçlar gelirin çokluğu ile mutluluk arasında doğrudan bir ilişki bulunmadığını gösteriyor. Yeni Ekonomi Vakfı (NEF) tarafından hazırlanan, doğal kaynak tüketimi, yaşam süresi, insanların mutluluğu ve ekolojik faktörlerin değerlendirildiği "Mutlu Gezegen Endeksi"ne göre para mutluluğun anahtarı değil. Doğrusu şu ki zenginliğin mutluluk getirmedigine inanmak bu zamanda oldukça güç. Ne var ki NEF'in mutluluk endeksinde dünyanın en varlıklı ülkelerinden biri olan İrlanda'nın 113., ABD'nin 150. ve İngiltere'nin Libya'nın altında 108. sırada bulunuyor olması; buna karşılık, Pasifik Okyanusu'nun güneyindeki küçük ve yoksul bir devlet olan Vanuatu'nun "Dünyanın en mutlusu" olarak birinci sırayı alması "para mutluluk getirir" düşüncesini yürütüyor. Ekonomisi küçük ölüçkeli tarım ve turizme dayalı olan Vanuatu yüksek tüketim düzeyi ile mutluluk arasında doğru orantı bulunmadığının bir kanıtı olarak kabul ediliyor. NEF, bu tabloyu tüketim fırsatları sınırlı olan ülkelerin çok tüketen ülkelere oranla çok daha mutlu olabildiği şeklinde yorumluyor. Benzer sonuçlar Avrupa ölçüleri olan Eurobarometre araştırmalarında da ortaya çıkmış durumda. Toplumsal mutluluk düzeylerinin

incelediği bu araştırmalara göre ülkelerin zaman içinde zenginleşiyor olması toplumların mutluluğunu etkilemiyor. Bunun da en açık göstergesi Portekiz. Bu ülkenin mutluluk endeksi 1990'dan bu yana düşüş gösteriyor. Oysaki aynı zaman zarfında Portekiz'de kişi başına gelir 10 bin 800 dolardan 18 bin 500 dolara çıktı. Portekiz'in mutluluk endeksindeki bu düşüş bir tek 2000 yılı yanında bozulmuş. O dönemde ise Portekiz futbol takımının Avrupa Şampiyonası'nda yarı final oynadığı zaman. Yüksek gelir ile mutluluk arasında bir ilişki bulunamamasının nedeni parayla gelen mutluluğun geçici olması olarak açıklanıyor. Çok parası olmak aynı zamanda çok mutlu olmak ya da çok kazanmaya devam edileceği anlamına gelmiyor. Şöyle ki, yeni bir ev veya yeni bir arabanın getirdiği heyecan hemen sönüp gidiyor ve temel ihtiyaçlar karşılandıktan sonra mutluluğun kaynağı para olmaktan çıkıyor. Kaldı ki yüksek gelir düzeyine sahip olsak da yan komşumuzun daha güzel bir evde oturması veya daha gösterişli bir araba kullanıyor olması bizi tatminsizliğe sevk etmek için yeterli bir neden olabiliyor. Paranın mutluluk getirmedigi iddia etmekten daha ileri gidenler de var, mutluluğun para getirdiğini iddia edenler! Mutlu olduğunu söyleyen pek çok kişi de yaşamdan keyif aldıklarını, yaptıkları işlere kendilerini tümüyle verdiklerini, yaptıkları şeylerin onlar için anlamlı olduğunu ve tüm bunların başarıyı, dolayısıyla da maddi kazancı getirdiğini belirtiyor. Bugün pek çok şirket yönetimi de bunu kabul etmiş olacak, çalışanlarının mutlu olup iş verimlerinin artması için onlara yönelik moral etkinlikleri düzenliyor ve böylece mutluluğu paraya çeviriyor.

Sinan Ülgen'in "Para ve Mutluluk Üzerine" adlı yazısından uyarlanmıştır

	Var	Yok
1. Yeni Ekonomi Vakfı'nın mutluluk endeksinde hangi değişkenlerin değerlendirildiği	☐	☐
2. "Mutlu Gezegen Endeksi"nin kaç ülkeyi değerlendirmeye aldı	☐	☐
3. Vanuatu'nun coğrafi konumu ve gelir kaynakları	☐	☐
4. Yoksul bir ada devleti olan Vanuatu'yu "en mutlu ülke" yapan özellikler	☐	☐
5. Eurobarometre araştırmalarının değerlendirme ölçekleri	☐	☐
6. Psikolog Emre Konuk'un para ve mutluluk arasındaki ilişki hakkındaki görüşleri	☐	☐
7. Şirketlerin çalışanları için moral etkinlikleri düzenlemelerinin nedeni	☐	☐

	Doğru	Yanlış
1. NEF'in araştırma verilerine göre tüketim düzeyi yüksek olan ülkelerde mutluluk oranı düşük kalabiliyor.	☐	☐
2. Küçük bir ada devleti olan Vanuatu'da tüketim düzeyi yüksek değildir.	☐	☐
3. Eurobarometre araştırmalarına göre, ülkelerin gelirlerinde artış yaşanması toplumsal mutluluk düzeylerine olumlu bir katkı sağlamıyor.	☐	☐
4. Portekiz'in toplumsal mutluluk endeksi milli futbol takımlarının Avrupa Şampiyonası'nda yarı finale çıkışının ardından yükselişe geçmiştir.	☐	☐
5. Para, temel ihtiyaçların karşılanmasıından sonra mutluluğun kaynağı olmaktan çıkmaktadır.	☐	☐

BAĞLACıLAR

krililer

Türkçe	İngilizce	Türkçe
<p>Yaptığın hiçbir seye kızmayacağım. Murat dün gece rahatsızlanmış. Gecen hafta bizim sokakta bir kaza oldu. Dünyanın en zengin kadını sensin. Murat yine sınıf birincisi oldu. Notların çok kötü. Sonradan bu kadar üzülecektim. Burası harika bir yer.</p>	<p>Halbuki, oysa ki, madem ki, Sanki, öyle ki, ta ki, şöyle ki, kaldı ki, nasıl ki, Ne zaman ki, yeter ki, demek ki, diyelim ki, neyse ki</p>	<p>Kimseye bir şey olmadı. Sabah çok iyi görünüyordu. Yalan söyleme. Neler yaparsın Yeterince çalışmıyorsun. Neden onunla tartışın. Cennetleyiz. Çok çalışıyor.</p>
<i>Ömerler</i>		
<p>Yaptığın hiçbir seye kızmayacağım. Yeter ki yalan söyleme Murat dün gece rahatsızlanmış. Oysa ki sabah çok iyi görünüyordu. Gecen hafta bizim sokakta bir kaza oldu. Neyse ki kimseye bir şey olmadı. Diyelim ki dünyanın en zengin kadını sensin. Neler yaparsın?</p>	<p>Son sınavdan da kötü notlar aldın. Demek ki yeterince çalışmıyorsun. Madem ki sonradan bu kadar üzülecektin neden onunla tartışın. Burası hanka bir yer Sanki cennetleyiz. Murat yine sınıf birincisi oldu. Halbuki çok çalışıyor.</p>	

16 Yerlestirelim

halbuki • oysaki • madem (ki) • sanki • öyle ki • şöyle ki • neyse ki • nasıl ki • ta ki • demek ki
ne zaman ki • diyelim ki • yeter ki

- Düğününe beni davet etmedi. Halbuki ben hediyesini bile almıştım.
- Bizi bu saate kadar aramadı toplantısı hala bitmedi.
- Gençlerin çoğu son model cep telefonları olmadan yaşamamıyor. ellerindeki modeli bir an önce yeni ile değiştirmek için birbirleriyle yarışıyorlar.
- bir tiyatrocu en kötü günde sahneye çıkıp komedi oynayabiliyorsa bir sporcuya da en kötü zamanda sahaya çıkıp elinden gelenin en iyisini yapmalı.
- aklı başına gelir, ancak o zaman bu evin kapısından içeri girebilir!
- Hepimiz ona çok güveniyorduk, zimmetine para geçirdiğini öğrenene kadar...
- Bütün anlaşmazlıklar sona erdirilebilir, birbirimize saygı ve anlayış göstermeyi bileyim.
- sizi bir yerden gözüm isırıyor, daha önce karşılaşmış olabilir miyiz?
- işler senin umduğun gibi gitmedi, o zaman ne yapacaksın, düşündün mü?
- onu sevmiyordun, neden evlilik teklifini kabul ettin?
- Dün İzmir'de 5.5 şiddetinde bir deprem meydana gelmiş, depremde ölen ya da yaralanan olmamış.
- Bana toplantıya niçin katılmadığıyla ilgili bir sürü yalan söyledi ben gerçek sebebi biliyorum.

17 İşaretleyelim, yorumlayalım

Katılıyorum	Katılmıyorum
Zenginin malı zügürdün çenesini yorar.	
Varsa pulun, herkes kulun; yoksa pulun, dardır yolun.	
Verip pişman olmaktadır, vermemiyip düşman olmak yeğdir.	
Parayı veren düdügü çalar.	
Para parayı çeker.	
Para ile imanın kimde olduğu belli olmaz (bilinmez).	
Fazla mal göz çıkarmaz.	
Aç, tokun halinden anlamaz.	

18 Eşleyelim, yanıtlayalım, açıklayalım

George Orwell, "Paris ve Londra'da Beş Parasız" adlı kitabında Bozo adındaki Londra'daki sokak ressamına ne kadar para kazanabildiğini sorar. Bozo durumu anlatırken şu gözlemini aktarır: "... Temiz giyinmişlerden hiçbir zaman bir para çekmez. En çok verenler, üstü başı partallarla, yabancılardır." Fakire para verme konusunda sizin gözlemleriniz Bozo'nunkine benzıyor mu? Benziyorsa bunu nasıl açıklıyorsunuz? Sizin gözlemleriniz farklıysa, niçin farklı olduğunu nasıl açıklıyorsunuz?

1. Bence zenginler cimri olur, zaten bu sayede para biriktirirler. Hepsinin cebinde akrep vardır, en yakınlarına bile yardım ederken iki kez düşünürler.
 2. Yardım etme davranışının kişinin kılık giyafetiyle ilişkilendirilmesi bana tuhaf geldi doğrusu. İnsanın dış görünüşü maddi durumunu göstermez bence.
 3. 'Temiz giyinmişler' ile zengin kesim kastediliyor sanırım ve "Zenginler cimridir." demek isteniyor. Ben buna kesinlikle katılmıyorum.
 4. Tabii ki insanın zor durumda olanlara yardım etmesi güzel bir şey. Ben de eskiden sokaktaki dilencilere, yaşlılara sadaka verirdim...
 5. Bizim dinimizde yardım etmek çok sevaptır. Hatta misafire ikramda bulunulduğu zaman bile malin daha çok artacağı söylenir.
 6. "Yabancı" dediği "turist"tir herhalde. Tatile çıkan bir fakir olamaz. Gezmek ve gezdiği yerlerden hatıra toplayacak kadar paraşı vardır en azından.
- Şöyledi ki** zengin bir kişi sokak ressamına para vermiyor ama öğrenci okutuyordur belki. Bozo bunu düşünmüş müdür acaba?
 - Oysaklı** fakirler parasızlığın ne demek olduğunu bildikleri için ceplerindeki son kuruşu bile zor durumda insanlarla paylaşmaktan çekinmezler.
 - Az parası olanlar da bunun farkındadır ve "**Mademki** sonra daha çok alacağım, o zaman elimdekinin birazını vereyim." diye düşünüyor.
 - Halbuki** temiz giyinmiş biri, bazıları gezip tozarken işe ya da görüşmeye gidiyor. Tabii ki bir resim için para ve zaman ayıramaz.
 - Diyelim ki**, ben çok zenginim ama dikkat çekmek için sıradan giyafetler giyiyorum ya da tam tersi. Dışardan biri gerçeği nasıl bilebilir?
 - Ta ki** sabah sadaka verdiğim yaşlı adamı akşam haberlerde görüp cebinde 500 lirası, bankada da milyonları olduğunu öğreninceye kadar...

19 Dinleyelim, işaretleyelim**Neden Tutumlu Olmalı?****Metne göre,**

- eskiden tasarruf etmek daha kolaydı.
- günümüzde insanlar ihtiyaçlarından fazlasını tüketmektedir.
- tutumlu olmak yaşam kalitesinden feragat etmeyi gerektirebilir.
- aşırı tüketimin bir nedeni de yeniye olan meraklıdır.
- kredi kartları yanlış kullanıldığında yaşam standartlarının bozulmasına neden olmaktadır.

Tutumlu Olmanın Yararları:

- Boş zamanları iyi değerlendirebilmek.
- Para biriktirebilmek.
- Yaratıcılığı geliştirmek.
- Ev işlerinde zorlanmamak.
- Asıl ihtiyaçları belirleyebilmek.
- Çok çalışmak zorunda kalmamak.
- Unutkanlıktan kurtulmak.
- El becerilerini geliştirmek.
- Çevreye daha az zarar vermek.
- Eski eşyaları değerlendirmek.

Tutumlu oluluk için öneriler:

- Faturalarınızı zamanında ödeyin.
- Organize olmayı öğrenin.
- İkinci el ürünler satın alın.
- İnternet bankacılığından yararlanın.
- Her zaman kaliteli ürün alın.
- Geri dönüşüm tekniklerini öğrenin.
- Sebze-meyveleri akan suda yıkamayın.
- Eski eşyalarınızı tamir edin.
- Alışverişlerinizden önce liste yapın.
- Sebze yetiştirmeyi öğrenin.

20 Anlatalım

Dünyayı vuran ekonomik krizler elbette sizin ailenizi de etkiliyor ve bu nedenle harcamalarınızı kısıtlamanız gerektiğini düşünüyorsunuz. Bir tasarruf planı yapıp düşüncelerinizi eşinizle paylaşarak tasarruflarınızı nasıl değerlendireceğiniz konusunda bir karar verin.

Evinize giren aylık gelir 3000-4000 TL.

Tasarruf Planınız

Su tüketimi: _____

Elektrik tüketimi: _____

Ulaşım: _____

Yemek alışverişi: _____

Giyim alışverişi: _____

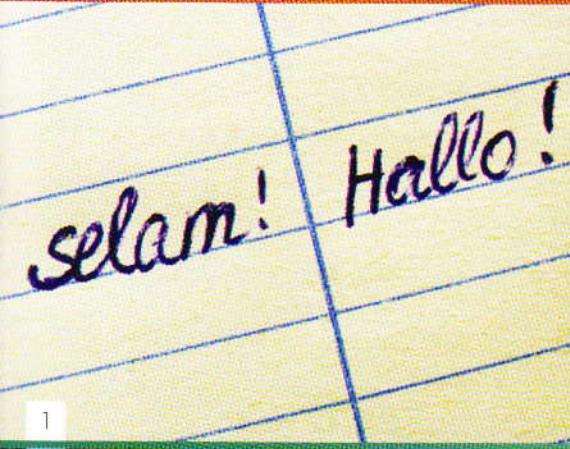
Tatil harcamalarınız: _____

Kişisel harcamalarınız: _____

Ne kadar tasarruf ettiniz?**Tasarrufunuzu nasıl değerlendireceksiniz?**

6 Dile Gelmek

1. Dil ve İletişim

1 Yerleştirelim

Sanskritçe • Esperanto • Lingua Franca

- Anadilleri farklı olan insanlar arasında anlaşmayı kolaylaştırmayı amaçlayan, 1887 yılında icat edilmiş olan bu yapay dil hiç değişmeyen ve istisnasi olmayan 16 ana kurala dayalıdır. Sözcükleri ön veya son ekler ile aynı kökten türetilir ve yazıldığı gibi okunur. _____ bugün yüz binden fazla kişi tarafından konuşulmaktadır.
- Türkçeye "hafta" sözcüğünü armağan etmiş olan _____ düzenlenmiş, kusursuzlaştırılmış gibi anımlar taşır ve Hindu toplulukları tarafından 19. yy'a kadar 3000 yıl boyunca konuşulmuştur.
- Çok sayıda etnik grubun yaşadıkları bölgelerde/ülkelerde, halkın ticarette ve devletle ilgili işlerde kolaylık olsun diye öğrendiği, kimi yerde doğal olarak ortaya çıkan, kimi yerde devletçe seçilip belirlenmiş dillerdir ve genellikle anadille birlikte ikinci dil olarak öğrenilir. Örneğin her biri ayrı dil konuşan yüzlerce kabilenin bulunduğu Doğu Afrika'da Swahili bir _____.

2 Tamamlayalım

- Esperanto öğrenmek isterim/istemem, çünkü tabmin ettiğim kadaryyla bu dil*
- Benim düşüncelerime göre, dünyada tek bir ortak dilin konuşulması*
- Benim tabminime göre dillerin yok olmasını nedenleri*

3 Yorumlayalım

- Tatlı dil yılanı deliğinden çıkarır.
- Bıçak yarası geçer, dil yarası geçmez.
- Dilin kemiği yoktur.
- Bir dil bir insan, iki dil iki insan.

ULAÇLAR

-DİK /-İYİEcEK + iyelik + -İNİE göre
-DİK + iyelik kadaryla

Şistem	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
görebil	-ma	-acak	-im/-im/-um/-üm	a/na	göre	Bildiğim kadaryla sınav bugün değil.																		
bil	-me	-ylacak	-in/-in/-un/-ün	e/ne	kadaryla	Daha önce kalan arkadaşların söylediğine göre otel güzel değilmiş.																		
dinle		-ecek	-i/-i/-u/-ü			Beni dinlemediğinizde göre, bu konuyu anladınız.																		
söyle		-ylecek	-imiz/-imiz/-umuz/-ürnüz			Görebildiğiniz kadaryla hırsız tarif eder misiniz?																		
anla		-dik/-dik	-iniz/-iniz/-unuz/-ünüz			Anlıdığım kadaryla siz kursa devam etmeyi istemiyorsunuz.																		
ora		-duk/-dük	-lon/-ler			Günlerdir oramadığına göre başına bir şey geldi.																		
		-tik/-tük				Bildiğim kadar sınav bugün değil.																		
		-tuk/-tuk																						

4 Tamamlayalım

- Bugünü gazeteden öğren **düğime göre** gelecek hafta yapılması planlanan konser iptal edilmiş.
- O yemeği anneannem çok iyi yapardı, istersen hatırla **tarifi** vereyim.
- Bir kapkaç olayına maruz kalan kadın kapkaçının eşkalini aklında **polise** anlatı.
- Meral Hanım tanı **oldukça** kültürlü ve zarif bir insan.
- Bil **günde** bir fincan yeşil çay içmek insanı pek çok hastalıktan koruyor ve strese de iyi geliyor.
- ASA Haber Ajansı'nın bildir **kar yağısı** artarak devam ediyormuş.
- Duy **iş başvurusu** için yarın son günmüş.
- Son zamanlarda basından takip et **sigara içme** yasağı eğlence yerlerinde de uygulanacakmış.
- Öğren **Türkçe** çok da karmaşık bir dil değil.
- Lokantamızın yeni açılan şubesini elimizden gel **gençlerin** beğenilerine göre dekor etmeye **çalıştık**.
- Bizim oraların adetlerini pek bilemem ama annemlerin anlat **eskiden** evlenecek çiftler için bir haf- ta boyunca eğlence düzenlenirmiș.

5 Dinleyelim, işaretleyelim

Tam 35 Dil!

Johan Vandewalle'nin:

Var Yok

- yabancı bir dil öğrenmeye kaç yaşında başladığı
- ilk öğrendiği dilin hangisi olduğu
- çok sayıda yabancı dil öğrenmesinin nedenleri
- yabancı dilleri hangi yollarla öğrendiği
- ödül aldığı sırada kaç dil biliyor olduğu
- Finceyi hangi dil öğrenim tekniklerini kullanarak öğrendiği

☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐

Vandewalle,

- "Bir yabancıyla onun dilini konuşarak anlaşmak bana göre bir saygı ifadesidir."
- "1987 yılında dünyadaki en fazla yabancı dil bilen insan seçildim."
- "Benim deneyimlerimden öğrendiğim kadaryla öğrenilen bir yabancı dil unutulmuyor."
- "Finceyi bir gün içinde meramımı anlatabilecek düzeyde öğrenmeyi başardım."
- "Yabancı bir ülkeye gittiğim zaman o ülkede konuşulmakta olan dili öğrenirim."
- "Yabancı dil öğrenim sürecinde düzenli çalışmanın ve pratik yapmanın önemi büyütür."
- "Rusça, Hintçe, Özbekçe, Arnavutça ve Çince öğrendiğim dillerden birkaçıdır."

demmiştir.

6 Okuyalım, işaretleyelim, tamamlayalım

İkinci Dilim Türkçe

Türkçeyi öğrendim ve bu dili her yönüyle tanıdım. Türkçeyi öğrenirken yaşadığım mutlulukları, umutsuzlukları dilimin döndüğü kadlarıyla size de anlatacağım.

Türkiye'de bulduğum gençlik yıllarında Türkçe öğrenmek için çalıştım. Bu çalışma sırasında dillerini öğrenmekte olduğum insanların bana gösterdikleri sevinci ben de duydim. Dili öğrenme sürecinde giderek güçleşen dilbilgisi yapılarını, yeni yeni sözcükleri ve bu sözcüklerin diğer durumlarda hiç umulmadık biçimde başka anımlarda kullanılışlarını öğrenmek için giriştiğim mücadele sırasında kendini sevincimi yaşadım.

Dili daha boyutlu öğrendikçe ve onu kullanma girişimlememi genişlettikçe içinde yaşadığım yeni dünyam da derinleşiyordu; her yeni sözcükle artarak daha ayrıntılı hale geliyordu. Ama bunları yaparken eski dilim hiçbir hasara uğramıyordu. İki dilim birbirini tamamlıyordu ve karşılıklı olarak birbirini güçlendiriyordu.

Türkiye'de kendileriyle konuştuğum insanların benim cılız başarılarından ötürü gösterdikleri takdir beni çok mutlu ediyordu ve beni daha çok çalışmam konusunda isteklendirdiyordu. Buna rağmen sık sık kavranması hemen hemen olanaksız gibi görünen dilbilgisi yapılarına hükmenebileceğim konusunda umutsuzluğa düşüyordum. Ancak böylesi durumlarda herkes elinden geldiği kadıyla bana yardımcı olmaya çalışıyordu ve o zaman benden desteklerini esirgemeyenleri büyük bir müteşakkirlik duygusuyla kucaklamak istiyordum.

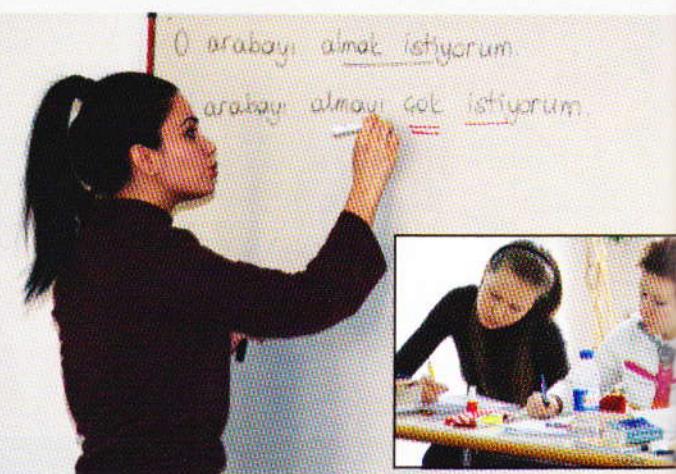
Konuşmalar sırasında beni saran salt "doğulu" sevinç değildi tek başına. İçimde o ana kadar ihmali ettiğim ya da keşfedemediğim yanlarımı yaşıyordum. Yeni yeni dünyalar

açılıyordu önemde. Bu kadarla da kalmıyordu; alışageldiğim kavramlar farklı anımlar kazanıyor, yeni şekiller alıyordu. Türkçe aracılığıyla öğrendiğim yeni bilgilere göre bambaşka görüş açıları buluyordum.

İnsan yaşamının yeni hücrelerine girer gibi bu dilin içine giriyyordum. Dilin kültürel günlük yaşamındaki anımlarını özümsemeyi ve bunun yanında konuşmaya dayanmayan, sözsüz iletişim biçimlerini kullanmayı öğreniyordum. Artık kendimi yeni bir topluluğun üyesi olarak hissediyordum, hala da hissediyorum.

Artık iki dünyam var ve ikisinden de öğretler alabiliyorum; iki dilde düşünceler dünyasında dolaşabiliyorum. Türkçe ve Almancada gelip gidiyorum. İki dil birleşmiş biçimde hareket alanımı genişletiyor. İki dilliliğin üzerindeki etkisini kuvvetle duyumsuyor; kendi gerçekimi genişletilmiş bir biçimde algılıyor. Bu artık benim ve bunu başkalarına aktarmayı da görev biliyorum.

Prof. Dr. Klaus Liebe-Harkort

Doğru Yanlış

1. Yazarın çevresinde bulunan Türkler onun Türkçe öğrenmesini destekleyip ona yardımcı olmuş.
2. Yazarın söylediğine göre bir yabancı dil öğrenmek insanın ufkunu genişletir.
3. Türkçe öğrenimi sırasında yazar anadilini unutacak noktaya gelmiş.
4. Yazarın anıtlıklarına göre Türkçe dilbilgisi yapılarının tamamen kavranması mümkün değil.
5. Yazar Türkçe öğrendiği gibi sözsüz iletişim yollarını da öğrenmiş.
6. Yazar Türkçe öğrenerek yeni bir dünyaya adım attığını düşünüyor.

Metinde değişenmiştir:

Yazarın;

- Türkçe öğrenme amacına
- Türkçe'yi ne kadarlık bir zaman diliminde öğrendiğine
- Türkçe'yi nerede öğrendiğine
- Türkçe öğrenirken yaşadığı güçlüklerle
- Türkçe öğrenmiş olmanın kendi dünyasına neler katlığına

Ben de yazar gibi

Ben yazardan farklı olarak

7 Yerleştirelim

dile kolay • dilden dile • sivri dilli • ana dili • dili yatkın
resmi dil • halk dili • dil cambazı • beden dili • ölü dil

- Yeni başlayacak olan programda _____ olarak niteleyebileceğim iki usta yazar güncel konuları yorumlayacaklar.
- Ünlü rock grubu Moğollar _____ tam kırk yıldır hem dostluklarını hem müzik hayatlarını sürdürüyor.
- Anadolu efsaneleri yüzyillardır babadan oğla, _____ anlatılarak bugüne dek ulaşmıştır.
- Finlandiya'da biri Fince diğerİ İsveççe olmak üzere iki _____ konuşulmaktadır.
- _____ gazeteci yazdığı son makalesinde çevre konusunda duyarsız olan politikacıları acımasızca eleştiriyor.
- "Kumpir" sözcüğü Türk _____ "patates" anlamında kullanılır.
- Leo çokukken Türkiye'de bir süre yaşadığı için Türkçe öğrenmeye _____.
- Latince günümüzde konuşulmayan, yalnızca belgeleri olan bir dil olarak _____ arasındadır.
- İnsanların yüz yüze kurdukları ilişkide sözcükler %10, _____ ise % 60 önem taşır.
- _____ iyi bilmek bir yabancı dil öğrenmeyi kolaylaştırır.

8 Türkçe karşılığını bulalım

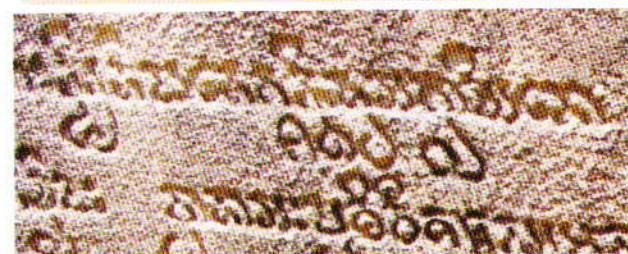
garanti	☐ cankurtaran
aktivite	☐ güvence
ajanda	☐ itici
aktuvel	☐ güncel
ambulans	☐ etkinlik
arşiv	☐ saldırgan
agresif	☐ andaç
antipatik	☐ belgelik

9 Türkçe Öğrenirken

- Türkçe öğrenme amacınız
- Türkçe öğreniminiz sırasında yaşadığınız ilginç durumlardan örnekler
- Türkçe ve kendi anadiliniz arasındaki benzerlik ve farklılıklar
- Türkçeyi öğrenirken yaşadığınız güçlükler
- Yaşadığınız güçlükler karşısında ürettiğiniz çözümler
- Türkçeyi öğrenmek isteyenlere önerileriniz
- Diğer

10 İşaretleyelim, eşleyelim

Kayıbolan Diller

1. Bilim adamlarının verdiği bilgilere _____.

- yeryüzünde konuşulmakta olan altı bin yedi yüz dil ekonomik ve politik nedenlerle yok olacak.
- yeryüzünde konuşulmakta olan dillerin büyük bölgüsü bu yüzyılın sonuna kadar kaybolacak.
- bugüne gelmeyi başarmış olan diller ekonomik ve politik açıdan güçlü olan toplumlara ait.
- gelecekte güçlü toplumların dilleri daha çok yayılacak olacaktır.

2. Peter Austin'in açıklamalarından anlaşıldığı kadariyla _____.

- kitapta yer alan dillerin hepsi farklı kitalarda konuşulmaktadır.
- kitapta ünlü dilbilimcilerin, gramer yapılarıyla ilgili araştırmaları yer almaktır.
- kitapta daha önce kaybolmuş olan dillerin ilginç yönleri açıklanmaktadır.
- kitapta dillerin yok olma tehlikesiyle karşı karşıya kalmalarının nedenleri ortaya konmaktadır.

1. Türkçedeki sözdizim yapısına Jeru sahiptir.

2. Sondan eklemeli bir dildir.

3. Yok olma tehlikesinde olup söz-işlük çalışmaları tamamlanmış ender diller arasındadır.

4. Türkçede de bulunan bir sözcük gün gerçek sahibidir.

5. Yazılı kaynakları olmayan bir dilidir.

6. Çağlar öncesine dayanan bir Güney Asya dilidir.

7. Çince ile benzerlik göstermektedir.

8. Sözcük türleri Türkçedekilerden fazladır.

9. Belirlenebilmiş bir dil akrabalığı yoktur.

10. 600 konuşucusu kalmıştır.

Jeru

Ainu

Yuchi

Ter Sami

Guugu
Yimidhurr

Ket

6.2 Bedenimizin Dili

11 Dinleyelim, tahmin edelim

Beden Dili Çözülüyor

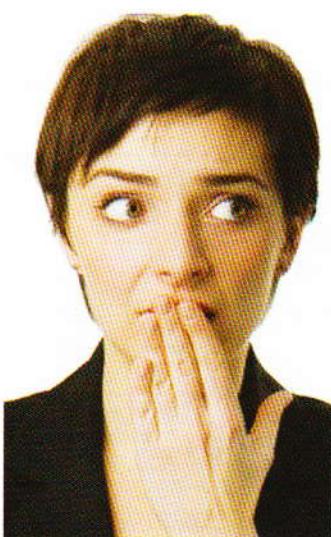
Yanıtlarınız buraya yazın

Yanıtlarınız buraya yazın

Yanıtlarınız buraya yazın

Yanıtlarınız buraya yazın

Yalan söyleyen kişi genelde

- karşısındakinin gözlerine bakıyor
- yüzüne dokunmuyor
- kravatını hafifçe bollaştırıyor
- yakasını ilikliyor

Karşısındaki kişiye ilgi duyan

- dokunuyor
- dik duruyor
- saçıyla oynuyor
- bilek içini gösteriyor

Kadın Erkek

☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐

12 Anlatalım

- iletişimde ne kadar rol oynuyor?
- iletişimde sözlerin önüne geçebilir mi?
- Sizce beden dili...
 - değerlendirme yapmak için güvenilir bir kriter mi?
 - iletişim sürecinde bilinçli olarak mı doğal olarak mı yer alıyor?
 - bilinçli olarak kullanılmaya çalışıldığında da etkili olabilir mi?

İLAÇLAR				-DİK + iyelik takdirde -ME + iyelik durumunda
Eylem	DİK	iyelik Eş	takdirde durumunda	Önerici
devam et	-ma	-ma	-m/-im/-im/-um/-üm	
memnun	-me	-me	-n/-in/-in/-un/-ün	
kal		-dik/-dik	-i/-si/-i/-si/-u/-su/-ü/-sü	
yaşa		-duk/-dük	-miz/-mınız/-imiz/-umuz/-ümüz	
çalış		-tık/-tık	-niz/-iniz/-iniz/-unuz/-ünüz	
		-tuk/-tük	-ları/-leri	

13 Tamamlayalım

- Ürünle bir problem yaşarsanız garanti belgenizle bize başvur duğunuz takdirde size mutlaka yardımcı olacağınız.
- Satin aldığınız makinenin bir hafta deneme süresi vardır. Memnun kal _____ iade edebilirsiniz.
- Bu listedeki belgeleri eksiksiz olarak hazırlayıp bize ulaştır _____ kaydınızın yapılmaması için bir neden yok.
- Kursa 3 günden fazla devam et _____ bir üst kura geçmeniz mümkün olmayacak.
- Uyarılarımı kulak as _____ hastalığınızın iyileşmesi çok zor.
- İş görüşmesinde İngilizce'yi çok iyi konuş _____ böyle büyük bir uluslararası şirkete kabul edilemezsin.
- Bana cep telefonumdan ulaş _____ ofis telefonumdan beni arayabilirsin.
- Herhangi bir aksilik ol _____ yarın 8 uçağıyla yola çıkacağım.
- İşlerimi Cuma akşamına kadar bitir _____ hafta sonu çalışmak zorunda kalacağım.
- Kurallara uy _____ burada hiçbir sorunla karşılaşmazsınız.

14 Yeniden yazalım

- Tatilde kalacağımız otelde bir sorunla karşılaşırsanız acentemizi arayabilirsiniz.
Tatilde kalacağımız otelde bir sorunla karşılaşığınız takdirde acentemizi arayabilirsiniz.
- Size gönderdiğimiz kargo yarın elinize ulaşmazsa bize haber verin.
- Kira artışı konusunda ev sahibiyle anlaşamazsa yeni bir ev bulmamız gerekecek.
- Ödemeyi taksitle değil nakit olarak yaparsanız size bir miktar daha indirim yapabiliriz.
- Tasarımını yaptığım ayakkabı firma tarafından beğenilirse fabrikada üretilmeye başlanacak.
- Ali Bey kredi borcunu ay sonuna kadar kapatamazsa evine haciz gelebilirmiştir.
- Üyelerimizin yarısından fazlası onaylamazsa öneriyi kabul edemeyiz.
- Yanışmacılar kurallardan herhangi birine uymazlarsa hakemin ceza verme yetkisi var

15 Okuyalım, tamamlayalım, işaretleyelim

Bedenin Söyledikleri

İletişim, ağızdan çıkan sözlerin yanında bedenin ve yüzün verdiği mesajlarla da gerçekleşir. Araştırmacılar beden hareketlerini, yüz ifadelerini ve jestleri, bir sisteme oturtma amacıyla birkaç grupta toplamışlar. Sözçük ve cümleler yerine kullanılan işaret parmağını kıvrarak yapılan "gel" ya da avuç içi öne uzatılarak yapılan "dur" hareketi vb.) beden hareketlerini, ("Evet derken başın yukarı aşağı sallanması, öfkelenince yumrukların sıkılması vb.) sözlü mesajlara eşlik eden ve anımlarını güçlendiren hareketleri tanımlayıcılar, yüz veya bedende duygusal ifadesine neden olan hareketleri (bir habere sevinildiğinde yüzün aldığı şekil, gol atan bir futbolcunun yaptığı hareketler vb.) duygusal gösterimler, iletişim akış ve hızını denetleyen hareketleri (iletişime son vermek istendiğinde gözü başka yere çevirmek vb.) düzenleyiciler, gerilimi denetleme hareketlerini (otururken ayağını sallamak, parmak tıklatmak vb.) ayarlayıcılar olarak sınıflandırılmışlardır.

Jestler, anımlarının ülkeyen ülkeye, bölgeden bölgeye değişebilmesine bağlı olarak, tümüyle evrensel kabul edilmiyor. Sözelimi birçok batı ülkesinde "Her şey yolunda" veya "Tamam" anlamına gelen bir işaret; İran, Afganistan, Nijerya'da, ayrıca İtalya ve Yunanistan'ın bazı bölgelerinde hakaret niteliği taşıyor. Amblemlerin kültürel olmaları onların sözcük öğrenir gibi öğrenilmesini sağlıyor. Çünkü **bunlar** bedenin doğal çıktıları olmaktan çok, toplumca oluşturulmuş simgesel gösterimlerdir. **Bu nedenle** yabancı bir ülkeye gitmeden önce o ülkenin amblemlerini araştırmanız rahat bir iletişim kurabilmeniz açısından yararlı olacaktır.

Tanımlayıcılarsa daha evrensel olmakla birlikte bazı evrensel yanlış anımların da kaynağıdır. Başını hafifçe yukarı aşağıya sallayarak onu dinler görünen kocasının, kendisiyle hemfikir olduğunu sanan birçok kadın,

farkında değil ki adamcağız aslında "Sen devam et, ben de dinliyorum gibi yapıyorum." diyor! Bu yanlış anlama dünyanın herhangi bir ülkesinde gerçekleşebilir.

Düzenleyiciler ve ayarlayıcılar olarak sınıflandırılan hareketler de tanımlayıcılar gibi genellikle dünyanın her yerinde aynı mesajları taşımaktadır. Bir düşünün; karşınızda hiç durmadan konuşan bir kişi var. Onu dinlemekten sıkıldınız ve yorgun düştünüz. Eğer bu duygular içindeyken karşınızdakine değil de etrafı göz gezirmeye başlarsanız konuşan kişi dinlenmediğini,

da konuşmasına son vermesi gerektiğini hangi ırttan olursa olsun anlayacaktır! Ya da hangi ırttan bir kişi, sürekli kısa nefes alıp veren ve aynı anda parmaklarını tıklatan bir arkadaşına "Sorun nedir?" diye sormaz ki? Bu nedenledir ki düzenleyici ve ayarlayıcı hareketler evrensel olukça yakındır.

Duygusal gösterimler de büyük ölçüde birbirlerine benzer. Dünyanın hemen her yerinde sevinen insanlar gülümser, zipler, alkışlar...

Bütün bu bedensel hareketlerin yanı sıra postür, yanı duruş da kişi hakkında önemli ipuçları veren, belirleyici bir göstergedir. Dimdik bir asker, öğretmeninin karşısında bütülmüş duran bir çocuk, bacak bacak üstüne atmış mağrur bir hanımfendi... Salt oturuşu ya da yürüyüşüne bakarak, tanımadığımız birini çekingen, pısırık ya da kendinden fazla emin olarak değerlendirdiğiniz, mutlaka olmuştur.

Elbette iletişimsel beden hareketlerinin ifade ettiği hiçbir durumu bütünüyle evrensel ya da kültürel olarak anımlandırmak mümkün değildir. Sözsüz olarak verdigimiz sayısız mesajı bireysel özelliklerimiz nedeniyle de veriyoruz. Önemli olan şu; kullandığımız söz, bedenimizin duruşu, yüzümüzün ifadesi, beden hareketlerimiz bütün olarak vermek istediğimiz mesajı uygun olmalı. Doğru ve etkili ifade için bir de bu açıdan kendinizi değerlendirmeye ne dersiniz?

Araştırmacıların sınıflandırmalarına göre:

1. sözlerin etkisini artırmak amacıyla, onlarla beraber kullanılan beden hareketleri _____ olarak adlandırılır.
2. sözcük kullanmadan beden hareketiyle bir mesaj vermemiz durumunda bu hareket _____ olarak adlandırılır.
3. hislerimizi mimiklerimizle yüzümüze yansıtıyoruzak bu mimikler _____ olarak adlandırılır.
4. bir beden hareketini, komünikasyonu istediğimiz duruma getirmek amacıyla yaptığımız taktirde bu hareket _____ olarak adlandırılır.
5. öfkemizi kontrol altına alma amacıyla bir beden hareketi yapmamız durumunda o hareket _____ olarak adlandırılır.

bunlar

☐ sözcükler	☐ amblemlerin özellikleri
☐ amblemler	☐ hakaretler

bu nedenle

☐ doğuştan olmayıp sonradan öğrenildiğinden	☐
☐ doğuştan olup sonradan öğrenilemediğinden	☐
☐ kültürel olduğundan	☐
☐ kültürel olmadığından	☐

Doğru Yanlış

1. Söylediğimiz sözler ve bedenimizle verdigimiz mesaj farklı olabilir.
2. Beden dilinin kültürel parçalarını o kültüre ait olmayan kişiler öğrenemez.
3. Beden dili evrensel öğeleri de olan bir dildir.
4. Beden dili hem sözlere eşlik eder hem de sözsüz iletişimde tek başına var olabilir.
5. Beden dili kişiden kişiye farklı özellikler sergileyebilir.
6. Bir kişinin karakteri onun oturuş biçimine bakılarak değerlendirilebilir.

16 Tamamlayalım**Bedenim Ne Söylüyor?**

İnsanlar sözlü iletişim kurmanın dışında, hiç konuşmasalar da beden diliyle, jestlerle, mimiklerle, hatta belirli durumlarda kullandıkları renklerle, giydikleri giysilerle, kullandıkları takıları ya da bazı objelerle çevrelerine mesaj verebilirler. Bu davranışlar ya da semboller kişinin yettiği kültüre özgü olabilir.

Örneğin benim ülkemde _____ olması durumunda _____ yapılır / giyilir / kullanılır.

Bildiğim kadariyla Türkiye'de/ _____'de _____ olduğu taktirde _____ yapılmaz/ giyilmez/ kullanılmaz.

Belirli durumlarda ise beden hareketlerimiz ya da bedenimizin kontolsüzce verdiği bazı tepkiler tamamen bize özgüdür.

Örneğin ben çok sinirlendiğim takdirde _____

Ya da çok heyecanlanmam durumunda, _____

Fazla stresli olmam durumunda, _____

Bir ortamda çok sıkıldığım takdirde, _____

6.3 Dilin Kemiği

17 Okuyalım, işaretleyelim

Yazalım mı? Konuşalım mı?

Çoğu dil, yazıldığı gibi okunmaz. Yazı sistemleri konuşmaya göre daha yavaş değiştiği için zamanla yazma ile konuşma birbirinden farklılaşır. Bir dilin yazı sistemi ne kadar eskiyse aradaki farklar da o denli büyük olur. Konuşma duyu, tutum ve düşünceleri dolaylı olarak sezdiren ses rengi ve tınısının, vurgu, ton ve ezgi gibi anlamsal ses öğelerin de iletişime katılabildiği bir düzlemken yazında bu tür vurgulamaları yansımadaki eksiklik, noktalama işaretleri ile sağlanmaya çalışılır. Yazma bu açılarından konuşmaya göre daha yetersiz kalır, öyle olduğu içindir ki yazılıları iyi okuma yarışmaları yapılır da konuşulanları iyi yazma yarışması yoktur.

Bir dili yazarak kullanmanın konuşarak kullanmaya olan üstünlüğü hiç mi yoktur? Tabii ki vardır. Yazarken zamanımız çoğunuyla yeterli olduğu için ifadelerimizi gözden geçirme düzeltme, en iyi ve doğru ifadeyi düşünerek bulma şansımız vardır ama konuşurken **tüm dikkatimize rağmen** yavaşlatamayacağımız bir konuşma hızı vardır. Bu zamansal kısıtlılık da konuşmayı yazmaya göre daha "tehlikeli" bir düzlem yapar.

Yazalım mı konuşalım mı? En iyisi mi, her ikisini de lâykıyla yapmanın yollarını öğrenelim.

1. Konuşma dili ve yazı dilinin karşılaştırılması

Var Yok

2. Konuşma dilinin özellikleri

3. Vurgu ve tonla ilgili örnekler

4. Dillerin ayrıldığı kolların tanımları

5. Lehçe ve ağızın birbirinden ayrılan yönleri

18 Dinleyelim, işaretleyelim

Hangi Cümle Gelebilir?

1. Hadi kalk sinemaya gidelim.

1. yok canım 2. yok canım

Ben bu gün biraz keyifsizim.

Daha yapacak bir sürü iş varken sinemaya gitmek de nereden çıktı?

2. Patronun projenin başarısını kutlamak için yemek vereceği söyleniyor.

1. Nerede 2. Nerede

Bence bu söyletiler daha öncekiler gibi sadece lafta kalır.

Daha öncekiler hep şirketin dinlenme tesisiinde olmuştu da.

3. Tüh, buzdolabını açınca süt şişesi yere düştü, her taraf süt oldu.

1. Aman 2. Aman

Daha da yeni temizlemiştim mutfağı, biraz dikkat etseydin.

Üzüldüğün şeye bak, hemen sileriz şimdi yerleri.

4. İşlerimi bitirdim, çıkabilirim.

1. Bitirdin mi? 2. Bitirdin mi?

Ne çabuk!

Hadi o zaman vakit kaybetmeden gidelim.

5. Ben yemeği hazırlayana kadar sen de evi süpürüp tozları al.

1. Oldu. 2. Oldu.

Senden mi emir alacağım! Kura çekeriz ona göre işbölmü yaparız.

Böylece misafirler gelinceye kadar bütün işleri bitirebiliriz.

19 Yazalım

Dil kıyafet gibidir. Ne herkes üzerinde taşıyabilir ne de herkes kullanmayı becerebilir! Bir insanın eğitim düzeyi, görgüsü, hatta zekâ düzeyi yazılı anlatımlarında çok iyi anlaşılır. Konuşmalarından pek fazla anlaşılmaz. Siz bu söze katılıyor musunuz? Nedenleriyle açıklayınız.

OLUMSUZLUK					
Eylem/Ad	Zaman Evi	değil	İlkçe/İkinci/İkinci	Kişi Evi	değil
anla	-	-	-	-im	
iste	-	-	-	-sin	
konuş	-mi	-yor/-yor	-	-	
gizle	-mi	-acak/-yacak	-	-iz	
çalış	-mu	-ecek/-yecek	-	-siniz	
hafta	-mü	-miş/-mis/-mus/-müs	-	-ler	
saat	-ma/-maz	-	-	-	
ay	-me/-mez	-	-	-	

Ömekler

Bu konuyu sizden gizleyeceğim değilim. Ama simdi konuşmak istemiyorum.

İstediğiniz raporu değil bir hafifada, bir ayda bile hazırlayamam. Ne yapamaya çalışıyorsun onlarmış değilim.

Tatil gitmemi ben de istemiyorum değilim. Ama bu günlerde mümkün değil.

Türkçeyi mükemmel konuşuyor değilim, ama derdimi anlatabiliyorum.

Bu günlerde iki gün değil bir saat bile zamanım yok. Türkçeyi mükemmel konuşur değilim, ama derdimi anlatabiliyorum.

20 Tamamlayalım

- Müziği bırak mış değilim, yalnızca bir süre albüm yapmayıp dinlenmeyi tercih etti.
- Ben onun bana evlenme teklif etmesini iste _____ ama kendimi biraz naza çekiyorum.
- Bu konuda ben de size katıl _____ ancak sorunun çözümü için biraz daha ilimli olmaktan yanayım.
- Merak etme, okuldan kaçtığını babama söyle _____ ama sen de arabayı aldığım konusunda ceneni tutacaksın, tamam mı?
- _____ müdür şirketin sahibi _____ gelse istifa kararından caymam.
- Onun senin arkasından yaptığı dedikodulardan sonra susup otur _____ herhalde. Bence gidip onuna yüzleş.
- Tatlıyı sev _____ ama kilo almamak için yemiyorum.
- Yanlış anlama, sana ders vermek iste _____, sadece sağlığın konusunda endişelerimi dile getiriyorum.
- Yaptığın haksızlıklar unut _____ değilim ama konu daha fazla uzamasın diye özrüne kabul ediyorum.
- Bütün hayatını bu şirkette geçir _____ Burada sadece iş deneyimi kazanmak için çalışıyorum.
- Zavallı çocuğu o soğukta perişan bir halde sokakta bırak _____ ya, tabii ki eve götürdüm!
- Oğlumuzun sorumsuz davranışına sinirlen _____ değiliz ama ergenlik dönemi diye alttan alıyoruz.
- Bu işi _____ iki kişi on kişi _____ bir araya gelip bir haftada bitirmeye çalışsak bitiremeyez.
- Sen bu kursa başladığından beri ilerleme kaydet _____ ama biraz daha sıkı çalışarak daha iyi bir seviye ulaşabilirsin.
- Müdürlük küçük bir anlaşmazlık yaşadın diye istifa et _____ herhalde! Biraz sakin ol.
- Henüz hangi bölümde yüksek lisans yapacağımı karar ver _____, hala düşünüyorum.

21 *değil* ile yeniden yazalım

- Onun bu hatasını alttan almayacağım.
Onun bu batasını alttan alacak değilim
- Aslında onunla vakit geçirmeyi seviyorum, ama işimden dolayı çok kısa süre onu görebiliyorum.
- Biliyorum üzüyorsunuz, ama en azından beş dakika camı açıp içeriyi havalandırın. İçerisi çok havasız.
- Senden ayrı kalmaktan mutluluk duymuyorum aslında. Ama bir süre görüşmemek ikimiz için de en doğrusu.

22 İşaretleyelim

Argo, Dilin Gizli Örgütü

Yazarın yeni bir argo sözlüğü yazma nedenleri,

- argonun üretim açısından verimli olması.
- argo konusunda yapılan çalışmaların yanlış bilgiler içermesi.
- daha önceki sözlüklerin kurama dayanan çalışma özelliği taşmaması.
- sözcük ve deyim açısından diğer çalışmalarda gördüğü eksiklikleri tamamlamak istemesi.

Yazara göre argo;

- anlatılmak istenen dolaysız olarak ifade eder.
- her zaman yeni sözcük ve ifadelere açıktır.
- kaba dil anlamına gelir.
- yeni ifadeler eklendiğinde var olana şifresi bozulur.

Yazarın ikinci önsözde yapmak istediği;

- argolarındaki yanlış fikirlere karşı çıkmak.
- kitabı yüzünden kendisini eleştirenlere cevap vermek.
- kendisini emeği kullanan kişileri ortaya çıkarmak.
- argoyu yanlış değerlendiren kişilere tepkisini göstermek.

23 Eşleyelim

dümen yapmak	☐ alay etmek
kıvırmak	☐ aldatmaya çalışmak
böslamak	☐ ihmal etmek
kazık yemek	☐ aldatılmak, kandırılmak
makaraya almak	☐ birine aşık olmak
pergelleri açmak	☐ uyurmak
kem küm etmek	☐ hızlı yürümeye çalışmak
makaraları koy vermek	☐ verecek cevabı olmadığından anlamsız sözler söylemek
abayı yakmak	☐ kendini tutamayıp kahkahalarla gülmek

24 Yerleştirelim

Ne iş yapsın ne de kebap • Öp babanın elini • Ne hali varsa görüşün • İstemem yan cebime koy
Seytan görüşün yüzünü • Ununu elemış eleğini asmiş • Üstüme iyilik sağlık • Ciğ yemedim ki karnım ağrısın

1. İnanılır gibi değil. Biz davet için kişilik yer ayarlamıştık ama fazladan on beş kişi daha gelmiş. Hadi bakalım şimdİ,
_____.
2. Ondan o kadar nefret ediyorum ki yolda karşılaşmak bile istemem _____.
3. Niye bu yasta evlenip yeni bir hayatı başlasın ki? O artık _____.
4. Kendimi haklı görsem de onun başkalarının gözünde küçük düşmesini istemediğim için sustum. Biz aramızdaki
olayı kendi aramızda sessizce hallederiz Bence küçük bir olay uğruna _____.
5. İsterlerse bana dava açabilirler. Mahkeme de rahatlıkla kendimi savunurum. Kimseden saklayacak bir şeyim yok
_____.
6. Bunca yıl seni özveriyle büyütmemeye rağmen "Benimle daha fazla ilgilenebilirdin." Diyorsun. Neler duyuyorum senden
_____.
7. Kendisini uyarmama rağmen onun evlenme teklifini kabul etti. Artık bundan sonrasında hiç karışmam, _____.
8. O da hem "Deniz'in aramasını istemiyorum ."diyor,hem arayınca ağızı kulaklarında dakikalarca konuşuyor,yani
_____.

25 Dinleyelim, işaretleyelim

Rap: Argo mu, Küfür mü?

	Var	Yok
1. rap müzik ve hip hop arasındaki fark	☐	☐
2. rap müziğin ritminin çok hızlı oluşu	☐	☐
3. rap müziğin sözlerinde isyanı dile getirmesi	☐	☐
4. rap müzik söyleyenlerin fiziksel özellikleri	☐	☐
5. rap müzikteki konuların ifade edilmesinde sınırların olup olmadığı	☐	☐
6. rap müzikte sert dilin gençlere olan etkileri	☐	☐
7. rap müzik söyleyenlerin argo ve küfür konusundaki görüşleri	☐	☐
8. rap müzik dinleyenlerin bu tarzı benimseme sebepleri	☐	☐

Bu yeni tarz hip hop ya da rap olarak anılıyor

- Ünlü şair ölümünün yedinci yılında törenlerle anıldı.
- Dün kulakların çınladı mı? Dün bütün gün anıldı.
- Cunda Adası bazıları tarafından Ali bey adası olarak anılır.
- Onun fedakârlıkların her zaman anacağım.

Türkiye'de rap müzik söyleyenler,

	Doğru	Yanlış
1. pop müzik yapanlara tepkilidirler.	☐	☐
2. şarkı sözlerini içlerinden geldiği gibi yazıyorlar.	☐	☐
3. kendilerini ezilen halkın sesi olarak görürler.	☐	☐
4. hayat şartlarının olumsuz taraflarını şarkı sözlerine yansıtırlar.	☐	☐

26 Konuşalım

Siz de bildiğiniz Türkçe deyim ve atasözlerini arkadaşlarınızla paylaşınız. Onları ilk duyduğunuzda anımlarını tahmin edebildiniz mi? Kendi dilinizdeki kileye benzeyenler var mı?

27 İlk anımlarını yazalım

Ben de Amerikan Delikanlısıym

Amerikalı Mark Petrovich, 1995'ten beri İstanbul'da yaşıyor. Yeni Aktüel dergisinde köşe yazarı, İTÜ'de ders veriyor, tek kişilik komedi şovu ve radyo programı yapıyor.

Orhan Gencebay, Sezen Aksu dinlemeyi, Fatih Akın filmlerini seyretmeyi ve pestil yemeyi seviyor. Memlekete (Pennsylvania) pek gidemiyor! Petrovich 'Biz de Amerikan delikanlısunız' diyor.

Türkiye'de tanışılırken sorulan ilk soruyu size sorayım: 'Hangi takımı tutuyorsun?'

İTÜ'nün basketbol takımını tutuyorum. Biliyorsunuz, ben İTÜ'de öğretim üyesiyim. Futbolda Beşiktaş'ı tutuyorum.

Gezmeye mi geldiniz Türkiye'ye?

Yo, yerleşmeye geldim. O zaman Macaristan'daydım. Burada arkadaşlarım vardı. İş bulmuşlardı. Bana da 'Gel, burada iş var, çalışırsın' dediler. Ben de geldim. Ailem Pennsylvania'da.

Yazlarınızda Türkçe dersi de veriyorsunuz bazen?

Etimolojiyi seviyorum. Türkçe'yi sonradan öğrendiğim için kelimeler arasındaki benzerlikler beni alakadar ediyor.

Bir keresinde, bakkalların bozuk para olmadığı zaman sakız, kibrit filan vermelerine bir ad koyalım demiştiniz...

Evet, o işleme 'Abra' diyebiliriz demiştim.

Peki kimse 'abra' dedi mi?

Malesef hayır. Shakespeare'in İngilizce'ye 2 bin kadar kelime eklediği söylenir. Ben de Türkçe'ye birkaç kelime ekleyeyim istedim, nasip değilmiş.

Türkçe'yi gayet iyi konuşuyorsunuz. 12 yıldır öğrenemediğiniz şeyler var mı?

Aksanım kötü. Fakat bazıları 'Türkçen kötü' diyor. Biraz bozuluyorum. Ben doğru düzin bir Türkçe eğitimi almıyorum. Türkçe'yi sokakta öğrendim. Son yıllarda her gün gazete okuyorum.

Türkçe deyimler, tabirler arasında siz şaşırtanlar var mı?

Oluyor tabii. Geçenlerde deyimler sözlüğünde 'ilk vuran okçudur' deyimine rastladım. Söylüyorum insanlara, kimse bilmiyor. Bence çok güzel bir deyim. 'Kafayı yemeK' diye bir şey var. Bunun İngilizce'sini de söylüyorum derslerde: 'You eat head' diyorum. Komik oluyor.

Murat Menteş - Mark Petrovich
röportajından uyarlanmıştır

1. Sen taşıyamazsan, elindeki ağır paketleri bana **ver**.

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

7

Hadi Beni Güldür

1. Gülümse

1 Espri bulalım

Espri Bunun Neresinde?

1. Adamın biri gülmüş, reçel yapmışlar.
2. Geçen gün bir taksi çevirdim, hala dönüyor.
3. Düşünce suç olmasın, kalkınca suç olsun.
4. Adamın biri topalmış, karısı da oynamış.
5. Geçen gün arkadaşlarla fırında patates yiyorduk, fırın sıcak geldi, bahçeye çıktı.
6. Adamın biri elli milyon bulmuş ama ayaklı milyon bulamamış.
7. Ali Kaptan sesleniyor: "Çıkarın beni bu kaptan!"
8. Sen terlemişsindir, sana terlik getireyim.
9. Sabah otobüsü kaçıldım. Elli bin TL fidye istiyorum.
10. – Duş alacağım.
– Alma, evde var.
11. – Sayın seyirciler.
– Bir, iki, üç, dört.
12. _____
13. _____

2 Anımlarımı tahmin edelim, eşleyelim

1. Anlattıkların bana şaka gibi geliyor, gerçekten bunların hepsi oldu mu?
2. Bizim oralılar şakacıdırlar, şaka kaldırırlar.
3. Doğanın şakası yoktur, ona kötü davranışlarınız gün gelir intikamını alır.
4. Kendisine yapılan bütün eleştirileri şakaya vurup yine bildiğini okuyor.
5. Onu kırmamak için şikayetlerimi şaka yolu dile getirmeye çalıştım.
6. Seninle görüşmeyeli şaka maka on yıl olmuş.
7. Ona yaptığı esek şakasından sonra seni affedeceğini hiç sanmam.
8. Soğuk şakaları nedeniyle çevresinde alay konusu olduğunun farkında değil.

1. şaka gibi gelmek
2. şaka kaldırıkmak
3. şakası yok
4. şakaya vurmak
5. şaka yolu
6. şaka maka
7. esek şakası
8. soğuk şaka

- şakaya dayanmak, kızmamak
- ciddi durum; tehlikeli
- şaka yapar gibi
- farkında olmadan
- bir türlü inanamamak
- incitici, kaba, ağır şaka
- hoş karşılanmayan şaka
- ciddi bir konuya şaka yoluyla geçiştirmek

ULAÇLAR		...-ly/E ...-ly/E
Eşan/Sofor	B	Onceli
ol	-a ... -a / -ya ... ya	
yürü	e ... e / -ye ... ye	
kai		
seç		
bul		
yürü		
ver		

*Evlilik yıl dönümü hediyesi olarak ala ala cicek mi aldı
Saatlerdir yürüyoruz ama yürüye yürüye üç kilometre yürümüşüz
On dakikadır ömek türmce düşünüyorsun, bula bula bu türmceyi in bildin?
Oscar ödülünü vere vere bu filme mi vermişler.
Şirket iflas ettiğinden sonra elinde kala kala bir eski model bir araba kaldı
Bunca cep telefonu modelli arasında seçe seçe bunumu seçin.
Bu elbise çok güzel, ala ala bunu aldım.*

3 İşaretleyelim

1. Geçen bayram tatilinde Prag'a gitmişler. Buluştuğumuzda anlata anlata bitiremedi. Yani,
 anlatmayı henüz bitiremedi.
 Prag'ı çok beğenmiş.
2. Haftalardır mezuniyet balon için elbise arıyorsun. Ala ala bunu mu aldın? Yani,
 bu çok özel bir elbise değil.
 bundan başka elbiseler de aldın.
3. İki saatir yemek hazırlamakla uğraştığını söylüyorsun. Yapa yapa makarna mı yapıyordun? Yani,
 makarna yapmak uzun süren bir iş değil.
 makarnayı hiç sevmem.
4. Bu akşamki iş yemeğimiz şirketin geleceği için çok önemliydi. Özenli olmanı istedim ama sen giye giye bu elbiseyi giydin. Bravo! Yani,
 her zamanki gibi bu elbiseyi giydin.
 bu elbise yeterince uygun değil.
5. Sevgilinden ayrıldığın için çok üzgünsün anlıyorum ama ağlaya ağlaya bir hal oldun. Yani,
 çok fazla ağladın.
 durup durup tekrar ağlıyorsun.

4 Tekrar edelim

1. Şu duvarı badanalamalı mı badanalamamalı mı?
2. Şu yoğundu sarımsaklasak da mı saklasak sarımsak lasak da mı saklasak.
3. Üç tunç tas has hoş kayısı hoşafı.
4. Kartal kalkar dal sarkar, dal sarkar kartal kalkar.
5. Kırk küp, kırkının da kulpu kırık, kırk kara küp.

5 Benzerini yazalım

Yaş: 70

"Karşıma aniden çıkışınca ziyadesiyle şaşkaldim. Nasıl bir eda takınacağıma hüküm veremedim, adeta vecde geldim. Buna mukabil az bir müddet sonra kendime gelir gibi oldum, yüzünde beni fevkalade rahatlatan bir tebessüm vardı. Üstümü başımı toparladım, kendimden emin bir sesle 'Akşam-ı şerifleriniz hayrolsun.' dedim."

Yaş: 50

"Karşıma ansızın çıkışınca fevkalâde şaşirdım. Ne yapacağımı hükmü veremedim, heyecandan ayaklarım titredi. Amma ve lakin kısa bir süre sonra kendime gelir gibi oldum, yüzünde beni ferahlatan bir tebessüm vardı. Üstüme çeki düzen verdim, kendimden emin bir sesle 'Hayırlı akşamlar' dedim.."

Yaş:

"Karşıma birdenbire çıkışınca acayıp şaşdım. Fena halde kal geldi yani... Baktım, o da bana bakıp sırtıyor, "Bu iş tamamdır." dedim. Artistik bir sesle 'Selam tatlim!' diyerek yanına yaklaştım."

Yaş:

6 Sürdürelim, bulalım, işaretleyelim

Mizahın Gücü

Gülmenin ruh halimiz üzerindeki rahatlatıcı etkisine hepimiz şahit olmuşuzdur. Hayal kırıklıklarımızı, kederli hallerimizi boş verircesine bir kahkaha savurduğumuzda, karşılaşışlığımız zorlukları hiç ciddiye alımıymış gibi davrandığımızda çok daha iyi hissederiz kendimizi. Yüzümüze bir tebessüm yerleştirdiğimizde her şey daha iyi görünümeye başlar.

Bazen, ayağı kayıp düşen arkadaşımızın ya da krvatını yanlışlıkla yemeğine sokan müdürümüzün güllüç halleri karşısında kendimizi tutamayıp kıkıldayıveririz. Belki en utanmazca ama en sahici gülüşümüz çıkar ortaya. Bazense ayağı kayan biz oluruz ve sıritmak zorunda kalırız bizimle dalga geçenlere. Bilimsel araştırmalara kulak vermek gerekirse, şekli nasıl olursa olsun gülmek insanın ruhsal durumu üzerinde olduğu kadar bedensel rahatsızlıklar üzerinde de iyileştirici etkiye sahip.

Yapılan araştırmalar anaokulundaki çocukların gündede 300 kez güldüğünü, bu sayının yetişkinlerde 17' ye indiğini söylüyor. Peki biz, çok bilen yetişkinler olarak ne yaptık da çocukların bize böylesi ezici bir fark attılar? Gümeliyi unutacak kadar mı meşgulüz, yoksa hayatı hak ettiğinden fazla mı ciddiye alıyoruz? Evet, hayatı ciddiye almak zorundayız ama bunu yaparken de gülmekten, hatta etrafi çınlatırcasına kahkahalar atmaktan vazgeçmemeliyiz. Norman Cousins öyle yapmış meseña. O kim mi? Yakalandığı hastalık yüzünden büyük acılar çekmiş, doktorların hastalıktan kurtulma olasılığı-

nı beş yüzde bir gördüğü ama mizahın gücüyle hatta dönmeyi başarmış biri. Cousins negatif düşüncenin beden üzerinde olumsuz etkileri olduğu fikrinden yola çıkararak olumlu düşüncelerin aksi etkiye sahip olacağını düşünüp hastalığı süresince her gün kendisine kahkahalar attıran video kasetler ile televizyon programları izlemeye koyulmuş. On dakikaya varan kahkahaların en azından iki saat boyunca rahat ve ağrısız bir uykuya getirdiğini fark edince tamamen iyileşene kadar bu uygulamaya devam etmeye karar vermiş. Sonuçta kahkahalardan şifa bulan biri olarak tıp tarihine geçmiş ve yeniden doğmuşcasına hayatı dört elle sarılmaya devam etmiş.

Belki de Norman Cousins'in mizah sayesinde sağlığına kavuşmasına şaşmamak gerek. Çünkü gülme eğlemi insana pozitif bir ruh hali kazandıran kimyasal maddelerin daha fazla salgılanmasını sağlar ve acı hissinin azalmasına, hatta yaraların daha çabuk kaplanmasına yardımcı olur. Mizah ruhsal açıdan da insanı büyük ölçüde destekler. Şöyle ki

Lilay Koradan'ın "Kahkaha Atın Ömrünü Uzatin" adlı yazısından uyarlanmıştır

Mizah kavramıyla ilişkili sözcükler:

- gülme
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____

Doğru Yanlış

1. Önümüze çıkan zorlukları ciddiye almazsa kendimizi daha iyi hissedebiliriz.
2. Hayata gülümseyerek bakmak olayları olumlu değerlendirmemizi kolaylaştırır.
3. Hayatımız boyunca kimi zaman dalga geçen, kimi zamansa dalga geçen oluruz.
4. Sahte gülüşlerin insanın ruhsal durumuna olumlu bir katkı yapması beklenemez.
5. Hayatı ciddiye almamak, her daim gülüp eğlenmek gerek.
6. Cousins hastalığından televizyon izleyerek kurtulmuştur.
7. Kahkahası atmak ruhsal rahatlama getirdiği gibi fiziksel acıları da azaltır.

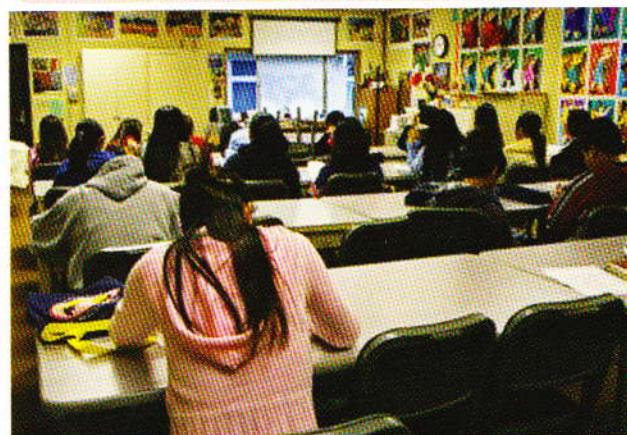
7 Anlatımlım, güldürelim

• Fıkra	• Şaka
• Taklit	• Anı
• Bilmecə	• Tekerleme

8 İşaretleyelim, tamamlayalım

Mizah Kursu

Var Yok

1. Mizah topluluğunun kaç kişiden olduğu ve kursun ne kadar süredir devam ettiği.
2. Mizah topluluğunun yürütmekte olduğu sosyal yardım etkinlikleri.
3. Kurstaki çalışma ortamının nasıl olduğu.
4. Kurs olarak hangi yoldan gelir elde ettikleri.

1. Kursiyerler arasında _____ de var.
 - İngilizce öğretmeni, karikatürist, mizah yazarı
 - diş doktoru, profesör, Üniversite öğrencisi
 - anaokulu öğretmeni, diş hekimi, öğrenci
 - çırak, öğretmen, şarkıcı
2. Tüm kursiyerlerin ortak amacı _____.
 - çizim becerilerini geliştirmek.
 - boş vakitlerini verimli geçirmek.
 - bir mizah dergisi çıkarmak.
 - başarılı ve tanınmış mizahçılar olmak.

Kotilimcılardan biri

Doğru Yanlış

1. kursu tamamlayıp sertifika aldığı zaman bir mizah dergisinde çizerlik yapmaya başlayacak.
2. pek yakında uluslararası bir karikatür yarışmasına katılacağı için yoğun bir tempoda çalışmaktadır.
3. artık çizdiği karikatürlerde kara mizah unsurlarını daha iyi oturtabiliyor.
4. açısından kursun tek dezavantajı kendi çizimlerinin arkadaşlarının çalışmalarına benzemesi.

7.2 Mizahın Türkçesi

9 Dinleyelim, yanıtlayalım

Bizi Anlatan Komedyen: Cem Yılmaz

Yazara göre Cem Yılmaz'a zeki denmesinin sebebi

- insanları güldürmesidir.
- anlatım gücünün etkileyiciliğidir.
- insanları kendileriyle karşı karşıya getirmesidir.
- taklit mizahından kaçınmasıdır.

Cem Yılmaz,

Doğru Yanlış

1. gösterileri insanlara mesaj da veriyor.
2. dahice bir anlatım gücü var.
3. neşeli ve komik bir kişi.
4. hayatını açıkça yaşayan bir kişi.
5. yaşam biçimini ve görünüşü nedeniyle sıra dışı birisi.
6. kafası farklı şekilde çalışıyor.
7. seçtiği konular çok sıra dışı.
8. iyi bir oyuncu.

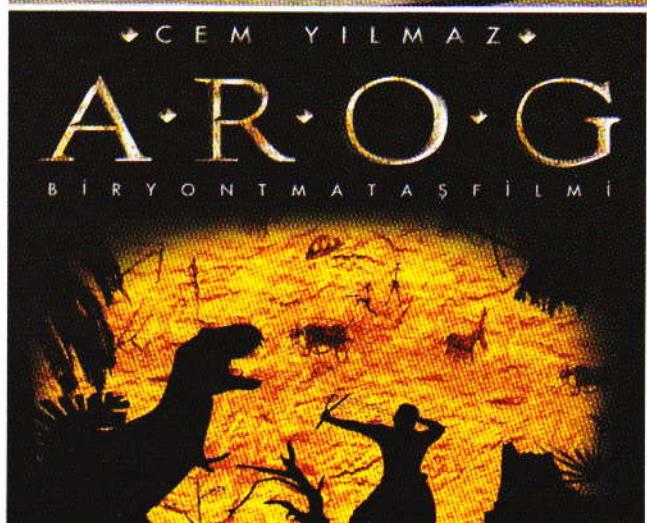
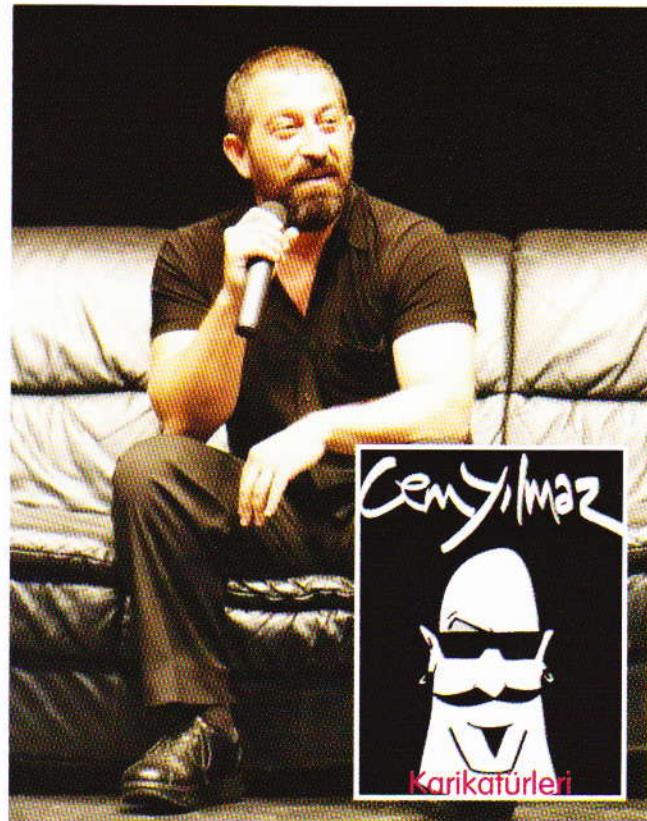
Doğru Yanlış

1. Cem Yılmaz'a kızan insanların eleştirileri yerinde.
2. Pek çok alan da dahil olmak üzere insanı en iyi konu eden kişilerden biri Cem Yılmaz.
3. Gerçeki görmek ve göstermek zor değil.
4. Cem Yılmaz'ın komedisi pek çoklarından daha sade ama daha komik.
5. Cem Yılmaz'ın gösterileri taklit içermeli.

"keskin gözlü bir kaşif olup insan dünyasının içine girmek"

- İnsanlarla ilgili her şeyi önceden görmek
- İnsanlarla ilgili her şeyi gözünde canlandırmak.
- İnsanlarla ilgili her şeyi gözlemliyip yakalamak.
- İnsanlarla ilgili her şeyi bilmek istemek.

demektir.

10 Yazalım

Başaralı Bir Komedyen...

Adı: _____

Yaptığı işler: _____

Sizce başarısının sırrı: _____

Size göre komedyenlerin başarısız olmasının sebepleri: _____

YİNELEMELER					... ml ...
Türkçe	Ad/Elem/Stot/hic		Ad/Elem/Stot/hic		Türkçe
Ne demek istediğini Onun sağrı solu belli olmaz Görünüşte Sorsan Türkçe Şöyle Burak Öğretmenimiz	hiç bilgili sıcak baharatlı biliyor efendi araba gelir çalışkan	mi mi mu mü	hiç bilgili sıcak baharatlı biliyor efendi araba gelir çalışkan		bir çorba içmek istiyorum. pirlanta gibi bir çocuktur. çok iyi bir insan. ama markete gidip ekmek bile alamaz. bu saatte gelir mi gelir. ama kesinlikle uzun yolda güvenli değil. anlamadım.
					<i>Omekler</i>
<i>Ne demek istediğini hiç mi hiç anlamadım. Onun sağrı solu hiç belli olmaz bu saatte gelir mi gelir. Görünüşte araba mı araba, ama kesinlikle uzun yolda güvenli değil. Sorsan Türkçe biliyor mu biliyor, ama markete gidip ekmek bile alamaz. Şöyle sıcak mı sıcak, baharatlı mı baharatlı bir çorba içmek istiyorum.</i>				<i>Burak efendi mi efendi mi, çalışkan mı çalışkan pirlanta gibi bir çocuktur. Öğretmenimiz bilgili mi bilgili, deneyimli mi deneyimli, çok iyi bir insan. Öğretmenimiz çok bilgili mi bilgili, deneyimli, deneyimli, çok iyi bir insan.</i>	

11 Tamamlayalım

soğuk • hiç • esprili • yakışıklı • kaba • büyük • lüks
hoş • sempatik • yapmak • sınırlı

1. Bugün hava soğuk mu soğuk.
2. Onların başkalarının düşmesine bu kadar gülmelerini anlamıyorum. Bence hiç komik değil.
3. Bu güne kadar çocukların benim sözlerimi dinlemediler.
4. – Sence Sinan böyle bir şey yapar mı?
– Hiç belli olmaz _____.
5. Bugüne kadar talih bana gülmedi. Hep çok şansızdım.
6. Bu ev _____, _____. Tam istediğim gibi.
7. Yaşlılar gençlerin sorunlarını anlamıyorlar.
8. İpek'in nişanlısı _____, _____ bir genç.
9. Onlarla aynı ortamda bulunmaktan hoşlanmıyorum.
10. Yeni müdürümüz _____, _____ sevimsiz bir tip.
11. Cantürk Bey _____, _____ çok iyi bir insan.

12 Yeniden yazalım

1. Bu yarışmayı kazanmak için çok çalışın. Sonunda sanna verdikleri bu ödül bence yeterince değerli değil.
-
-

2. Sabahdan beri "Kurt gibi açım." diye söyleyeniyorsun. Şimdi kalkmış toast siparişi veriyorsun. Bunu mu yiyeceksin?
-
-

3. Ne zamandır tatil için plan yapmaya çalışıyorlardı. O kadar düşünüp sonunda Antalya'yı mı seçmişler?
-
-

4. Aylardır şirkete yeni eleman almak için uğraşıyorsun. Bu kadar özenli elemelerin ardından, bu bilgisayar bile kullanamayan çocuğu mu aldın?
-
-

5. "Donuyorum Üzerime birşeyler alacağım" dedin sonda bu incecik hırkayı mı giydin?
-
-

13 Okuyalım, işaretleyelim

Yabancı Diller

Gani Müjde

Yabancı dillere karşı **oldum olası** yabancıyımdır. Yabancılar güzel Türkçemizi bilmeseler de, dertlerini en azından İngilizce ile şakır şakır anlatmalarından azap duysam da yabancı diller konusunda kendimi geliştirmek zorunda olduğumu düşünüyorum. Okuduğum ortaokulda İngilizce dersine karakoldan polislerin ve bekçilerin gelmesi beni İngilizceden soğutmuş olsa da, bir yabancıya olan aşkim sayesinde İngilizcem bir parça daha ilerledi. **Ama şu Fransızca yok mu...** Fransızcayı konuşulurken anlamama rağmen ne yazabiliyor ne de okuyabiliyorum. Aslında gene de **boş söylemam**, örneğin Fransızcada kelimenin tamamının okunmayacağı bir yerde fren yaparak kelimenin devamı yokmuş gibi davranışlığını bilirim. Örneğin Renault'a Reno denmesi gerektiğini geçen yıl öğrenebildim nihayet. Ama madem Reno diyecekler neden Renault yazıyorlar onu hala anlamış değilim!

Mesela "Nantes" yazar "Nant" okurlar. Yav oğlum "Nant" yaz **olsun bitsin**, sonundaki es'i niye yazıyorsun? Zaman kaybı değil mi? Fransızlar "Versailles" yazacaklarına "Versay" yazıp kurtulsalardı sadece kağıt ve kalem tasarıfuyla **köşeyi dönerlerdi**. **Netekim** bakın kalem sanayii gelişmiş adamların. Mont Blanc, Bic, Parker? Neden, çünkü yaz yaz bitmiyor kelimeler.

İşte halkın da benim gibi yabancı kelimeleme karşı okuma zorluğu olduğunu düşünerek Türkiye'de ticaret yapan firmaları uyarmak zorunda hissediyorum kendimi.

SCHWEPPES

17 – 18 yaşlarındayken adını zor söyleyebildiğim bu meşrubatın kapaklarından bir sürü bedava meşrubat çikardı. Ama ben hiçbir zaman bakkala gidip "Bana ordan bir Sichevepppees ver abi" diyemedim. Bir iki kez parmağımla "Şundan istiyorum." dedim, anlamadı bakkal. "Hangisi sicheveppes mi yoksa cola mı?" diye sorunca, "Sen bana bir ayran ver en iyisi." deyip **kestirip attım**. Lezzetini de severim ama gel gör ki hala içemem. Koskoca Gani Mujde Scheweppe'si doğru telaffuz edemiyor dedirtmem kendime...

MR. BRICOLAGE

Simdi benim güzel halkın hepisi Saint Benoit (Sen Benua okunuymuş) mezunu değil ki güzel abim. Üstelik bu firma bir nevi hırdavatçı dükkanı. Müşterileri arasında bol miktarda duvarçı, badanacı, Laz müteahhit ve demirci var. Benim bu güzel insanlarımıza eziyet çektiğiminin **alemi var mı?** Simdi bir duvarçıya, demirci arkadaşı nereye gittiñ dese adam nereye gittiñini nasıl söyleyecek? "Meee reeee Biricolage"ye gittim dese kimse inanmaz. Üstelik benim halkın anlamadığı şeylerleri tekrar ettirme gibi bir huyu da vardır. "Nereye nereye?" "Yok bişey yav. Camiden geliyorum..."

FABOULOSO

Brezilya dizileri neden tutuyor. Çünkü İspanyolca yazıldığı gibi okunan bir dil. Simdi benim Marimar seyreden kadınıma tutup da Faboulosso deterjan nasıl satacaksın? Vim, Cif gibi okuma yazma bilmeyenin bile kolaylıkla okuyabileceği ürünler dururken kadın, bakkaldan nasıl Faboulosso istesin? Bakkal veresiye defterine Faboulosso diye nasıl yazsın?

CORN FLAKES

Bu güzel memleketin insanı kahvaltlarda hala reçel, zeytin ve peynir ekmek yiyorsa Corn Flakes'i telaffuz edemesinin payı büyütür. "Bana ordan bir Corn Flakes ver." diyeceğine "Yüz gram zeytin." diyor **çıkıyor işin içinden**. Benden söylemesi, firmalar beni dikkate alır almaz, orasını bilemem...

1. "oldum olası"		6. "alemi var mı"	
kendimi bildiğimden beri	☐	amacı ne?	☐
ben beni bildim bileli	☐	yararı var mı?	☐
yaşadıkça	☐	bir faydası var mı?	☐
kendime geldiğimden beri	☐	gereği ne?	☐
2. "Ama şu Fransızca yok mu..."		7. "çıkıyor işin içinden"	
Fransızcam da İngilizcem gibi ilerledi	☐	sorundan kaçıyor	☐
Fransızcaya ilgili sıkıntılarım var.	☐	sorun yaşamaktan kurtuluyor	☐
Fransızcayı çok daha kolay öğrendim.	☐	problemi çözüyor	☐
Fransızcam İngilizcenden daha kolay ilerledi	☐	meseleyi hallediyor	☐
3. "olsun bitsin"		8. "nîtekim"	
çözülsün	☐	ama	☐
yeniden başlasın	☐	zaten	☐
hiç bitmesin	☐	aslında	☐
istediğin gibi olsun	☐	oysa	☐
4. "benden söylemesi"		9. "kestirip attım"	
uyarı	☐	çok sınırlendim	☐
tehdit	☐	uzatmadan konuyu kapattım.	☐
ittifak	☐	konuyu değiştirdim.	☐
kızgınlık	☐	konuyu kısalttım.	☐
5. "boş sayılmam"		10. "köşeyi dönmek"	
hicbir şey bilmiyor değilim.	☐	kolaylık sağlamak	☐
çok şey bildiğim söylenemez.	☐	çok para kazanmak	☐
çok şey biliyor değilim.	☐	parasız olmak	☐
ilgisiz sayılıyorum.	☐	köşe bucak kaçmak	☐

14 Anlatalım

Ana Dilinizde...

Konuşma dilinde, genellikle mizahi amaçla, kimi zaman argo可以说的词汇, hitap şekilleri kullanılır.

Yav oğlum, abi, güzel abim, yok bişey yav...

- Türkçede bu tür başka hangi kullanımları duyduınız?
- Sizin dilinizde aynı amaçlarla seçilen sözcükler hangileri?
- Siz günlük hayatınızda bu tarzı kullanır mısınız? Niçin?
- Çevrenizde bu tarzı kullananları dinlemekten keyif alır mısınız? Niçin?
- Ülkenizdeki mizah yazarları genellikle böyle bir tarz kullanır mı?
- Mizah yazarlarının argo kullanımı hakkında neler düşünüyorsunuz?

7.3 Komedî Dünyası

15 Okuyalım, işaretleyelim, eşleyelim

Sessiz ve Derinden

Çoğu kez duyarız. "İnsanları ağlatmak kolay, güldürmek zor iştir." derler. Gerçekten bu kadar zor yaşam koşullarında, bunca olumsuzluklar arasında insanları güldürmek için çok yetenekli olmak gerekir. Ama ben çocukluğumda yalnızca mimik ve hareketlerin olduğu sessiz komedy filmlerini seyredenken kahkahalarla güldüğümüzü hatırlıyorum. Onlardaki saflik ve samimiyet miydi bizi güldüren bilmiyorum ama o komedyenler yaşadıkları dönem içinde zoru başarmışlardı; insanları tek bir kelime etmeden güldürmüştü.

"Sessiz film" deyince herhalde herkesin aklına önce Charlie Chaplin gelir. Oyuncu, yaratığı 'modern palyaço' Şarlo ile dünya üzerinde filmlerinin gösterildiği her ülkede insanların hayranlığını toplamıştır. Filmlerinde dönem koşulları için imkansız görülebilen mizansenlere ve akrobatik hareketlere yer veren Chaplin, komedi sinemasının bütün gereklerini sonuna kadar yapmakla birlikte, heyecanın ve hareketin asgari düzeye çekildiği sahnelerinde de dramatik yapısını sergileyebilmiştir. Laurel ve Hardy adında iki arkadaş da geçmişte çok sevilen ve popüler olan iki komedy kahramanıdır. Yirminci yüzyılın ilk çeyreğinde çevirdikleri kısa filmlerle ünlü olmuş Amerikalı Komedy ikilisi, başlarına gelen komik olaylarla insanları kahkahadan kırıp geçirmiştir. Bu ikilinin üyelerinden, cılız olan Stan Laurel ve onun ortağı şızman oğlan Oliver Hardy'dir. Laurel ve Hardy, sinema tarihinin en ünlü ve en iyi ikilisi olarak anılmaktadır. Birlikte toplam 106 filme rol almışlardır. Anne ve babası da komedyen olan Buster Keaton ise daha üç yaşındayken, ailesiyle birlikte Üç Keaton adı altında gös-

terilere çıktı. 1920 yılında askerden döndükten sonra ilk uzun metrajlı filmini çekti ve birden yıldız oldu. Bir yıl içinde, kendi yapım şirketinde kendi yazdığı, yonettiği ve oynadığı filmler çekmeye başladı. Hiçbir filminde değişmeyen ifadesiz yüzü ile "Büyük

Taştan Sura" lakabını kazanmıştır.

Harold Lloyd da sessiz film dönemine damgasını vuran özgün ve etkili sanatçılardan biriydi. 1914 ve 1947 yılları arasında 200'e yakın film çekti. Bunların bir kısmı sessiz film, diğer kısmı da sesli filmlerden oluşur. Yaratığı gözlük karakter becerikli, tuttuğunu koparan azimli bir gençir ve Lloyd'u alanında başarılı, özgün bir isim haline getirmiştir. Harold Lloyd filmleri bugünün izleyicisinde bile heyecan yaratabilecek, gözüpek bir fiziksel beceriyi gerekli kılan ustalık sahneleri ile hatırlanmaya devam etmektedir. Harold Lloyd'un "Safety Last!" filminde bir gökdelenin tepesindeki saatin yelkovanına tutunmuş haldeki görüntüsü, sinema dünyasının en unutulmaz karelerinden biri haline gelmiştir.

Su anda hiçbir hayatta olmayan sinemanın sessiz kahramanları, yaşadıkları dönemde olduğu gibi şu anda da komedy sektörünün en önemli kişileri olarak anılmaktadır.

Doğru Yanlış

- Karakterler birbiriyle karşılaştırılmış.
- Sessiz sinemanın komedyenlerinden övgüyle söz edilmiş.
- Komedyenlerin hepsinin yaratığı karakterlerin özellikleri verilmiştir.

☐	☐
☐	☐
☐	☐

- Komedî dünyasına küçük yaşlarda adım atmıştır.
- Filmlerinde komedy unsuru yanında drama da yer vermiştir.
- Filmlerinde fiziksel becerisini kullanmaktan kaçınmamıştır.
- Yirminci yüzyılın başında komedy filmleri çekmiştir.

☐	☐
☐	☐
☐	☐

damgasını vurmak

- moda olmak
- unutulmazlar arasına girmek
- insanların diline düşmek
- rakiplerinin önüne geçmek

- Charlie Chaplin
- Laurel ve Hardy
- Buster Keaton
- Harold Lloyd

16 Eşleyelim, tümcede kullanalım

1. Gülüp oynamak
2. Gülmekten kırılmak
3. Kahkahayı basmak
4. Kahkahayı ağızında söndürmek
5. Kahkaha atmak
6. Gülerken isırmak

- İyilik yapar görünüp kötülük yapmak
- Aşırı derecede gülmek
- Yüksek sesle gülmek
- Kendini tutamayıp yüksek sesle gülmek
- Edeп sınırlarını aşmamak için gülmemeyi sınırlamak
- Neşeli, sevinçli, keyifli, güzel vakit geçirmek

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

6. _____

17 Konuşalım

Siz de ülkenizde gülmek eylemine ait deyiimleri ve anımlarını sınıfaktaki arkadaşlarınızla paylaşınız.

BELİRTECLER					hic yoktan, hic değilse
Tümce	hic	Birden	Çoklu	Çoklu	
Hic spor yaprıyorsun Ders çalışımyorsun Bu senin sandığın kadar önemli bir sorun değildi Daha önce Nasıl döktün elindeki kahveyi haliya Beni	yoktan değilse mi	derslere düzenli gel. iş çıkardin sevmedin burada bulundunuz mu? üzdün herkesi hic değilse yürüyüs yap			Ders çalışmıyorsun hic değilse derslere düzenli gel. Nasıl döktün elindeki kahveyi haliya hic yoktan iş çıkar- din? Demek istedığın neydi, hic mi hic anlamadım. Daha önce hic burada bulundunuz mu? Hic spor yaprıyorsun hic değilse yürüyüs yap Bu senin sandığın kadar önemli bir sorun değildi hic yoktan üzdün herkesi. Beni hic mi sevmedin? Nasıl döktün elindeki kahveyi haliya hic değilse iş çıkar- din?

18 Tamamlayalım

1. Güzel güzel akşam yemeğimizi yerken _____ kavga çıkarıp keyfimizi kaçırdın.
2. Senden çok fazla bir şey istemiyorum _____ evlilik yıldönümümüzü hatırlasaydın.
3. Komşularımızla çok samimi olmamıza gerek yok ama _____ karşılaşmadık gerekliydi.
4. Benim sözlerimi yanlış anlayınca _____ bağıriп çağırmaya başladı.
5. Onunla yemeğe çıkmayı _____ istemiyordum ama çok ısrar edince kabul etmek zorunda kaldım.
6. Bütün gün çalışmak zorunda değilsin, ama _____ bir kaç saatini derslerine ayırbilirsin.
7. O kadar başım ağırdı ki, bugün derste anlatılanları _____ anlamadım.
8. Güne keyifle başladım, ama müdür beni azarlayınca _____ keyfim kaçtı.
9. Düne kadar incecik olmayı planlıyordum, ama _____ bir kaç kilo verebilseydim iyi olurdu.
10. "Ev işlerine yardım et." diye ısrar etmiyor, ama _____ benim topladığım yerleri dağıtmış.

19 Tamamlayalım

Bir Komedî Klasigi: BENNY HILL Şov

Geçen cumartesi evde tek başına sıkılmış bir biçimde oturuyordum, kanallarda gezerken eğlenceli bir şeyler bulmayı umuyordum. Çok gırırgır bir şey değildi aradığım ama _____ beni gülmüsetecek, sıkıntımı alacak bir şeyler seyretmeye istiyordum. Bir baktım ki kanallardan birinde İngiliz komedyen Benny Hill'in şovu var! Kendi kendime "Bu program tek başına olmanın verdiği _____ biraz giderir." diye düşündüm. Ama program boyunca bu kadar güleceğimi _____ düşünmemiştim. Her bir skeçe çocuklukta gördüğüm şeylere hala gülebildiğini fark ettim. Fazla beklenmedi içinde olmadığı program _____ akşamımı renklendirdi.

20 Yazalım

Sevdığınız bir komedyeni hangi yönleriyle sizin beğeninizi kazandığına dephinerek anlatınız.

21 Tamamlayalım

İstanbul Komedî Film Festivali

Kişi	Etkinlikler
TOTO (Antonio De Curtis)	
Jacques Demy	
Nick Park	

1. Festival yedi gün sürecek.
2. Festivalde Türkiye'den 50 film gösterilecek.
3. Festivalde ilgi görülen dizilerden örnekler verilecek.
4. Festivalin dokuz bölümünden üçü sinemanın üç ustasına ayrılmış.

Doğru Yanlış

☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐

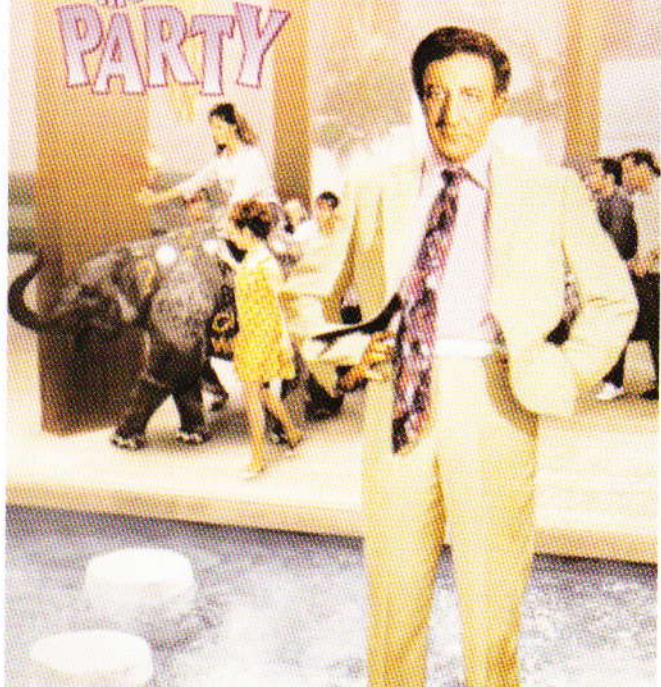
22 Dinleyelim, işaretleyelim

Parti

PETER SELLERS

THE PARTY

Doğru Yanlış

1. Yazar filmi ön yargıyla seyretmeye başlıyor.
2. Yazar filmin ilk sahnesinde bu filmden eski tadı alamayacağını anlıyor.
3. Peter Sellers "Parti" filminde küçük kazalar yapan bir kişiyi canlandırıyor.
4. Yazarın en hoşlandığı sahne Hrundi Bakshi'nin havuzu ayakkabısını düşürmesi.
5. Yazar filmde aktörün davranışlarını biraz abartılı buluyor.

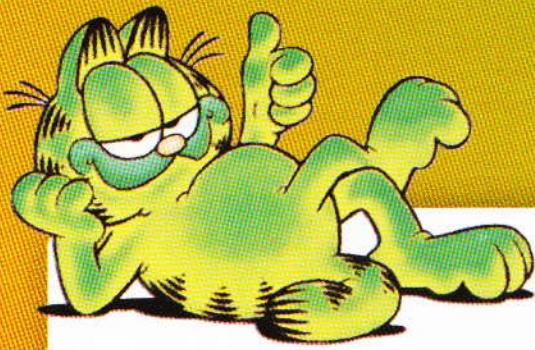
Hrundi Bakhsi

- partide insanlara yersiz sözler söylüyor.
- partideki insanlarla rahatça iletişim kuruyor.
- yemek masasında boş bulduğu tabureye oturuyor.
- partide özel olarak davet ediliyor.

Yazar filmi,

- aktörün performansı
- olayların akışı
- yönetmenin başarısı
- komiklik derecesi
- günümüz filmlerine kıyasla başarısı açısından değerlendiriliyor.

23 Okuyalım, işaretleyelim, özeti düzeltelim

En Miskin, En Komik KEDİ

Jim Davis 1978 yılında dünyanın en tembel, en aç gözlü kedisini yarattığında bu kadar sevileceğini ve popüler olacağını tahmin etmiş miydi acaba? Belki ilk çizimlerini yaparken bunun sevilen bir karakter olacağını düşünmüştür ama bu denli popüler olacağını aklına getirmemiştir.

Garfield ilk olarak Jim Davis tarafından gazetelerde bulunan karikatür serisi olarak oluşturulmuştur. Garfield adını Jim Davis'in büyükbabasından aldı. Bu çizimlerde Garfield'ın tembelliği, oburluğu, pazartesi günlerinden ve diyet yapmaktan nefret etmesi gibi özellikleri vurgulanıyordu. Garfield'ın maceralarına sahibi Jon ile evde beraber yaşadıkları Odie adındaki saf bir köpek eşlik ediyordu. Garfield serisi gün geçtikçe daha da popüler oldu.

1985-1987 yıllarında popüleritesini tam yitirmeye başlamıştı ki 1988 yılında çizgi filmleri yapılmaya başlandı. 1990'larda bu çizgi filmler

yayınlanmaya başladı. Garfield tekrar eski ünne kavuştu; adına birçok anlaşma yapıldı. Defter, kitap, silgi ve oyuncakları da raflarda yerini aldı. Garfield 1992'de yalnızca karikatür olmaktan çıktı. Çizgi film, kalem, kitap, silgi gibi birçok ürünü çocukların beğenisini kazandı. 2002 yılında Garfield'in ilk filmi çekildi. Bu filmde Garfield, animasyon olarak çizilmişti. 2006 yılında Garfield 2 gösterime girdi. 26 Kasım 2007'de Türkiye'de 3. versiyonu "Garfield Gets Real", "Garfield Geri Dönüyor" olarak beyazperde de yerini aldı. Garfield'in en son filmi "Garfield Fun Fest" bu sene vizyona girmiştir.

Garfield'in hala popüler olması küçükler açısından sevimli ve eğlenceli olması, büyükler açısından ise hayatı çok fazla ciddiye almaması, istediği gibi davranışları, yediğinin önünde yemediğinin arkasında olması, yani insanların yaşamak için harıl harıl çalıştığı dönemde rahat içinde yaşaması olarak düşünülebilir.

	Var	Yok
1. Jim Davis'in büyükbabasının karakteri	☐	☐
2. Garfield'in karakter özellikleri	☐	☐
3. Garfield'in hayatındaki kahramanlar	☐	☐
4. Garfield'in sahibinin kişiliği	☐	☐
5. Garfield'in popülerliğini yitirme sebebi	☐	☐
6. Jim Davis'in Garfield sayesinde edindiği servet	☐	☐
7. Garfield'in başarılı olmasının temelinde iyi bir pazarlama yönteminin yatması	☐	☐
8. Garfield'in sevilmesinin altında yatan sebepler	☐	☐

"Yediğin önünde yemediğinin ardında"

- Etrafında her zaman yemek var.
- Çok fazla yemek yiyor.
- Rahat içinde yaşıyorsun.
- Rahatına çok düşkünsün

Garfield ilk başlarda günlük gazetelerde yayınlanmak üzere oluşturulmuş bir karakterdi. Bir anda çok ilgi gördü ve bu ilgiyi hiç mi hiç kaybetmeden günümüzde kadar geldi. İlk çizgi serisinde Garfield'in oburluğu, tembelliği ve cırmılığı üzerinde duruldu. Yazara göre Garfield'in popüler olmasının sebebi hayatı olan bağılılığının vurgulanması.

8

Ruhun Gıdası

1. Müzik Başucumda

1 İşaretleyelim, ekleyelim, anlatalım

1. Hangi müzik?

☐ Klasik	☐ Pop	☐ Metal
☐ Hip Hop	☐ Caz	☐ Disko
☐ Elektronik	☐ Etnik	☐ Opera
☐ _____	☐ _____	☐ _____

2. Niçin müzik?

☐ Dinlenmek için	☐ Eğlenmek için
☐ Stresimi yenmek için	☐ Kafa dağıtmak için
☐ Enerjimi atmak için	☐ Hüzünlenmek için
☐ _____	☐ _____

3. Ne zaman müzik?

☐ Uyanır uyanmaz	☐ Ders çalışırken
☐ Yemek yaparken	☐ Uyumadan önce
☐ Duş yaparken	☐ Yolculukta
☐ _____	☐ _____

4. Hangi enstrüman?

☐ piyano	☐ keman	☐ davul
☐ klarnet	☐ akordeon	☐ gitar
☐ _____	☐ _____	☐ _____

2 Esleyelim

1. Müzik aleti
2. Kalın, gür ses
3. Afrika'ya özgü bir davul
4. Müzik yazısı
5. Törenlerde kullanılan çalğı grubu
6. Şarkıda tekrarlanan bölüm
7. Karamsarlığı konu eden bir müzik türü
8. Sekiz sesten oluşan ses dizisi
9. Halk şarkısı
10. İnce, keskin ses

☐ Nota	☐ Türkü
☐ Bando	☐ Arabesk
☐ Oktav	☐ Çalğı
☐ Tiz	☐ Nakarat
☐ Tamtam	☐ Davudi

3 Tamamlayalım

1. Müziğin insan hayatında önemli bir yeri vardır. Çünkü _____
2. Müzik; hayvanları ve bitkileri de etkileyebilir. Örneğin _____
3. Müzik eğitimi insanı farklı açılardan geliştirir. Şöyle ki _____

4 Okuyalım, işaretleyelim, özetleyelim

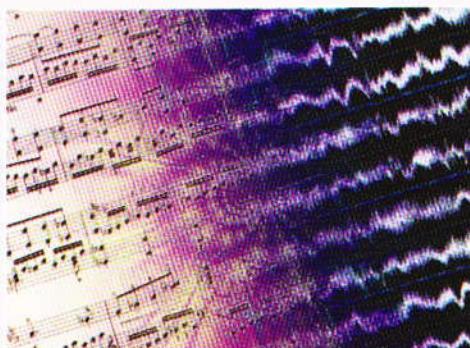
Müzinin Matematiği

Sanat ve bilim genellikle birbirinden ayrı tutulan iki alandır, çünkü bilim "doğru"yu, sanat ise "güzel"i temsil etmektedir. Bilimde teoriler ve ispatlar varken sanatta bireysel düşünceler daha ön plandadır. Matematik ve müziği de birbirinden ayıran önemli unsurlar olmasına rağmen bu iki disiplin birçok açıdan son derece ilişkili dir. Her ikisinde de estetik, stil ve evrensel dil vardır. Bir müzisyen Bach'ı nasıl ilk melodilerinden anlayabiliyor sa, bir matematikçi de Gauss'u ilk satırlardan fark edebilir.

Matematik ve müzik ilişkisi çeşitli boyutlarda düşünülebilir. İlk olarak müzinin kökenindeki matematiğten bahsedebiliriz. Müzinin armonik yapısı matematiseldir, çünkü belirli kurallara bağlı olarak biçimlendirilmektedir. İkinci olarak müzinin bilişsel aktiviteler üzerine etkisi akla gelmektedir. Müzik eğitimi kişilerin bilişsel becerilerini, doyayı ile matematik performanslarını geliştirmektedir. Müzik pek çok insan için bir "eğlence kaynağı", matematik ise pek çok insan için bir "baş belası" iken, müzinin matematik eğitimi üzerindeki olumlu etkilerini kullanmak oldukça akılçıl bir davranış olacaktır.

Tarih boyunca pek çok matematikçi müziki ilgilenmiş ve müzik, iki bin yıl öncesinde matematisel bir bilim olarak ele alınmıştır. Hatta Eski Yunan' da matematiğin dört ana dalından biri olarak kabul edilmiş, aritmetik, geometri ve astronomi ile aynı düzeyde görülmüştür.

Müzik elbette pek çok insan için öncelikle bir eğlence aracıdır. Müzik dinlemek, bir enstrüman çalmak ya

da dans etmek kişiye büyük zevk verir ve bu etkinlikler sırasında hiç kimse müzinin duygusal etkileri dışındaki yararlarını düşünmez. Çünkü müzik bir sanat dalı olarak öncelikle kişinin duygularını dışa vurmasını sağlamaktadır. Ancak müzinin ilk anda akla gelmeyen başka bir etkisi daha vardır; biz ruhumuzu okşayan, kaliteli bir müzik dinlerken aslında beynimiz harekete geçmektedir.

Müzik ile bilişsel aktivitelerin gelişimi konusunda yıllardır çeşitli araştırmalar yapılmaktadır. 1993'te "Mozart Etkisi" olarak duyurulmuş araştırma hala önemini korumaktadır. Bu araştırmada psikoloji bölümünde okyan 38 öğrenciye 10 dakika süre ile Mozart'ın iki piyano için yazdığı sonatı dinlettirdikten sonra düşünme testi uygulanmış, deneklerin testten 8-9 puan daha yüksek sonuçlar elde ettiği görülmüştür. Bu çalışmanın yanı sıra fareler üzerine yapılan bir araştırma da ilginçtir. Farelere uzun süre Mozart müzinin dinlettilmiş ve farelerin labirent çözmede daha başarılı oldukları gözlemlenmiştir. Elde edilen bu sonuçlar karmaşık yapılı müzinin matematik ve satranç gibi ileri düzey beyin etkinlikleriyle eşdeğer olduğu şeklinde yorumlanmaktadır.

Gözlemlerimize dayanarak söyleyebiliriz ki, tüm yüksek zekâlı insanlar mutlaka müzikal değildir fakat tüm müzikalitesi yüksek insanlar yüksek zekâlidir. Bu şekilde bakıldığından da müzikal başarı ile zekanın ilişkilendirilmesi şaşırtıcı değildir.

Yard. Doç. Dr. Ece Karşal'ın "Matematik ve Müzik" yazısından uyarlanmıştır

1. Müzinin çocuklar için eğitim amaçlı kullanıldığı.

Var Yok

2. Matematikçilerin çoğu müzige karşı bir ilgi olduğu.

Var Yok

3. Müzinin sanatsal bir ürün olarak insan üzerinde yarattığı etkiler.

Var Yok

4. Müzinin satrançla kurduğu benzerlik.

Var Yok

5. Çoğu insanın matematiğten neden hoşlanmadığı.

Doğru Yanlış

1. Matematik ve müzik birçok açıdan birbiri ile ilişkili iki disiplindir.

Var Yok

2. Geçmişte müzik matematiğin bir kolu olarak kabul görmüştür.

Var Yok

3. Müzinin yüksek zekanın bir göstergesidir.

Var Yok

4. Yapılan araştırmalar hayvanların da matematiğe sahip olduğunu göstermiştir.

Doğru Yanlış

1. Müzinin "baş belası" sayılan matematiğe eğlenceli hale getiren bir araçtır.

2. Matematik bilgisi müzinin yeteneğinin gelişmesini destekler.

3. Müzinin karşı yeteneği olan insanlar arasında birer matematiğe sahip olurlar.

4. Karmaşık yapıdadır.

insanlarda olduğu kadar hayvanlarda da bilişsel becerileri geliştirir.

EDİLEN			-il + -mek/Eldir
Eylem	Ek	Ek	Ozellikler
sergile	-il / -n	-maktadır	Futbol bugün bütün dünyada milyonlarca izleyici tarafından izlenmektedir.
anlat	-il / -in	-mektedir	Tarihte parayı ilk kez tüketicilerin kullandığı bilinmemektedir.
bili	-il / -in		TOMER'de verilen dil kurslarında öğrencilere % 25 indirim uygulanmaktadır.
izle	-ul / -un		Her yıl yüz binlerce insan sigaraya bağlı hastalıklardan hayatını kaybetmektedir.
kaybet	-ül / -ün		Türk kültüründe ait geleneksel el yapımı ürünler Ankara Etnografya Müzesi'nde sergilenmektedir.
uygula			Bu çalışmada ergenlik çağındaki çocukların fizyolojik açıdan yaşadığı değişiklikler onaltılıtmaktadır.
			Bu çalışmada ergenlik çağındaki çocukların fizyolojik açıdan yaşadığı değişiklikler anlatılmaktadır.

5 Yeniden yazalım

- Güzellik salonumuzdaki lazer işlemlerini eğitimli uzmanlarımız uyguluyorlar.
Güzellik salonumuzdaki tüm lazer işlemleri eğitimli uzmanlarımız tarafından uygulanmaktadır
- Müzemizde yer alan sanat eserlerini ileri teknoloji güvenlik sistemleri koruyor.
- Uzmanlar spora başlayacak kişilere önce doktor kontrolünden geçmelerini tavsiye ediyorlar.
- Hastanemizde anlaşmalı olduğumuz kurumların çalışanlarını ücretsiz muayene ediyoruz.
- Maya uygarlığının mükemmel bir astronomi bilgisine nasıl sahip olduğunu bilim adamları hala tartıyor.
- 17 Ağustos depreminden önce hiç kimse ev ve iş yerlerine deprem sigortası yaptırmıyordu.
- Şirketimize yapılan tüm iş başvurularını insan kaynakları uzmanlarımız titizlikle inceliyorlar.
- Bazı duyarsız insanlar şehrimizin kalbi olan ve turistlerin büyük ilgisini çeken Bağla Irmağı'ni kirletiyorlar.

6 Yeniden yazalım

- Şu anda yeni internet sitemiz üzerinde çalışıyoruz. Bu site çok yakında açılacak.
Şu anda üzerinde çalışmakta olduğumuz internet sitesi çok yakında açılacak
- Takımımıza transfer etmek üzere iki sporcuya görüşüyoruz. Onların adını daha sonra açıklayacağız.
- Şu anda doktora tezimi yazıyorum. Bu tezi daha sonra yayımlamayı düşünüyorum.
- Konser hazırlıklarına devam ediyoruz. Bu konser 24 Mayıs'ta Rumeli Hisarı'nda olacak.
- Daha önce bir muhasebe firmasında çalışıyordum. O firma sigorta primlerimi ödememiş.
- Yeni fabrikamızın inşaatı sürüyor. Bu fabrika tamamlandıktan sonra süt ürünleri imal etmeye başlayacağız.

7 Dinleyelim, işaretleyelim
MP3'ten Önce MP3'ten Sonra

Var Yok

1. Geçmişte MP3'lerin neden yaygın olmadığı.

2. Müzisyenlerin MP3'ler nedeniyle karşılaşıkları maddi sorunlar.

3. MP3'lerin ses kalitesinin düşük olduğu.

4. Müzisyenlerin neden kolay dinlenen müzikler yaptıkları.

Doğru Yanlış

1. Biz eskiden müziğe bugünkü gençlerden daha fazla meraklıydık.

2. Artık insanlar müziği diğer pek çok şey gibi hızlı tüketmektedir.

3. Geçmişte daha kaliteli şarkılar yapılmaktaydı.

4. Günümüzde müzik sanat olarak değerlendirilmemektedir.

5. MP3'ler dinleyici açısından birçok avantaja sahiptir.

Anlatıcı için söylelenebilir:

Müziğin bir eğlence aracı olarak görülmesine karşıdır.
 Orijinal albüm yerine MP3 almayı hırsızlık olarak yorumlamaktadır.

MP3'lerin müziği yok edeceğine inanmaktadır.
 MP3 dinlemeyi sahte tablolar yapmaya benzettmektedir.

"Ben bir müziğin uzun sürede sindirilmesinden yanayım."

Hiç aç değilim, daha öğleyin yediklerimi bile sindiremedim.
 Bugün çalışmayı biraz dinlen, böylece daha önce öğrendiklerini sindirmiş olursun.
 Ona hala kırgınım, bana söylemeklerini bir türlü içime sindiremiyorum.
 Ailesi baskı yaparak oğullarını iyice sindirmiş, koca adam ama hiçbir şeye ses çıkaramıyor.

8 İşaretleyelim, canlandırılim
Kim Hakkı?

- Müzik dinlerken ses kalitesinin önemli olduğunu düşündüğüm için orijinal albüm almayı tercih ederim.
- CD'lerin içinde sevmediğim parçalar da yer aldığı için MP3 almak bana daha mantıklı geliyor.
- Bence internetten MP3 indirmek yasadışı sayılır, herkes yapıyor.
- Yasadışı yollarla MP3 indirmek müzisyenlerin ekmeğiyle oynamak anlamına gelir.
- Bana kalırsa MP3'ler yüzünden müzik alanında kalite düşüyor.
- MP3'ler aslında müzisyenlerin de işine yarıyor, çünkü albümlerini tanıtmış oluyorlar.
- Bu pahalılıkta insanlar MP3'ler olmasaydı da albüm satın almazdı.

A

Müzik eğitiminizi tamamlayıp uzunca bir süre gece kulüplerinde çalışmaktan sonra bir albüm çıkarmayı başardınız. Şarkılarınız çok tutulmasına rağmen albümden yeterli bir gelir elde edemediniz. Şu anda katıldığınız bir açık oturum programında üniversite öğrencileriyle MP3'lerin müzik endüstrisine etkilerini tartışmactasınız. Aşağıdaki konulara değinerek MP3'lerin size verdiği zararları gençlerin anlaymasını sağlayın.

- Albüm çıkarmadan maddi manevi zorlukları
- Albüm satışlarında durgunluk
- Herhangi bir ürünün ücretinin ödenmeden alınmasının etik olmaması.
- _____
- _____

B

Üniversitede okuyan, müziğe meraklı bir gençsiniz. Pek çok arkadaşınız gibi albüm satın almadı internetten müzik indiriyor ve bunda bir sakınca görmüyorsunuz. Şu anda katıldığınız bir açık oturum programında müzisyenlerle MP3'lerin müzik endüstrisine etkilerini tartışmactasınız. Aşağıdaki konulara değinerek MP3'lerin müzik sektörüne zarar vermediğini anlatın.

- Albümlerin pahalılığı
- MP3'lerin insanların müzik kültürlerini geliştirmesi.
- Müzisyenlerin asıl gelirlerini konser ve organizasyonlardan elde etmeleri.
- _____
- _____

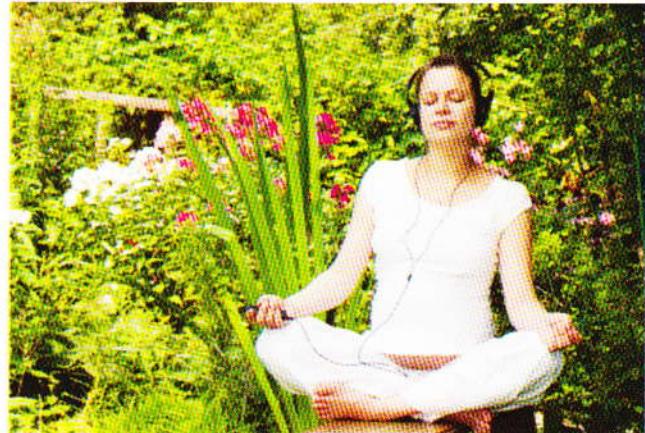
8.2 Çare Müzikte

9 Dinleyelim, soruları bulalım, işaretleyelim

Müzik Sadece Ruhun Gidası Değil

- Özellikle Türk müziğinin tedavi amacıyla kullanılma nedeni nedir?
- Peki müziğin bitkiler üzerindeki etkilerine bir örnek verebilir misiniz?
- Evinde çiçek yetiştirenlere onlara müzik dinletmeleri önerilir. Böylece çiçeklerin daha sağlıklı olacağı, yapraklarının daha parlak ve canlı olacağı söylenir. Yani müziğin sadece insanları değil diğer canlıları da etkilediğini söyleyebilir miyiz?
- Peki müzikoterapi daha çok hangi hastalıklarda kullanılıyor; özellikle tercih edildiği bir hasta grubundan söz etmek mümkün mü?
- Müzik günlük hayatın koşturmasında içindeki günümüz insanına dinlenme, stresle mücadele etme, kaygılarından kurtulma ve sıkıntılarından uzaklaşma konularında yardımcı oluyor. Kısacası 'müzik ruhun gıdasıdır' sözü koruyucu tıp açısından önemli bir anlam ifade ediyor diyebilir miyiz?
- Müzikterapinin ruhsal hastalıklar üzerinde etkileri nelerdir?
- İnsanların ruh halinin dönem dönem, hatta gün içinde bile değişiklik göstermesi normal midi?
- Bilimsel olarak müziğin insan beyni ve bedeni üzerindeki etkisinden bahseder misiniz, müzik insan psikolojisini nasıl etkiliyor?

Prof. Dr. Selahattin İcli, _____ sorusu üzerine çalışmalarını söylüyor.

- Anne karnındaki çocukların müzikten etkileniyor mu?
- Anne karnındaki çocuk müziği algılıyor mu?
- Premature bebekler müziği algılayabiliyor mu?
- Premature bebekler müzikten nasıl etkileniyor?

Doğru Yanlış

1. Müziğin olumlu etkilerinden yararlanabilen tek canlı insan değildir.
2. Müzik sayesinde insanın morali yükselebilir.
3. Müziğin tedavi edici etkisi üzerine en çok Türkler çalışmıştır.
4. Müzik yakın gelecekte yalnızca ruhsal değil pek çok hastalık türünün iyileştirilmesinde kullanılabilir.
5. Bütün müzik türleri tedavi amaçlı kullanılabilir.

10 İşaretleyelim, anlatalım

Müzinin Hayatımı Etkileri

- Genellikle gün içinde dinlemek için ruh halime uygun müzikler seçerim.
- Dinlediğim müziğe göre ruh halim değişir.
- Ancak şarkıların sözleriyle kendi hayatım arasında bağ kuruyorsam o şarkıyı sevebilirim.
- Sözlerini anlamıyorum yabancı müzik dinlemekten hoşlanmam.
- Benim ruhumu etkileyen melodidir. Sözleri anlamasam da müzik hoşuma gidiyorsa dinlemekten zevk alırım.
- Ensturmantal müzik dışında dinlenen şarkıları anlamsız buluyorum çünkü bence müzik melodisinin hissettiğimdir.
- Bence _____

ULAÇLAR			-mEksizin
Eylem	Ek	Örnekler	
anla	-maksızın	<i>İki ay boyunca durmaksızın çalışıp projeyi zamanından bitirdik.</i>	
din	-mekszin	<i>Bu formu doldurmaksızın başvuruda bulunamazsınız.</i>	
çık		<i>Yağmur bir hafifadır dinmeksızın yağıyor.</i>	
sus		<i>UNESCO din, dil, ırk ayrimı yapmaksızın faaliyet gösteren bir kurulustur.</i>	
sıkayet et		<i>Şirketimize iş yoğunluğundan şikayet etmemeksin mesai saatleri dışında bile çalışacak elemanlar lazım.</i>	
yap		<i>On iki saat hiç uyumaksızın araba kullandı.</i>	
doldur		<i>Bu metinleri anlamaksızın sınavda başarılı olmanız mümkün değil.</i>	
dur		<i>Konuşmaca kendisine ayrılan süreyi de aşarak bir buçuk saat boyunca susmaksızın konuştu.</i>	
uyu		<i>Kahvaltı yapmaksızın evden akımmam.</i>	

11 Tamamlayalım

1. Buncta yıldır bir gün bile durumundan şikayet et meksizin gece gündüz çalışıyor.
2. Dur yağan kara rağmen hiçbir yerde konaklamadan yolculuğumuza devam ettik.
3. Evlenme teklifini hiç tereddüt et kabul etti.
4. Kanunlar dil, din ayrimı gözet tüm insanların haklarını savunmak içindir.
5. 6 ay süresince sayfayı ziyaret etmeyen kullanıcıların üyelikleri kendilerine sorul silinecektir.
6. Tek kelime et birine onu sevdığını gösterebilirsin.
7. Katılımcıların sayısının yetersiz olması nedeniyle toplantı yeni bir gün tayin et ertelendi.
8. Bir özür bile dile seni affetmemi nasıl beklersin!
9. Takımımız rakip önemli ya da önelsiz diye düşün her maça büyük bir ciddiyetle hazırlanıyor.
10. Bir hafta kullandığım ayakkabının altının delinince ayakkabıyı iade etmek istedim. Bana hiçbir şey sor ayakkabıyı alıp yenisini verdiler.
11. Migren hastalığı nedeniyle pek çok kişi günlerce din süren baş ağrıları çekiyor.
12. Bu organizasyonu hazırlarken hiç bir fedakarlıktan kaçın özveriyle çalışan tüm arkadaşımı teşekkürlerimi sunuyorum.
13. Bit tükен yaşanan zorlukların hepimizi çok yıprattığının farkındayım.
14. Cumhuriyet Bayramı kutlamalarına ülkenin dört bir yanından genç yaşlı de peki çok kişi katılır.
15. Şirketimizin bugündelerde gelmesinde hiçbir kişisel çıkar gözet yalnızca şirket menfaatlerini gözeterek çalışanların payı büyütür.
16. Sitem eder gibiyo..." Yaptıklarım için hepinizden özür dilerim" deyip arkasına bak aceleci adımlarla odayı terk etti.
17. Akademik çalışmalarımda elinden gelen desteği esirge çalışmalarımı kısa sürede tamamlamamı sağlayan Prof. Dr. Altan Er'e çok şey borçluyum.
18. Yaklaşık otuz yıldır bitkilerle ilgili çalışmalar yapan doktor, bu çalışmalarını hiçbir ücret talep et halkla paylaşıyor.
19. Köy okullarında zorluklardan yakın gönüllü olarak çalışan öğretmenler yılbaşında devlet tarafından pırımlı ödüllendirildi.
20. Bugün bu kadar kolay tedavi olabilmen kontrollerini aksat yaptırmış olman sayesindedir.

12 Okuyalım, işaretleyelim

Müzikle Tedavi

(1) Çoğumuzun günlük yaşamında müziğin önemli bir yeri vardır. Diskoya gittiğimizde çalan müzik karşısında çoğumuz dans etme gereği duyurur, bir marş duyduğumuzda ise çoğumuz coşkulanır ve adımlarımızı sertleştiririz. Ninniler, özellikle de çocukların uyusunu getirir, bazı sesler kimilerini rahatsız ederken kimilerine huzur verir, bazı müzикler çalışma temposuna hız kazandırır, alış-veriş yaparken mağazada çalan müzикler müşterinin alım isteğini artırabilir. Kisaca müzик bizi günlük yaşam içinde etkiler. Bütün bu yargılar gösteriyor ki müzик psikolojimizle doğrudan ilgisi olan bir olgu.

(2) İnsanoğlu, var olduğundan beri, kendini gereksinimleri doğrultusunda yaratmaya ve keşfetmeye adamıştır. İşte sanat da bu yaratılanın en önemlilerindenidir... Müziki de her şey gibi kendi gereksinimleri için yaratmıştır. Yiyecek bulabilmeyi garantiye almak isteyen Buzul Çağı insanı duvara resim yapıyordu. Bu onun avını yakalayabilmek için yapmış olduğu büyüdü. Belki bu büyüyü daha etkin kılmak için yakalayağı hayvanın sesine benzer sesler çıkartıyordu. Gereksinimler, başka gereksinimleri beraberinde getirdi. Dolayısıyla, insanoğlu gibi sanat da evrimleşti. Günümüzde sanatı ve tabii ki sanatın bir dalı olan müziki hala gereksinimlerimizi karşılamak için kullanıyor, günlük yaşam içinde onu vazgeçilmez kılıyoruz.

(3) Kolektif olarak yapılan işlerde müziğin önemi oldukça büyük. Çeşitli kültürlerde, birlikte yapılan işlerde bir taraftan iş yapıılırken bir taraftan şarkı söylemek ol-

dukça yaygındır. Örneğin Lazlarda kimi şarkılar çalışma sırasında ortak heyecan ve ritim sağlamak için söylenir. Kimileri ise, ağır işlerde daha çok gücü bir yerde toplamak ve konsantrasyonu sağlamak için söylenir. Bir çok kültürde, toplu gerçekleştirilen dinsel ritüeller için de okunan dualar ritmik ve coğunlukla melodiktir.

(4) İnsanların müzige gereksinim duyduğu diğer bir durum ise tedavidir. İnsanlık tarihimize baktığımızda müzike tedavi yönteminin çağlar boyu kullanılmış olduğunu görebiliyoruz. Günümüzde hala bu yöntem kullanılmakta ve gerçekten işe yaramaktadır. Özellikle şeker hastalarının sağaltımı konusunda pek çok örnekten söz edilmektedir. Kimi müzик terapistlerine göre etkili olan ritim, kimilerine göre makam, kimilerine göre sadece çıkarılan ve duyulan sesler.

(5) Dünyada müzigi insan psikolojisini ve fizyolojisini iyileştirme amacıyla kullanan pek çok okul ve organizasyon var. Örneğin, "New York Müzik Terapi Rahatlama Projesi" bunlardan biri. Gerçekten müzik terapi uygulaması yapıyorlar. Proje kapsamında coğunlukla, travmalar, kaygı bozuklıklar, alkol ve madde bağımlılıkları, ailevi ve diğer gündelik ilişkilerin sorunlarını çözümleyebilmek için çocuklar ve yetişkinler için yirmi beş ayrı müzik tedavi programı uygulanmaktadır ve bu programlar kapsamında, otuz üç profesyonel müzik terapisti çalışmaktadır. Müzik terapi uygulama merkezi olarak saydıkları yerlerin başında rehabilitasyon merkezleri gelir. Bunun dışında gezici olarak kolej, üniversite gibi yerlerde hizmet vermektedir. Neden müzik terapi sorusuna ise, coğunlukla "İnsanların gündelik hayatı başka türlü ifade edemeyecekleri duygulara müzик bir çıkış sağlıyor." diye cevap veriyorlar.

(6) Müzik gerçekten bazen insanın kendini olduğundan daha iyi hissetmesini sağlayabiliyor. Çok fazla sıkıldığımızda bazen bir ritim tutturup, kendimizi daha iyi hissedebiliyoruz. Belki de zaten vücutumuzda var olan ritmi açığa çıkarmış oluyoruz. Müzik aynı zamanda fizyolojik bir şey değil midir? Damarımızda akan kanın bir ritmi vardır. Kalp atışlarımızı dinlediğimizde ritmini duymak oldukça basit. Dışarıdan aldığımız seslerin de belli bir düzeni olması vücutumuzdaki ritmi ve akışı düzenliyor olmalıdır.

Öyle ya da böyle, müzик hayatımızda sandığımızdan daha önemli bir yer tutuyor gibi görünüyor. Boşuna dememişler; "Müzik ruhun gidasıdır".

Özge Denizci'nin "İyileştiren Müzik"
adlı yazısından uyarlanmıştır

13 Paragraflarla eşleymelɪm

- Müzik vücudumuzun biyolojik ritmiyle uyumu sebebiyle psikolojik durumumuzu etkiliyor olabilir.
- Müzikten çeşitli hastaların derülerine deva olması için de yararlanılmaktadır.
- Müzik günlük yaşamımızdaki davranış biçimlerimizi etkiler.
- İnsan tarih boyunca ihtiyaç hissettiği şeyleri bulma-ya odaklanmıştır.
- İnsanların bir arada yaptığı işlerde birlik duygusu hissetmeleri için müziktan yararlanılır.
- Günümüzde müziğin beden ve ruh sağlığına olumlu etkileriyle ilgili örgütlü çalışmalar yapılıyor.

Metne göre müzikten _____ gibi alanlarda yararlanılmaktadır.

- çocuklar ve ebeveynler arasındaki sorunların giderilmesi
- uyuşturucu gibi bağımlılıkların ortadan kaldırılması
- insanların enerjilerini yükseltip eğlenmelerinin sağlanması
- çalışma sırasında odaklanmanın sağlanması ve hızın artırılması

"New York Müzik Terapi Rahatlama Projesi"ndeki terapistlere göre müzike tedavi yapılmasının nedeni,

- müziğin pek çok olumlu etkisinin olmasıdır.
- müziğin ifade edilemeyen duyguları ifade etmekte etkin bir yol olmasıdır.
- insanların duygularını ifade edememesidir.
- insanların ruhsal ve bedensel sorunlarının olmasıdır.

Doğru Yanlış

1. İnsanoğlu, müziği ihtiyaç duyduğu için yaratmıştır ve ona halen ihtiyaç duymaktadır.
2. İnsanoğlunun ihtiyaçları zaman içinde fazlalaşmıştır.
3. Müzike tedavi son yıllarda ortaya çıkmış ve yeni yeni kullanılmaya başlanmıştır.
4. Farklı müzik terapistlerine göre hastalara iyi gelenin ne olduğu değişmektedir.

_____ "New York Müzik Terapi Rahatlama Projesi"nin çalıştığı yerlerden değildir.

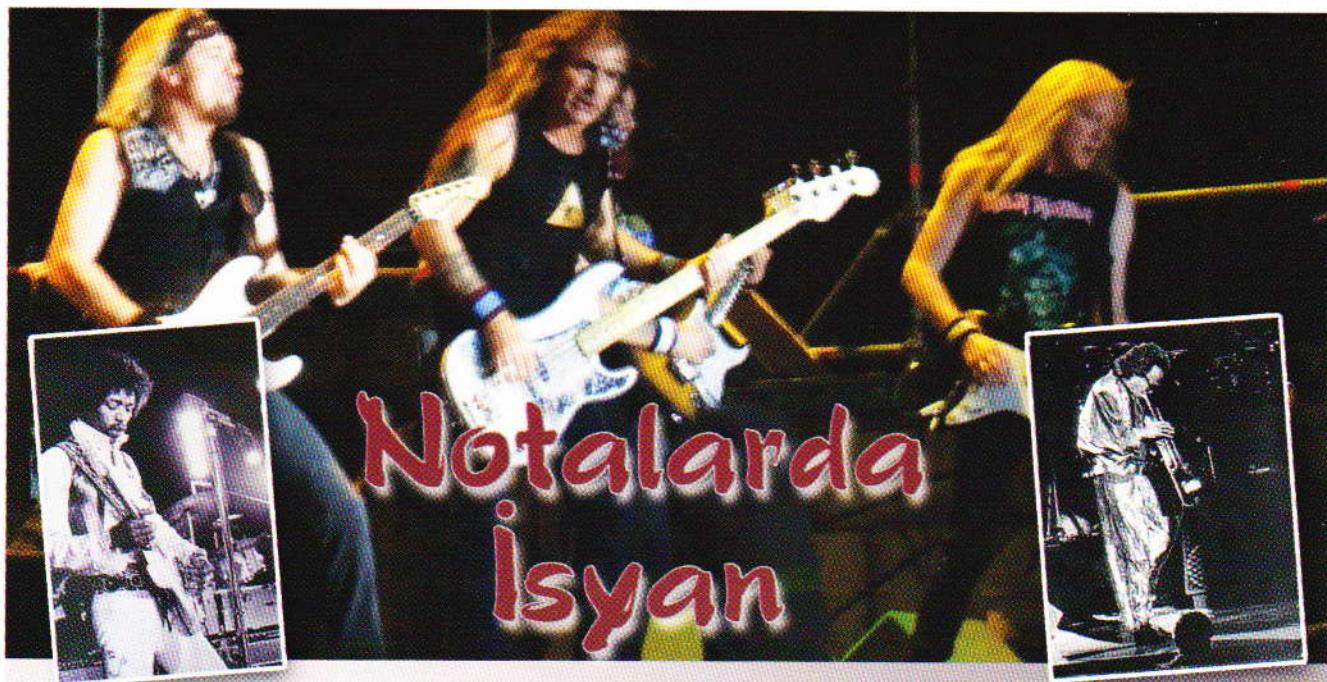
☐ Kolejler	☐ Hastaneler
☐ Rehabilitasyon merkezleri	☐ Üniversiteler

14 Yazalım**Müzik Ruhun Gidası mıdır?**

- Müzik ve insan psikolojisi
- Müzik türü ve hayatı bakiş tarzı
- Ne zaman hangi tür müzik

8.3 Şarkı Söylemek Lazım

15 Okuyalım, işaretleyelim

En basit melodiden en karmaşık parçalara kadar çok çeşitli türleri barındıran müzik, zamanla insanlara hoş vakit geçirmenin ötesinde toplumsal sorunların dile getirilmesi gibi bir görevi de üstlenmiştir. Geçmiş eskilere dayanan blues, caz ve rock müzik yaşanan sorunların ve zorlukların ifade edilmesinin bir yoludur.

Kendisinden sonra gelen müzik türlerine de öncülük eden blues, Afrika'dan 1600'lü yıllarda Amerika'ya getirilen insanların bir yandan tarlalarda çalışırken bir yandan da hep bir ağızdan şarkı söylemeleriyle birlikte ortaya çıkmıştır. Bu şarkıların sözleri özgürlüğü, birliği, beraberliği ve ümidi aşılayan, haksızlıklar sorgulayan sözlerdi. Çiftlik sahiplerinin işçilere, cumartesi geceleri eğlence düzenlemelerine izin vermesiyle bu eğlencelerde söylenen şarkılar özgürlük çığlıklarını daha da **alevledirdi**. Böylece ilk blues besteleri ortaya çıkmış oldu. 1900'lerin başında gelindiğinde şarkıcılar ve söz yazarları, özellikle Memphis şehrinde ortaya çıkmaya başlamışlardır. 1909 senesinde ise blues tarihi için belki de ilk altın sayfa açılıyordu. Memphis şehrinin belediye başkan adaylarından E.H. Crump, yeni yeni kurulmaya başlayan blues gruplarından biri olan Handys Band'den seçim propagandasında kullanılmak üzere bir parça yazmasını istemişti. Bu grubun yazdığı "Mr. Crump" isimli parça ile hem E.H. Crump başkanlığı kazanıyor hem de Handys Band, Memphis Blues olgusunu geniş bir çevreye tanıtıyordu. Bu dönemde sona yıldızı parlayan blues, efsanevi B. B. King tüm zamanların en iyi gitaristi kabul edilen Jimi Hendrix, Louis Armstrong, John Lee Hooker gibi pek çok değerli müzisyeni müzikseverlerle buluşturdu.

Cazın kökeni Eski Afrika'ya (ruhani törenler, blues ve ragtimel) ve Batı dünyası geleneklerine dayanır. 1900'ların başında gelişmeye başlayan cazın blues ve rock müzikten ayrılan özelliği, doğaçlama olarak seslendirilmesidir. Zulümleri, acıları, üzüntüleri anlatmaya 19. yüzyılda başlamıştır. Bir çok türü olmuş ve dünyaya yayılmıştır. Doğaçlamaları kalıcı kılmak için son elli yılda seslendirmeler notaya alınmıştır. Bu müziğin dünya ile tanışması ise 1917 yılında Dixieland Jazz Band'in ilk plaklarının piyasaya çıkışlarıyla olmuştur. Caz yalnızca geçmişte değil, bugün dahi en çok sevilen ve popüleritesi gün geçtikçe artan müzik türlerinden biridir.

Blues akımından etkilenen bir başka müzik türü de rock müzikleridir. Rock müzik felsefesini anlamak için blues felsefesini incelemek gereklidir. Blues şarkıcıları haksızlıklar karşısındaki sitemlerini üstü kapalı bir şekilde belirtmişlerdir. Bunu gittikçe geliştiren blues sanatçıları bu sitemin üzerindeki örtüyü yavaş yavaş kaldırımıya, müziklerini de aynı şekilde daha açık hale getirmeye başlamışlardır. Söz ve müziğin sitemi artık gittikçe isyan boyutuna getirmesi rock müzikle başlamıştır. Rock müzikte elektro gitarın kullanılmasının en büyük sebebi ise gitarın doğal sesinin değiştirilmesi sonucu oluşturulan kulaklı tırmalayıcı tınısının, isyanı ve acayı en iyi şekilde yansıtlığını düşünülmüşdür.

Müzik türlerinin,

1. birbirleriyle ve diğer müzik türleriyle
olan etkileşimleri.
2. şiddet içerikli konulara değinmeleri.
3. ortaya çıkış hikâyeleri.
4. sözlerde duyguları aynı tarzda ifade
etmeleri.	☐ ☐

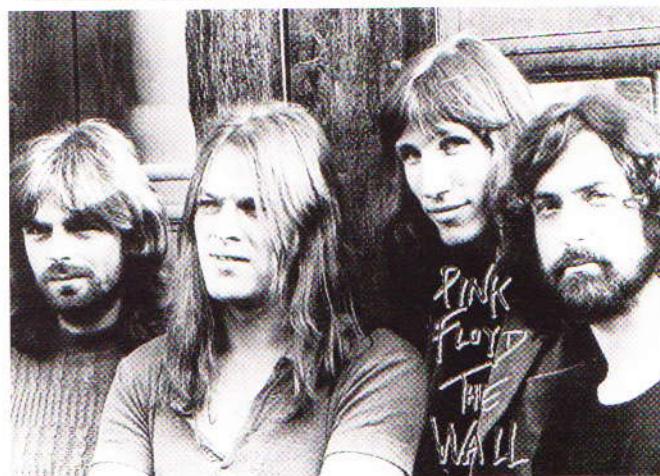
Yazar;

- müzik türlerinin tanımlarını yapıyor.
- müzik türlerini birbiriley karşılaştırıyor.
- bazı tümcelerinde dolaylı anlatıma yer veriyor.
- müzik türleri hakkında verdiği bilgilere kişisel görüşlerini de ekliyor.

Müzik türleri,

- hemen hemen aynı tarihlerde ortaya çıkmıştır.
- aynı duyu ve düşünceleri farklı şekillerde ifade ederler.
- aynı enstrümanları kullanırlar.
- günümüzde gençler arasında popülerdir.

Var Yok

16 İşaretleyelim, düzeltelim**Eskilerden Bir Albüm**

Var Yok

1. Grubun ilk albümünü çıkardığı yıl
2. Grubu ilk olarak gördükleri tarih
3. Grubun konserlerinde kullandığı efektler
4. Seyrettikleri konseri organize eden kişi
5. Seyircilerin konserlerde verdiği tepkiler
6. Konserin bir de filminin bulunduğu

Doğru Yanlış

"The Wall" albümünde,

1. bir karakterin toplumdan uzaklaşması anlatılıyor.
2. hikaye Pink adında karakterin gençlik yıllarından itibaren başlıyor.
3. işlenen konular arasında eğitim, babaya duyulan özlem gibi konulara yer veriliyor.
4. hikaye grubun üyelerinin kişisel tecrübelerinden faydalananlarla oluşturulmuş.

Doğru Yanlış

kulağının pası silinmek

- Şarkıcı şarkının bir bölümünü bağırrarak söyleyince hepimizin kulağının pası silindi. Uzun zamandır böyle bir yere gelip müzik dinlememiştim, sayenizde kulağının pası silindi.
- Sevdigim şarkıyı peş pese çalıyorum, kulaklarımın pası siliniyor.
- Dinlediğim farklı müzikler sayesinde kulağımın pası siliniyor, böylece farklı melodilere kulağım alışıyor.

Engin televizyon kanallarında bir şey bulamadığı için sıklıyor. Yaprak konseri ilk defa görüyor. Engin bu konseri ilk yayalandığında 4-5 yaşlarında olduğunu söylüyor. Engin bu grubu ilk defa kuzenlerinden duyar. Yaprak bu konserin bir hikayesi olduğunu yeni öğreniyor. Engin şarkıların sözlerini anlamıyor ama yine de şarkıları çok beğeniyor.

	Blues	Caz	Rock
Farklı türlere sahiptir.			
Büyük bir kitleye yayılması politik bir olay sayesinde olmuştur.			
Sözlerdeki anlam örtülü bir biçimde verilmiştir.			
İnsanlar giderek artan bir ilgiyle bu müzik türünü dinlemektedir.			
Kullanılan enstrümanın sesindeki özellik duyguları daha etkili gösterir.			
Etkilendiği müzik türündeki ifadeleri daha dolayız olarak aktarmıştır.			

BELİRTECLER

henüz, daha
artık, zaten, şimdilik

Bağlaç	Tümce	Bağlaç	Tümce
henüz daha artık zaten şimdilik	bu arabayı kullanmak istemiyorum İşlerimi diplomalarınız bugünkü programım Bence o ceketi almamakla çok iyi ettin filmin başlamasına bu gömlek 200 lira mı? Yok bütün yıl çok yoğun çalıştinız	henüz daha artık zaten şimdilik	hazır değil, haftaya tekrar arayın lütfen. boş görünüyor, görüşebiliriz. bir saat var, acele etme güzel bir tatili hakkettiniz. daha neler? her gün yeni bir sorun çıkıyor. Çok pahalıydı. bitirebildim, bu yüzden sizi arayamadım

Omekler

Artık bu arabayı kullanmak istemiyorum her gün bir sorun çıkıyor.
Bence o ceketi almamakla çok iyi ettin zaten çok pahalıydı.
İşlerimi henüz bitirebildim bu yüzden sizi arayamadım.
Filmin başlamasına daha bir saat var, acele etme.
Diplomalarınız henüz hazır değil, haftaya tekrar arayın lütfen.

Bu gömlek iki yüz lira mı? Yok daha neler?
Bugünkü programım şimdilik boş görünüyor, görüşebiliriz.
Bütün yıl çok yoğun çalıştinız. Artık güzel bir tatili hakkettiniz.
Şimdilik bu hasta için yapabileceğimiz hiçbir şey yok. Bekleyeceğiz.
Bütün yıl çok yoğun çalıştinız. Henüz güzel bir tatili hakkettiniz.

17 Tamamlayalım

1. Gelecekte hangi mesleği seçeceğim konusunda benüz bir karara varmış değilim.
2. sabahdan beri başım ağrıyor, bir de sen kulağının dibinde bağırrarak şarkı söylüyorsun.
3. yaptığı şımarıklıklara ses çıkarmıyoruz, ama böyle davranmaya devam ederse onu uyarmak zorunda kalacağız.
4. Senin bugün evi temizlemene gerek yoktu, yarın temizlikçi gelmeyecek miydi?
5. Bugüne kadar özveriyle çalışmaktan sonra emeklerinizin karşılığını almanız gerektiğini düşünmüyor musunuz?
6. vakit varken, elimiz kolumuz bağlı oturmak bence çok saçma.
7. Bu kadar dirlendikten sonra sizce de çalışmaya başlamanın zamanı gelmedi mi?
8. Misafirlerin gelmesine bir saat kaldı hiçbir yemeği hazırlayamadınız.
9. Yoğunluktan yeni komşular ziyaret edemedim, ama yoğun olmak işime geldi. çünkü bugünden canım hiç kimseyle görüşmek istemiyor.
10. Yeni eve geçince yeni eşyalar alacağız, ama eskilerle idare ediyoruz.
11. Ne kadar çabuk yoruluyorsun, biraz önce mola vermişsin.
12. Saat çok geç olmuş biz yavaş yavaş izninizi isteyelim.
13. Hiç ısrar etme daha fazla yiymeyeceğim, son günlerde çok kilo aldım, rejim yapmam lazım
14. birbirinize tartışmaya bir son verin sinirlerim bozuk, bir de sizi dinlemeyeyim.
15. Oğlumun okula gittiği ilk gün dün gibi aklımda.
16. Öğrenciler sınavda bir daha süre istiyorlar çünkü kompozisyonlarını bitirmemişler.
17. benim bilgisayarımı kullanmanıza izin veriyorum, ama kendi bilgisayarını tamir ettirsen iyi olur.
18. mutfağı sabah toplamama rağmen bir sürü bulaşık birikmiş.
19. gelecek için birikim yapmaya başlamanız gereklidir.
20. Dışarıya çıkarken atkını takmayı unutma yeni iyileştin, tekrar hasta olmak istemezsin herhalde.

18 Tamamlayalım

Hayatımda Müzik

İş yerinde o kadar yoğun çalışıyorum ki kendime vakit ayıracak enerjim kalmıyor. Her gün "Saat hemen altıya gelse de eve gitsem." diye düşünüyorum. İşten sonra eve gidince ilk işim hemen bir duş alıp sevdığım müziğimi açmak oluyor. Müzik eşliğinde huzurla yemeğimi yiyorum. _____ eskisi gibi işten sonra bir yerlere gitmeye enerjim kalmıyor. Eskiden işten sonra eve girmek istemezdim, arkadaşlarla bir yerlere gidip bangır bangır müzik dinledik. Şimdi müzik zevkim bile değişti. _____ arabamda ve evimde daha hafif şeyler dinlemeyi tercih ediyorum. Eskiden daha sert rock şarkları dinlemeyi tercih ederdim. Şimdi caz gibi beni rahatlatan müziki tercih ediyorum. _____ eskiden beri, her ne kadar rock dinlesem de, caza karşı ilgim olmuştu. Ben hep müzik zevkinin yaş ilerledikçe gelişeceğini düşünürüm. Ama yeğenim bu fikrimi değiştirdi _____. 12 yaşında ama yetişkin bir insanın müzik kültürüne ve deneyimine sahip. _____ onun böyle bir müzik zevkine sahip olacağı yıllar öncesinden belliymi. Bebekken, _____ konuşamıyordu bile, ne zaman ağlasa ona klasik müzik dinletirdik. _____ ayağa kalktığımızda bile müziği aċacağımızı anlayıp susardı. Herhalde yeğenim bana çekmiş, o da benim gibi sıkıntısından müzik dinleyerek kurtuluyor. İkimiz için de müzik hayatın önemli bir parçası.

19 Anlatalım

Benim Şarkım

Bence dinlediğim şarkı;

- beni rahatlatmalı, günlük sıkıntılarından uzaklaştırmalı
- içimi coşturmalı, bana yaşama sevinci vermelii
- benim yaşadığım duygulara hitap eden sözlerle sahip olmalı
- toplum, çevre ve insan hakları gibi konulara değinmeli
- sözleriyle değil müziğiyle beni etkilemeli

20 Yanlışı işaretleyelim

Müzik Dünyasından Haberler

Blues Festivali, _____.

- geçmişi 19 yıl öncesine dayanan bir gelenek haline gelmiştir.
- dünyaca ünlü şarkıcıları 14 ildeki Blues severlerle buluşturuyor.
- yalnızca yurt içi değil, yurt dışındaki kitlelere de ulaşma özelliğine sahip
- Türkiye'de bu alanda gerçekleştirilen tek festival olma özelliğine sahip.

Pentagram Grubu,

- ilk konserini 200 kişilik bir gruba verdi.
- birçok ünlü Türk ozanının şarkısını seslendiriyor.
- Türkçe parçaların yanı sıra İngilizce şarkılar da seslendiriyorlar.
- konseri hakkına bilgiye ulaşmak için müzik kanalının internet sitesine bakmak mümkün.

Ceza,

- müziğinde siyasetle ilgili görüşlerine de yer veriyor.
- insanların tepkilerini göstermeleri gereğine işaret ediyor.
- magazinin gerçeği yansıtmasından rahatsızlıktır.
- söylemek istediklerini üstü kapalı bir şekilde dinleyicilere aktarıyor.

Aralık ayının ortasında turneleri başlayacak.

Blues festivali

İzleyicilerin görüşleri alınacak.

Programın sunucusu etkinliğe seyirci olarak katılacak.

Haziranın 18'inde konser verecek.

Çarşamba günü izleyicilerle buluşacak.

Ankara'da hayranlarıyla buluşacak.

21 Yazalım

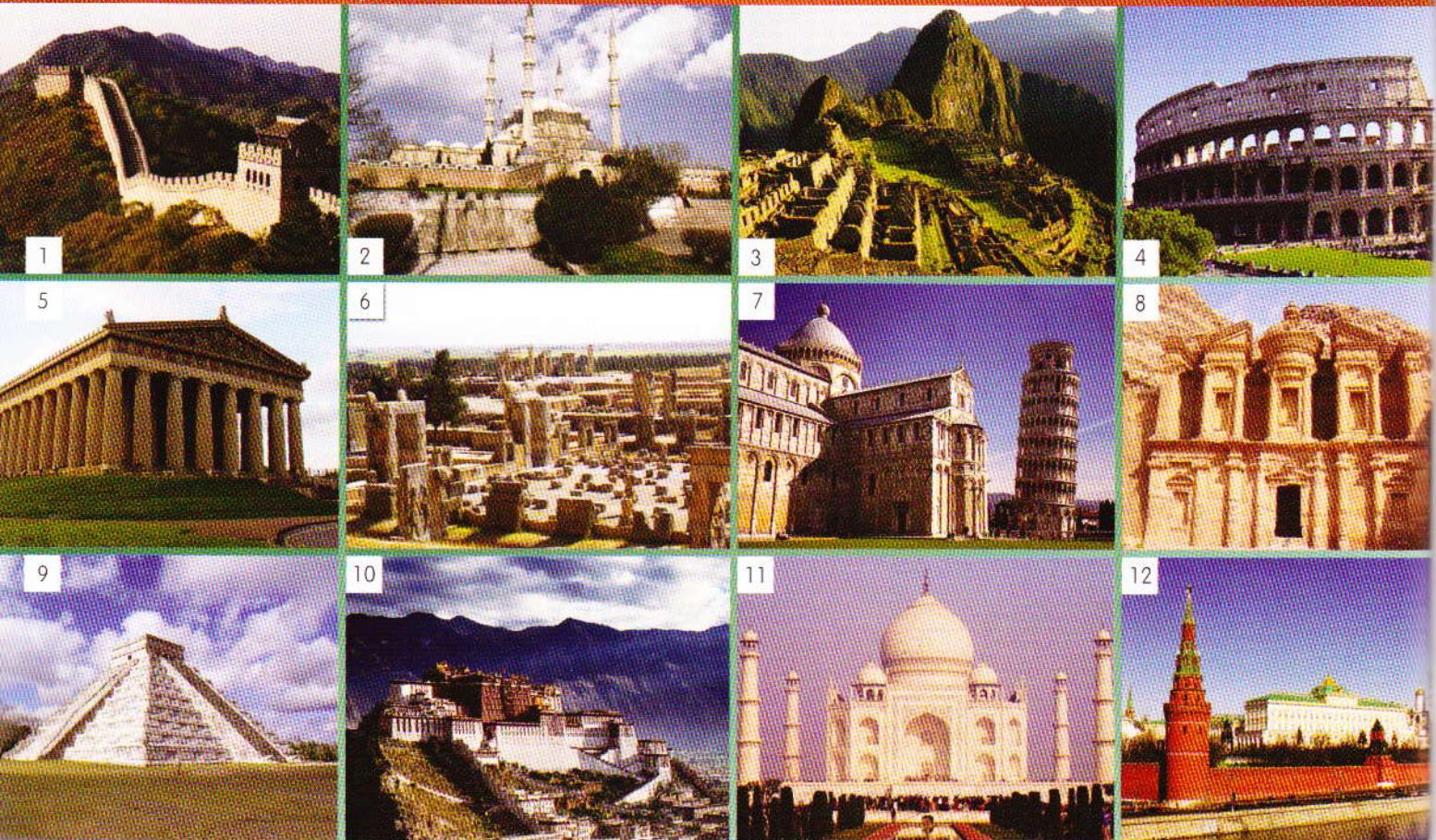
Müziğin toplumun kanayan yaralarını işaret etme, kitleleri bir araya getirme, isyanı gösterme özelliği hakkında düşüncelerinizi kendi ülkenizden ve dündan örneklerle açıklayınız.

9

Yapı ve Yapım

1. Dünyanın Bin Bir Harikası

1 Eşleyelim, tartışalım

1. Çin Seddi
2. Kolezym
3. Persepolis
4. Machu Picchu
5. Pisa
6. Selimiye Camisi
7. Tac Mahal
8. Kremlin Sarayı
9. Parthenon
10. Kukulkan Piramidi
11. Petra
12. Potala Sarayı

- Meksika'daki Mayaların astronomi ve matematik bilgilerini ortaya koyan 30 m yükseklikte üçgen yapı.
- Ürdün'de kireç taşına oyularak inşa edilen tiyatro, tapınak, ev gibi yapıların yer aldığı antik kent.
- Antik Yunan'da Tanrı Athena'ya ithafen Akropolis Tepesi'nde yapılmış tapınak.
- İtalya'nın Roma kentinde bulunan, geçmişte gladyatör gösterilerinin düzenlendiği tarihi arena.
- Edirne'de bulunan; mermer, çini ve hat işçiliklerinin eşsiz örneklerinin görüldüğü ibadet yeri.
- Çevresi 19 m'lik kırmızı bir duvar ile çevrili olan eski bir savunma kalesi
- Hint imparatoru Şah Cihan'ın eşinin anısına yaptırdığı, saf mermerden anıt mezar.
- İran'da bulunan, kaya mezarlari, çift başlı at ve arslan heykelleriyle ünlü Pers İmparatorluğu başkenti.
- Tibet'in, 1700 metrelük bir dağ'ın zirvesine kurulmuş yönetim binası ve Dalay Lama'nın konutu.
- Çin'in kuzeybatısı boyunca uzanan, dünyanın en uzun savunma duvarı.
- İtalya'da yer alan, zemindeki çökme nedeniyle eğilmiş, 56 m yüksekliğindeki çan kulesi.
- And Dağları'nda, 2.360 m yükseklikte kurulmuş İnka şehri.

ULAÇLAR		-mEKIE, -mEKIE beraber/birlikte -mEKIE kalma-, -Dik + iyelik + -lyIE kal-			
Eylem	-me	Eylem	-mek	-la / -yla	-le / -yle
kullan	-ma	-mak	-im/-im/-um/-üm		
kabul et	-me	-mek	-in/-in/-un/-ün		
çalış		-dik / -tik	-ı/-ı/-u/-ü		
yorul		-dik / -tik	-imiz/-imiz/-umuz/-ümüz		
ol		-duk / -tük	-iniz/-iniz/-unuñ/-ünüz		
tanı		-dük / -fük	-lan/-leri		

Oneriler

Üyeliğimden sınavı iptal etti. Dün gece sabaha kadar çalışığımıza kalmadım.
İlaçlarınızı düzenli kullanmakla birlikte beslenmenize de dikkat edin.
İlaçlarınızı düzenli kullanmakla kalmayıp beslenmenize de dikkat edin.
Onu çok iyi tanıtmakla birlikte cana yakın bir olduğunu söyleyebilirim.

Çalışmalarından hiçbir olumlu sonuc alamadı yorulduğuya kaldı.
Ali Bey asılında hiç zamanı olmamakla birlikte sizinle görüşmeye kabul etti.
Teklifimizi kabul etmemekle çok doğru bir karar verdiniz?
Teklifimizi kabul etmemekle çok yanlış bir karar verdiniz?
Teklifimizi kabul etmemekle birlikte konuyu tekrar düşününeceğim.
Teklifimizi kabul etmemekle kalmayıp çok doğru bir karar verdiniz?

2 Tamamlayalım, yerlestirelim

hata etmek • suçlanmak • yükümlü • yetinmek • tehdit et • uğraşmak • mümkün • adam olmak

- Serdar iyi tanımadığı bir kişiye borç ver mekte ne kadar hata ettiğimin farkında ama artık çok geç tabii...
- Sigortanın kapsamında devlet memurlarının bak olduğu kişilerin özel sağlık kurumlarında ki tedavi masrafları da bulunuyormuş.
- Para karşılığında rakip takım lehinde kararlar ver hakem kendisine mikrofon uzatan gazetecilere saldırdı.
- Güzel ve duru bir cilde sahip olmak için cilt bakımı yap beslenme ve uykı düzeninize de dikkat etmelisiniz.
- Amcam bize sadece Üniversiteye git , mutlaka farklı alanlarda kendimizi geliştirmemiz gerektiğini söyler.
- Restoran sahiplerini haraç ödemeden taktirde dükkanlarını yağmala çete üyeleri polis tarafından tutuklandı.
- Ünlü iş adamı konuşmasında başarının ancak kendini işine adayarak çalış ve ekip arkadaşlarını doğru seç olduğunu belirtti.
- Son zamanlarda, çok ucuz alındığım klasik bir otomobilin parçalarını tamamlamla _____.

3 Tamamlayalım

- Başarılı sporcuya altın madalya kazandır makta kalmayıp şampiyona rekorunu kırmayı da başardı.
- Mengen'li aşçılar her türlü yemeği en lezzetli biçimde pişir bir sanatçı titizliği ile süsleyerek hem damağa hem göze hitap eden sunumlar yapıyorlar.
- Çöplerini apartmanımızın köşesine atan marketi belediye şikayet etti ama et . Çünkü o günden beri hiçbir değişiklik olmadı.
- Dış görüntünüzle ilgili takıntılarınız, sizi mutsuz et ilişkinizi de ciddi olarak tehlkiye atabilir.
- Tamam, zam meselesini müdürle konuşalım ama bence sadece konuş . Müdür ekonomik krizi bahane edip bizi geri çevirebilir çünkü.
- Maçta arkadaşlarına pas vermeyip çok uzak bir mesafeden basket atmaya çalıştı ama beceremedi, rezil ol .
- Egzersiz yapmanın yalnızca daha iyi görünmeyi sağla aynı zamanda kişinin moralini de yüksek tuttuğu kanıtlanmıştır.

4 Eşleyelim, tamamlayalım, işaretleyelim

Eski Türk Evlerinin Mimarisi

Toplumun temel birimi olan ailenin yaşadığı ev için Türkçedeki sözcüklerden biri "huzur ve sükunet içerisinde yaşanılan yer" anlamında kullanılmakta olan "mesken"dir. Geçmişte inşa edilen Türk evlerine bakıldığından bu sözcüğün neden "ev" ile ilişkilendirildiği anlaşılabilir.

Türk toplumunun yaşadığı evlerin mimarisi dış dünyaya kapalı fakat o dönem ailesinin ihtiyaçlarını karşılayabilecek yapılar oluşturulacak biçimde tasarlanmıştır. Bu evlerin bütünüyle bir halk mimarisi olduğunu söylemek mümkündür, çünkü evler geleneksel biçimde ustaların çırak ilişkisiyle yetişen sanatkarlar tarafından inşa edilmiştir.

Eski Türk evleri komşuluk, güvenlik gibi faktörlere bağlı olarak konumlandırılmış ve yapımlarında genellikle ağaç, kireç, kerpiç gibi dayanıksız malzemeler kullanılmıştır. Bu mimari anlayışta göçbeliğin etkisi bulunmakla birlikte temelde bir dünya görüşü olduğundan da söz edilebilir. Anlatılmak istenen biraz da asıl yıkılmaması gerekenin din ve devlet kurumları olduğunu düşündür. Nitekim bu kurumlar sağlamlığın sembolü olan taş malzemeyle yapılmıştır. Evlerin yapımında etkili olan bir diğer anlayış da toplumsal sınıflar arasındaki farkların olabildiğince azaltılmasına dayalıdır. Dışarıdan bakıldığından zenginlerin evlerini, fakirlerinkinden ayırt etmek pek mümkün değildir.

Hane halkın özel dünyasını oluşturan eski Türk evlerinin ön cepheleri yola bakar. Ev ile şehir bağlantısını sağlayan bu yollar ya bir caddedir veya birkaç evle son bulan bir çıkmaz sokaktır. Evlerde ilk göze çarpan unsur, etrafının ev sahiplerinin gizliliğini ve güvenliğini sağlayan duvarlarla ya da çitlerle çevrili olduğudur. Yola bakan tarafa açılmış olan kapı, eve tek giriş yeridir. Kapıdan girilince avluya adım atılır. Avlu, çoğunlukla evde bulunan kişilerin dinlenmesi, komşularla sohbet edebilmesi için kullanılan taşlık bir alandır. Burada hane sahinlerinin ihtiyaçlarına göre kilim dokuma atölyeleri, ahır, fi-

rın, çeşme vb. bulunur ve çevre sarmaşıklar, mor salkımlar ve renk renk çiçeklerle güzelleştirilmiştir.

Evlerin en alt katında genellikle mutfak, erzakin saklandığı ambar ve odunluk yer alır. Merdivenle üst kata çıkıldığında ise odalara geçiş sağlayan genişçe bir alanla karşılaşılır. "Sofa" denen bu bölüm yastık ve işlemeli yaglişlarla döşenmiş sedirlerin, yanı ahşaptan yapılmış alçak uzun koltukların, oymalı raf ve dolapların bulunduğu, ev sahinlerinin birlikte zaman geçirdikleri bir toplanma alanıdır.

Türk evlerinde odalar, günümüzde olduğu gibi yemek odası, yatak odası, oturma odası şeklinde ayrılmamış, onun yerine bunların hepsinin veya birkaçının yapılabileceği çok işlevli mekanlar olarak düzenlenmiştir. Odaların hemen hepsinde işinmək, yemek pişirmek ve hatta aydınlatmak için de kullanılan birer ocak vardır. Odaların en önemli özelliği, yatak ve yorganların konulduğu ve bir kösesinin de banyo olarak kullanıldığı yüküllerin bulundusıdır.

Geleneksel Türk evinin belki de en göze çarpan özelliği pencerelerin dış tarafında ve üst katında yer alan çirkintili bölümlerdir. "Cumba" adı verilen ve bir kafesi andıran bu bölümler hem tipik Türk evi mimarisinin köşeli hatlarını oluşturur, hem her saatte gün ışığından yararlanma imkanı sağlar, hem de iç mekanda küçük oturma alanları meydana getirir. Cumbalar, bulunduğu odaya diğer odalardan daha fazla değer kazandırmıştır.

Eski Türk evleri Anadolu insanının sosyal ve kültürel tarihinin en önemli tanığı olmakla kalmayıp yüzlerce yıllık bir süreçte oluşan Türk kent kültürünün de yapı taşları olmuştur.

Dr. Mümtaz Aydin
Yazının "Osmanlı'da Ev Kültürü" yazısından alınmıştır

1. Cumba	☐ Evlerde oda kapılarının açıldığı genişçe yer, hol.
2. Ambar	☐ Yapıların üst katlarında, sokağa doğru çıkıntı yapmış balkon.
3. Sofa	☐ Oturmaya veya yatmaya yaranan, tahtadan yapılmış ev eşyası.
4. Sedir	☐ Yatak, yorgan gibi şeyleri koymaya yaranan yer veya büyük dolap.
5. Yüklük	☐ Bir yapının ortasında ya da önünde bulunan üstü açık, duvarla çevrili alan.
6. Avlu	☐ Genellikle tahıl ürünlerinin saklandığı depo.

Eski Türk evlerinin:

1. yapımında kullanılan malzemeler
2. hangi coğrafi alanlara inşa edildiği
3. neden duvarlarla çevrili olduğu
4. genellikle kaç kattan oluştuğu
5. iç dekorasyonunda kullanılan süsleme tarzları

Var Yok

☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐

Eski Türk evlerinde:

1. geçmişteki göçebe yaşam tarzının izleri görülmektedir.
2. yalnız ama işlevsel bir mimari tarzin hakim olduğu söylenebilir.
3. avlu bayanların bir araya gelip sohbet ettiği özel bir alandır.
4. en alt kat oturma alanı olarak kullanılabildiği gibi erzakların saklandığı bir depo olarak da kullanılır.
5. oturanların boş zamanlarını geçirdikleri "sofa" adlı bölüm aynı zamanda yemek pişirmek gibi günlük işler için de kullanılır.
6. cumbalar bulundukları odanın daha aydınlatmasını sağlar.

Doğru Yanlış

☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐

1. "Mesken" sözcüğünün "ev" ile ilişkilendirilmesinin nedeni

2. Eski Türk evlerinin mimari yapısı

göre şekillenmiştir

5 Canlandırılmış**ÖMER EMLAK****Emlak Türü:**

☐ Apartman dairesi	☐ Çiftlik evi
☐ Villa	☐ Dağ evi
☐ Köşk	☐ Yalı
☐ Malikane	☐ Yayla evi
☐ Kooperatif	☐ Gecekondu

Durumu:

☐ Yeni	☐ Eski	☐ Bakımlı	☐ Masaflı
☐ Kiracık	☐ Boş	☐ İnşa halinde	

Oda Sayısı:

☐ 1	☐ 1+1	☐ 2+1	☐ 3+1	☐ diğer

Konumu:

☐ Merkezde	☐ Merkeze uzak
☐ Toplu ulaşımı yakın	☐ Parka/ okula yakın
☐ Cadde Üstünde	☐ Otobana yakın
☐ Ormanlık alanda	☐ Denize yakın

Ayrıntılar:

☐ Bahçe	☐ Otopark	☐ Yüzme Havuzu
☐ Kapıcı	☐ Güvenlik	☐ Alarm
☐ Asansör	☐ Panjur	☐ Yangın Merdiveni
☐ Isıcam	☐ Çelik kapı	☐
☐ Balkon	☐ Teras	☐ Cumba
☐ Şömİne	☐ Sauna	☐
☐ Soba	☐ Kombi	☐ Merkezi ısıtma
☐ Parke	☐ Hali	☐ Marley
☐ Taş	☐ Kablolu TV	☐ Uydu
☐ Küvet	☐ Duşakabin	☐ Jakuzi
☐ Ankastre Mutfak	☐ Depreme karşı güvenli	
☐ Görüntülü Diafon	☐ Su Deposu/Hidrofor	

A Bir müşteriyile satın almak istediği gayrimenkul hakkında görüşmektesiniz.

- Sorular sorarak müşterinin bütçesine ve hayalline en uygun evin özelliklerini form üzerinde belirleyin.
- Elinizdeki evleri tanıtip birini satın.

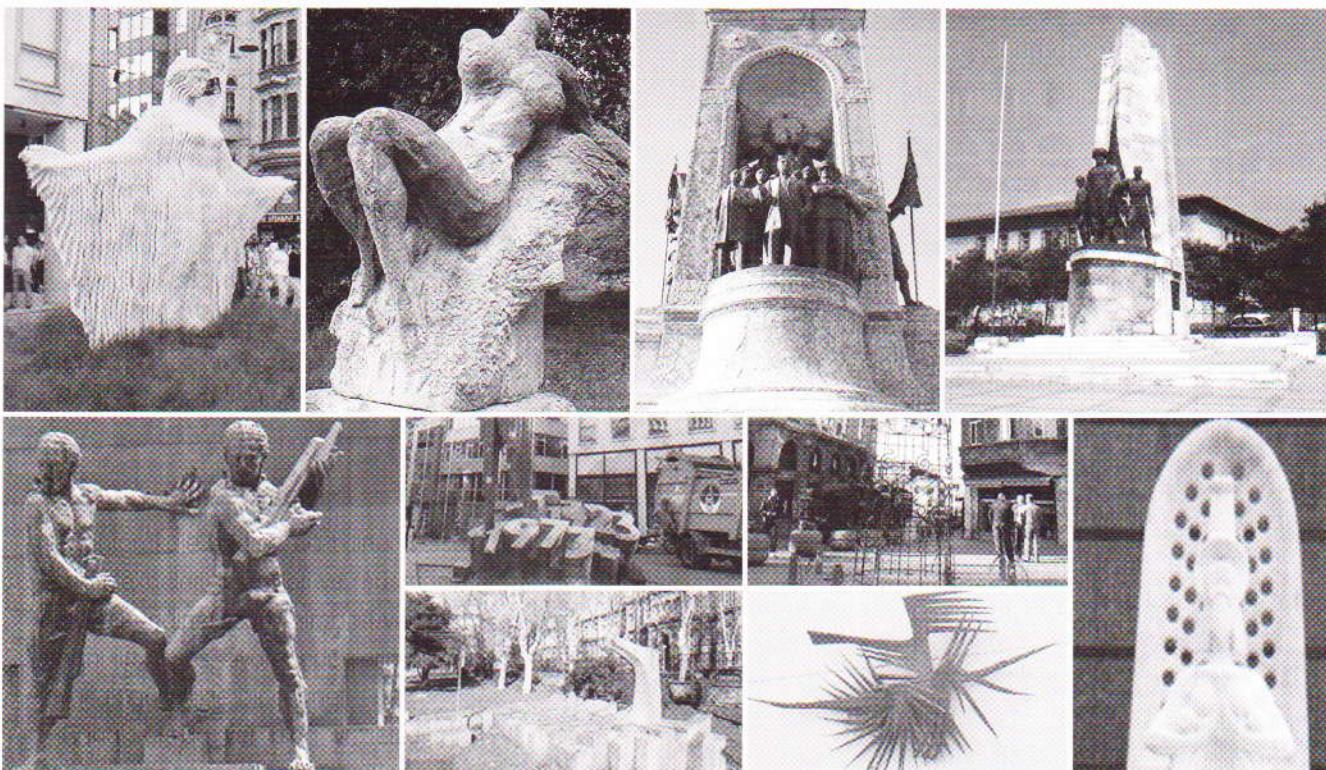
B Emlakçıyla satın almak istediğiniz gayrimenkul ile ilgili görüşmektesiniz.

- Sorular sorarak bütçenize ve hayalinize en uygun evin özelliklerini form üzerinde belirleyin.
- Emlakçının elindeki evlerden birini alıp almacagınızı karar verin.

9.2 Taşın Estetiği

6 Dinleyelim, düzeltelim

Türkiye'nin En Güzel On Heykeli

1. Yapıldıktan bir yıl sonra ödülü layık görüldü.
2. Denizcilik alanında önemli bir ismin anısına yapılmıştır.
3. Figürlerinin neyi simgelediği hakkında farklı görüşler var.
4. Bir kadın figürü aracılığıyla İstanbul'u simgeliyor.
5. Dinamik ve aydınlichkeit Cumhuriyeti simgeler.
6. Bir sergi sırasında zarar gördüğü için onarılamayan kısımları var.
7. Bir amblem olarak kullanılmıştır.
8. Malzemesiyle masumiyeti, figürleriyle bolluğu comunitàliği temsil ediyor.
9. Türkiye Cumhuriyetini ve Kurtuluş savaşını tarihten önemli kişilerin figürleriyle yansıtıyor.
10. Halkın ulaşılabilirliği ve yararlanılabilirliği için bir parkta yer alıyor.

- Açık sütun
- Barbaros anıtı
- Kuşlar
- Taksim Cumhuriyet Anıtı
- Akdeniz heykeli
- Güven anıtı
- Maçka Parkı Mermer Heykeli
- Kibele Çeşmesi
- Güzel İstanbul
- 50. Yıl anıtı

7 Yanlışı düzeltelim

KİBELE ÇEŞMESİ

Kibele heykeli Anadolu'nun Ana tanrıçasını simgeler. Eser Afyon'da hazırlandı. İçinden akan çeşmesiyle Anadolu'nun bereketini yansıtır.

BARBAROS ANITI

Heykeli Barbaros Hayrettin Paşa yaptırdı. Heykeltıraş Hadi Bara ile Zühtü Müridoğlu eserin üstüne imza attılar. Eserde gemi pruvası, güvertesi, önemli bir denizci ve deniz erleri simgeleniyor. Eserin arka bölümünde "Süleymaniye'de Bayram Sabahı" adlı şiir yer alıyor.

TAKSIM CUMHURİYET ANITI

Taksim Meydanında yer alan bir çeşmedir. İtalyan bir heykeltıraşın isteğiyle yapılmıştır. Türkiye Cumhuriyeti'ni simgeler. Halk, devlet adamları bir arada simgelenmiştir.

8 Anlatalım

Türkiye'de sözü edilen heykellerden en çok beğendigim, _____ cunku _____

ULAÇLAR

-mEK / -mE + iyelik koşuluyla / şartıyla

Eylem	-	E-	SEBZE	B-	Önemli
getir	-ma	-mak	-m	koşuluyla	<i>Interneti yalnızca ödevlerini aksatmamak koşuluyla kullanabilirsın.</i>
göster	-me	-mek	-n	şartıyla	<i>Bir daha tekrarlamaman koşuluyla bu hatanı görmezden gelebilirim.</i>
gel	-ma	-si/-si			<i>Bu kitabı sana ancak üç gün sonra geri getirmen şartıyla verebilirim.</i>
özür dile	-me	-miz/-miz			<i>Onu sadece benden özür dilemesi koşuluyla affedirim.</i>
aksat		-niz/-niz			<i>Eksik belgelerinizi üç gün içinde getirmek koşuluyla kayıt yaptırabilirsiniz.</i>
tekrarla		-ları/-leri			<i>Hamile bayanlar ancak doktor raporu göstermek koşuluyla uçağa binebilir.</i>
					<i>Yanlışı partide ancak senin de gelmek koşuluyla katılırim.</i>

9 Tamamlayalım

1. Kaynak belirt mek koşuluyla web sitemizdeki yazıları kullanabilirsiniz.
2. Finansal taleplerinin yerine getiril bize istediğimiz her türlü yardım yapacaklarını belirtiler.
3. Ödevlerini bugün bitir hafta sonunu arkadaşlarıyla dışarıda geçirebilirsin.
4. İstenen belgeleri bir hafta içinde hazırla çocuklarınızın kursumuza kayıt yaptırımları mümkün.
5. Uçuş tarih ve saatleri, değişim ücreti öde uçuştan 24 saat öncesine kadar değiştirilebilir.
6. Aşırıya kaç kırmızı şarabin sağlığı olumlu etkileri olduğu doktorlar tarafından söylemektedir.
7. Müziğin sesini fazla yükselt ve evi çok dağıt arkadaşlarını doğum gününü kutlayabilirsin.
8. Kimliğini görevliye göster koşuluyla ailenizden bir kişi sizin yerinize paketi teslim alabilir.
9. Bence tarihi dokularına zarar ver eski binaları günümüz ihtiyaçlarına cevap verecek biçimde yenilemek çok iyi sonuçlar verir.
10. Gürültü yap burada bekleyebilirsiniz. Sınav sonuçları yarım saat içinde açıklanacak.
11. Kimseye söyle sana bir sırr vereceğim.
12. Haşlanmış ol sebze yiyebilirsiniz. Ciğ sebze yasak.
13. Sık sık ara sana telefon numaramı verebilirim.
14. Dışarı çıkmama, saat onda evde ol izin veririm.

10 Yeniden yazalım

1. 18 yaşından küçükler ancak aileleri izin verirse bu yarışmaya katılabilirler.

2. En geç bir saat sonra geri alacaksınız paketlerinizi buraya bırakabilirsiniz.

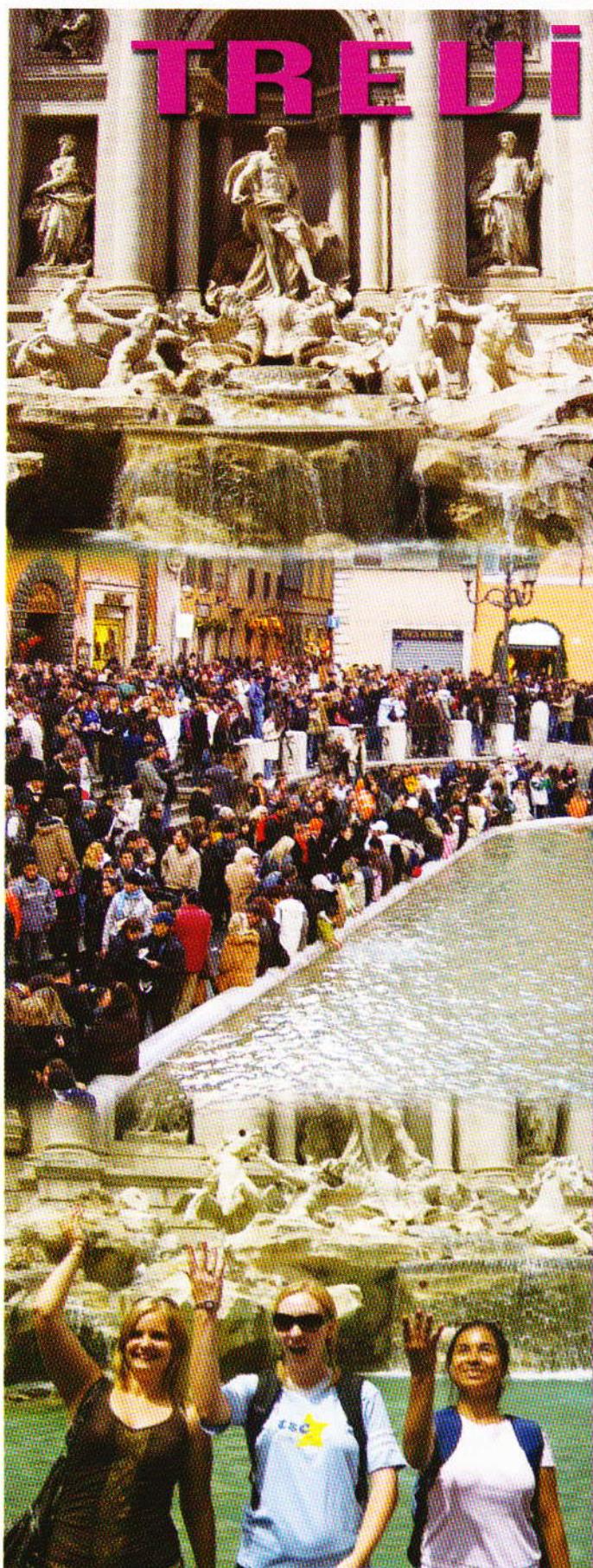
3. Film başlamadan 45 dakika önce biletinizi satın alabilecekseniz rezervasyon yapabilirim.

4. Seçici kurul onaylarsa hazırladığınız araştırmayı seminerde sunabiliyorsunuz.

5. Satın almış olduğunuz sorunlu ürünü faturasıyla birlikte firmamıza gönderirseniz paranız iade edilecektir.

6. Kimliğinizle birlikte bankamızın herhangi bir şubesine başvurursanız kaybettığınız kartınızı iptal ettirip yenisi ni alabiliyorsunuz.

7. Mağazamızın kulüp kartına üye olursanız yıl içindeki indirimlere ek olarak size özel indirimlerden de yararlanabiliyorsunuz.

Ya da Türkçedeki Adıyla AŞK ÇEŞMESİ

Film setlerini yanı başına taşıyan, büyük aşklara sahne olan, içi madeni paralarla dolu, bir adı da "aşk çeşmesi" olan Trevi... "Dünyanın en güzel çeşmesi mi?" tartışmalarına konu olan Trevi, bence tüm tartışmaları çürütecek güzellikte. Roma'da Barok döneminde yapılmış ve Barok stilin tüm yansımalarının kullanıldığı en son anıt. Roma'ya gelen her turistin ilk görmek istediği yer...

Bu görkemli anıt çeşmenin yapımına 1732 yılında mimar Nicola Salvi başlamış, 1757'de ölümü üzerine Giuseppe Panni tarafından 1762'de bitirilmişse de çeşme, literatürdeki sağlam yerini Salvi'nin yapımı olarak koruyor.

Poli Dükü'nün sarayının önünde yer alan ve sırtı sara ya dönük 20 metre genişliğindeki çeşmenin arka plânındaki heybetli anıt bir tiyatro sahnesi şeklinde düzenlenmiş ve tüm zerafetile karşımızda duruyor. Sahnedeki figürleri oluşturan muazzam heykeller, suyun aktığı târaffa gerçek kayalardan oyulmuş ve sanki kayaların içinden fışkıran suyun doğaya bütünlüğüyle canlanıvermiş gibi. Tam ortada bir niş içinde deniz atlannın çektigi arabasının içinde Neptün'e tritonlar eşlik ediyor. Her şey mekansal bir bütünlük içinde ve simetrik olarak çözümlenmiş.

Genellikle meydanların ortasında görmeye alıştığımız Roma çeşmelerine aykırı bir biçimde yüzü üç tarafa dönük bu büyüleyici çeşmenin Büyüsüne kapılıp, saatlerce çevresinde dolanıyorsunuz, bu da yetmiyor, ertesi gün sizi tekrar çağrıyormuşçasına yine kendinizi orada buluyorsunuz, insanın gönlünde romantik firtınalar koşuyor... Böylece görkemli bir çeşmenin şehrin çok daha geniş bir meydanında yer olmasını beklerken, dar sokakların ucundaki bir minik meydanda karımıza çıkmemesi doğrusu biraz şaşkınlık yaratıyor. Bunun nedeni ise eski bir su sânicinin buradan geçmemiş.

Bir dilek çeşmesi görevini de üstlenmiş Trevi Çeşmesi, içi binlerce belki de milyonlarca bozuk para dolu. Acaba zaman zaman bu paralar toplanıyor mu?" ve toplanıyorsa "Bu paralarla ne yapıyor?" diye merak etmek isten değil!

Eğer kalabalıktan etrafında duracak yer bulabilseniz, çeşmeye arkanızı dönüyor ve bir madeni parayı başınızın üstünden çeşmenin havuzuna, hiç de derin olmayan tertemiz turkuaz rengi sularına atıyorsunuz. Eminim sadece bir dileğiniz olacak. Roma'ya tekrar gelmek...

	Doğru	Yanlış
1. Aşk Çeşmesi barok mimarinin en son örneği.	☐	☐
2. Figürler canlı insanlara benzeyecek kadar gerçekçi.	☐	☐
3. Çeşme, insanda onu bir kez daha görme isteği uyandırıyor.	☐	☐
4. Çeşme eski bir su sarnıcının geçtiği meydanda bulunuyor.	☐	☐
5. Herkes Aşk Çeşmesi'ne atılan bozuk paralara ne olduğunu merak eder.	☐	☐
6. Triev için "çeşme" adını kullanmak basit bir anlatım oluyor.	☐	☐
7. Herkes Aşk Çeşmesi'ne para attığında yalnızca Roma'ya tekrar gelmeyi diliyor.	☐	☐

- Eğer kalabalıktan etrafında duracak yer bulabilirseniz, çeşmeye arkanızı dönüyorsunuz. Bir madeni parayı çeşmenin havuzuna, hiç de derin olmayan tertemiz turkuaz rengi sularına atıyorsunuz.
- Panni tarafından 1762'de bitirilmişse de çeşme, literatürde sağlam yerini Salvi'nin yapımı olarak koruyor.
- Ertesi gün sizi tekrar çağırılmışçasına yine kendinizi orada buluyorsunuz, insanın gönlünde romantik fırlınalar koparıyor bu nefes kesen anıt, çeşme demek yetersiz kalıyor...
- Genellikle meydanların ortasında görmeye alıştığımız Roma çeşmelerine aynen bir biçimde yüzü üç tarafa dönük bu büyüleyici çeşmenin.

	Var	Yok
1. Aşk Çeşmesi'nin yapıldığı zaman	☐	☐
2. Aşk Çeşmesi'nin yapılış amacı	☐	☐
3. Aşk Çeşmesi'nin mimari stili	☐	☐
4. Aşk Çeşmesi'nin uyandırdığı duygular	☐	☐
5. Turistlerin Aşk Çeşmesi hakkında düşünceleri	☐	☐
6. Aşk Çeşmesi'nin mimarinin biyografisi	☐	☐
7. Aşk Çeşmesi'nin betimlenmesi	☐	☐
8. Aşk Çeşmesi'nin figürlerinin neyi simgelediği	☐	☐
9. Aşk Çeşmesi'nin Şehir içindeki konumu	☐	☐
10. Aşk Çeşmesi'nin hakkında yazın yorumları	☐	☐

- Aşk Çeşmesi'nin literatürde önemli bir yeri var.
- Roma'da çeşmeler büyük çoğunlukla meydanlarda yer alır.
- Aşk Çeşmesi'ni ziyaret ettiğinizde romantik anılar yaşıyorsunuz.
- Aşk Çeşmesi'ni görmeye giden pek çok insan oluyor.

12 Yazalım

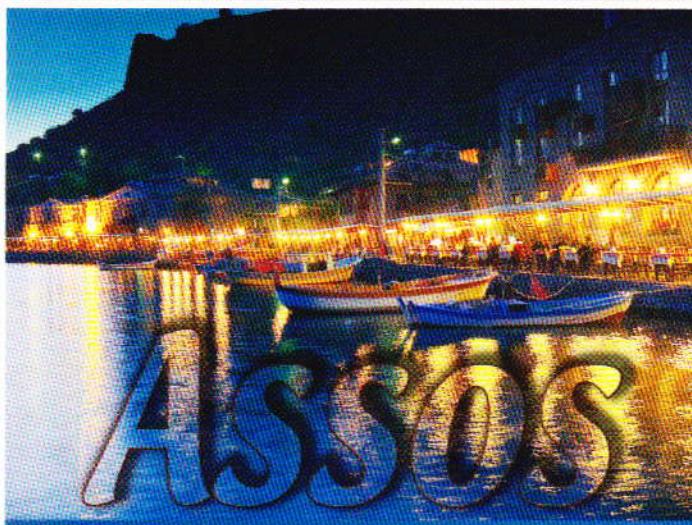
Kentimden Mimarlık Örneği

- Şehirdeki konumu
- Simgelediği kişi, olay vs.
- Tarihi bilgi
- Fiziksel özellikler
- Yerli ve yabancı turistlerin ilgisi
- Benim düşüncem

9.3 Saygılı Kentleşme

13 Okuyalım, işaretleyelim

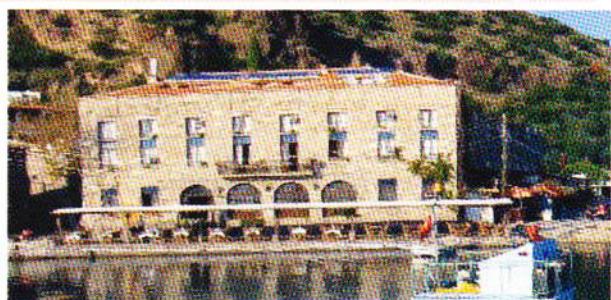

"Behramkale" olarak da bilinen Assos, zeytin ağaçları, balıkçı tekneleri, taş evleri ve masmavi deniziyle çok özel bir yer. Kendine özgü mimarisi ve şirin lokantalarla dolu limanı ile Assos, ziyaret edenlerin hayran kalmasını sağlayacak güzellikte bir cennet.

Çanakkale'de yer alan yüzlerce antik yerleşimin en önemlilerinden biri olan Assos-Behramkale Köyü'nün antik sur içinde kalan bölümüne 80'lü yıllarda koruma amaçlı yapılanma yasağı konmuş. Ancak mevcut binalar restore edilerek otel, pansion ve restoran olarak hizmet vermeye başlamış. Onarımlarda yöredeki taş malzeme ve yerel ustalar kullanıldığı için **köyün tarihi dokusu** bozulmuyor. Bu yapılar doğaya sağladığı uyum ile günümüzün en büyük görüntü kırılığı olan beton bloklardan uzak bir görünüme sahip olma özelliği taşıyor. Assos'un tarihi taş evleri modernize edilerek, geçmişle gelecek bugüne yansıtılıyor.

Köy için konulan yapılanma yasakları kıyı için de geçerli. Kıyıda yapılanma yasaklarının işlenmesine biraz da doğa yardım ediyor. Dik yamaçlar, deniz ile arasında kimseleri sokmuyor. Böyle olunca kıyıda yapılacak alanlar son derece kısıtlı kalıyor. Kıyıdaki mevcut binalar onarılıp turizm amaçlı kullanılıyor. Bölgede yer alan oteller, kış aylarında da konuklarını ağırlamak için her tür donanıma sahip. Assos'un tatil merkezi olan iskelesi, eski antrepoların restorasyonuyla yapılmış otel, motel ve restoranlarla çevrelenmiş küçük bir yerleşim yeri. Fakat bu küçük iskeleye günün her saatı ayrı bir keyif hakim.

Doğal güzellikleri ve yörenin doğal görünümünü bozmayan taş evleriyle Kuzey Ege'nin büyülü yoresi Assos, sizin yaşadığınız şehrin karmaşasından uzaklaştırıp başka zamanlara götürüyor.

	Var	Yok
1. Assos adının mitolojik hikayesi	☐	☐
2. hizmet verilen binaların sahib olduğu müşteri kapasitesi	☐	☐
3. yöredeki yapılanma yasağının kapsadığı bölgeler	☐	☐
4. kıydaki doğal yapının bina yapımına engel olması	☐	☐
5. Assos'taki konaklama merkezlerinin farklı mevsimlerde hizmet sunma özelliği	☐	☐

Doğru Yanlış

1. Yapılanma yasağı Assos'ta konaklama merkezlerinin sınırlı sayıda kalmasına neden olmuştur.	☐	☐
2. Var olan binalar yerel ustalar tarafından onarılmaktadır.	☐	☐
3. Taş evlerde ufak da olsa değişiklik yapmak yasaklanmıştır.	☐	☐
4. Assos'un iskelesinde gün boyunca keyifli saatler geçirmek mümkün.	☐	☐
5. Assos'ta farklı bir zamana gitmenin verdiği rahatlık hissediliyor.	☐	☐

köyün tarihi dokusu

- köyün tarihi geçmişi
- köyün tarihi yapısı
- köyün tarihi gelenekleri
- köyün tarihi tutumu

donanım

- Binaların elektrik donanımını hangi şirkete yaptırdınız?
- Bu iş için yeterli donanıma sahip olduğunuzu düşünüyorum.
- Gemi müşterilerin ihtiyaçlarını karşılayacak donanımıyla hizmete başladı.
- Bilgisayarın ekranında yeni donanım bulunduğu belirtiliyor.

BAGLAC

ki

İncele	Zemine Uygunluk	Küçükler				
Atatürk de- Sinifa gir- Sen	-ma -me	-llyor (+ -du / - müş / -sal) -Dl (+ -ysE) -ylEcEk l + ll / -rlş / -sE) -mlş l + ll / -mlş / -sE) -E/lrl l + Dl / -mlş / -sE) -mEl l + -ydl / -ymış / -ysE -sE l -ydl / -ymış	-lylm/-m -şin/-n ? -ylzl/-k -lsnlz/-niz -lar/-ler	-mi -mu -mü	ki	beni anlaysın. bu üniversitede en yüksek puanla girdin. Bitirememekten mi korkuyorsun. ondan yardım bekliyorsun? hic kimse yok. evdeki yemek kokusu çiksin. "Yurta bars, dünyada bars"
Murat derse gelmedi acaba hasta Camdan ac Söylediklerini dinle- Sen ona hic yardım et-						
Ömekler						
<p>Atatürk diyor ki: "Yurta bars, dünyada bars" Murat derse gelmedi, acaba hasta mı ki? Sinifa girdim ki hic kimse yok. Camdan ac ki evdeki yemek kokusu çiksin. Söylediklerimi dinlerniyorsun ki beni anlaysın.</p> <p>Sen ki bu üniversitede en yüksek puanla girdin. Bitirememekten mi korkuyorsun. Sen ona hic yardım etti mi ki ondan yardım bekliyorsun. Sen bu üniversitede en yüksek puanla girdin ki. Bitirememekten mi korkuyorsun.</p>						

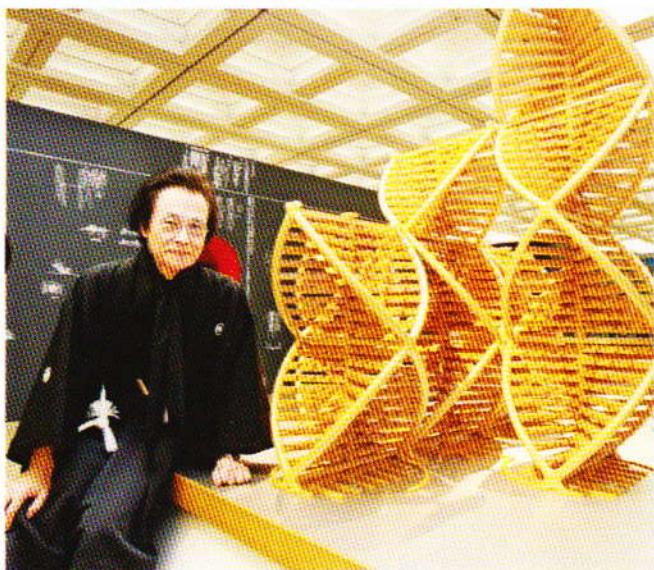
14 Tamamlayalım

- Her şeyi benden bekliyorsun ama bil yorsun ki bu ilişkinin yürümesi için senin de özveride bulunman gerekiyor.
- Bak _____ randevularına zamanında gelmiyor, ben de onunla buluşacağım zaman yarı saat önce sene randevu veriyorum.
- Bir hayalini gerçekleştirmek zor değil, sen iste _____ doğa dileğini gerçekleştirmeye yardım etsin.
- Ferhan'dan rica etsem bana bu akşam için arabasını ödünç ver _____ ?
- Doktor sana her zaman de _____ "Kilonuzu korumaya çalışın." Ama sen kalorili yemekler yemeye devam ediyorsun.
- Ben sizinle sinemanın önünde buluşmaya çalışacağım, ol _____ geç kalırsam siz salona girin.
- Evine gittiğimizde tavırlarından anla _____ çok misafirperver bir insan değilmiş.
- Derdini söyle _____ biz sana yardımcı olalım. Böyle susarak kimsenin seni anlamasını bekleyemezsin.
- Konuklar yarı saat sonra gelecekler ama ben daha ana yemeği yetiştirmek _____ tatlıya geçeyim.
- Evimiz gelen giden yüzünden boş kal _____ oturup rahat rahat çalışalım.
- Senin ne istediğinizi anla _____ ona davranışım.
- Gelmeyecekse niye bu saate kadar haber vermedi acaba? Başına bir şey mi gel _____ ?
- Once siz insanlara saygılı davran _____ başkalarından da aynı saygıyı görebileşiniz.
- Once kilo veremiyor gibi hissedecesin ama sonra gör _____ bir anda eski formuna kavuşmuşsun.
- Once siz doğru kararlar ver _____ çocukların da siz örnek alsin.

15 Eşleyelim

- Onunla son görüşmemizden sonra
- Ellerimi niye yıkayım,
- Yarın akşamki davet için
- Deminden beri hep bir ağızdan beni suçlayıp duruyorsunuz,
- Sınavda aldığına başarılı notlara bakınca
- Bunca yıldır hiçbir işte dikiş tutturamayan bir insan
- Ona acımayıp biraz daha ısrar etseydik
- Benim onu bugün sorularımla bunalıttığımı söylemiş,
- Sen niye bizim konuşmalarımızdan alınıyorsun ki
- Dışarı çıkmazsınız

- anladım ki aramızdaki hiçbir şey eskisi gibi değil.
- bize gerçekleri itiraf eder miydi ki?
- şimdiden hazırlıklara başlayalım ki son anda bir aksilik çıkmasın.
- daha sınavınızı bitirmediniz ki.
- bu yaştan sonra iş hayatında başarıyı elde eder mi ki?
- biz tamamen farklı bir konudan konuşuyoruz, senin adın geçmedi bile.
- görüyorum ki insan isterse her şeyi başarabilir.
- ama ben bugün onunla hiç konuşmadım ki soru sorayım.
- bir şeye dokunup kirletmedim ki.
- konuşmama fırsat vermediniz ki kendimi savunayım.

16 Dinleyelim, işaretleyelim**Doğa Dostu Mimar Kisho Kurokawa****Kurokawa,**

- babasının isteği üzerine mimar olmayı seçti.
- küçük yaşta mimar olmaya karar verdi.
- yaşadığı karamsarlık sonucunda mimarlık yapmaya karar verdi.
- savaştan sonra yaşadığı şehri yeniden toparlayabileceğini düşündü.

Kurokawa'ya göre

- makine çağının yaşam çağının anlamına geliyor.
- ekonominin gelişmesi kültürle bağlantılıdır.
- yapılan binalarda sadece yerel kültür yansıtılabilir.
- şehir planlamak ve bina inşa etmek aynı mantıka sahiptir.

Kurokawa'nın mimarlık anlayışı,

- felsefeden yararlanmayı gerektirir.
- insan vücudunun yapısından da yararlanır.
- yalnızca modern tasarımlara açıktır.
- batı idealini temel alır.
- yeniyi gelenekselle birleştirmeye açıktır.
- 45 yıldır aynı temele sahiptir.

göz ardı etmek

- görünüşü ile dikkati üzerine çekmek
- dikkate almak
- elin emeğini gerektiren ince bir iş yapmak
- gereken önemi vermemek

17 Okuyalım, işaretleyelim**Mimaride Çevreci Tasarımlar****Binalarda Yeşil (Çevreci) Devrim**

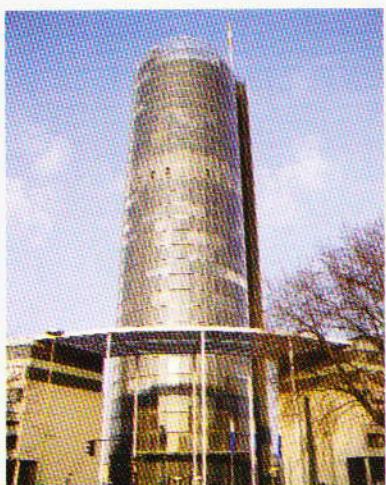
1970'li yıllarda yaşanan enerji krizi, yeşil (çevreci) mimarinin önemini daha da artırdı. Camlı ve çelik binaları ısıtmak için gerekli olan enerji kaynaklarında sıkıntısı yaşanması, mimarları 'aklılı binalar' inşa etmeleri konusunda harekete geçirdi. Mimarlar çevre faktörlerini de düşünerek 'Yeşillik (çevreci) Binaları' inşa etme konusunda hızlı adımlar attılar.

Yeşil (çevreci) mimari enerji tasarrufunun yanı sıra verim artırıcı özellikleri ile uluslararası şirketlerin de öncelikli tercihi olmaya başladı. Enerji tasarrufunun yüzde 30'lara çıktıığı yeşil binalarda üretimin arttığı ve sosyal problemlerin azaldığı saptandı.

Başlangıçta alternatif bir akım olarak nitelendirilen çevreci (yeşil) mimari artık betonarme holdingleri 'aklılı yaşam alanlarına' dönüştürüyor.

Çevreci Asansör

Kone, 200 binden fazla hidrolik yağlar gerektirmeyen asansör üretimiyle, dünyayı 2 milyon varil yağ veya 100 bin aracın neden olduğu eşit karbondioksit salımından kurtardı. Bugün satın alınacak bu çevreci asansör yaklaşık 50 yıl sonra da binanızda çalışıyor olacak. 2050 yılından sonra dünya nüfusunun yaklaşık üçte ikisinin kentlerde yaşayacağı ve enerjinin giderek pahalılaşacağı tahmin ediliyor. Bilindiği gibi enerji tüketiminin yüzde 40'i binalarda gerçekleşiyor ve bunun da yüzde 2'si ile 10'unun asansör ve yürüyen merdivenlerde kullanıldığı kabul ediliyor. Kone'nin yeniden kazanım sistemleri asansörde kullanılan enerjinin %50'sini ısıtma-soğutma veya aydınlatma amacıyla binaya geri döndürbiliyor.

Klimasız Serinlik

Almanya'nın önde gelen enerji şirketi RWE'nin Dortmund'daki binası enerji tasarrufu ilkeleri gözeterek inşa edilmiş. Firmanın basın sözcüsü binanın inceliklerini şöyle anlatıyor: "Burası normal bir büro. Binanın tamamında klima cihazı yok ama tavanlardaki betonun içine yerleştirilmiş serinletici hortumlar ısıyı denetliyor." Binanın projesini hazırlayan mimar, amaçlarının bir çeşit hücre büro yapmak olduğunu ve bu tür mimaride koridorun da kaçınılmaz olduğunu belirtiyor. Koridorun gün ışığı alma gereksinimini tüm büro kapılarının camdan olmasıyla dışarıdan gelen ışığın koridorlara yansımmasını sağlayarak çözümlerini açıklıyor. Bu binada alışılagelmiş gökdelenlere oranla yüzde 60 oranında enerji tasarrufu hedeflediği geri kalan % 40'lık enerji ihtiyacının ise yenilenebilir enerjiden sağlanacağı belirtiliyor.

Yeşil mimari,

- uluslar arası şirketler tarafından tercih edilme açısından ilk sıralarda.
- günümüzde farklı akım olma özelliğinden sıyrılmıştır.
- mimarların çabasıyla hızlı ilerlemiştir.
- camlı ve çelik binalardaki malzeme sıkıntısından doğmuştur.

Doğru Yanlış

☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐

Çevreci asansör,

- binalardaki enerji tüketiminin yarısından fazlasını kurtarıyor.
- makine dairesine sahip değil.
- tarafından sağlanan enerji tasarrufunun yarısı ısı ve aydınlatma hizmetleriyle binaya döndürülebiliyor.
- sayesinde dünya 100 bin aracın egzozlarından çıkan karbondioksitin zararlı etkilerinden kurtuldu.

Doğru Yanlış

☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐

Klimasız bina tasarımları,

- enerji şirketi tarafından kullanılıyor.
- koridora sahip hücre büro özelliği taşıyor.
- binanın dış duvarlarına yerleştirilen serinletici hortumlara sahip.
- cam kapıları gün ışığı problemine çözüm bulunan bir büro.

Doğru Yanlış

☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐

Metinde farklı tasarımların ortak olarak,

- hangi düşüncelerle ortaya çıktıgı belirtiliyor.
- kaç sene daha kullanılabileceği hakkında bilgi veriliyor.
- sağladığı enerji tasarrufu sayısal olarak açıklanıyor.
- Üreticilerinin ürünle ilgili açıklamalarına yer veriliyor.

18 Tasarlayalım, anatalım

Benim Çevreci Binam

- Binanın genel görünümü
- Hizmet edecekçi amaç
- Doğal hayatı katkıda bulunacağı özellikler

19 Dinleyelim, işaretleyelim

Türkiye'de Bir Yeşil Bina

Var Yok

- binanın inşa edilmeye başlandığı yıl
- binanın yapımında çalışan eleman sayısı
- binanın tamamlanma süresi
- binanın içinde bulunan bölümler
- binanın çevresinde bulunan doğal ortam

☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐

Yeşil bina statüsü kazanan yapı,

- doğal aydınlatma ve havalandırma sistemine sahip
- biyolojik araştırma yapan personele hizmet veriyor.
- orta doğuda ve Türkiye'de ilk olma özelliği taşıyor.
- sadece laboratuar çalışmalarını yapmaya hizmet etme özelliğine sahip
- özellikle binaların havalandırma sistemlerine ait sorunlara çözümlerinin aranacağı mekan olacak.

10 Tele-Vizyon

1. Her An Her Yerde

1 Tamamlayalım, tartışalım

Televizyon sayesinde,

1. dünyada gelişen olayları öğrenebiliyoruz.

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

6. _____

1. Televizyonun olmadığı zamanlarda insanlar _____

2. Televizyon benim için _____

Televizyon yüzünden,

1. ailemle sohbet etmeye zamanımız kalmıyor.

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

6. _____

1. Televizyonun olmadığı zamanlarda insanlar _____

çünkü _____

3. Televizyonum bozulsa _____

4. Televizyon izlerken _____

5. Bir televizyon programı yapma şansım olsa _____

çünkü _____

6. Gelecekte televizyon _____

ADLAŞTIRMA

-miş + lük + iyelik var/yok/al-
-Dik /-lyEcEk + iyelik var/yok/al-

Eylem	E2	lük	Kısı Ek3	One'der
ye	-miş / -miş / -muş / - müş	-lik	-im/-im/-um/-üm	var
kız	-dik / -dik / -duk / -dük	-lik	-in/-in/-un/-ün	yok
git	-tik / -tik / -tük / -tük	-luk	-i/-i/-u/-ü	ol-
beste yap	-acak / -yacak	-luk	-imiz/-imiz/-umuz/-ümüz	Bence bu otobüsün geleceği yok. taksiye binelim.
gel	-ecek / -yecek		-iniz/-iniz/-unuz/-ünüz	Benim daha önce böyle bir yemek yemiştim yok.
sor			-ları/-leri	Benim de zaman zaman çocuklarna kızdım olur.
				Ama asla onlara ceza vermem.
				Aylardır sinemaya gittigim mi var ki o filmi izlemiş ola-yim.
				Hic arayıp sorduğun yok, nerelerdesin.
				O çok ünlü bir yorumcu, bildiğim kadaryla beste yap-mışlığı da var.
				O çok ünlü bir yorumcu, bildiğim kadaryla beste yap-tığı da var.

2 Tamamlayalım

- Kendini bu kitabı yazma işine fazla kaptırdın, ay-lardır evden çıkış tgım yok.
- Bugüne kadar birbirimize sesimizi yükselt _____ hiç olmamıştı.
- Anlaşılan senin bana yardım et _____ yok, en iyisi ben kendi başımın çaresine bakayım.
- Onu okuldan tanırım ama bir kere bile ko-nuş _____ yoktur.
- Mehmet'in daha önce benden de borç al _____ oldu ama mutlaka geri ödedi.
- Yurtta onunla aynı odayı paylaştığımız dönemler-de tartış _____ çok olmuştur ama genelde iyi an-laşıriz.
- Cevdet Bey Türkiye'nin onde gelen iş adamların-dan biri ama zamanında oto tamirciliği, ayakkabı boyacılığı yap _____ da var.
- En iyisi ben kalkıp kendime bir sandviç hazırlaya-yım, senin yemek yap _____ yok!
- "Okulu bırakacağım." deyip duruyor ama gerçek-ten bırak _____ olsaydı sınavlara girmezdi.
- Sizin de ara sıra pembe yalanlar söyle _____ ol-maz mı?
- Otobüsün gel _____ yok, haydi taksiye binelim.
- Kot pantolonla geldik diye müdürün bizi okuldan kov _____ yok ya, en fazla biraz söylenenir.
- Gel _____ varsa, gör _____ de var.
- Neden kendi başına eve çıkmak istiyorsun? Bizim burada sana karış _____ mi var?
- Uzun zamandır buraya ugra _____ yok, nereler-desin?

3 Tamamlayalım, işaretleyelim, tartışalım

- Evdeyken televizyonun varlığını unut tuğum hiç olmamıştır.
- Bugüne dek bir kez bile eve girer girmez önce te-levizyonu aç _____ yoktur.
- Televizyon açıkken uyuyakal _____ çok olur.
- Bir televizyon programını kaçırılmamak için bir pla-nımı iptal et _____ olmuştur.
- Bazen başka işlerle uğraşırken televizyonu açık bi-rak _____ olur.
- Uzun zamandır televizyonda bir dizi film sey-ret _____ yok.
- Televizyonun olmadığı bir yerde uzun zaman ge-çir _____ hiç olmamıştır.
- En azından tatilde, bir iki hafta boyunca hiç televiz-yon izle _____ vardır.
- Aile arasında, hangi programı izleyeceğimiz konu-sunda en azından birkaç kez tartış _____ var-dir.
- Kendi istediğim programı izleyebilmek için başka bir odaya kaç _____ olur.
- Ben televizyon izlerken biri kanalı izinsiz değiştirdi-ğinde onunla _____ olmuştur.
- Fazla televizyon izlediğim için kendime kız _____ hiç olmamıştır.
- Televizyonun zararlı olduğu söyleniyor diye evdeki televizyonumu at _____ yok tabii!

4 İşaretleyelim, tamamlayalım

Televizyona Bağlı Hayatlar

Hayatta kalma savaşında dikkate değer celişkilerden biri, organizmaların kendi arzuladıkları şeyler tarafından kolayca zarar görebilmeleri. Tıpkı balıkların oltanın ucundaki yemle, farelerinse peynirle avlanmaları gibi. İnsanların hayatı da düşkünlükleri şeyle bağılı olarak altüst olabiliyor.

Televizyon, ünү ve her yerde bulunabilirliğiyle, dünyanın en popüler boş zaman geçirme makinesi olarak karşımıza çıkıyor. Çoğumuz onunla olabilmek için bir kitap okumadan, ailemizle ve arkadaşlarımızla konuşmadan, çocuğumuzla bir oyun oynamadan, gönlümüzce bir gezintiye çıkmadan geçiriyoruz günlerimizi.

Endüstriyel dünyada bireyler günde ortalama üç saatlerini plansız olarak televizyon seyretmeye ayırıyorlar. Bu saatler, bir gün içinde çalışma ve uyuma dışında tek bir faaliyet için ayrılan en büyük zaman dilimini oluşturuyor. Bazı yorumculara göre bu bağıllılık basitçe şu anlama geliyor: İnsanlar televizyon seymekten hoşlanıyor ve onu seyretmek için bilinçli bir karar alıyorlar. Eğer her şey bundan ibaretse, o halde neden 5 yetişkinden 2'si, 10 gençten 7'si televizyon karşısında çok fazla zaman geçirdiğini düşünüyor ve bundan rahatsızlık duyuyor? Neden yetişkinlerin yaklaşık % 10'u kendini TV bağımlısı olarak tanımlıyor?

Fazlaca televizyon seyreden insanların günlük yaşamındaki duyu ve davranışlarını takip etmek için yapılan bir çalışmada, kişilerin televizyon seyreden kendilerini pasif ama rahatlamsız hissettikleri belirlenmiş. İnsanlar televizyon izlemeyi rahatlamakla, dinlenmekle bir tutmaya şartlanmış durumdalar. Bu ilişki, izleme süresi boyunca kendini gösterdiğinde, zamanla kuvvetleniyor. Bağımlılık yapan ilaçlar da aynı şekilde çalışıyor. Kullanıcı, ilacın etkilerinin azaldığının farkına vardığında ilacı yeniden alma çabasına giriyor. Benzer şekilde, bireylerin, televizyon izlemeyi bırakırlarsa kendilerini daha az rahatlamsız hissedereklerini bilmeleri, televizyonu kapatmamalarında önemli bir etken olabiliyor.

Acaba çok fazla televizyon seyrederek vakit geçirenler diğer insanlara göre hayatı daha farklı mı yaşıyorlar? İnsanlarla beraber olmaktan hoşlanmıyorlar mı? Bu tür sorulara cevap aramak için yapılan araştırmalar da var ve çıkan sonuç şu: Aşırı derecede televizyon seyredenler az televizyon seyredenlere göre kendilerini belirgin bir şekilde daha huzursuz, sinirli, sabırsız ve daha az hoşgörülü, yaratıcı, mutlu hissediyorlar. Toplum içine daha az karışıyor, sosyal etkinliklerde bulunmuyor ve aşırı şımanınlığa daha yatkın oluyorlar. Peki, insanlar sıkıntı ve yalnızlıktan mı TV'ye yöneliyor, yoksa TV seyretmek mi insanları sıkıntı ve yalnızlığa itiyor? Gerçek, her ikisinin de bir kısır döngü şeklinde birbirini tetiklediği...

Televizyonun cazibesi, kısmen bizim kendi biyolojik tepki mekanizmamızdan da kaynaklanıyor. Aynı sahne içinde kamera açısının değişimi, bir sahneneden diğerine geçiş, ani ses artışı gibi basit biçimsel özellikler bizim televizyona odaklıyor. Bu durumda, yönelme refleksi, eğer televizyon açısından, "Gözlerimi ondan ayıramıyorum.", "Daha az televizyon seyretmek istiyorum ama başaramıyorum." türünden açıklamaları kısmen cevaplayabiliyor. Özellikle reklamlarda ve müzik kliplerinde bu biçimsel özellikler dakikada bir gibi bir sıklıkla verilerek, yönelme refleksi sürekli olarak aktif tutuluyor ve sonunda insan televizyon olmadığında hayatında bir eksiklik duymaya başlıyor.

Tüm bunlar tabii ki televizyon seyretmenin ille de problem doğuracağı anlamına gelmiyor. Televizyon eğlendirici olduğu gibi öğretici de olabilir ve oyalarma, kaçış, stresi yenme, dikkati dağıtmaya gibi gereksinimlerimizi karşılayabilir. Sorun, insanların bu kadar fazla televizyon seyretmemeleri gerektiğini düşünmeye başladıklarında ve ne yazık ki kendilerini bu durumu azaltmak için bir şeyler yapamadıklarını fark ettiklerinde kendini gösteriyor.

Televizyonun,

- zaman kaybına yol açtığı
- insanların sosyal hayatımda yalnızlaşmaya neden olabildiği
- uyuşturucularla benzerliği
- yarattığı ruhsal sorunlar
- stresle mücadele etmek için kullanılabileceği
- günümüz dünyası için bir zorunluluk olduğu

Var Yok Doğru Yanlış

- Günümüzde insanlar televizyon izlemeye çalışmak ve uyumaktan daha çok zaman ayırmaktadır.
- Televizyon, zamanın boş harcanmasına neden olan en yaygın araçtır.
- Gençlerin çoğu uzun süre televizyon izlemekten kendilerini alamasalar da aslında bu durumdan rahatsızlık duymaktadır.
- Bağımlılık yapan ilaçlarla televizyon arasındaki benzerlik her ikisinde de kurtulma çabalarının sonucuz kalmasıdır.
- Televizyonun çekiciliği sadece insana güzel vakit geçiriyor olmasından kaynaklanmaktadır.

- Bazları televizyonun keyif almak için bilinçli bir kararla izlendiğini söylese de _____.

- Televizyon izlemenin bir bağımlılığa dönüşmesinin nedenleri, _____.

- Çok fazla televizyon seyredenler _____.

5 Dinleyelim, işaretleyelim**Türkiye'de Televizyon Nasıl İzleniyor?**Var Yok **Televizyonun,**

- Evinizde kaç adet televizyon var?

Var Yok

- Ev dışında da televizyon seyrediyor musunuz?

- Birden çok televizyon edinmenizin sebebi nedir?
- Genelde ne zaman televizyon seyredersiniz?

- Hangi durumlarda televizyon izlersiniz?

- Günde kaç saat televizyon izlersiniz?

- Reklamları izler misiniz?

- Televizyon izlerken niçin kanal değiştiririsiniz?

 Türkiye'de,Doğru Yanlış

- evlerin coğunda en az iki televizyon bulunmakta.

- 45 yaş üstü izleyiciler günde en az üç saat televizyon izlemekte.

- izleyiciler sabah kuşağındaki programları izlemeyi tercih etmemekte.

- televizyonun aile yapısını olumsuz etkilediği düşünülmekte.

- televizyonda en çok haber, gezi, belgesel, yarışma ve eğlence programlarının olması arzu edilmekte.

 6 Yazalım

Ülkenizdeki televizyon izleme alışkanlıklarını kendi gözlemleriniz doğrultusunda açıklayınız.

7 Okuyalım, işaretleyelim

İssız Bir Adaya Düşeniz

Etrafındaki insanlar son günlerde devamlı bir diziden bahsediyorlardı. Söylediklerine göre, bu dizide issız bir adaya düşen uçaktan kurtulanların verdiği yaşam mücadele o kadar etkili anlatılıyordu ki, seymeye başlayınca en az iki-üç bölüm bitirmeden televizyonun karşısından kalkmak mümkün olmuyordu. Diziyle ilgili anlatılanlar bana bir şey ifade etmiyordu ama insanların bu diziye neden böyle bağlandıklarını da merak etmiyor değildim.

Akıdaşlarla buluştum zamanlarda bile günlük konularla başlayan sohbet dönüp dolaşıp bu diziye geliyordu. "Adadaki siyah dumanın sırrı ne sence?" "Ben olsam Sawyer'ı tercih ederdim." "Sezonun son bölümünde Jack'i öyle görünce çok şaşırdım." gibi bana anlamsız gelen konuşmalara gecince ben sohbet dışında kalıyor, bir kenarda oflayıp pufluyordum. Arkadaşlarımın gerçekliği bir dünyaya kendilerini bu kadar kaptırmamasına anlam veremiyordum. Bu diziyi benim de izlemem gereği konusundaki ısrarlarına ise hiç kulak asmıyorum. Issız adaya düşen bir uçağın hikayesi ne kadar ilgi çekici olabilirdi ki?

Gün geçtikçe dizinin büyüsü sadece yakın arkadaşları değil, iş yerindekileri de sarmaya başlayınca artık sınırlarım yavaş yavaş bozulmaya başladı. Çünkü diziley ilgili konuşmalara katılmadığım için sosyal ortamlardan uzaklaşmaya başlamıştım. Bir dizinin insanlarla aramı bu kadar açacağını tahmin etmezdim.

Diziyi seyretmemek konusunda gösterdiğim aylar süren inat, bir gün arkadaşımın bana ilk bölüm-

lerini vermesi üzerine sona erdi. Tüm önyargımla ilk bölümü izlemeye başladım. Issız adaya düşen uçak, yerde yaralılar, telaşla sağa sola koşturulan bir adam... "Eee, bu dizinin ilgi çekici tarafı ne? Bu hikayeden en fazla kaç bölüm çıkar ki?" diye düşündüm. Sonra, kaç bin kilometreden düşen uçaktan sağ çıkabilen hamile bir kadın ve olan onca felakete rağmen huzurlu bir yüz ifadesiyle etrafı bakınan bir adamı gördüm. Kalabalığın içinde fark edilen gizemli bir kadın, ukala tavırlar sergileyen bir adamı görünce olacakları 'birazcık' merak etmeye başladım. Adadaki insanları tanıkça onların enteresan kişiliklere sahip olduklarını fark ettiğimde "Eh, biraz daha seyredeyim bari." dedim kendi kendime. İlk bölüm bitirdiğimde kafamda soru işaretleri oluşmaya başladı. İkinci bölümde kazazedelerin adanın mistik güçleri olduğunu keşfetmeleriyle dizi daha da ilgimi çekmeye başladı. Üçüncü ve dördüncü bölümleri bitirdiğimde uykusuzluktan gözlerim kapanıyordu ama adıyla ilgili meraklımda daha da artmıştı. Bu gizemli adaya düşenlerin daha önce tanışmadıkları halde kazadan önce birbirlerinin hayatlarına bir şekilde girdiklerini anladığında artık ben de bir "Lost" bağımlısı olmuşum.

Şimdi eleştirdiğim arkadaşlarım gibi benim için de en önemli gündem maddesi "Lost" oldu. Daha önce hiçbir diziyi böyle bir ilgiyle seyretmediğim için bu bağımlılık ne kadar sürer bilmiyorum. Simdilik, gerçek hayatı uzak bile olsa, bu dizideki olayların heyecanını arkadaşlarımla paylaşmanın keyfini çıkarıyorum.

Doğru Yanlış

1. Yazarın merakı dizinin konusuna yönelik.
2. Yazarın diziye olan ilgisizliği iş arkadaşlarının sınırlenmesine neden oluyordu.
3. Yazar dizi yüzünden kendisini dışlanmış hissediyordu.
4. Yazar başlarda diziye karşı olumlu bir tutuma sahipti.
5. Yazar sonunda arkadaşlarının diziyle ilgili fikirlerine katıldı.

Yazar ilk bölümü seyreden,

- dizinin ne kadar süreceği hakkında tahminde bulunuyor.
- arkadaşlarına hak vermesi gerektiğini düşünüyor.
- diziyle ilgili ön yargısı yok olmaya başlıyor.
- diziyle ilgili merak ettiği konular oluyor.

Dizi _____ sayesinde yazarın ilgisini çekiyor.

- etrafındakilerin tavsiyeleri
- kahramanların farklı özellikleri
- çekildiği mekanın çekiciliği
- kahramanların farklı özellikleri
- adanın sahip olduğu esrarengiz güçler
- karakterlerin karşılaşmalarının arkasındaki gizem

Yazar diziyi anlatırken,

- diziye karşı izlemeden önceki yaklaşımından söz ediyor.
- arkadaşlarının ve işyerindekilerin diziye sevme nedenlerini belirtiyor.
- izlememe konusundaki kararlılığının nasıl kırıldığını açıklıyor.
- dizideki karakterlerden bazlarının özelliklerinden bahsediyor.
- dizinin teknik yönden başarısına değiniyor.
- hangi bölümden itibaren diziye ilgi duymaya başladığını açıklıyor.
- arkadaşlarıyla dizi hakkında yaptıkları yorumlardan söz ediyor.

8 Yerleştirelim**Mavi Ay**

cek- • dön- • seyret- • çök- • farklı ol-

Cuma akşamları sanırım, "Mavi Ay" adında dedektiflik dizisinin yayınlandığı gün. Cuma günleri hepimize haftanın son çalışma gününün yorgunluğu _____ ama diziyi izlemek için ekranlarımı zın başına geçince yorgunluk falan kalmazdı überimizde.

Birbirlerinden farklı karakterlere sahip bir kadın ve erkeğin aynı dedektiflik ofisini işlettiği dizideki olaylar çeşitli suçlar etrafında _____ ama konular bazen öyle komik işlenirdi ki hepimiz büyük keyifle seyrederdik bu diziyi. İki karakter _____ ama birbirlerini çok güzel tamamladıkları için biz dizinin müdafimleri olarak onların birbirlerine aşık olacakları günü merakla bekliyorduk.

O yıllarda da dizilerin kahramanları saç modelleri, giyin tarzları ve hareketleriyle örnek alınır. Oyunculara biraz da olsa benzeyenler ilgiyi üzerinde toplamak için giyim tarzını taklit ederlerdi. İlgi _____ ama yine de dizinin kahramanlarının yerine o kadar kolay geçemezlerdi. Çünkü zamanlardaki renksiz hayatımda ulaşılmaz bir yere sahipti bu kahramanlar. Bu dizi için de aynı şey geçerliydi.

Dizi bittiğinde çok üzülmüşük. O zamanlar bu diziyi keyifle _____ şimdi yayınlansa o eski tadı alabilir miyiz, bilemiyorum.

9 Yazalım

Bir televizyon kanalı yeni sezonda izlenme oranı yüksek, iddialı bir dizi yaymak istiyor. Bunun için farklı senaristlerin senaryolarını değerlendirmeye aldığı açıklandı. Siz de dizi senaristi olduğunuzu düşünün. Dizinizin ilk bölümünün senaryosunun özeti yapın ve kanalın sizi tercih etmesini sağlayın.

Senaryonuzu yazarken,

- ilk bölümden izleyicinin dikkatini çekecek ilginç karakterler oluşturun.
- ne olduğunu tam açıklamadan geçmişle ilgili gizemli bir olaya degezin.
- senaryoda işlenen konunun daha önce işlenmemiş, özgün bir konu olmasına dikkat edin.
- bölümü merak uyandıracak bir sonla bitirin.

YİNELEMELER

... -mEşnE / -mEşnE ...

... dE

Türkçe	Bir Zaman Bir	İngilizce		
Türkçe bil-	-masına	ara-	-llyor (+ -du / -muş)	de / da
Universiteden mezun ol-	-mesine	ye-	-Dl (+ -ydl)	ama
Onu ara-		konuş-	-lyEcEk (+ tl / -miş)	bugünlerde diyet
Murat kokteyl boyunca ye-		tanı-	-mşl (+ tl / -miş)	yapıyorum.
Onu tanı-		anlat-	-E/lr (+ Dl / -miş)	yedi.
Sevgi tatlı konusu açılıncı		sev-	-mEll (+ -ydl / -ymış)	fikrini değiştireceğini
katıldığı türü anlat-		bil-		sanıyorum.
Onunla bende konuş-		öğren-		akademik bir konuşma
Tatlıyı sev		mezun ol-		yapamam.
İngilizce öğren-				telefonu kapayıdı
				ulaşamadım.
				anlatlı.
				pek görüşmüyorum.
				uzun zaman
				kullanmayınca unutulur
				her şeyi.
				aylardır iş bulamıyorum.

Ömekler

Türkçe *biliyorum* *bilmesine de / ama* akademik bir konuşma yapamam.
İngilizce öğrendiğim *öğrenmesine ama* uzun zaman kullanmayıńca unutulur her şeyi.
Onu aradım aramasına da / ama telefonu kapayıdı ulaşamadım.
Murat kokteyl boyunca yedide yedi
Universiteden mezun oldum olmasına da ayıldır iş bulamıyorum.

Tatlıyı sevmesine severim de / ama bugünlerde diyet yapıyorum.
Sevgi tatlı konusu açılıncı katıldığı türü anlatı da anlatlı
Onunla ben de konuşacağım konuşmasına da/ama fikrini değiştireceğini sanıyorum.
Onu tanııyorum tanımasına ama pek görüşmüyorum.
Yemekler harıkayıdı gece boyunca yedik de yedik
Onu tanımiyorum tanımasına ama pek görüşmüyorum.

10 Eşleyelim

- Sanem'e gelirken ekmek almasını söylediğimi söyledim söylemesine de
- Ahmet film boyunca söyleindi de söyleindi
- buluşmaya zamanında gelmek için evden erken çıkışmasına çıkyorum ama
- arabayla gelmeyi istemesine istiyorum ama
- gardırobunu yenileyeceksin yenilemesine de
- siparişini almasına aldım da
- Tabağımı ne konsa yedim de yedim
- Size her şeyi anlatacağım anlatmasına da

- bazen trafiğe kalınca çok vakit kaybediyorum
- park edecek yer bulamam diye cesaret edemiyorum
- önce bir soluklanmama izin verin.
- hala bu kadar çok malzemeyle ne yapacağını anlamadım.
- önce birkaç kilo verip öyle çiksan alışverişe.
- En sonunda midem bozuldu.
- aklı bir karış havada olduğu için unutacağını düşüneniyorum.
- onu sinemaya çağırduğumza pişman olduk.

11 Yerlestirelim, tamamlayalım

anla- • konuş- • ver- • çağrı-

- Onların ne yapmaya çalışıklarını *anlamasına anlıyorum* ama bir tatsızlık olmasın diye sesimi çiğnemiyorum.
- Beni evlerindeki davete _____ ama ben keyifsiz olduğum için katılmamayı tercih ettim.
- Onun suçlamalarına karşılık _____ ama avukatım davaya kadar suskululgumu korumamı istiyor.
- Bu konuyu _____ ama son bir şey belirtmemize izin verin.

12 Okuyalım, işaretleyelim

Hayata Kısa Bir Mola

Günümüzde değişen hayat şartları nedeniyle birbirleriyle iletişimleri azalan insanlar, yalnızlıklarını gidermenin en kolay yolunu dizi izlemekte buluyor. Diziler birçok insan için yorgun bir günün sonunda stresi atmanın, günlük işlere bir ara verip kafalarını boşaltmanın bir aracı olarak görülüyor.

Çoğu insan beğendiği diziyi seyretmek için televizyon başına geçtiğinde kendi sıkıntılarını bir süreliğine de olsa geride bırakıp hayali bir dünyaya dalıyor. Seyredilen diziler insanlara sorumluluklarından sıyrılp başka kişilerin hayatları hakkında yorum yapma şansı da veriyor. Bu dünyada olup bitenler genellikle kendi hayatında olmasını istedikleriyle benzerlik gösterdiği için, kendini dizinin kahramanın yerine koymak kısa bir zaman için bile olsa insanın kendisini iyi hissetmesini sağlıyor. Özellikle bu kahramanlar mükemmel hayatlara sahipse insanlar kendilerini onlarla

özdeşleştirmekten büyük keyif alıyor. Bazen ana karakterlerin giydiği kıyafetler, taktiği aksesuarlar ve saç stilleri moda haline geliyor. İnsanlar hayran oldukları ve kendilerine yakın buldukları karakterlerin tarzlarını taklit ederek kendilerini daha iyi hissediyorlar. Diziler iyi vakit geçirmenin en kolay ve en masrafsız yolu olması açısından da avantaj sağlıyor. Dizileri takip etmek için yapacağınız tek şey rahat koltuğunuza oturup kendinizi dizinin akışına bırakmaktan başka bir şey değil.

Bütün bu avantajlarına rağmen dizilerin de diğer alışkanlıklarda olduğu gibi bağımlılık yaratması söz konusu. Sosyal hayatın çoğu kez dizilere göre düzenlenmesi, yalnızlığı gidermenin yolu olarak görülen dizilerin bireyi giderken toplumdan uzaklaştırması, aynı evde yaşayan insanların bile birbirlerinden uzaklaşması ise dizilerin dezavantajlı yönleri.

Doğru Yanlış

1. insanlarla iletişim kurmanın bir yolu dizi izlemek
2. diziler insanların hayalperest olmasına neden oluyor.
3. dizilerdeki hayatlar seyredenlerin hayalindeki yaşam tarzına yakın oluyor.

Var Yok

1. Kişisel özelliklere göre farklı dizi seçimleri
2. İnsanların rahatlama aracı olarak dizileri tercih etmesi
3. Dizilerin giyim tarzına olan etkisi
4. Maddi açıdan dizi seyretmenin yararı

13 Dinleyelim, eşleyelim, işaretleyelim

Planım Yok, Dizilerim Var

Zor Hayat	☐	Cumartesi akşamı yayınlanıyor.
İstanbul Ağlıyor	☐	İzlenme oranı giderek artıyor.
Gençlik Ateşi	☐	Ela'ya kendi hayatını hatırlatıyor.
Aile Bağları	☐	Sezonun son bölümü yayınlanıyor.
Güzel Günler	☐	Yeni bir moda yarattı.

Ela,

- vakitsizlikten sosyal etkinliklere katılmıyor.
- eve gelince ilk iş olarak televizyonu açıyor.
- dizilere ilgisinin çocukluğunu yaşılarında başladığını düşünüyor.
- kendisine bir dizi film kahramanını örnek alıyor.

Berrin,

- çalışırken televizyonun açık olmasından rahatsız olmuyor.
- Ela'nın dizilerle ilgili yorumlarını ilgiyle dinliyor.
- kanallarda yayınlanan dizilerin çoğu hakkında fikir sahibi.
- film izlerken yanındaki kişilerle yorum yapmayı seviyor.

Eda ve Berrin konuşmalarında _____ konusuna değinmiyor.

- diziyle ünlü olan kişiler
- gençlerin tercih ettiği diziler
- eğitici televizyon programlarının
- eski ve yeni diziler arasındaki fark

Hele evde kimse yoksa değmeyin keyfime!

- Evde kimse olmadığından keyfim kaçar.
- Evde yalnız olduğumda rahatsız edilmek istemem.
- Evde tek kaldığında keyif yapmama kimse karışamaz.
- Evde yalnız olmak keyfimi daha da artırır.

10.5 Yarışalım mı?

14 Dinleyelim, işaretleyelim

Yarışken Neler Yaşıyoruz?

Doğru Yanlış

1. Televizyondaki yarışmalar gençlere ünlü, zengin ve güçlü olmanın önemli ve kolay olduğu mesajını veriyor.
2. Genç insanlar her dönemde olduğu gibi günümüzde de toplumu kurtarma hevesindedir.
3. Yarışmayı kaybedenlerin üzülmelerinin asıl nedeni hayallerine ulaşma imkanını kaybettiklerini düşünmeleridir.
4. Günümüzde gençlerin iş kurarak, emek karşılığı olan parayı kazanarak statü sahibi olma hayatı, onları yarışmalara katılmaya yöneltmektedir.
5. Yarışma türü ve içeriği değişse de yarışmacı olarak katılanların amacı aşağı yukarı aynıdır.
6. Yarışmalara katılan gençlere göre, amaçlarına ulaşmak için yapacakları her davranış doğrudur.

Yanlısı metinde

Var Yok

1. Yarışmalar gençlere ne gibi mesajlar veriyor?
2. Onceki yıllarda ne gibi toplumsal değerler ön plandaydı?
3. Gençlerin kişisel olarak ön plana çıkma isteğinin sebebi nedir?
4. Yarışmayı kaybetmeleri durumunda gençlerin neler yapması gereklidir?
5. İnsanlar birbirlerinin hayatlarını niçin merak eder?
6. Fanatik olmanın izleyicinin psikolojisine olumsuz etkileri nelerdir?

15 Seçelim, açıklayalım

Yarışmalar, yarışmacılar ve ben

1. Bana göre bilgi ya da performans sergilenmeyen programlar yarışma olarak

tanımlanabilir tanımlanamaz

Cünkü

2. İnsanların yarışmalara katılma isteklerini anlaşılabılır

buluyorum bulmuyorum

Söyledi ki

3. Bence yarışmacı olmanın insana kazandırdığı bir şey

var yok

Mesela

4. Bu tür yarışmaları sıkı takip edenleri

anlıyorum anlamıyorum

Ama

BELİRTECLER

yalnız, yalnızca, sadece, ancak

Türkçe	Belirtec	Türkçe	Çeviri
Ben	ancak	iki saat sonra evde olabilirim.	Sana yardım ederim ancak sen de daha sonra bana yardım edeceksin.
Hayatım boyunca	yalnız	biraz anlayış bekliyorum.	Hayatım boyunca yalnız seni sevdim.
Sizden	sadece	sen de daha sonra bana yardım edeceksin.	Sizden sadece biraz anlayış bekliyorum.
Sana	yalnızca	bana neden yalan söylediğini bilmek istiyorum.	Trafik çok yoğun ancak iki saat sonra evde olabilirim.
Ben		seni sevdim.	Sana yalnız bir şartla borç para veririm. O da bunu kimseye söylememen.
Sana yardım ederim		bir şartla borç para veririm. O da bunu kimseye söylememen.	Ben sadece bana neden yalan söylediğini bilmek istiyorum.
Trafik çok yoğun.		corba istemiyoruz. Ara sıcak da alacağınız sadece çorba istemiyorum. Diğer yemeklerden alacağım.	Biz sadece çorba istemiyoruz. Ara sıcak da alacağımız.
Biz			Ben sadece çorba istemiyorum. Diğer yemeklerden alacağım.

16 Yerlestirelim

ancak • sadece • yalnız • yalnızca

1. Bu araba on yıllık, iki kez de kaza yapmışsınız bu nedenle _____ 8000 Lira eder.
2. O kadar yorgundum ki yatağıma yattığında _____ bir sayfa kitap okuyabildim.
3. Kusura bakmayın, çok trafik vardı, _____ gelebildim.
4. Seninle sinemaya _____ korku filmine gitmeyeceğimize söz verisen gelirim!
5. Müdür toplantı salonuna girdiğinde salonda üç kişi _____ vardı.
6. Yirmi kişilik partide tanıdığım _____ senardin.
7. Ben önerinizi Müdür Bey'e ileteceğim _____ kabul edip etmeyeceğinden emin değilim.
8. Senin bir saat sonra ofiste olman gerekmıyor mu? Bence artık evden çıkış, _____ gidersin.
9. Doktor Bey önumüzdeki hafta boyunca dolu. Size _____ iki hafta sonrasına randevu verebilirim.
10. Seninle yeni açılan oyuncaklıyı gezebiliriz _____. onu da alalım, bunu da alalım diye tutturmak yok!
11. Senden onu sevmeni istemiyorum _____. ona biraz daha saygılı davranışları istiyorum.
12. Kampanyamız nedeniyle mağazamızda gördüğünüz her ürün _____ 5 Lira!

17 Uyanları işaretleyelim

1. Sorununuza çok iyi anlıyorum, _____ şu anda ofisimizde yetkili kimse olmadığından size yardımcı olamıyorum.
 yalnız ancak sadece
2. Yardıma ihtiyacınız olduğu her an bizi arayabilirsiniz. Yapmanız gereken _____ bize telefon etmek.
 yalnızca ancak sadece
3. Sana yardım ederim _____ bana şu işimi bitirmem için yarım saat verirsen.
 yalnız ancak yalnızca
4. Bence yemeği sinemadan sonra yiyeлим. Filme _____ yirmi dakika kaldı.
 yalnızca ancak sadece
5. Konser hiç kalabalık değildi. Elli kişi _____ vardı.
 yalnızca ancak sadece
6. Yeni bir işe başvurdum ama küçük bir şirket. Bin Lira maaş _____ verir.
 yalnız ancak sadece
7. Ne demek istediğimi _____ ben anlamadım.
 yalnızca ancak sadece
8. Benim _____ yeni bir işe değil, yeni insanlar tanıtmaya da ihtiyacım var.
 ancak yalnız sadece
9. Bu işi herkes becerir _____. Ayşe beceremez.
 sadece ancak yalnızca
10. Ne yapmak istediğimi çok iyi biliyorum _____. biraz daha zamana ihtiyacım var.
 yalnızca ancak sadece

18 Okuyalım, işaretleyelim

Televizyonda Yarış Var

"Reality Show" kapsamındaki yarışmalar dünya televizyon literatüründe, "oyuncu olmayan insanların belli bir zaman diliminde doğal ya da yaratılmış ortamlarda, kendilerini sürekli izleyen kameralar yokmuş gibi davranışarak yaşamalarına ve bu sürenin sonunda bir ödül kazanmalarına dayanan bir program türü" olarak tanımlanıyor. Ama "gerçek hayatı dayanan" bu programlarda yarışmacıların aktörler değil de "gerçek" insanlar olmaları ve belli bir metne bağlı olmadan davranışları dışında bu programların ne kadar gerçek olduğunu ve gerçeği yansittıkları tartışmalı. Gerçi bir zaman sonra, ara sıra da olsa bazı yarışmacılar kameralaya aldırmadan "kendisi gibi davranışmaya" başlıyor ve gerek yarışmacılar, gerek ekran karşısındakiler için asıl eğlence ondan sonra başlıyor.

"Reality show"lara yarışmacı olarak katılmanın en cezbedici yanı elbette ödüller, ki bunlar genelde para, aşk ve şöhret üçüsünden birini ya da birkaçını aynı anda kazanmak demek. Günümüz yaşantısının beraberinde getirdiği yeni yükselen değerler "amaca ulaşmak için her yol mübahit" ve "altta kalanın canı çıksın" felsefelerini öne çıkıyor. Bu kavramları birbir benimseyen yarışmacılar da ola-

ya aldatma, gözyası, mümkün olduğunda yalan ve entrika katarak ortaya kötü yönetilmiş ve kötü oynanmış teatral bir seyirlik çıkarıyorlar.

Ekranın diğer tarafında ise izleyiciler hiç tanımadıkları ama muhtemelen kendi hayatlarında benzerleri bulunan ya da kendilerine bir nedenle yakın buldukları bir grup insanın birbirlerini aşağılamalarını, kavga etmelerini ve ödüle ulaşmak için her şeyi yapmalarını seyrediyoruz. Kimileri gece yarlarını vakit bulunca, kimileri akşam yemekleri sırasında ailecek, kimileri ise bizzat bu programları arayarak, stüdyolara giderek ve bir yarışmanın fanatığı olarak katılıyor bu şova.

Dünya televizyonları "Reality Show" kavramıyla ilk kez 1989 yılında MTV'de yayınlanmaya başlayan "Real World (Gerçek Dünyalı)" aracılığıyla tanıtı. Birbirini hiç tanımayan yedi gençin birkaç ay süreyle aynı evde, kendilerini 24 saat boyunca takip eden kameralarla yaşa-

dikları program yillardır devam ediyor.

Türkiye'nin "Reality Show" türündeki yarışmalarla tanışlığı 2001 yılında Show TV'de yayınlanmaya başlayan, dünya televizyonlarında "Big Brother (Büyük Biraðer)" adıyla bilinen "Biri Bizi Gözetliyor" ile başladı. Yarışma, bu türün belki de ana teması olan "başkalarının hayatını gözetleme" durumunu baştan kabul ederek yarışmanın özgün isminden çok daha başarılı bir isimle yayınlandı Türkiye'de. Daha sonra 2003 yılının ortasında, yurtdışında "Bachelorette (Bekarlı)" adıyla yayınlanan evlilik temali yarışma, "Ben Evleniyorum" adıyla Türkiye'de yayınlanmaya başlandı. Bunu Avrupa ve Amerika televizyonlarının gözbebeği olan ve son iki yılda yepyeni müzik starları yaratan "American Idol" adlı yarışmanın "Pop Star Türkiye" ismiyle yayınlanması izledi.

Geçen yıl Amerika'nın en çok konuşulan şovu olan 16 kişinin arasından, verilen işleri en kârlı ve başarılı bitirenin çok yüksek bir maaşla büyük bir şirketin başına geçirdiği, Amerika'da medyatik iş adamı Donald Trump tarafından sunulan "The Apprentice" var bir de. Bu yarışma da Türkiye'de "Çırak" adıyla yayınlandı. Kim bilir diğerlerine göre daha anlamlı bir yarışma olduğu söylenebilir belki de...

Bu programların son yıllarda Türk ve dünya televizyonlarında bu kadar fazla olmasının nedenlerinden biri hiç şüphesiz produksyonlarının dizilere göre oldukça ucuz olması. Çünkü alınan yüksek reytingler sonucu gelen reklamlar, yarışma sırasında kullanılan ürünlerin reklamları, yarışmadan sonra piyasaya sürülen ürünler var ve elbette bu para akışını devam ettirebilecek yeni yeni inanılmaz "reality show"lar...

Kanallar internette düzenledikleri yarışmalarla yeni ve yaratıcı şovlar arar oldu ama seyircilerin artık birbirinin tekrarı ve taklidi bu programları seyretemekten sıkıldığı ve yakında sadece en iyi olanların yayına devam edeceğini konuşulsada programlara olan ilgi hiç de azalacağı benzemiyor.

Özkan Cangüven'in "Ah Şu Yalan Dünya" adlı yazısından uyarlanmıştır

Doğru Yanlış

1. Sözü edilen yarışmalarda gerçek olan sadece ortada oyuncu ve senaryo olmaması.	☐	☐
2. Yarışmalarda görülen olaylar inandırıcı.	☐	☐
3. "Biri Bizi Gözeliyor" yarışmasının adı içeriğiyle örtüşmüyör.	☐	☐
4. Yayınlanan yarışmaların pek çoğu anlamsız.	☐	☐
5. Gelecekte de insanlar bu yarışmalara ilgi göstermeye devam edecek..	☐	☐
	Var	Yok
1. İnsanların bu yarışmalara katılmasının tek nedeni popüler olmanın yükselen bir değer olmasıdır.	☐	☐
2. Bu yarışmaların izlenme nedeni, izleyicilerin ekranındaki olaylar ile hayatları arasında bir şekilde paralellik kuruyor olmasıdır.	☐	☐
3. Bu yarışmalar izleyicilerin hayatlarında birbirlerinden farklı yoğunlukta yer tutuyor.	☐	☐
4. Yarışmacılar kazanma amacıyla doğallıkten uzaklaşıyor.	☐	☐

- Yarışma programlarının maliyetinin ucuz olma nedenleri:**
- çok izlendikleri için yayınları sırasında çok reklam alabiliyor olmaları.
 - yarışmacıların kullandıkları ürünlerin reklam malzemesi olarak kullanılabiliyor olması.
 - oyuncu olmayan insanlarla çekildiği için onlara fazla para ödenmemesi.
 - yarışma ve yarışmacıların popülaritesi sayesinde piyasaya yeni ürünler sürülmemesine ve bu ürünlerin satılmasına olanak vermesi.

- "Altta kalanın canı çıksın" deyimi _____ ile ilgili değildir.
- acımasızlıkla
 - bencillikle
 - kıskançlıkla
 - çıkışcılıkla

"Bu programların ne kadar gerçek oldukları ve gerçeği yansittıkları tartışılmalı."

- Bu programların gerçeği yansıtıp yansitmadığını tartışmak gerek.
- Bu programların gerçeği yansıtıp yansitmadığı konusunda farklı görüşler var.
- Bu programların gerçeği yansittiği doğru değil.
- Bu programların gerçeği yansittığını inanmıyorum.

19 Seçelim, tartışalım

Ben Yarışır mucum?

- Hangi yarışmada olmayı tercih ederdiniz? Niçin?
- Bu yarışmalardan hangisini izleyici olarak takip edebilirsiniz? Niçin?
- Ülkenizde bu yarışmalardan ya da benzerlerinden en çok ilgi göreni hangisi? Sizce niçin?

Muhteşem Yarış (Amazing Race): İkişer kişilik altı takım sınırlı bir bütçeye dünyanın çeşitli köşelerindeki ipuçlarını takip ederek son duraktaki 1 milyon doları kazanmak için savaşır. Her durağa en geç gelen takım elenir. Takımlar birbirlerini görmeden yetenekleri doğrultusunda yalnızca zamana karşı yarışır.

Köstebek (The Mole): 10 kişi kendilerine verilen görevleri yerine getirmeye çalışırken, aralarından biri köstebeklik yapıp verilen görevleri baltalamaya çalışır. Her bölümün sonunda köstebeği yakalamaya en uzak kişi yarışmadan atılır ve yarışmanın sonunda köstebeğin kim olduğunu bilen yarışmayı kazanır.

Hayatta Kalan (Survivor): Sekiz kadın ve sekiz erkektan oluşan yarışmacılar ıssız bir adada yemek, içecek ve sıhınacak bir yer bulmak ve kendilerine bir dünya kurmak için kıyasıya mücadele eder. Her hafta adadan bir kişiyi elerler. Kazanan 1 milyon dolar alır.

Kuğu (The Swan): Fiziksel olarak oldukça problemlı kadınları alıp onları baştan aşağı yenileyip en sonunda gerçek bir güzellik yarışmasıyla birinciyi seçmeye dayalı bir yarışma programı. Yarışmacılar üç ay boyunca kendilerini göremezler ve gördükleri zaman da tanıymazlar zaten.

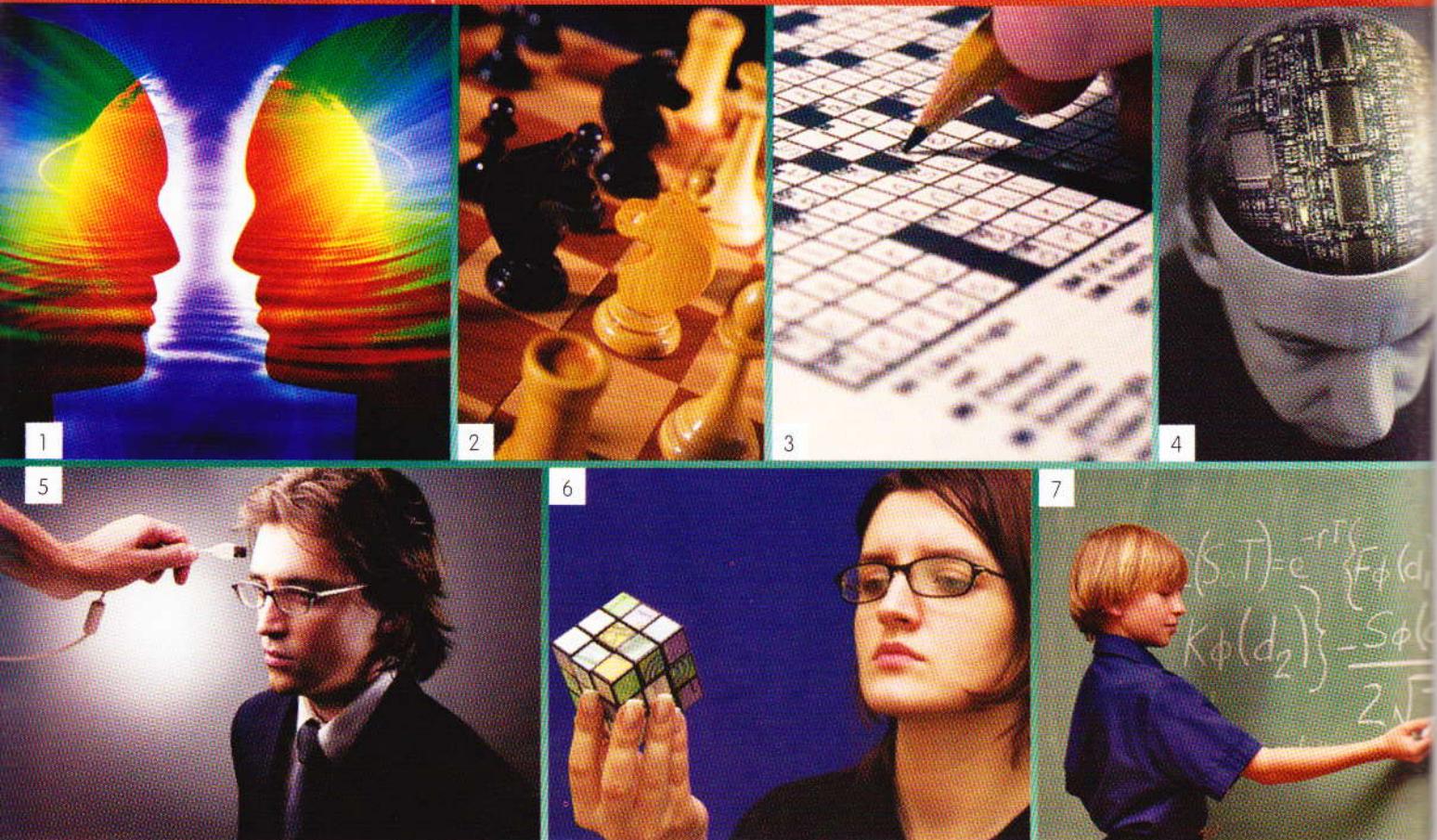
Bekâr (Bachelor): Bekâr bir kız veya erkek, karşı cinsten 25 kişiyle tanışır. Her hafta sonunda daha iyi tanımak istediklerine bir gül vererek yarışmada kalmalarını sağlar. Sonunda kendine en uygun partne ri edinmeyi hedefler.

Biri Bizi Gözeliyor (Big Brother): Birbirini tanımayan 15 kişi 100 gün boyunca kameralarla dolu bir evde, taksicilikle geçinerek yaşar. Her hafta izleyiciler tarafından en az sevilen kişi elenir. 150.000 Lira ödül birincinin olur.

11 İnsanın Büyük Sırı

1. Bizi Biz Yapan Beyin

1 Bulalım

Yaşadığımız dünyayı algılarken beş duyumuzdan yararlanıyoruz. Koku ve tat duyumu geçicidir. NLP (Nörolinguistik Programlama) uzmanlarına göre, her birey bu duyulardan birini algılamada baskın olarak kullanıyor ve bu da o bireyin "Temsil Sistemi"ni yani beyninin dünyayı nasıl algılayıp kaydettiğini gösteriyor.

İştseller: Duyduklarını hatırlarlar. Duyarak, dinleyerek ve konuşarak öğrenirler. Konuşmaları akıcı ve canlıdır. Müziği severler. Şarkı sözlerini hemen öğrenirler. Melodik bir ses tonları vardır. Yazarken sesli tekrar yaparlar. Gürültüden hemen rahatsız olurlar. Bir iştseli, eş seçiminde ses tonu etkilemiştir. Güzel sözler duymayı severler. İştsel biri, eşinden kendisini sevdigiğini sık sık tekrarlamasını ister. Dil kullanımlarında, "Daha önce tartışmıştık, konuşalım, kelimesi kelimesine, kulaklarını tıkamak..." sözleri çoğuluktadır.

Görseller: Gördüklerini hemen hatırlarlar, sessiz okumayı ve resimli romanları severler. Gördüklerini ve okuduklarını hatırlamaları, renk kullanmaları, resimlerle ve kelimelerle düşünmeye yatkın olmaları dikkat çeker. Planlı ve programlıdırlar. Öğrenirken hayallerinde resmi görürler. Hızlı okurlar. Eşerine karar verirken fiziksel yapı önemlidir. Gezmekten, manzara izlemekten hoşlanırlar. Dil kullanımlarında; "Öyle görünüyor ki, farklı bir açı, bunu tekrar inceleyelim, kör nokta, yakından bakıldığından..." gibi sözler çoğuluktadır.

Dokunsallar: Onların algı sistemi dokunmak üzerinedir. İnsana dokunur ve yakın dururlar. Duygulara önem verirler. Yaşananları bütünsel hatırlarlar. En önemli öğrenme şekilleri yazarak, karalayarak, model ve deney yaparak öğrenmedir. Duyduklarını ve gördüklerini hatırlamakta zorlanırlar. Bir dokunsalı, eşinin ilk dokunuşu etkilemiştir. İçinden konuşur. Sevdigiğini kolay söylemez. En çok kullandıkları sözler "Anlamı yakalayın, tam isabet, teması sürdürelim, daha derine inmek gereklidir..."

DURUM EKLERİ (yan işaretler)

-lyE, -DE, -DEN

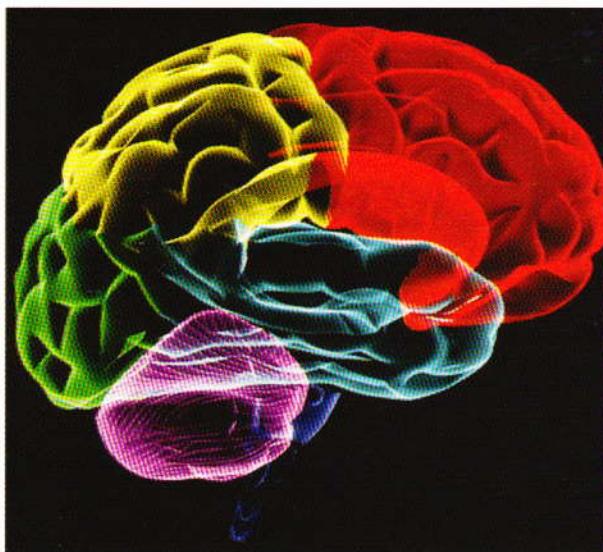
Ad/Eylem	Ek	İşaret eki	Ek
doğru, hafta, düşünce, inat, sen, lira, heyecan, sen, yorgunluk, gömlek ay, iki, sene ... rahatsız et gel	-ma / -me -mak / -mek -ış / -yış -ış / -yış -uş / -yuş -üş / -yüş	-m/-im/-im/-um/-üm -n/-in/-in/-un/-ün -si/-si -ı/-ı/-u/-ü -miz/-miz -imiz/-imiz/-umuz/-ümüz -niz/-niz -iniz/-iniz/-unuz/-ünüz -ları/-leri	-a / -e / -ya / -ye / -na / -ne -da / -nda / -de / -nde -ta / -te -dan / -ndan / -den / -nden -tan / -ten
<i>Omekler</i>			
<p>Bu parayla tanesi beş yüz bin liradan üç ev alabilirsiniz. İlk gelişinde burayı pek sevmemişti. Ama artık öyle düşünmüyorum. Sınav haftaya da yapılmayacakmış, gelecek aya ertelenmiş. Ne söylesem inadına tersini yapıyor. Inadından özür dilemedi benden. Ne yapsak kabul etmedi. Düşüncesinde israr ediyor. Bu çiçekler sana. Ne kadar güzel resim yapıyorsun. Hayranım sana.</p> <p>Onu birden karşısında görünce heyecandan dilim tutuldu. Ben onun beni ikide bir rahatsız etmesine alışığım. Bir bakışta anladım onu asıl biri olduğunu. Bu gömlekten bende de var. Sen doğrudan eve gel. Ben alışveriş yaptım. Yorgunluktan ölmek üzereyim. Seneye otuzuma basacağım. Bir bakanında anladım onu asıl biri olduğunu.</p>			

2 Tamamlayalım

- Bu kurabiyelelerden kar etmemiz için kilosunu en az 15 Lira dan satmamız gereklidir.
- Oğlum bisiklete binmeyi ilk deneme öğrendi.
- Sorunuz yoksa hafta aynı saatte buluşmak üzere toplantıyı bitirebiliriz.
- Bana emir verir gibi konuşmasından öyle nefret ediyorum ki inat söylediklerini yapmıyorum.
- Yemek misafir gelecek ama ben hala ofisteyim ve hiçbir şey hazırlayamadım.
- Dolaptaki tatlıyı yarın yaptım, kimse dokunmasın.
- Yıllar sonra onu karşısında görünce şaşkınlık ne söyleyeceğimi bilemedim.
- Onun her defasında kalbimi kırıp sonra özür dileme alıskınım ama bu kez onu affetmemeye kararlıyım.
- İki kardeş öyle sık tartışıyorlardı ki aileleri çareyi odalarını ayırmak buldu.
- Biliyorum bu karışımın tadı çok kötü ama sana çok iyi gelecek. Zaten küçük bir bardak, haydi bir dik ic.
- İlk gör aşka inanır misiniz?
- Bu problemin çözümü için sana onca öneri sunuyorum ama sen sorun çıkar israr ediyorsun.
- Üniversiteye kayıt yaptırıbmam için Türkçe kursundan diplomamı en geç Ağustos almam gereklidir.
- Söz çok yardımseverdir ama bir tek zor günümüzde bile bana yardım ettiğini hatırlamam.
- Görünür ofisteki herkes birbirini çok seviyor ama işin aslı hiç de öyle değil.
- Bugün günler ne?
- Bu pantolon bende de var. Aynı mağazadan almış olmalıyız.
- Bana kalırsa ona böyle imalarda bulunmak yerine niyetini doğru söylemelisin.
- Ondan hoşlanmadığımı da nere cıkardın? Ben öyle bir şey söylemedim ki. Yalnızca bana biraz soğuk birisi gibi geldi dedim.
- Bir haftadır her gün sınavlara girip çıkışıyorum. Her gece sabahlara kadar ders çalışıyorum. Bugün de uyumazsam uykusuzluk bayılacağım.
- Seni anlamayacağını nere biliyorsun? Daha önce onunla konuşmayı hiç denemedim ki!
- Katılacağı konferansta bir aksilik yaşamamak için bütün hazırlıklarını bir hafta önce bitirdi.

3 İşaretleyelim, eşleyelim, anlatalım

Beyninizin Hangi Lobu Çalışıyor?

1. Ned Herrmann'ın nörolojiyle ilgilenme nedeni
2. Herrmann'dan önce beyinle ilgili çalışmalar konusunda bilgi
3. Herrmann'ın lobları renklerle adlandırmasının nedeni
4. Herrmann'ın testinde yer alan sorular
5. Beyinde, istenilen lobu baskın hale getirmek için yapılması gerekenler
6. İnsanların birbirinden farklı olmasının nedeni

Var Yok

☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐

Doğru Yanlış

1. Beynimizde hangi lobun baskın olacağı büyük ölçüde doğuştan getirilen özelliklerle belirleniyor.
2. Aile içi ve okul öncesi eğitimimiz beynimizde hangi lobun baskın olacağına etkilidir.
3. Psikolojinin renkler için söyledikleriyle Hermann'ın çalışmalarının sonuçları uyışmuyor.
4. Yedi yaşımdan sonra baskın beyin lobumuz değişemiyor.
5. Beyin lobları incelemesi, şirketlerin eleman seçimi ve kişilerin doğru eşleri bulabilmeleri için yapılıyor.
6. Beyin konusunda yapılan çalışmalar insan davranışını çözümlemeye hizmet ediyor.

☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐

1. Acele işe şeytan karışır.

yeşil mavi kırmızı sarı

2. Âşığa Bağdat sorulmaz.

yeşil mavi kırmızı sarı

3. Atın ölümü arpadan olsun.

yeşil mavi kırmızı sarı

4. Eşeğini sağlam kaziğa bağla.

yeşil mavi kırmızı sarı

5. Önüne bakma sonuna bak.

yeşil mavi kırmızı sarı

6. Bin dost az, bir düşman çok.

yeşil mavi kırmızı sarı

7. Gönül ferman dinlemez.

yeşil mavi kırmızı sarı

8. Bugünün işini yarına bırakma.

yeşil mavi kırmızı sarı

Mavi lob baskın olanlar:

Yeşil lob baskın olanlar:

Kırmızı lob baskın olanlar:

Sarı lob baskın olanlar:

Bence benim beynimde baskın lob

Cünkü

4 Dolduralım, eşleyelim

Kadın ve Erkek Beyni Farklı mı?

Kadın ve erkek beyni arasında tabii ki fizyolojik, anatomiç ve biyolojik farklar var. Bu farklardan bazılarına ve onların neden olduğunu bir göz atalım istedik.

Kadınların beyinleri erkeklerden daha küçük ancak kadınarda gri hücreler daha fazla. Gri hücreler beyinin düşünmemizi sağlayan kısımları. Erkek beyni daha büyük olmasına rağmen her iki cinsiyetin de zeka testlerinde eşit derecede performans göstermesi bu şekilde açıklanıyor. Erkeklerin gri hücrelerinin daha az olmasına karşın beyaz hücreleri daha fazla, bu hücreler ise uzak bölgeler arasındaki bilgi transferini sağlıyor. Bu da kadınların neden sözel ifade becerilerinde erkeklerden daha iyi olduğunu ve erkeklerin sanal konularda kadınlardan daha iyi olduğunu açıklıyor.

Bir görüntüleme çalışmasında erkeklerin bir iş yaparken beynin her iki tarafında da farklı beyin bölgelerinin aktive olduğu belirlenmiş. Kadınlarda ise aktive olan bölgeler beynin sadece sağ tarafındaymış.

Tüm bunların yanı sıra kadın ve erkek beyninin farklılarının aşagidakı ömekler gibi farklı sonuçları da var.

Yön bulma:

Kadınlar çevrelerinde yön bulmak için belirli işaretleri kullanırken erkekler pusula yönlerini kullanıyor.

Zihinsel beceriler ve hafıza farklılıklarları:

Beyin yaşlandıkça doku hacmi azalır ve sıvı miktarı artar. Bu etki kadınarda erkeklerde olduğundan daha az şiddetlidir. Bu da kadınların yaşıları ilerlese de matematik, düşünme vb. zihinsel becerilerinde daha az gerileme olmasını sağlıyor. Ancak konu unutkanlık olunca kadınlar unutkanlığa erkeklerden daha fazla eğilimli. Yani hafıza konusunda erkeklerin gerisinde kalarılar. Bunun nedeni de muhtemelen kadınların sinir hücreleri ve sinir hücreleri arasındaki bağların kaybına daha yakın olmasıdır deniliyor. Ancak hatırlanacak şey insanların yüzüse, kadınlar bu konuda erkeklerden daha iyi.

Dil farklılıklarları:

Yaşayan beynin görüntüldüğü çalışmalarında kadınların dinlerken beynin her iki tarafındaki sinir hücrelerinin de aktive olduğu gözlenirken erkeklerin beyninin sadece bir tarafının aktive olduğu gözlenmiş.

Erkekler ve kadınlar tek kelimeleri benzer şekilde işliyor. Ancak bütün bir cümlein yorumlanmasında erkekler beyinlerinin tek tarafını kullanırken kadınlar her iki tarafını da kullanıyorlar.

Erkek çocukların disleksi gibi gelişimsel dil bozuklukları olma sıklığı kız çocuklarından daha fazla. Çocuklukta farklılarla rağmen yetişkin kadınların erkeklerden daha az dil bozukluğu olup olmadığı net değil.

Dilara Koçak'ın aynı adlı yazısından uyarlanmıştır

	Kadın	Erkek
Yön bulma	<i>İşaretleri kullanır</i>	<i>Pusula kullanır</i>
Hafıza kaybı		
Zihinsel beceriler		
Tümcelerin yorumlanması		
Dil bozuklukları		

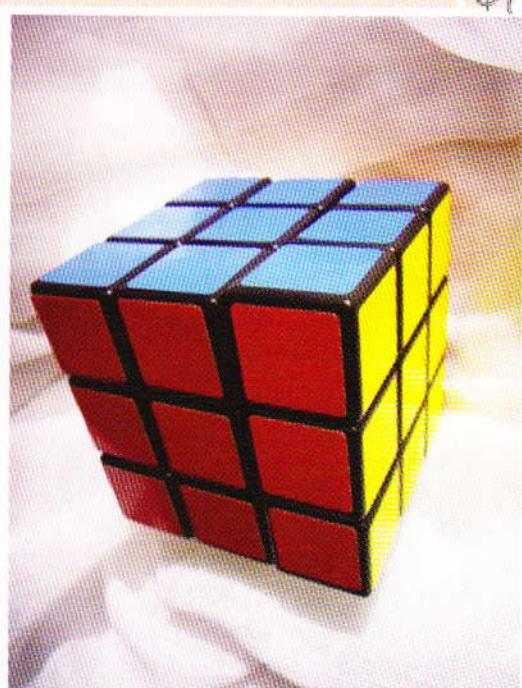
1. Kadınlar ve erkekler bir iş yaparken
2. Kadın ve erkek beynlerinin büyülüklüklerinin farklı olması
3. Erkekler daha fazla beyaz hücreye sahip olduğundan
4. Beyin düşünmemizi sağlayan kısmı
5. Kadınlar daha fazla gri hücreye sahip olduğundan
6. Beyaz hücreler

- zeka düzeylerini etkilemiyor.
- gri hücrelerdir.
- uzak bölgelerdeki bilgi transferini sağlıyor.
- sözel ifade becerileri daha kuvvetli.
- sanal konulardan daha iyi anlıyorlar.
- beyinlerinin farklı bölgeleri aktive oluyor.

11.2 Zeka Küpü müsünüz?

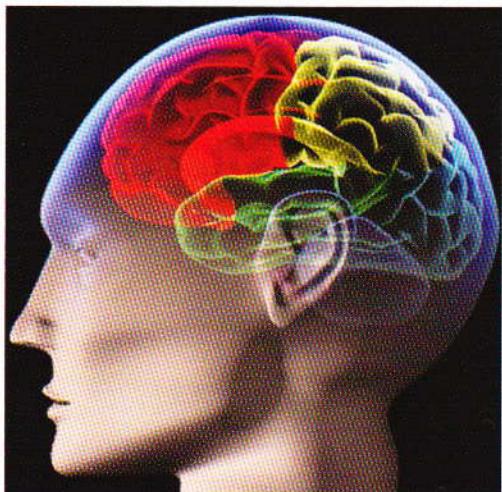
5 Yanıtlayalım

1. Hayatınızda hiç zeka testine girdiniz mi? Sizce bu testler güvenilir mi? Niçin?
2. Akıllı, zeki, aptal, saf, kurnaz. Hangileri sizi tanımlamak için daha uygun? Niçin?
3. Akıllı, zeki, aptal, saf, kurnaz insanlar arasındaki farklar nelerdir?
4. Güzel, zeki, zengin, iyi, akıllı. Bunlardan sadece ikisini seçmek zorunda kalsaydınız hangilerine sahip olmak isterdiniz?
5. Hayatınızda tanıdığınız en zeki ya da akıllı insan kim?
6. Size göre matematikte iyi ama sosyal hayatı başarısız biri zeki olabilir mi? Niçin?
7. Sizce zeka, yaratıcılık ve espriliğe arasında bir bağlantı var mı? Nasıl?
8. Türkçeyi iyi bilmek ve kullanmak zeki olduğunuzun göstergesi olabilir mi? Niçin?
9. Sizce zeka ya da akıl düzeyi geliştirilebilir mi? Nasıl?
10. Oynadığınız bir zeka oyunu var mı? Hangisi?

6 İşaretleyelim, dolduralım

Zekanın Kaç Türü Var?

Doğru Yanlış

1. Sorun çözme becerisi zekanın içeriklerinden biridir.
2. Zeka doğuştan gelen ve asla değiştirilemeyen bir potansiyeldir.
3. Zeka düzeyi ile başarı arasında bir ilişki yoktur.
4. Bir insanın baskın zeka türü onun öğrenme biçimini de ortaya koyar.
5. Çocukların kendilerine en uygun mesleği seçebilmeleri ne kadar zeki olduklarıyla ilgilidir.

Zeka Türü	Yetenek ve Becerileri	İlgili Alanları-Hobileri	Uygun Meslekler	Zekanız
Sözel Zeka				☐
Sayısal Zeka				☐
Görsel Zeka				☐
İşitsel Zeka				☐
Sosyal Zeka				☐
İçsel Zeka				☐
Doğa Zekası				☐

ULAÇLAR		-mE/ylış + İyelik + -In/dEN önce/sonra/İtibaren			
Eylem	Ek	İyelik	Ek	Onemler	
belirle	-mo	-m/-im/-im/-um/-üm	-dan/-ndan	önce	<i>İşe başlamanızdan itibaren üç gün içinde eksik belgelerinizi tamamlayın.</i>
başla	-me	-n/-in/-in/-un/-ün	-den/-nden	sonra	<i>İnsanın gen haritasının belirlenmesinden sonra birçok hastalığı önlemek mümkün olacak.</i>
bulun	-is/-ylış	-si/-si		itibaren	<i>Senin anlattığın olay berim gelişimden önceydi.</i>
keşfedil	-ış/-ylış	-ı/-ı/-u/-ü			<i>Amerika kıtasının keşfedilmesinden itibaren dünyada yeni bir dönem başladı.</i>
geç	-uş/-yluş	-mız/-miz			<i>Malbaconun bulunusundan önce kitaplar elle çoğaltılıyordu.</i>
	-üs/-yluş	-ımız/-imiz/-umuz/-ümüz			<i>Amerika kıtasının keşfedilmeden itibaren dünyada yeni bir dönem başladı.</i>
		-niz/-niz			
		-iniz/-iniz/-unuz/-ünüz			
		-ları/-leri			

7 Tamamlayalım

- Eski müdür o kadar disiplinliydi ki her gün mesainin başla masından önce işe gelir, kimlerin işe geç kaldığına bakardı.
- Bu kampanyaya katılabilmeniz için faturasız hattınızın kullanıma açıll en fazla 3 ay geçmiş olmalıdır.
- Prof. Dr. Bekri Çetin, hastanelerinin 2000'deki açılı bir buçuk milyon kişinin poliklinikte muayene edildiğini belirtti.
- Toplantıda tüm belgelerin incelen projelerde kullanılacak bütçe belirlendi.
- Pavlov, köpeğine her yemek ver zil çalmış, bir süre sonra köpeğin bu sese koşullanmasını sağlamıştı.
- İstanbul'dan Ankara'ya git Atatürk Havalimanı'nda gazetecilerin sorularını yanıtlayan Maliye Bakanı "Kriz çözülecek." dedi.
- Yazının bulun geçen buna yılın sonunda hala kaleme alınmamış düşünceler var mı?
- Kayıt olunan kursun bitiş terk edilmesi durumunda hiçbir geri ödeme yapmamaktayız.

8 İşaretleyelim, açıklayalım

- Ak illi insan herkesten ögrenen insandır. (Montaigne)

Katılıyorum Katılmıyorum. Şöyle ki _____.
- İnsanın akli coğaldıkça can sıkıntısı da coğalar. (Dostoyevskii)

Katılıyorum Katılmıyorum. Şöyle ki _____.
- Akil da bir tarla gibi eklitmeye ve bakılmaya gereksinim duyar. (Cicero)

Katılıyorum Katılmıyorum. Şöyle ki _____.
- İnsan, aklın sınırlarını zorlamadıkça hiçbir seye ulaşamaz. (Einstein)

Katılıyorum Katılmıyorum. Şöyle ki _____.
- Ak illi olmak bir şey değildir, önemli olan aklını kullanabilmektir. (Descartes)

Katılıyorum Katılmıyorum. Şoxide ki _____.
- Akli olmayan insan mutlu da olamaz. (Schopenhauer)

Katılıyorum Katılmıyorum. Şoxide ki _____.
- Çok ak illi insanlar büyük zayıflıklara ve büyük erdemlere sahip olabilir. (Descartes)

Katılıyorum Katılmıyorum. Şoxide ki _____.
- Ne yazı ki vücudun çökmesi aklın olgunluk dönemine rastlar. (Ahmet Haşim)

Katılıyorum Katılmıyorum. Şoxide ki _____.

9 İşaretleyelim, belirleyelim

Zeka

Bir İşe Yarar mı?

Mutlu Tönbekici

Bu kadar peşinde olunan ama sahibine hiç faydası olmayan başka bir şey var mıdır? Hani, överiz karşımızdakini "çok zekisin" falan diye ama mesela zeki olduğu için ekstradan sevilen, ekstradan para verilen, "Çolugumuz çocuğumuz zeki olsun." diye evlenilen, bu yüzden tercih edilen? Yok öyle bir şey. Vasatların şansı daha yüksek! Her konuda...

Her yere çekerlisin bir vasatı... Ama zekiyi? İtemezsin, kakamazsin, laf edemezsin... Bir baş belasıdır! İş beğenmez, okul beğenmez, yer beğenmez, yurt beğenmez, eş beğenmez... Harcandığını düşünen, düşünür, dertlenir. Kendi dertlendiği yetmez, etrafındakilerin hayatını da bir istiraba dönüştürür. İstirabı sadece yer, yurt, eş yüzünden değildir. Etrafi aptallarla doludur ve ha bire onların aptallıklarını düzeltir. Düzeltmeye mecbur kalır. Neden? Aptallığı ilk fark eden odur da ondan. Bu yüzden ilk yardım yine ondan gelecektir.

Bir zeki, bir aptal karşısında aptaldan daha çaresizdir. Çünkü aptal bir çare peşinde değildir zaten. O pek seyin farkında değildir. Farkında oldukları ona yeter de artar. Zeki ise çaresizdir. Herkesin henüz emeklediği yerlerden o çoktan geçmiştir. Çaresizdir çünkü aptallık çirkilik gibi zorlayarak da olsa düzeltilebilen bir şey değildir. "Zayıfla, makaj yap, güzel giyin." denilebilir bir çirkine ama aptala ne diyeceksin? Ne diyeceksin? Onun modeli böyle işte.

Genç zekiler en çok istirap çekenlerdir. Çünkü kalabalıktan, yani aptallardan kendilerini soyutlayabilecekleri ortama henüz kavuşamamışlardır. Kalabalık içinde öğrenmek zorundadırlar. "Tamam, geç! Anladım! Tekrar edip durma aynı şey!" Zekinin kafasından başka tek bir cümle geçmez. Çooook sıkılıklar çooook!

Delikanlı zeki, kendini beğenmişliğin doruk noktasındadır. Herkesin kapasitesini bilir artık onlar. Bir çırپıda. Şıp diye anıllar. Bilmek onu mutlu eder mi? Etmez. Sürpriz yoktur. Zekinin derdi mutsuzluk değildir. Esas derdi sıkıntıdır onun. Çoğu yerde çoğu zaman sessiz kalmak zorundadır. Kendine ait olmayan düşünceleri kendine ait olmayan bir söyle ifade eder.

Bu yüzden, çocukların süper zeki değil diye **hayıflanmayın** sakın. Zeki olduğunu düşünüyorsanız mümkün olduğunda bulgur, hamur falan yedirin. Gelişmesin. Her damla fazla zeka bir ömür acı demek...

peşinde olmak

☐ takip etmek	☐ ardından yetişmek
☐ çok istemek	☐ yanında götürmek

her yere çekmek

☐ uzatmak	☐ ilgiyi toplamak
☐ aldatmak	☐ yönlendirmek

hayıflanmak

☐ özenmek	☐ üzülmek
☐ pişman olmak	☐ kızmak

Doğru Yanlış

1. Herkes zeki olmak ister ama aslında zeka sosyal hayatı kişinin fazla işine yaramaz.

2. Zeki insanlar çevrelerinde sevilmez.

3. Zeki kişiler hak ettikleri yerde olmadıklarına inanır, dertlenirler.

4. Zeki kişiler sürekli yapılan yanlışları düzeltmek zorunda kalırlar.

5. Bir aptalın akıllanması mümkün değildir.

6. Bir insan hem zeki hem de gençse daha kibirli olur.

7. Bir insan çok zeki de olsa karşısındaki kapasitesini anlayamaz.

8. Zeki kişiler karşısındaki kişinin aptal olduğunu ortaya çıkarmaya çalışır.

9. Zeki bir insan karşısındaki insanlarda da mükemmellığı arar.

Var Yok

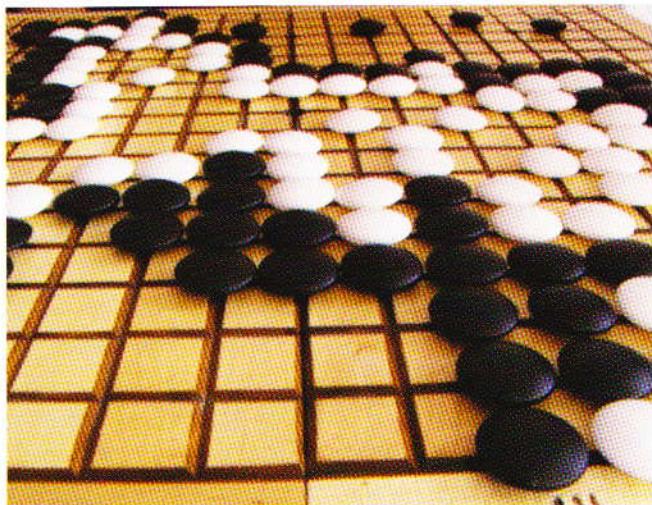
1. Yazarın "aptal" olarak nitelendiği insanların nasıl sosyal iletişim kurduğu

2. Yazarın normal zeka ölçülerine sahip insanların ilgili görüşleri

3. Yazarın kendisini hangi zeka kategorisine soktuğu

4. Yazarın zeki kişilerin şanslı oldukları konular

Metinde katıldığınız yargıların altını çizin.

10 Tamamlayalım, özetleyelim**GO Oyunu**

GO oyununun tarihi _____ kadar uzanmaktadır. Rivayete göre oyunu Shun adındaki _____, _____ için icat etmiştir. GO, oynandığı ülkele rin _____ ve _____ etkilemiştir. Uzakdoğu'da GO yalnızca bir oyun değil, _____.

GO da satranç gibi bir _____, fakat ondan çok daha farklıdır. Çünkü _____

GO oynayan bir insan zamanla _____, _____ ve _____ öğrenir. GO, _____ dayalı bir oyun gibi görünür ama oynadı _____ ve _____ entrikalardan üstünür.

oyuncu sayısı

malzemeler

amaç

kurallar

11.3 Güç Bende Artık

11 Okuyalım, işaretleyelim

Çare Sızsınız

"Herhangi bir uzmanlık becerisine sahip bir kişi ile aynı beceriye sahip olmasına karşın konusunda daha üstün olan birisi arasındaki farkın nedeni nedir?" Bu, 1970'li yılın başında matematikçi Richard Bandler ve dilbilimci John Grinder'in sordukları bir soruydu. Bandler ve Grinder bu sorunun cevabını bulmak için mükemmel performansa sahip insanları modellemiş ve çalışmalarının sonunda diğer insanların da bu performansa ulaşabilmeleri için gerekli teknikleri oluşturmuşlardır. Böylece insanlar, 21. yüzyılda başarı biliminin yeni teknolojisi NLP Nörolingüistik Programlama kavramı ile tanıtı.

NLP, 'beyin dilinin programlanması' ile size daha iyi düşünebilmenizin, kendinizi daha doğru ifade edip daha etkili iletişim kurarak başarı kazanabilmenizin yolunu gösteren bir sistem olarak tanımlanabilir. Beyniniz, duyularınız ve iletişiminizi doğru olarak organize ettığınızda arzuladığınız hedeflere, başarılı ve sonuçlara ulaşma kabiliyetinizi ifade etmektedir. NLP beyninizin nasıl çalıştığını, sözcüklerin beyniz ile nasıl etkileşim kurduğunu ve istediğiniz sonuçlara ulaşmak için davranışlarınızı nasıl organize edeceğini araştırır. Yani bir yerde beynizi ve davranışlarınıza gözden geçirip, bu davranışın kaynaklarını bulup yeniden programlar. NLP, tam anlamıyla uyumlu bir ilişkinin nasıl kurulup sürdürülebileceği konusunda yol gösterir. Bu nedenle kişi öncelikle kendine şu soruları sormalıdır: Gerçekleştirmek istedigim şey nedir? Mesajımı iletmeyen en iyi yolu nedir?

Bu soruların yanıtı eski alışkanlıklarınızdan sıyrılmayı gerektirir. NLP'ye göre değişim, şu ana kadar yaptıklarınızdan vazgeçip yeni ufuklara yelken açarak bu güne kadar ulaştığınız sonuçlardan çok daha iyisine sahip olmaktadır.

NLP hangi alanlarda kılmlara uygulanabiliyor? Çocuk, yetişkin her yaştan insan faydalanaabileceğii NLP'nin iş yaşamından aile içi iletişime uzanan geniş bir uygulama alanı var. Örneğin, iş yaşamında değiştirmek istenilen çekingenlik, karamsarlık gibi özellikler, NLP uygulamaları ile yerini girişimcilik ve liderlik gibi özelliklere bırakıyor. Çocuklarda öğrenme güçlüğü, okul korkusu, dikkat eksikliği gibi konularda gelişimsel NLP uygula-

maları söz konusu.

NLP bir sihir ya da mucize değil, bir farkına varıştır. NLP ile kendi hedeflerine ve hayatlarının anımlarına ulaşmış kişilerin, hayatı bakışları, kullandıkları modeller ve teknikleri kullanarak siz de istediğiniz başarıyı elde edebilirsiniz. Sorunlarınızın çözümleri aslında çok yakınızdır. Yapmanız gereken tek şey onlara ulaşacak doğru yola çıkmayı istemek. Ünlü şair Behçet Necatigil'in de söylediğii gibi: Ya çaresizsiniz. Ya da çare sızsınız.

Metinde NLP'nin

- çocukların üzerinde yapılan uygulamaların sonuçları açıklanmıştır.
- insanlar arasındaki yaygınlığı konusuna değinilmiştir.
- beynin anlamaya kapasitesini artırdığı savunulmuştur.
- başarıya ulaşmak için beyindeki davranışların kaynaklarını tekrar programlamak olduğu açıklanmıştır.

NLP

- tesadüfen ortaya çıkmıştır.
- daha önce insanların kullanmadıkları teknikleri bulmuştur.
- insanların istediklerini elde etmesi konusunda yol göstericidir.
- anlaşılması zor olduğundan insanların kafasında soru işaretleri oluşturmuştur.

Doğru Yanlış

1. Bandler ve Grinder uzmanlık bilgileri aynı olmasına rağmen başarı düzeyi yüksek insanların özelliklerini incelemiştir.
2. NLP'in araştırdığı konular arasında beynin ve sözcüklerin birbirine olan etkisi vardır.
3. NLP'ye göre insanlar başarıya ulaşmak için kendilerine kimlerle diyalog kurmaları gerektiğini sormalılar.
4. İş hayatında kazancın iyi değerlendirilmesi NLP ile mümkün değildir.

SORU (İmatlı)

Eylem/Ad	-	Zaman Eki	-	Kısaltma	Sorular
sözleş	-ma	-iyor	mi	-DI / -lydl -mlş / -ylmls	Biraz daha tatlı olmaz misiniz? Seni üzmek ister miyim hic?
gel	-me	-Dl	mi	-sln / -n	Neden hiç aramadın? Seni ne kadar merak ettiğimi bilmiyor musun?
bil	-mi	-lyA	mu	-	Tam evden okacakken misafir gelmez mi? Sinemaya gidemedik
al	-mi	-lyEcEk	mü	-lyiz / -k -lsntz / -nlz	Tam evden okacakken misafir gelmesin mi? Sinemaya gidemedik
iste	-mu	-miş		-lar / -ler	Onun ne kadar dürüst bir insan olduğunu bilmey miyim?
çalış	-mü	-E/lir			Sen de orada değil miydin? Neden "Ben görmedim" diyeorsun?
... sen	-maz				Hastalandığını bilsem seni ziyarete gelmez miydim?
orada	-mez	değil			Ben de en az senin kadar çalışmıyor muyum?

12 Tamamlayalım

- Çok şaşırdık, sen bizi ziyaret et der miydin ?
- Aşk olsun, seni isteyerek kır hic?
Beni uzun zamandır tanıyorsun.
- Seni uyarmadığım için boş yere bana kızıyorsun, ben senin işten çıkarılacağını duysam sana hemen söyle le ?
- Hanımfendi, burada boş yer var. Otur ?
- Niye hala evdesin? Seninle saat birde buluşuruz diye sözleş ?
- Neden işe geldin? Sen bu hafta rapor al ?
- Onuru niye davet ettiniz ki? Onunla aynı ortamda bulunmayı istemediğimi bil ?
- Ne işiniz var burada? Size bugün ders olmayacağına daha önce hatırlat ?
- Ne demek işim var? Geçen hafta benimle şirket yemeğine geleceğine söz ver ?
- Sizin arkamdan geldiğinizi görmedim, yoksa kapıyı suratınıza kapat ?
- A: Selay'ı hatırladın mı?
B: Hatırla ? Çocukluğumuz beraber geçti onunla.
- Yaşadığım bir sürü aksilikten sonra raporu yetiştirmeye çalışırken bir de elektrikler kesil ?
- Sıkıntılı günlerimde bana destek olmadınız hiç. Ben sizin zor günlerinizde yanınızda ol ?
- Yine mi küstünüz? Siz bir daha kavga etmemek konusunda yeni anlaş .
- Nereye gidiyorsunuz? Beraber film izle ?
- Tam Gönül hakkında konuşurken birden odaya gir ? Hepimiz donakaldık.

13 Yerlestirelim, tamamlayalım

hisset • sev • yap • düşün • başla • iste • gir

Son günlerde kendinizi yorgun ve bikkin mi hissediyorsunuz? "Hissetmez miyim" dedığınızı duyar gibiyim. Kiminiz "Bu kadar stresli olduğunu bilseydim bu işte çalışmaya », "kiminiz» Bu parayla geçinemeyeceğimi bilsem daha iyi bir bölüm bitirip daha çok para kazanacağım bir işe »?»"diye kendi kendini se soruyorsunuz. Geçim derdi, modern hayatın zorlukları elinizde olmadan sizi strese sokuyor. Oysa öğrencilik hayatınızda idealleriniz vardı. Üniversiteyi bitirinceye kadar derslerden fırsatınız olmadığı için tatil yapamamışınız. Çalışmaya başlayıp kendi paranız kazanınca istediğiniz yerde tatil yapacağınızı ? Her sene olmasa bile birkaç senede bir yurtdışına tatil ? Kurduğunuz hayallere ne oldu? Artık hayalleriniz uzakta kaldı. Durun! Hemen öyle pes etmeyin. Siz isterseniz her şeyi başarabilirsiniz. Küçük bir NLP uygulaması bu konuda ilk adımı atmanız için size yardım edebilir. Bana bu uygulamada katılmak . Hepinizin deniz kenarını sevdığını varsayıarak uygulamaya başlıyorum "Hiç deniz kenarını " diyeorsanız bu uygulama size çok uygun. Şimdi gözlerinizi kapatın ve güneşli bir günde deniz kenarında oturduğunuzu hayal edin. Sıkıntılarınızı büyük bir kaya parçası gibi düşünün. Oturduğunuz yerin sağına kaya parçasını bırakın. Kum taneçiklerinin büyük kaya parçasını yavaş yavaş içine çektığını ve kayanın giderek küçüldüğünü düşünün. Sıkıntılarınızın da küçüldüğünü hissedince kaya parçasının birden kuma battığını ve gözden kaybolduğunu düşünün. Beyninizdeki boşluğu güneşin sıcaklığının doldurduğunu hissedin. Sıkıntılarınızdan kurtulmak iste bu kadar kolay!

14 Dinleyelim, işaretleyelim

Beyin Gücü mü, İllüzyon mu?

Programda

- Cisimlerin yerini değiştirmenin insanlarda doğal olarak var olduğu
- İnsanların beyni tam kapasiteli kullanılabilmeye yeteneği olduğu
- İllüzyonistlerin telekineziyi sahne şovlarında kullanmaları
- Telekinezin yeteneği geliştirmek için egzersiz yapılmasının gerekliliği

Var Yok

-
-
-
-
-
-

Konuşmacılar konuya ilgili fikirlerini açıklarken,

- konuya ilgili terimlere yer veriyor.
- çeşitli belgelerden alıntı yapıyor.
- birbirleriyle karşıt fikirler ortaya atıyor.
- beynin gücünü farklı yönleriyle kabul ediyor.
- konunun diğer inançlarla karşılaşmasını yapıyor.

	Ahmet Bey	Soner Bey	Sunucu
Diğer konuşmacıyı yeterli kanıtı olmadığı gerekçesiyle eleştiriyor.			
Savunduğu konuların araştırmalara dayandığını söylüyor			
Sorulan sorulara geri dönüleceğini belirtiyor.			
Konuşmaları sorularıyla böülüyor.			
Konuşmasına devam etmek için izin istiyor.			
Açıklamalarını yaparken birden fazla ögenin oluşturduğu gruptan bahsediyor.			

15 Tartışalım

Televizyonda insanların telepati, telekinez, hızlı düşünme gibi yeteneklerinin sergilendiği bir program var. Bu programda gösteri yapanların bazıları seyircilerin arasından işaretli nesneyi kimin tuttuğunu tahmin edebiliyor, kimisi karşısındaki kişinin çipin cebine koyduğu resmin aynısını başka bir kağıda çizebiliyor, ya da binlerce yap boz parçası arasından tabloda eksik kalan tek parçayı çok kısa sürede bulabiliyor. Bütün bu olanlara stüdyoda bulunan onlarca seyirci ve programa katılan ünlüler tanık oluyor.

1. Grup

Ben bu tür gösterilerin gerçek olmadığını düşünüyorum. Çünkü / bana göre _____

- Bilim tek gerçekdir.
- İnsan beyninin gücü sınırlıdır.
- Bu gösteriler birer hayal ürünü.
- Televizyon bu gösterileri kar amacıyla ekran taşıyor.

2. Grup

Ben bu tür güçlerin var olabileceğini düşünüyorum. Çünkü / bana göre _____

- Bilim herşeyi açıklayamaz
- İnsan, beyniyle çok şey yapabilir.
- Bu gösterilerin gerçek olduğuna dair kanıtlar var.
- Televizyon yüzlerce tanıgin önünde insanları aldatamaz.

16 Okuyalım, işaretleyelim**Beyin Hakkındaki Gerçekler****Telepatik Önsezi %45 Doğru**

Cambridge'de bulunan Trinity Kolлежinde yapılan bir araştırmaya göre, birini düşündükten hemen sonra telefonunuzun çalması ve arayanın düşündüğünüz kişi olması, "telepatik bir önsezi".

Rupert Sheldrake, yaptığı araştırmada kullandığı deneklerden dört tane akraba veya arkadaşının nu-

maralarını aldı. Daha sonra rasgele seçilen numaraları arayan Sheldrake, bu insanlardan deneği aramalarını istedi ve şu şaşırıcı sonuca ulaştı: Telefonu çalan deneklerin yaptığı tahminler yüzde 45 oranında doğru çıktı. Aynı bilim adamı, bu deneyin e-posta için de aynı sonucu verdiği iddia etti. Ancak bazı uzmanlar, bu sonuçların sadece tesadüften ibaret olabileceğini ve Rupert Sheldrake'nin bu sonuca sadece 63 denekle ulaşmasının bu ihtimali güçlendirdiğini savundu.

Annelik Beyin Gücünü Artırıyor

Telegraph gazetesinin haberine göre, Richmond Üniversitesi Sinirbilim Profesörü Craig Kinsley hamilelerin belli bir fonksiyon kaybı yaşadıklarını ancak bu sürecin geçici olduğunu ve anne olduktan sonra hamileliğin tam tersine fayda sağladığını söylüyor. Hatta Prof. Kinsley, yavrusu olan ve olmayan hayvanların

- Sheldrake araştırmasında denekleri arayacak kişilerin telefonlarını belli sıraya göre çevirdi.
- Sheldrake'in yaptığı deneylerin kesin sonuçlar veremeyeceğini savunanlar bulunmaktadır.
- Craig Kinsley'e göre anne olduktan sonra hamileliğin beyine olan olumsuz etkisi kayboluyor.
- Anne olan canlılarda ebeveynlikle ilgili beyin hücreleri sayıca artıyor.
- Yaşam enerjisi insanlara hayat boyu hizmet ediyor.
- Beyinin güçlenmesi için yağılı ve şekerli yiyeceklerden tamamen uzak durulması gerekiyor.

Doğru Yanlış

☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐

beyinlerinde yaptığı incelemeler sonucunda, anne olanların beyinde yeni becerilerden kaynaklanan fiziksel bir değişme olduğunu gözlemledi. Özellikle ebeveynlikle ilgisi bulunan beyin hücrelerinin büyüdüğünü ve diğer hücrelerle artan bir etkileşime girdiğini ortaya çıkardı. Bu durum daha iyi bir hesaplama kapasitesi sağlıyor. Bunun dışında, bilim adamı anne olan canlıların kendisi tarafından "annelik devreleri" diye adlandırılan yeni bir grup beyin hücresi geliştirdiklerini iddia etti.

İlaçtan Daha Etkili

"Başarıda Beynin Gizli Kodları ve Süper Yaşam Potansiyeli" konulu toplantıda, her canının yaşamaбелirli bir enerji kredisiyle başladığı ve yaşam boyu bu krediden harcama yaptığı belirtildi.

Beyin gücü ve ona bağlı yaşama isteğinin sağlığın korunmasında olduğu gibi karşılaşılan sağlık sorunlarının aşılmasında da en büyük etken olduğu belirtilen toplantıda, hastalıklarda doktor ve ilaçın yüzde 20, kişinin yaşam isteğinin ise yüzde 80 etkili olduğu belirtildi. İnsanın beyinden salgılanan iyileştirici hormonlarından ilaçlardan çok daha değerli olduğu açıklanan toplantıda, sağlıklı ve güçlü bir beyin için fiziksel aktivitelerin artırılması, beyin çalışmasını yavaşlatan yağ ve yoğun şekerler içeren yiyeceklerin dikkatli tüketilmesi tavsiye edilirken, çikolatada bulunan seratoninun kişiye mutluluk verdiği konusuna değildi.

Haberlerdeki ortak yön,

- hepsinin beyin gelişen yönleriyle ilgili olması.
- özel olarak yapılan deneylerle açıklanması.
- Üçünün de sayısal verilere dayanması.
- insanlarda doğal olarak bulunan özellikten bahsetmesi.

17 Yanıtlayalım

İnsanın beyin kapasitesi giderek gelişiyor. Bu gelişme bizden bir sonraki nesilde bile açıkça görülebiliyor. Sizce beyin gelişme potansiyeli ne kadardır? İnsanlar uzun yıllar sonra beyinlerini kullanarak neler yapabilir?

12 Uzaydayız

1. Evrende Yolculuk

1 Esleyelim, yerleştirelim

1. Göktaşı	☐ Evrenle ve onun genel düzeniyle ilgili.
2. Büyük Patlama	☐ Başka bir gök cisminin etrafında dönen gök cismi.
3. Uzay	☐ Evrenin yaklaşık 13,7 milyar yıl önce aşırı yoğun ve sıcak bir noktadan meydana geldiğini savunan kuram.
4. Gezegen	☐ Üstünde yaşadığımız gök cismi.
5. Uydu	☒ Dünya atmosferini geçerek Dünya yüzeyine düşen maddelerin genel adı.
6. Güneş Sistemi	☐ Dünya'nın yer aldığı Güneş Sistemi'ni de içinde barındıran galaksinin adıdır.
7. Yerküre	☐ Güneşin etrafında dolanan gökcisimleri.
8. Kozmik	☐ Birbirine bağlı yıldızlar, yıldızlararası gaz ve toz ve karanlık maddeden oluşan uzay adası.
9. Galaksi	☐ Bütün gökcisimlerinin içinde bulunduğu sonsuz boşluk.
10. Samanyolu	☐ Güneş, onun etkisindeki sekiz gezegen ve milyonlarca gök cisminden oluşan sistem.

Evrenin de içinde bulunduğu _____ milyonlarca yıldız ve gezegeni içinde barındıran sonsuz bir boşluktur. Dünya ya da _____ olarak adlandırdığımız gezegenimiz, _____ içinde bulunan sekiz gezegenden biridir. _____ adı verilen galakside bulunmaktadır. Dünya'nın _____ olan Ay, insanların ayak basmayı başardığı bir gökcismidir. Dünya, Ay ve yıldızlar da dahil olmak üzere diğer gök cisimlerine oldukça uzaktır. Bu nedenle, yıldız kayması diye tanımlanan olayın aslında yıldızlarla hiçbir ilgisi yoktur. Kaydiği görülen cisimler uzaydan dünyaya düşebilen _____ başka bir şey değildir. Bütün bu gök cisimleri arasında insanoğlunun var olma serüveni en başta _____ adlı teoriyle açıklanan evrenin oluşumuna dayanmaktadır.

SİFATLAR (sıralanış)

Sıfat	Sıfat	Sıfat	Sıfat
dün partideki/o/şu/ gazete doktor/yaşı bütöñ/gozluklü/eski/uzun boylu deri/sarıñın/kırmızı/siyah/dolap-taki/dünkü spor/bağçıklı	dün partideki/o/şu/ gazete doktor/yaşı bütöñ/gozluklü/eski/uzun boylu deri/sarıñın/kırmızı/siyah/dolap-taki/dünkü spor/bağçıklı	dün partideki/o/şu/ gazete okuyan doktor/ yaşı bütöñ/gozluklü/eski/ uzun boylu deri/sarıñın/kırmızı/siyah/dolaptaki/ dünkü/spor/bağçıklı	giysi /lokanta araba / dünkü adam /program ayakkabı / lokanta

Örnekler

Dünkü partideki, uzun boylu, sarışın, doktor kızı tanıyor musun?
 Şu, gozluklu yaşı adam kim?
 Dolaptaki, bütöñ, eski giysileri attım.
 Bak o, kırmızı, spor araba benimki
 Ankara'daki en pahalı lokanta burasıdır.

Siyah, deri, bağçıklı bir ayakkabı almak istiyorum.
 Den, siyah, bağçıklı bir ayakkabı almak istiyorum.
 Bağçıklı, deri, siyah, bir ayakkabı almak istiyorum.
 Dünkü, sıkıcı programı bugün tekrar yayınlıyor.
 Gözluklu, su, gazete okuyan, adam kim?

2 İşaretleyelim

- Hırsızı gördüm. _____ biriydi.
 - Uzun boylu, esmer, orta yaşı, şapkali
 - Esmer, uzun boylu, orta yaşı, şapkali
 - Şapkali, uzun boylu, esmer, orta yaşı
 - Orta yaşı, uzun boylu, esmer, şapkali
- _____ kızı tanıyor musun?
 - Sibelin yanındaki, sarışın, zayıf
 - Sibelin yanındaki, zayıf, sarışın
 - zayıf, Sibelin yanındaki, sarışın
 - sarışın, zayıf, Sibelin yanındaki
- Bu son derece _____ araba?
 - güçlü, hızlı, konforlu, bir
 - Konforlu, hızlı, güçlü bir
 - hızlı, konforlu, güçlü bir
 - güçlü bir, hızlı, konforlu
- Üniversetideki hayalim _____ iş sahibi olmak?
 - bol kazançlı, prestijli bir
 - bir bol kazançlı, prestijli
 - bir prestijli, bol kazançlı,
 - bol kazançlı, bir prestijli
- Bana göre _____ programlar yasaklanmalı.
 - televizyondaki, çocuklar için sakincalı, şiddet içerikli
 - çocuklar için sakincalı, şiddet içerikli, televizyondaki
 - televizyondaki, şiddet içerikli, çocuklar için sakincalı
 - şiddet içerikli, televizyondaki, çocuklar için sakincalı
- Ona doğum gününde _____ hediye almak istiyorum.
 - ilginç, farklı, pahalı bir
 - farklı, ilginç, pahalı bir
 - pahalı bir, ilginç, farklı
 - bir, ilginç, farklı, pahalı
- Müdüremüz _____ bir yönetici.
 - disiplinli, ciddi, çalışkan, yeniliklere açık
 - yeniliklere açık, disiplinli, ciddi, çalışkan
 - disiplinli, yeniliklere açık, ciddi, çalışkan,
 - disiplinli, çalışkan, yeniliklere açık, ciddi
- Hepimiz _____ pizza istiyoruz.
 - bol kaşarlı, sebzeli, acısız birer
 - birer, bol kaşarlı, sebzeli, acısız
 - bol kaşarlı, birer, sebzeli, acısız
 - bol kaşarlı, sebzeli, birer, acısız
- _____. poşeti gördün mü.
 - Masadaki, siyah, boş, naylon
 - Boş, siyah, masadaki, naylon
 - Boş, Masadaki, siyah, naylon
 - Masadaki, boş, siyah, naylon
- Bundan sonra _____ yemekler yemeniz gerekiyor.
 - az yağlı, tuzsuz, baharatsız, hafif
 - tuzsuz, baharatsız, az yağlı, hafif
 - az yağlı, hafif, tuzsuz, baharatsız,
 - tuzsuz, baharatsız, hafif, az yağlı
- Burası _____ yer
 - gözden uzak, bir sessiz, sakin
 - gözden uzak, sessiz, sakin bir
 - sakin bir, gözden uzak, sessiz
 - sessiz, sakin, gözden uzak bir
- Bizim ev _____ bina.
 - marketin arkasındaki, soldan üçüncü, beyaz
 - beyaz, marketin arkasındaki, soldan üçüncü
 - soldan üçüncü, marketin arkasındaki, beyaz
 - marketin arkasındaki, beyaz, soldan üçüncü

3 İşaretleyelim, yerine yazalım

Paralel Evrenler

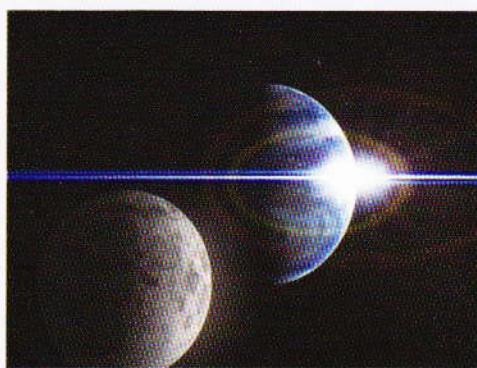

Evren nasıl var oldu? Araştırmacılar, bu sorunun yanıtını "Her Şeyin Teorisi" adını verdikleri bir evren formülüyle yanıtlamayı umuyorlar. İngiliz astrofizik uzmanı Stephen Hawking, yeni bulgularıyla, içinde "eşizlerimizin" (bize tamamen benzerlerimiz diyebiliriz) bulunduğu fantastik bir "hiper uzay"ın kapılarını açıyor. Biz diğer evrenleri göremiyoruz ancak Hawking teorisinde, paralel evrenlerde olanların bizim korkularımızı, becerilerimizi ve özlemlerimizi etkileyebileceğini ileri sürüyor.

Şu sırada, siz bu cümleleri okurken, paralel evrenlerdeki eşizleriniz de bu cümleleri okuyor olabilirler. Onlar da, bu teoriyi okuyunca, büyük olasılıkla sizin gibi inanmayacak ve başlarını sallayacaklardır. İlk bakışta çırıltık ya da bir bilimkurgu fantazisi gibi görünse de, bu teori tamamen matematiksel temelere dayanıyor.

Hawking, Cambridge Üniversitesi'nin Matematik Bilimleri Merkezi'nde profesör olarak görev yapıyor. 59 yaşındaki astrofizikçi, evrenin var oluşunu açıklamak amacıyla yıllardır üzerinde çalışılan "Her Şeyin Teorisi"nin formülünü oluşturmayı başardı ve buna "M-teorisi" adını verdi. Buradaki "M" (magic, mysterios, mother) büyülü, esrarengiz ya da her şeyin (bütün teorilerin) anası olarak değerlendirilebilir.

Teoriye göre **uzay**, içlerinde bizim eşizlerimizin bulunduğu başka evrenlerden oluşan çok boyutlu bir labirent. Stephen Hawking'in geliştirdiği evren teorisi, hesaplamalara dayalı yepen bir açıklama getiriyor. Hawking, mantıksal olarak, beynimizde hiçbir şeyin bir bütünden

bağımsız gerçekleşmediğini ileri sürüyor. Yani görülebilir evrenimizin dışında, iç içe geçmiş, görülemeyen daha çok sayıda evren var.

Bu, sadece birçok esrarengiz olguya aniden bambaşka bir açıdan baktığı için değil, aynı zamanda sıradan yaşamımızın bu kadar basit olmadığını göstermesiyle de büyüleyici bir evren tasviri. Ona göre bizim evren olarak tanımladığımız belki de gerçekte iç içe geçmiş, birbirini etkileyen, birbirine paralel evrenlerin bulunduğu, sonsuz uzayın minik bir **kesiti**. Eğer Hawking haklıysa, daha pek çok olgu paralel evren teoriyle açıklanabilecek.

Hiçbir neden ya da bulgu olmadığı halde neden bazen korkuya kapılıyoruz? Eşizlerimiz o anda bu korkuları yaşadıkları için mi? Neden bazı insanları ilk kez gördüğümüz halde, sanki onu uzun süredir tanıymışız duygusuna kapılıyoruz? Başka bir dünyada onu uzun süredir tanıdığımız için mi? Ya ilk bakışta aşık? Aslında böyle bir şey belki de yok ve her şey başka bir evrende yaşanan bir aşık o an için hissedilmesinden ibaret. Gerçekten de, bir bilimkurgu senaryosuna benzıyor. Hawking, sadece paralel evrenlerin var olabileceğiinden bahsetmiyor, paralel başka bir evrene geçmeyi hayal ediyor.

Bu **fantastik** bakış açısı gerçek olabilir mi, bilemiyoruz. Hawking, evrenin varlığını tek bir formülle açıklayacak "Her Şeyin Teorisi"nin henüz tamamlanmadığını, bunun belki de ancak 21. yüzyılın sonuna doğru mümkün olacağını belirtiyor. Ancak formül tamamlandığında da bu noktanın insan aklının son zaferi olacağını savunuyor.

Stephan Hawking,

	Var	Yok
1. Hawking'in uzmanlık alanı	☐	☐
2. Paralel evrenlerin uzaya kapladığı alanın sayısal değeri	☐	☐
3. Hawking'in teorisini tamamladığı yıl	☐	☐
4. Paralel evren teorisinin dayandığı temel	☐	☐
5. Paralel evren teorisinin açıklayabileceği konular	☐	☐
6. Hawking'in yazdığı bilim kurgu romanları	☐	☐
7. Hawking'in paralel evrende yapmak istedikleri	☐	☐

Kuram : _____
 Hayali : _____
 Bölüm : _____
 Esas : _____
 Feza : _____

- evrenin varlığının formülünü 21. yy'da kesin olarak tamamlayacağını iddia ediyor.
- birbirinden bağımsız paralel evrenlerin varlığından bahsediyor.
- beyindeki olayların bir bütüne bağlı olarak gerçekleştiğini savunuyor.
- ilk görüşte aşık sebebinin paralel evrenlerden başka bir şey olmadığını ileri sürüyor.

Metinde paralel evren teoreminin

- kaç yılda tamamlandığı belirtiliyor.
- açıklandığı örnek bir olay anlatılıyor.
- insanlar üzerindeki etkilerinden bahsediliyor.
- gerçek dışı olduğu iddia ediliyor.

4 Biraz daha açalım

İnsanoğlu evrenin sırr perdesini araladıkça başka gezegenlerde canlıların var olup olmadığına dair merakı da artmıştır. "Evrende yalnız biz mi varız?" yillardan beri akılları meşgul eden bir sorudur.

Bazı insanlar başka gezegenlerde hayat olduğunu iddia etmekle kalmaz, bu canlıların Dünya'yı ziyaret ettilerini söyleyler. Bazıları, insan kadar gelişmiş olmasa da mikroorganizmalar şeklinde canlıların var olabileceğini düşünür. Bazıları ise böyle bir olasılığın dahi var olmadığını düşünür.

Sizce evrende yaşanabilir bir başka gezegen var mı? Yoksa sonsuz uzay boşluğununda Dünya canlılarının yaşayabileceği tek gezegen mi? Uzaylı diye tanımlanan evrenin başka gezegenlerinde yaşayan canlılar var mıdır? Yoksa bunlar sadece insanlarının hayal dünyasının ürünü müdür?

Bence

5 Dinleyelim, işaretleyelim**Kozmos**

Doğru Yanlış

1. Sagan'ın düşüncelerini ifade etme kabiliyeti, insanların evreni daha iyi anlamasını sağlamıştır.
2. Sagan'a göre yapılan araştırmalar evrenin bütününe anlamamıza olanak sağlıyor.
3. Sagan'ın "Kozmos" isimli kitabı daha sonra televizyonda yayınlanacak belgeselin senaryosunu oluşturmuştur.
4. Galaksilerde yüz milyar kadar gezegen bulunması mümkün.
5. Sagan'a göre evrende başka canlılar yaşıyor olabilir.

Var Yok

1. Bilimden önce insanların doğadaki olaylara anlam yükleme biçimini.
2. İnsanın hayal gücünün buluş yapmaya etkisi.
3. Bilim adamlarının çalışıkları alanlar
4. Kozmos'a karşı olarak kullanılan kelime
5. Evren ve uzay arasındaki bağ

Metinde _____ yapılmamıştır.

☐ evrenin tanımı	☐ sayısal açıklama
☐ benzetme	☐ eleştiri

Kanırmca evrende canlı kayınyor olması çok daha güçlü bir olasılıktır.

- Dizindeki kırık kemik alçıya alınırsa kaynar.
- Demliğin içindeki su kaynayıp duruyor.
- Bu koy balık kaynıyor,
- Lafa dalınca ders kaynıyor.

12.2 Uzaya Yolculuk

6 Yanıtlayalım

- Astronot olmak ister miydiniz? Çocukken astronot olmayı hiç hayal ettiniz mi?
- Televizyonda, uzay yürüyüşü yapan bir astronot gördüğünüzde ne hissedersiniz?
- Size göre bir astronot hangi özelliklere sahip olmalıdır? Peki sizde o özellikler var mı?
- Uzaya gidecek olsaydınız yanınızda hangi kişisel eşyalarınızı alırdınız?
- Uzay yolculuğunuzun sabahında gözlerinizi açtığınızda acaba ne hissedersiniz?
- Uzaydaki ilk gününüzde neler yapardınız?
- Bir astronotla evli olmayı ister miydiniz? Niçin?

7 İşaretleyelim, dolduralım

Uzay Kampı Türkiye

"Uzay Kampı Türkiye"de

1. Mars kontrol odası
2. Bilgisayar laboratuvarı
3. Film seti
4. Uzay mekiği
5. Rasathanesi
6. Roket fırlatma sahası
7. Açık hava spor alanları
8. Sinema salonu

Var Yok

☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐

"Uzay Kampı Türkiye"

1. İzmir'de, NASA mühendisi Kaya Tuncer tarafından kurulmuştur.
2. tüm Avrupa'nın önde gelen uzay kamplarından biridir.
3. 7-19 yaş grubu çocuk ve gençler ile yetişkinlere eğitim vermektedir.
4. katılımcılara ünlü astronotları ülkelerinde ziyaret etme şansı da veriyor.

Doğru Yanlış

☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐

	Süre	Yaş Grubu	Saat	Amaç	Etkinlikler
Standart Uzay Kampı					
Yaz Kampı					
Aile-Çocuk Kampı					
Robot Aktiviteli Uzay Kampı					

ADLASMA

sifat + iyelik > ad

Sifat	Ad	Cocuk	İvelik	Ogrenci
hiçbir	öğrenci	-lar	-sı/-si	Bu metni iyi Türkçe bilen biriniz cevirsin.
kimi	gün	-ler	-ı/-ı/-u/-ü	Bu metni iyi Türkçe bilen bir öğrenci cevirsin.
çok			-mız/-mız	Tüm öğrenciler yarın saat sekide burada olacak.
bir			-imız/-imız/-umuz/-ümüz	Birkacınız bana yardım edebilir mi?
birçok			-nız/-niz	Yarınki yarışmaya üçümüz de katılacağız.
tüm			-iniz/-iniz/-unuz/-ünüz	Birimiz hepimiz, hepimiz birimiz için.
hep			-ları/-leri	Bazı günler evden hiç çıkmıyorum.
bazı				Bana göre en çalışkanınız Lisa.
bırkaç				Bazılarınız hiç Türkçe bilmiyor.
Üç				Çoğumuz ilk kez kusa katılıyoruz.
en				Kimimiz Avrupa'dan, kimimiz Asya'dan geliyor.
çalışkan				Birçoğumuz sınavın bu kadar zor olacağı düşünmüyordu.
bilen				Yarınki yarışmaya üçlerimiz de katılacağız.

8 Tamamlayalım

- Hiçbir *imiz* _____ senin bu şakaya bu kadar kızacağini düşünmemiştir, özür dileriz.
- Herhalde birçok _____ yasadışı olduğunu bile bile internetten MP3 dosyaları indiriyorsunuzdur.
- Artık on sekiz yaşındayım, kendi kararlarımı verebilirim! Kimse _____ bana karışmaya hakkı yok!
- Müdüren odasına hep _____ birden girmeyelim, bir _____ girip konuşsun, bence.
- Bana gönderdiğiniz ürünlerden birkac _____ kargoda zarar görmüş, onları değiştirmem mümkün mü?
- Yaptığınız hamurun biraz _____ kakao, biraz _____ da portakal rendesi katarsanız kekiniz daha lezzetli olur.
- Kullanmadığım eşyaların bir kısım _____ arkadaşlarına verdim, bazı _____ ise attım.
- Geçen yıl diktigimiz fidanların birkac _____ kurumuş ama çok _____ sağlam.
- Esra Dubai'den mail göndermiş. Orada rahatı yerindeymiş ama hep _____ çok özlüyormuş.
- Bu katalogdaki ürünlerin tüm _____ birer numune göndermelerini istedim.

9 Doldurahım

- Gazetedeki haberi gördün mü? Amerika'da iki yıl önce lotoda büyük ikramiyeyi kazanan adam parasının *hepsini* harcamış, şimdi kalacak bir evi bile yokmuş.
- Sınav kağıtlarınızı okurken bir şey fark ettim. _____ suçlamak istemiyorum ama _____ arkadaşlarınız sanırım kopya çekmiş.
- Kendi adıma açtığım internet sitemde grafik tasarımını yaptığı afişlerden _____ sergilemekteyim.
- Ne yazık ki bu şirkette çalışanların pek _____ hak ettiği ücreti alabiliyor.
- _____ çevre kirliliğinden şikayet ediyoruz ama _____ çevreyi temiz tutmak için yeterli gayreti gösteriyoruz ki?
- Ben _____ adına konuşmuyorum, sadece kendi düşüncelerimi dile getiriyorum.
- Doktora tezimin büyük _____ tamamladım, iki ay içinde _____ yazmış olacağımı düşünüyorum.
- Söyleyen bakalım, sehpadaki bibloyu _____ kırdınız? Kaç kere söyledim evin içinde koşmayın diye!
- Buraya gelirken Emre'yle karşılaştım, _____ selam söyledi.
- Her ay aldığı maaşın _____ üniversitede okuyan kardeşine gönderiyormuş.

10 Okuyahım, işaretleyelim, tamamlayalım

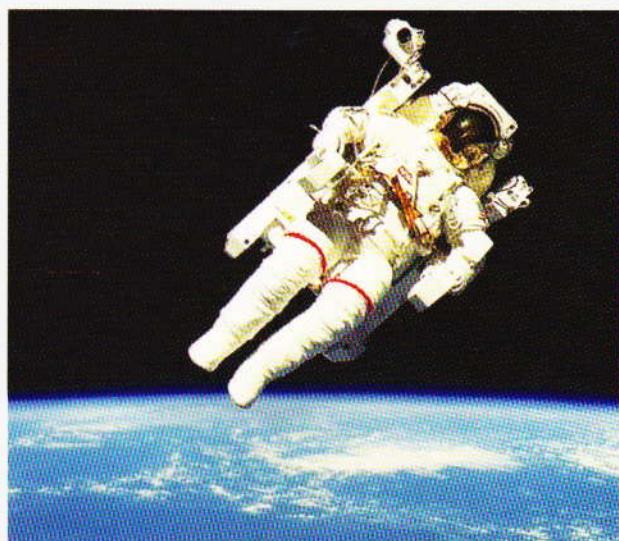
Uzaya Gitmeden Önce Bilmeniz Gerekenler

Alman astronot Ulrich Walter, ilk uzay yolculuğuna çıkmak üzereyken yaşadığı duygularını, "Dizlerden büküldü bacaklarımlı yukarı doğru kaldırmış, sırtüstü yatıyorum. İşte, nihayet o an gelip çatmıştı ama hiç kimseyin yaşamak istemeyeceği şey geldi başıma. Haya-tım boyunca bu kadar acil tuvalet ihtiyacı hissetmemiştir!" diye anlatıyordu. Oysa uzay mekiği henüz fırlatma rampasındaydı ancak Walter'in oturuş biçiminden dolayı kan bedenin üst bölgelerinde yoğunlaşmış ve üstünde yerleştirilen alıcı, fazla sıvı saptadığı için böbrekleri harekete geçirmiştir. Walter için daha şimdiden her şey rahatsızlık vericiydi. Bir de Dünya'dan ayrılp uzaya üçüncü neler yaşadığını düşünübiliyor musunuz?

Herhalde çoğu sizin televizyonda, uzay gemileriyle yapılan bağlantılarında havada uçan dış fırçasını izleyen ya da ortalıkta dolaşan portakal suyu damalarını yutmaya çalışan astronotların neşeli görüntüleriyle karşılaşmış ve belki de uzayda her şeyin tam bir eğlenceye dönüştüğünü düşündürmüştünüz. 1995'te Alman astronot Thomas Reiter'in uzayda gitarıyla verdiği konseri gören herkesin düşüncesi bu olmuştu en azından. Ancak, bu şen şakrak gösterilerde madalyonun bir de arka yüzünün olduğunu belli eden işaretler de vardır. Mesela, astronotların şişmiş yüzleri ve göz halkaları...

Astronotların yerçekimsiz ortamda yaşadıkları pek çok sorundan biri vücuttaki sıvıların yer değiştirmesi nedeniyle ortaya çıkan rahatsızlıklardır. Bu değişiklik yörüngeye ulaştıktan hemen sonra başlar ve ağırlıksız ortamda kan, astronotun başında birikerek "şişkin yüz sendromu"na yol açar. Bacaklar ise, azalan sıvı basıncı nedeniyle incelir ve "örümcek bacakları" görüntüsüne kavuşur. Dahası da var tabii. Astronotlar için uzayda beslenebilmek de büyük bir sorundur. Ağız, boğaz ve burundaki mukoza dokuları şiştiği için koku ve tat alma duyuları zamanla azalır ve hiç tat alamamaya başlarlar, iştahları kesilir, vücutları zayıf düşer ve hastalıklara dirençsiz hale gelir, aynen gripte olduğu gibi. Uzayda yenen gıdaların sindirilmesine bile fırsat yoktur. Vücuttaki denge sisteminin bozulmasıyla birlikte baş dönmesi, terleme nöbeti ve kusmalar baş gösterir. Kas ve kemik sisteminde rahatsızlıklar oluşur. Uzay yolculuğunun süresi uzadıkça, daha az kullanıldığı için, kaslar ve kemikler zayıfladıkça zayıflar, hatta ileri aşamalarda kemiklerde cam gibi kırılma riski meydana gelir. Bir de omurga

var kuşkusuz. Yerçekimi kuvveti ortadan kalkınca, omurgaya birlikte bütün bel omuru esnemeye başlar. Yolculuğa başlamadan önce ve yolculüğün ilk gününün sonunda ölçüldüğünde, omurga gevşemesi nedeniyle astronotların boylarının yedi santimetre kadar uzayabilmiş görülmüşür. Boy uzaması olumlu bir etki gibi görünse de, aslında geçicidir, yeryüzüne dönüldüğünde eskiye dönüş olur ve bu süreçte şiddetli sırt ağrıları da astronotları çok rahatsız eder.

Tüm bunlara ek olarak uzayda yaşanan uykularından da söz etmek gereklidir. Uzaydaki güçlü ışınmalar, gözün içine kadar ulaşıp orada ışık patlamalarına yol açtığı için astronotlar gözlerini kapattıkları halde yıldız kümeleri görmeye devam ederler. Biri gözüne çok güçlü flaşlar patlatırken uyumaya çalıştığını düşünün. Astronotlar işte bunun katbekat fazlası bir ışık ortamında uyumak zorundadırlar. Uzaydan gelen kozmik ışınlar sadece uykuya ve göz problemleri yaratmakla da kalmaz. Atmosferin korunmasından yoksun ortamlarda çalışan astronotlar özel giysiler giyseler de uzun vade de ciddi hastalıklara yol açabilecek etkilere de maruz kalmış olurlar.

Elbette biz "Dünyalılar" için uzaya gitmeyi planlamak, bu yolculuklara uygun uzay araçlarını yapmak, Dünya'nın dışına çıkip tekrar geri dönebiliyor olmak takdire değer bir başarı. Ancak öyle görünüyor ki tüm bunları planlayıp gerçekleştiren insan, aynı zamanda bu yolculukların en zayıf noktası.

Doğru Yanlış

1. Ulrich Walter uzay yolculuğunu tamamladığı ilk anda hiç beklememiği bir sorunla karşılaşmıştı.
2. Walter'ın yaşadığı sorun, oturuş biçiminin böbreklerini fazla çalıştırılmış olmasıdır.
3. Uzay gemileriyle yapılan bağlantılarla bakılırsa astronotların pek çok sağlık sorunuyla karşılaştiği insanın hiç aklına gelmez.
4. Uzaydaki ilk günlerde vücudun üst tarafı kalınlaşıken alt tarafı incelir.
5. Astronotlar uzayda en sevdikleri tatlıyı yeseler bile hiç tadını alamazlar.
6. Yerçekimsiz ortamda çok uzun süreler kalan birinin tüm kemikleri tuzla buz olabilir.
7. Kısa boylu bir astronot uzaya gittiği için çok mutlu olabilir, çünkü Dünya'daki günlerinin geri kalanını daha uzun boylu olarak geçirecektir.
8. Astronotların giysileri onları kozmik ışınlarının neden olabileceği hastalıklara karşı korur.

Yerçekimsiz ortamın vücuda etkileri:

- Kan basıncında yükselme
- Zayıflama
- Bağırsıklık sisteminde zayıflık
- Sindirim sistemi hastalıkları
- Kas ve kemiklerde incelme
- Omurgada eğrilik
- Göz sağlığında sorunlar
- Uyku bozuklukları

Metindeki yargılardan sebepler ve sonuçlar

-Diğer için • -mEsl nedeniyle
-DEn dolayı/ötürü • -IncE

1. Astronotlar uzayda yerçekimsiz ortamda yaşadıkları için kimse sorunlarla karşılaşırlar.
2. _____.
3. _____.
4. _____.

11 Özgeçmiş yazalım

Uzay bilim ve teknolojilerine çocukluğundan beri büyük ilgi duyan biri olarak, yakında başlayacak olan "Astronotlar Yarışıyor" adlı bilim-beceri programına başvuruda bulunmaya karar verdiniz. Yarışmaya katılabilirseniz yirmi günlük bir eğitimden geçip gerçeğine uzay istasyonu simülasyonunda zorlu bir deneyim yaşayacaksınız. Yarışmanın sonunda ise NASA'da astronot eğitimi bursu ve ayrıca 100.000 TL ödül kazanacaksınız.

Sizi neden uzaya götürsünler. Etkileyici bir özgeçmişle kendinizi kabul ettirmeye çalışın.

Yarışma Başvuru Formu

1. Ad Soyad	2. Doğum Yeri-Tarihi	3. Medeni Durum		
4. Adres	5. Ev Telefonu	6. Cep Telefonu		
7. Eğitim	☐ Lise	☐ Fakülte	☐ Yüksek Lisans	☐ Doktora
8. Okullar	<i>(Transkript ve diploma fotokopileri ile)</i>			
Enstitü, Şehir, Ülke	Mezuniyet Yılı	Bölüm		
9. İş Deneyimleri	<i>(Transkript ve diploma fotokopileri ile)</i>			
Ilişkili Kurum	Süre / Yıl	Görevi	Ayrılma Nedeni	
10. Sertifika, ödül ve üyelikler	<i>(Lütfen ekte bilgilendiriniz.)</i>			
11. Diller	<i>(Yabancı dil, işaret dili, program dilleri dahil; lütfen ekte bilgilendiriniz.)</i>			
12. Diğer Beceriler	<i>(Spor, sanat, mekanik vb. alanlar; lütfen ekte bilgilendiriniz.)</i>			
13. Onay	<i>Bu belgedeki ve eklerdeki bilgilerin doğru olduğunu onaylarım.</i>			
Tarih:	Onay:			
14. Göreve Uygunluk - Değerlendirme	<i>(Ekte bilgilendiriniz.)</i>			
a. Farklı bir kültürde yaşama deneyiminiz oldu mu? Olduysa o kültüre nasıl uyum sağladınız? Kendi kültürünüzü aynı anda nasıl sürdürdünüz?				
b. Hayatınızdaki en büyük başarınız ve başarısızlığınız nedir? Bu sonuçlar karşısında verdığınız tepkileri açıklayınız.				
c. Uzay bilimlerine olan ilginizin nedeni nedir? Dayanaklılarıyla açıklayınız.				

12.3 Yıldızların Söyledikleri

12 Dinleyelim, işaretleyelim

Hakan Kırkoğlu ve Göklerin Bilgeligi

Hakan Kırkoğlu'na göre astrolojiyle ilgilenenecek kişi,

- bilge olmalı.
- amacına ulaşma çabasında olmalı.
- çalışkan olmalı.
- alanında en iyi olmayı hedeflemeli.
- öğrenmeye açık ve istekli olmalı.

Hakan Kırkoğlu'nun

- astrolojiyle ilgilenme nedeni kendi mesleğini sevmemesidir.
- astrolojiyle ilgilenme nedeni geleceği öğrenme isteği değildi.
- astrolojiyle ilgilenmeye başladıkten sonra bazı konularda fikirleri değişmiştir.

Hakan Kırkoğlu'na göre,

- astroloji günümüzde popüler ama asıl anlamı kaybolmuş bir alandır.
- astroloji geçmişte şimdiki kadar saygın bir alan değildi.
- astrolojiyle ilgili bilgilerin insanlara dünya dışından varlıklar tarafından verildiği doğrudur.

Hakan Kırkoğlu'na göre astroloji _____ bir alan değildir.

- kişilere gelecekle ilgili önerilerde bulunan
- kişinin kendisini tanımamasını sağlayan
- kişinin evrendeki rolünü anlamadırmamasını sağlayan
- kişinin kendisini evrene bırakabilesi için ona kapı açan

Doğru Yanlış

1. Astroloji doğru tanınmasına rağmen popüler bir alan değil.
2. Hakan Kırkoğlu, günlük fal yazmakla beraber bunun astrolojiyi doğru biçimde ele almanın uygun bir yolu olmadığını düşünüyor.
3. Farklı yaş ve meslek gruplarından insanlar yıldız haritalarının çıkartılması için talepte bulunuyor.
4. Aynı anda ve aynı yerde doğmuş olmak yıldız haritalarının aynı olmasa da benzer olmasına neden olur.

Var Yok

1. Hakan Kırkoğlu'nun astroloji alanındaki özgeçmiş bilgileri
2. Hakan Kırkoğlu'nu 'Göklerin Bilgeligi' kitabı yazmaya iten nedenler
3. Astrolojiye saygınığını kazandırmak için ne yapılması gerektiği
4. Günlük yıldız fallarının doğruluk oranı

13 Anlatalım

Bu metni dinlemeden önce astrolojiyle ilgili düşüncelerim: _____

Metni dinledikten astrolojiyle ilgili öğrendiğim yeni bilgiler: _____

Metinde dinlediğim, astrolojiyle ilgili bana inandırıcı gelmeyen konular: _____

Astrolojiyle ilgili merak ettiğim halde metinde yanıtı bulamadığım sorular: _____

Hakan Kırkoğlu hakkında söyleyebileceklerim ve düüncelerim: _____

İLGEÇLER

*dışında, -lnıdEn başka
-lnın yanında/yanı sıra*

Söym	EK	Yerlik EK	EK	Ogrenmeye
başarlı ol	-ma	-m	-dan / -lnıdan	başka dışında
ol	-ma	-n	-den / -lnıden	yanında
spor yap	-mak	-sı/-si	-tan / -en	yanı sıra
doğur	-mek	-mız/-miz	-ın / -nin	
		-nız/-niz	-in / -nin	
		-ları/-leri		

Ogrenmeye

Satranç keyifli bir oyun olmasının yanı sıra zeka geliştirmeye bir uğraş.

Satranç keyifli bir oyun olmasının yanında zeka geliştirmeye bir uğraş.

Senin başarılı olman dışında hiçbir isteğim yok.

Senin başarılı olmanın dışında başka hiçbir isteğim yok.

Doktoruma göre spor yapmanın yanında beslenmemeye de dikkat etmemeliydim.

Küresel isınma çevre sorunları doğurmasının yanı sıra çok önemli ekonomik sorunlara da neden olmaktadır.

Doktoruma göre spor yapmaktan başka beslenmemeye de dikkat etmemeliydim.

14 Yeniden yazalım

- Gün boyu tek yaptığın boş boş oturup bilgisayar oynamak.
Gün boyu boş boş oturup bilgisayar oynamaktan başka bir şey yaptığın yok.
- Sizden tek istediğim ufak tefek aksiliklere karşı biraz daha anlayışlı olmanız
- Beni yalnızca bu işin söz verdiği tarihte bitip bitmeyeceği ilgilendiriyor.
- O hem çok başarılı bir öğrenci hem de sosyal bir genç.
- Gittiği her ülkenin hem dilini öğreniyor hem de o ülkenin tarihi hakkında incelemeler yapıyor.
- Sen kararını zaten vermişsin. Bu saatten sonra bize düşen ancak kararını onaylamak. Başka bir şey yapamayız.
- İstanbul bir yandan Türkiye'nin en kalabalık ve güzel şehri olarak bilinirken bir yandan da Avrupa'nın en önemli metropolleri arasında gösterilmektedir.
- Test sürüsü sonucunda, yeni üretilen arabamızın hem çok konforlu hem de ekonomik olduğu bir kez daha kanıtlanmıştır.

15 Tamamlayalım

- O yemek kurslarına katılan pek çok bayan iyi vakit geçir *melerinin yanı sıra* yemek konusunda uzmanlaşarak para kazanmaya da başladılar.
- Yaz kamplarınızda dil kurslarına katıl _____ ne tür aktivitelerle vakit geçirebiliriz?
- Takımın yeni antrenörü, "Bu sezon takımımızdan iyi futbol oyna _____ şampiyon olmalarını da bekliyoruz." dedi.
- Esmen undan yapılan ekmek, sağlıklı ol _____ uzun süreli tokluk hissi sağladığından dolayı da tercih ediliyor.
- Onu, karar verirken dikkatli olması konusunda uyar _____ elimizden hiçbir şey gelmez.
- Biktim artık. Sen sorun çıkar _____ bir şey bilmez misin?
- Doktor, hastamızın durumunun ameliyattan sonra netleşeceğini söyledi. Ameliyattan çıkışını bekle _____ yapacak bir şey yok.
- Kredi kartı başvurunuz için şu formu doldurup imzala _____ sizden istediğimiz bir şey yok.
- Farkında misin, şikayet et _____ bir şey yapmıyorsun. Hepimiz sorunların farkındayız ama çözüm üretme yi deneyemez misin?

16 Okuyalım, işaretleyelim

Astrolojinin Doğusu

Bundan çok uzun zaman önce, erkekler ve kadınlar geceleyin yıldızlı gökyüzüne baktılar... Gördükleri manzaranın hem güzellikinden etkilendiler hem de bu yıldızların ne olduğunu, yaşamalarını etkileyip etkilemediğini merak ettiler.

İşte astrolojinin doğusu başlangıçtaki bu meraka dayanır. En azından tahmin edilen hikaye bu, çünkü hiç kimse, astrolojinin yazı öncesi durumunun ne kadar eskiye dayandığını ve nasıl olduğunu tam olarak bilmiyor. Yazılı tarihte astrolojinin ilk ortaya çıkışının ise M.O. 2500 yılında, gezegenlerin insanın kaderini etkileyen güçlü tanrıları olduğuna inanılan Mezopotamya'da olmuştur. Buradaki ilk astrologlar gökyüzünü dikkatle izlemeye ve onun geceleri parıltılı, muhteşem sessizliğinde gördüklerinin düzenli kayıtlarını tutmaya başladılar. Bu kayıtlar sayesinde, gerçekleşen olaylar ve yıldızlar arasında bağlantı kurdular. Astroloji danışmanları tuttukları kayıtlar ve yorumlarına dayanarak kraliyet ailesine devlet yönetimi konusunda akıl verirlerdi ve bu nedenle Mezopotamya tarihinin erken dönemlerinde astroloji "kraliyet sanatı" olarak düşünülürdü.

Zamanla Mezopotamya gökbilimcileri gökyüzünde neler olduğunu açıklamak için yeni geometri bilimini kullanmaya başladılar. Bu dönemde Eski Yunanlılar da Mezopotamya'nın astrolojik kehanet biçimini kendi mitolojileri ve yeni geometri bilimiyle birleştirip "Zodyak" a dayanan kişisel bir astroloji geliştirdiler. Buna göre, Yunanca "zodiakos kyklos" yani "hayvanlar dairesi" anlamına gelen bir kuşak vardır. Bu kuşak, güneşin bir yıl boyunca gökyüzünde izlediği eliptik yörüngesinin her iki yanında dokuz derece uzanır. Zodyak; koç, boğa, yengeç gibi her biri bir hayvan tarafından simgelenen, yılın on iki ayını gösterecek şekilde bölümlenmiş bir kuşaktır. Böylece Yunanlılar astrolojiyi, gökyüzünün yaşamlarındaki etkilerini merak

eden bireylere danışmanlıkta kullanarak yıldız falı sanatını ortaya çıkarmışlardır.

Daha sonra astroloji Roma kültürüne girdi ve oradan da Avrupa'ya yayıldı. Hristiyanlığın doğuşu ile bir süre karanlıkta kaldı. Ne de olsa, astroloji insanların kaderinin, yıldızların yaratıcısından çok, yıldızlar tarafından belirlendiğini savunuyor gibiydi. Oysa ortaya çıkan Hristiyanlık öğretisine göre yaratıcı, insanlara özgür irade bahsetmişti. Ancak, astroloji bir yolunu bulup genel olarak Hristiyan öğretisinin içine sızdı ve gelişmeye devam etti.

Astroloji ortaçağda düşüre geçti. Rönesansın başında ise öğretmenler dünyasında kendine ayrıcalıklı bir yer edindi. On altinci ve on yedinci yüzyillarda Thyco Brahe ve Johannes Kepler gibi önemli gökbilimciler tarafından benimsenip Avrupa'nın büyük üniversitelerinde bir bilim olarak kabul edildi. Fakat bir süre sonra modern bilimin buluşları, astrolojinin bilimsel doğruluğuna olan inancı ufak ufak sarsmaya başladı.

Günümüzde astrolojinin bir bilim dalı olarak kabul edilip edilmediğine dair farklı görüşler vardır. Astrolojiyi bilim olarak kabul eden çevrelerin en çok yakındığı ise astrolojinin "günlük burç yorumlarını gösteren bir alan'a indirgenerek tanımlanmasıdır. Oysa onlara göre astroloji, insanların doğum anından itibaren gök cisimleri ve insanlar arasındaki sürekli etkileşimi ciddi biçimde inceleyen bir alandır.

Astrolojiyi ister bir bilim dalı, ister bir inanç sistemi, ister saçmalık olarak değerlendirelim; insanların astrolojiye olan ilgisi yadsıyamayacağımız bir gerçekdir. Çünkü son yıllarda astroloji insan ruhunun zenginliklerinin dile getirilmesinin bir biçimini olarak her zamanki kadar popüler.

Astroloji, hala kendilerini daha iyi anlamak isteyen çağdaş bireylere, ruhlarının evrenin sayısız mucizeleri ile olan gizemli ilişkisini açıklamayı vaat eder.

	Var	Yok
1. Mezopotamya'daki dini inanışlar	☐	☐
2. Astrolojiye ait ilk yazılı kaynakların neyle ilgili olduğu	☐	☐
3. Astrolojinin gelişmesinde ve yaygınlığında rolü olan medeniyetler	☐	☐
4. Tarih boyunca çeşitli dönemlerde, astrolojiye karşı insanların tutumu	☐	☐
5. Günümüzde astrolojinin insan hayatı katkılari	☐	☐

Hristiyanlığın doğuşu ile astrolojiye olan inanç biraz sarsıldı, çünkü astroloji _____.

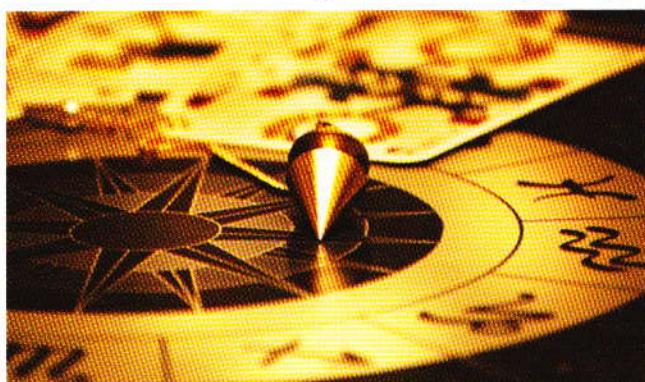
- yıldızların yaratıcısı olmadığını söyler gibiydi.
- insanların kaderinin yıldızların yaratıcısı tarafından belirlendiğini söyler gibiydi.
- insanların kaderi üzerindeki en büyük egemenliğin yıldızlara ait olduğunu söyler gibiydi.
- astroloji Hristiyan öğretisinin içine sızdı.

Onlar

- Astrolojiyi bilim dalı olarak kabul etmeyenler.
- Astrolojiyi günlük burç yorumlarını gösteren bir alana indirgeyenler.
- Astrolojiyi bilim dalı olarak kabul edenler.
- Astrolojiyi günlük burç yorumlarından ibaret görenler

Var Yok

1. Astroloji yazılı kaynaklara göre ilk dönemlerinde prestijli bir alandı.	☐	☐
2. Yunanlıların astroloji alanındaki çalışmalarına kadar astroloji, yıldızların kişilere özel değil daha genel durumlara etkilerini ortaya koymaktaydı.	☐	☐
3. Astrolojinin; ortaya çıkan öğretilerden, dinlerden ve bilimin geldiği noktadan etkilenişine göre, popülerlik ve saygınlık düzeyi zaman zaman değişmiştir.	☐	☐

17 Görüşlerimizi yazalım, tartışalım

1. "Astroloji bilim süsü verilmiş bir saçmalık. Bilimde yorum'a yer yoktur."

- Katılıyorum Katılmıyorum

Cünkü

2. "Mıknatıslar ve bunların oluşturduğu manyetik alanlar vardır. Örneğin bu alanlar pusulanın ibresinin değişmesine neden olur. Bu mıknatısın gezen genler kadar büyük olduğunu düşünün! Kendinizi de pusulanın ibresi olarak düşünün. V oluşturan manyetik alanın büyüklüğünü hayal edin!

Bu alandan etkilenmemek için garip olmaz mıydı? Astroloji tartışmasız bir bilim dalıdır."

- Katılıyorum Katılmıyorum

Cünkü

3. "Bilmeden konuşmamak gereklidir. Bir konuda bilginiz yoksa susmak en doğrusudur."

- Katılıyorum Katılmıyorum

Cünkü

4. "Burçların özellikleri ve kişilerin özellikleri öyle örtüşüyor ki inanmamak elde değil. Ancak günlük burç yorumları oldukça saçma. O kadar insanların hem de iki satırda bitirilmiş olayları aynı gün yaşayacak olması hem komik hem imkansız."

- Katılıyorum Katılmıyorum

Cünkü

Karşılıklı Konuşma

İÇİNDEKİLER

I. ÜNİTE

Ülkemin En Önemli Yazarı

- A Grubu 151
- B Grubu 152

II. ÜNİTE

Kuşak Çalışmasında Kim Haklı?

- A Grubu 153
- B Grubu 154

III. ÜNİTE

Fobileri Ne?

- A Grubu 155
- B Grubu 156

IV. ÜNİTE

Kültürümüzün Meşhurları

- A Grubu 157
- B Grubu 158

V. ÜNİTE

Para Mutluluk Getirir mi?

- A Grubu 159
- B Grubu 160

VI. ÜNİTE

Yabancı Dili Nasıl Öğrenmeli?

- A Grubu 161
- B Grubu 162

VII. ÜNİTE

Komedyen Aranıyor

- A Grubu 163
- B Grubu 164

VIII. ÜNİTE

Benim Ülkemde Müzik

- A Grubu 165
- B Grubu 166

IX. ÜNİTE

Hayalimdeki Ev

- A Grubu 167
- B Grubu 168

X. ÜNİTE

Televizyon ve Biz

- A Grubu 169
- B Grubu 170

XI. ÜNİTE

Kim Balık Besliyor

Filozof Ne Dedi?

- A Grubu 171
- B Grubu 172

XII. ÜNİTE

Uzaya Gidiyoruz

- A Grubu 173
- B Grubu 174

Karşılıklı Konuşma

1. Ünite A

Soralım, not alalım, karşılaştıralım

Ülkemin En Önemli Yazarı

Adı:

Yaşadığı Dönem:

Yaşamı:

Eğitimi

Eser verdiği Türler:

İşlediği konular:

En çok bilinen eseri:

Diğer önemli eserleri:

Başka dillere çevrilen eserleri:

Aldığı ödüller:

Diğer yazarlardan farklı yanları:

Diğer (yazınız):

	Aynı	Benziyor/Farklı	Tamamen Farklı
Yaşadığı Dönem			
Yaşamı			
Eğitimi			
Eser verdiği Türler			
İşlediği konular			
Başka dillere çevrilen eserleri			
Aldığı ödüller			
Diğer yazarlardan farklı yanları			
Diğer (yazınız)			
Diğer (yazınız)			

Karşılıklı Konuşma

1. Ünite B

Soralım, not alalım, karşılaştıralım

Ülkemin En Önemli Yazarı

Adı:

Yaşadığı Dönem:

Yaşamı:

Eğitimi

Eser verdiği Türler:

İşlediği konular:

En çok bilinen eseri:

Diğer önemli eserleri:

Başka dillere çevrilen eserleri:

Aldığı ödüller:

Diğer yazarlardan farklı yanları:

Diğer (yazınız):

	Aynı	Benziyor/Farklı	Tamamen Farklı
Yaşadığı Dönem			
Yaşamı			
Eğitimi			
Eser verdiği Türler			
İşlediği konular			
Başka dillere çevrilen eserleri			
Aldığı ödüller			
Diğer yazarlardan farklı yanları			
Diğer (yazınız)			
Diğer (yazınız)			

Karşılıklı Konuşma

2. Ünite A

Savunalım

Kuşak Çatışmasında Kim Haklı?

- Siz dünyanın değiştiğini görmüyorsunuz. Artık hiçbir şey sizin zamanınızdaki gibi değil.
- Siz hiç bizim yaşımızda olmadınız. Ama biz sizin yaşıınızda olduk. Dolayısıyla sizi anlıyoruz.
- Sadece sizi dinlersek, yaratıcı olamayız, sizi taklit etmiş oluruz.
- Birazcık deneyimlerimizden yararlansanız sizin için her şey daha kolay ve güzel olacak. Daha az hata yapacaksınız.
- Çoğunuz bir arayış içindesiniz ve bu arayış sizi yanlış noktalara yöneltebilir. Bu durumda öğütlerimiz yol gösterici olabilir.
- Siz çok kuralcisınız. Biz daha özgür olmak istiyoruz. Zaman kuralları da değiştiyor. Bunu anlamıyorsunuz.
- Sizinle ilgili düşüncelerimizde haksız bile olsak saygıyı hakediyoruz. Söylediklerimizi elinizin tersiyle itmemelisiniz.
- Bazen, artık hiçbir zaman bizim yaşımızda olamayacağınız için bizi kıskandığınızı düşünüyorum.
- Biz her şeyi sizin iyiliğiniz için yapıyoruz.
- Bizimle ilgili her şeyi öğrenmek, bizi sürekli kontrol altında tutmak istiyorsunuz. Oysa biz kendi kararlarımızı verebiliriz.
- Biz sizin gözünüzde hiç büyümüyoruz. Oysa gerçek bu değil.
- Bazı konularda doğru kararlar veremiyorsunuz. Bunu anladığınızda çok geç oluyor. Biz bu yollardan daha önce geçtiğ. Nasihatlerimizi önemseyin.
- Ne derseniz kabul etmemizi bekliyorsunuz. Bizim kendimize ait bir yaştanız var.
- Sizinle tartışmak anlamsız. Ne haliniz varsa görsün. Bir gün anlayacaksınız haklı olduğumuzu.

Savunacağım görüşler:

1. Biz herşeyi sizin iyiliğiniz için yapıyoruz

Bu görüşe ekleyeceğлерим: _____

2. _____

Bu görüşe ekleyeceğлерим: _____

3. _____

Bu görüşe ekleyeceğлерим: _____

4. _____

Bu görüşe ekleyeceğлерим: _____

5. _____

Bu görüşe ekleyeceğлерим: _____

6. _____

Bu görüşe ekleyeceğлерим: _____

7. _____

Bu görüşe ekleyeceğлерим: _____

Karşılıklı Konuşma

2. Ünite B

Savunalım

Kuşak Çatışmasında Kim Haklı?

- Siz dünyanın değiştiğini görmüyorsunuz. Artık hiçbir şey sizin zamanınızdaki gibi değil.
- Siz hiç bizim yaşımızda olmadınız. Ama biz sizin yaşınzda olduk. Dolayısıyla sizi anlıyoruz.
- Sadece sizi dinlersek, yaratıcı olamayız, sizi taklit etmiş oluruz.
- Birazcık deneyimlerimizden yararlansanız sizin için her şey daha kolay ve güzel olacak. Daha az hata yapacaksınız.
- Çoğunuz bir arayış içindesiniz ve bu arayış sizi yanlış noktalara yöneltebilir. Bu durumda öğütlerimiz yol gösterici olabilir.
- Siz çok kuralcısınız. Biz daha özgür olmak istiyoruz. Zaman kuralları da değiştiriyor. Bunu anlamıyorsunuz.
- Sizinle ilgili düşüncelerimizde haksız bile olsak saygıyı hakediyoruz. Söylediklerimizi elinizin tersiyle itmemelisiniz.
- Bazen, artık hiçbir zaman bizim yaşımızda olamayacağınız için bizi kıskandığınızı düşünüyorum.
- Biz her şeyi sizin iyiliğiniz için yapıyoruz.
- Bize ilgili her şeyi öğrenmek, bizi sürekli kontrol altında tutmak istiyorsunuz. Oysa biz kendi kararlarımız verebiliriz.
- Biz sizin gözünüzde hiç büyümüyoruz. Oysa gerçek bu değil.
- Bazı konularda doğru kararlar veremiyorsunuz. Bunu anladığınızda çok geç oluyor. Biz bu yollardan daha önce geçtik. Nasihatlerimizi önemseyin.
- Ne derseniz kabul etmemizi bekliyorsunuz. Bizim kendimize ait bir yaştanız var.
- Sizinle tartışmak anlamsız. Ne haliniz varsa görsün. Bir gün anlayacaksınız haklı olduğumuzu.

Savunacağım görüşler:

1. *Biz sizin gözünüzde hic büyümüyoruz. Oysa gerçek bu değil.*

Bu görüşe ekleyeceklerim: _____

2.

Bu görüşe ekleyeceklerim: _____

3.

Bu görüşe ekleyeceklerim: _____

4.

Bu görüşe ekleyeceklerim: _____

5.

Bu görüşe ekleyeceklerim: _____

6.

Bu görüşe ekleyeceklerim: _____

7.

Bu görüşe ekleyeceklerim: _____

Karşılıklı Konuşma

3. Ünite A

Soralım, not alalım, bulalım

Fobileri Ne?

Ablütofobi	: Yıkınma korkusu	Bibliyofobi	: Kitaplardan korkma
Agorafobi	: Açık alan ya da kalabalık korkusu	Brontofobi	: Gök gürültüsünden korkma
Akluofobi	: Karanlık korkusu	Eisoptrofobi	: Aynalardan korkma
Akrofobi	: Yükseklik korkusu	Filofobi	: Sevmekten, aşık olmaktan korkma
Algofobi	: Aci çekme korkusu	Fotofobi	: Işıktan korkma
Amnezifobi	: Hafıza kaybı korkusu	Helyofobi	: Güneşten korkma
Antropofobi	: İnsanlardan korkma	Hidrofobi	: Sudan, yüzmekten ya da boğulmaktan korkma
Araknofobi	: Örümcek korkusu	Hipnofobi	: Uyumaktan korkma
Aritmofobi	: Sayılardan korkma	Klostrofobi	: Kapalı yer korkusu
Aviofobi	: Uçma korkusu	Koulrofobi	: Palyaçolardan korkma
Batofobi	: Derinlik korkusu	Pirofobi	: Ateşten korkma

Seçtiğim Fobiler:

1.

2.

	Evet	Hayır	Kısmen	Notlar
Yüzmeni engelliyor mu?				
Açık alanda pikniğe gitmeni engelliyor mu?				
Yüksek bir yerde bulunmaktan korkuyor musun?				
Yüksek binalara yürüyerek mi çıkıyorsun?				
Ders çalışmakla ilgili bir sorun yaratıyor mu?				
Başkaları için bir eğlence mi?				
Güneşli havalarda mı ortayı çıkıyor.				
Başka insanlarla sosyal ilişkilerini etkiliyor mu?				
Her şeyi yazıya dökme gereği duyuyor musun?				
Aşk hayatını etkiliyor mu?				
Meslek seçimini etkledi mi?				
Berbere, kuaföre gitmeni engelliyor mu?				
Bu fobi nedeniyle bir sağlık sorunu yaşıyor musun?				
Yağmurlu havalarda mı açığa çıkıyor?				
Ulaşım aracı tercihlerini etkiliyor mu?				
Fobinle ilgili bir ilaç kullanıyor musun?				
Stadyumda futbol maçı izlemene engel mi?				
Fobin nedeniyle elektrik faturaların yüksek geliyor mu?				

Karşılıklı Konuşma

3. Ünite B

Soralım, not alalım, bulalım

Fobileri Ne?

Ablütofobi	: Yıkınma korkusu	Bibliyofobi	: Kitaplardan korkma
Agorafobi	: Açık alan ya da kalabalık korkusu	Brontofobi	: Gök gürültüsünden korkma
Akluofobi	: Karanlık korkusu	Eisoptrofobi	: Aynalardan korkma
Akrofobi	: Yükseklik korkusu	Filofobi	: Sevmekten, aşık olmaktan korkma
Algofobi	: Açı çekme korkusu	Fotofobi	: Işıktan korkma
Amnezifobi	: Hafıza kaybı korkusu	Helyofobi	: Güneşten korkma
Antropofobi	: İnsanlardan korkma	Hidrofobi	: Sudan, yüzmekten ya da boğulmaktan korkma
Araknofobi	: Örümcek korkusu	Hipnofobi	: Uyumaktan korkma
Aritmofobi	: Sayılardan korkma	Klostrofobi	: Kapalı yer korkusu
Aviofobi	: Uçma korkusu	Koulrofobi	: Palyaçolardan korkma
Batofobi	: Derinlik korkusu	Pirofobi	: Ateşten korkma

Seçtiğim Fobiler:

1. _____ 2. _____

	Evet	Hayır	Kısmen	Notlar
Yüzmeni engelliyor mu?				
Açık alanda pikniğe gitmeni engelliyor mu?				
Yüksek bir yerde bulunmaktan korkuyor musun?				
Yüksek binalara yürüyerek mi çıkyorsun?				
Ders çalışmala ilgili bir sorun yaratıyor mu?				
Başkaları için bir eğlence mi?				
Güneşli havalarda mı ortaya çıkıyor.				
Başka insanlarla sosyal ilişkilerini etkiliyor mu?				
Her şeyi yazıya dökme gereği duyuyor musun?				
Aşk hayatını etkiliyor mu?				
Meslek seçimini etkledi mi?				
Berbere, kuaföre gitmeni engelliyor mu?				
Bu fobi nedeniyle bir sağlık sorunu yaşıyor musun?				
Yağmurlu havalarda mı açığa çıkıyor?				
Ulaşım aracı tercihlerini etkiliyor mu?				
Fobinle ilgili bir ilaç kullanıyor musun?				
Stadyumda futbol maçı izlemene engel mi?				
Fobin nedeniyle elektrik faturaların yüksek geliyor mu?				

Karşılıklı Konuşma

4. Ünite A

Soralım, yanıtlayalım, not alalım, anlatalım

Kültürümüzün Meşhurları

1. Kültürünüzün en ünlü yerneği:

- Adı ne? • Bu ad nereden geliyor? • Nasıl yapılıyor? • Özel günlerde mi tüketiliyor?
- Ne zaman ortaya çıkmış? • Bir hikayesi var mı?

Sizin sorunuz: _____ ?

Arkadaşınızın kültüründeki en ünlü yemek ve özellikleri: _____

2. Kültürünüzdeki en ünlü dans:

- Adı ne? • Bu ad nereden geliyor? • Nasıl oynanıyor? • Özel giysi gerektiriyor mu?
- En çok kimlerden ilgi görüyor? • Diğer toplumlarca biliniyor mu? • Ne zaman ortaya çıkmış?

Sizin sorunuz: _____ ?

Arkadaşınızın kültüründeki en ünlü dans ve özellikleri: _____

3. Kültürünize ait geleneksel spor:

- Adı ne? • Bu ad nereden geliyor? • Nasıl oynanıyor? • Özel giysi gerektiriyor mu? • Bir hikayesi var mı?
- En çok kimlerden ilgi görüyor? • Diğer toplumlarca biliniyor mu?

Sizin sorunuz: _____ ?

Arkadaşınızın kültürune geleneksel spor ve özellikleri: _____

4. Kültürünize ait özel giysi:

- Adı ne? • Bu ad nereden geliyor? • Nasıl dikiliyor? • Ne zaman giyiliyor?
- En çok kimlerden ilgi görüyor? • Diğer toplumlarca biliniyor mu? • Bir hikayesi var mı?

Sizin sorunuz: _____ ?

Arkadaşınızın kültürune ait özel giysi ve özellikleri: _____

Notlar	Yemek	Dans	Spor	Giysi
Benzerlikler:	Yapılışı: Hikayesi:	Giysi: Ortaya Çıkışı:	Yapılışı: Hikayesi:	Giyildiği zaman: Hikayesi:
Farklılıklar	Yapılışı: Hikayesi:	Giysi: Ortaya Çıkışı:	Yapılışı: Hikayesi:	Giyildiği zaman: Hikayesi:

Karşılıklı Konuşma

4. Ünite B

Soralım, yanıtlayalım, not alalım, anlatalım

Kültürümüzün Meşhurları

1. Kültürünüzün en ünlü yemeği:

- Adı ne? • Bu ad nereden geliyor? • Nasıl yapılıyor? • Özel günlerde mi tüketiliyor?
- Ne zaman ortaya çıkmış? • Bir hikayesi var mı?

Sizin sorunuz: _____ ?

Arkadaşınızın kültüründeki en ünlü yemek ve özellikleri: _____

2. Kültürünüzdeki en ünlü dans:

- Adı ne? • Bu ad nereden geliyor? • Nasıl oynanıyor? • Özel giysi gerektiriyor mu?
- En çok kimlerden ilgi görüyor? • Diğer toplumlarca biliniyor mu? • Ne zaman ortaya çıkmış?

Sizin sorunuz: _____ ?

Arkadaşınızın kültüründeki en ünlü dans ve özellikleri: _____

3. Kültürünüze ait geleneksel spor:

- Adı ne? • Bu ad nereden geliyor? • Nasıl oynanıyor? • Özel giysi gerektiriyor mu? • Bir hikayesi var mı?
- En çok kimlerden ilgi görüyor? • Diğer toplumlarca biliniyor mu?

Sizin sorunuz: _____ ?

Arkadaşınızın kültürüne geleneksel spor ve özellikleri: _____

4. Kültürünüze ait özel giysi:

- Adı ne? • Bu ad nereden geliyor? • Nasıl dikiliyor? • Ne zaman giyiliyor?
- En çok kimlerden ilgi görüyor? • Diğer toplumlarca biliniyor mu? • Bir hikayesi var mı?

Sizin sorunuz: _____ ?

Arkadaşınızın kültürüne ait özel giysi ve özellikleri: _____

Notlar	Yemek	Dans	Spor	Giysi
Benzerlikler:	Yapılışı: Hikayesi:	Giysi: Ortaya Çıkışı:	Yapılışı: Hikayesi:	Giyildiği zaman: Hikayesi:
Farklılıklar	Yapılışı: Hikayesi:	Giysi: Ortaya Çıkışı:	Yapılışı: Hikayesi:	Giyildiği zaman: Hikayesi:

Karşılıklı Konuşma

5. Ünite A

Geliştirelim, savunalım

Para Mutluluk Getirir mi?

"Mutluluk paraya bağlıdır. Hayallerinizi gerçekleştiremiyorsanız, yalnızca hayal ederek mutlu olamazsınız. Bir çok insanın mutluluk dediği şeyler paranız yoksa sadece avuntudur. İyi kötü bir işinizin olması, önemli bir sağılık sorunu yaşamamanız ve çevrenizdeki birkaç dost... Oysa paranız yoksa, işinizi kaybetmek, hasta olduğunuzda istediğiniz yerde, istediğiniz gibi tedavi olamamak, dostlarınızla yalnızca yoksulluğu paylaşınız için dostluklarınızı sürdürmemek en büyük mutsuzlıklarınız olacaktır."

Bu düşünceyi savunmak için kullanacağınız tümceleri işaretleyin.

- Yeni yerler görmek, yeni insanlar tanımak insanı mutlu eder. Bu da parayla mümkündür.
- Para çoğu zaman sahte dostluklar üretir.
- Sağlıklı olmak çoğu zaman paraya bağlıdır.
- Para ihtiyaçları satın alabilir. Mutluluğu değil.
- Mutluluğu hayatı bakışla ilgilidir.
- İnsan para sahibi olmayı beklerken yaşayabileceği mutlulukları erteler.

Sizin Düşünceleriniz

Karşılıklı Konuşma

5. Ünite B

Geliştirelim, savunalım

Para Mutluluk Getirir mi?

"Mutluluk paraya bağlı değildir. Çünkü satın alınamaz. Mutlu olmak için mutlu olmayı istemek yeterlidir. İnsanın hayallerinin sonu yoktur. Daha çok para, daha çok hayal; daha çok hayal ise yine daha çok para demektir. En büyük mutluluk kaynağı yaşıyor olmaktadır. Yaşamı, para kazanmak, kazandıktan sonra da o parayi korumaya çalışarak geçirenlerin mutluluğu hissedelecek zamanları da olmaz zaten."

Bu düşünceyi savunmak için kullanacağınız tümceleri işaretleyin.

- Yeni yerler görmek, yeni insanlar tanımak insanı mutlu eder. Bu da parayla mümkündür.
- Para çoğu zaman sahte dostluklar üretir.
- Sağlıklı olmak çoğu zaman paraya bağlıdır.
- Para ihtiyaçları satın alabilir. Mutluluğu değil.
- Mutluluğu hayatı bakişa ilgiliidir.
- İnsan para sahibi olmayı beklerken yaşayabileceği mutlulukları erteler.

Sizin Düşünceleriniz

Karşılıklı Konuşma

6. Ünite A

Soralım, Not Alalım, Sunalım

Yabancı Dili Nasıl Öğrenmeli?

1. Bildiği yabancı dilleri: _____

2. Bu dilleri nasıl öğrendiği: _____

3. Bu dilleri neden öğrendiği: _____

4. Bu dilleri nerede öğrendiği: _____

5. Arkadaşınıza göre ideal sınıf ortamı: _____

Deneyimlerinden örnekler: _____

6. Arkadaşınıza göre öğrencinin sorumlulukları: _____

Deneyimlerinden örnekler: _____

7. Arkadaşınıza göre, öğrenilen dilde kitap okumanın önemi: _____

8. Arkadaşınıza göre derse devam, verilen ödevleri yapmanın önemi: _____

Deneyimlerinden örnekler: _____

Sınıfa anlatın

- Arkadaşınızın yabancı dil öğrenmek konusunda yaşadığı güçlükler neler?
- Arkadaşınızın görüşlerinden hangilerine katılıyorsunuz?
- Arkadaşınızın görüşlerinden hangilerine katılmıyorsunuz?
- Yeni yabancı diller öğreneceklerle önerileriniz.

Karşılıklı Konuşma

6. Ünite B

Soralım, Not Alalım, Sunalım

Yabancı Dili Nasıl Öğrenmeli?

1. Bildiği yabancı dilleri: _____
2. Bu dilleri nasıl öğrendiği: _____
3. Bu dilleri neden öğrendiği: _____
4. Bu dilleri nerede öğrendiği: _____
5. Yabancı dil öğrenirken karşılaştığı sorunlar: _____

Deneyimlerinden örnekler: _____

6. Arkadaşınıza göre ideal öğretmen tipi: _____

Deneyimlerinden örnekler: _____

7. Arkadaşınıza göre dilin öğrenildiği ülkede yaşıyor olmanın önemi: _____

Deneyimlerinden örnekler: _____

8. Arkadaşınıza göre öğrenilen dilde film izlemenin önemi: _____

Deneyimlerinden örnekler: _____

Sınıfa anlatın

- Arkadaşınızın yabancı dil öğrenmek konusunda yaşadığı güçlükler neler?
- Arkadaşınızın görüşlerinden hangilerine katılıyorsunuz?
- Arkadaşınızın görüşlerinden hangilerine katılmıyorsunuz?
- Yeni yabancı diller öğreneceklerle önerileriniz.

Karşılıklı Konuşma

7. Ünite A

Canlandırıyalım

Komedyen Aranıyor

Komedи programı yapımcısınız ve yeni bir TV programı hazırlayacaksınız. Programınızda yeni yüzler kullanmak istiyorsunuz. Biraz sonra programınızda rol almak isteyen amatör komedyenler arasından bir seçme yapacak ve üç farklı rol için üç oyuncu seçeceksiniz. Aşağıda verilen kriterlere göre uygun oyuncuları belirleyin.

Adaylara aşağıdakileri yapın ve 10 üzerinden puan verin.

1. Tip

- Görünüşü komik olmalı (Aptal görünmeli)
- Olağan konuşma biçimini bile insanları güldürmeli.
- Taklit yeteneği olmalı.

beden dilini etkin bir biçimde kullanarak fıkra anlatma yeteneği

ünlü bir kişiyi taklit etme yeteneği / bir hayvanı taklit etme yeteneği

Puan				
1. Aday	2. Aday	3. Aday	4. Aday	

2. Tip

- Zeki olmalı, insanları zekasıyla güldürmeli.
- Dili iyi kullanıyor olmalı.
- Sözcük oyunlarına dayalı espriler yapabilmeli.

sorularınıza esprili yanıtlar verme yeteneği

dili etkili kullanma yeteneği

Puan				
1. Aday	2. Aday	3. Aday	4. Aday	

3. Tip

- Sakar ve telaşlı olmalı.
- Jest ve mimiklerini etkili kullanabilmeli.

sakar bir garsonu, sekreteri v.b canlandırma yeteneği

farklı duyguları lüzünü, şaşkınlık, v.b mimikleriyle anlatabilme yeteneği

Puan				
1. Aday	2. Aday	3. Aday	4. Aday	

Karşılıklı Konuşma

7. Ünite | B

Canlandırılmış

Komedyen Aranıyor

Bir TV kanalı için yeni bir komedi programı hazırlanıyor. Yapımçı bu programda yeni yüzler kullanmak istiyor. Biraz sonra bu programda rol almak için seçmelere katılacaksınız. Aşağıda üç farklı rol için aranan tipler tanımlanmıştır. Bunlardan birini seçip hazırlıklarınızı yaparak yapımcayı etkileyin, rolü kapın.

1. Tip

- Görünüşünüz komik olmalı (Aptal görünmelisiniz)
- Olağan konuşma biçiminiz bile insanları güldürmeli.
- Taklit yeteneğiniz olmalı.

Seçmelerde sizden,

- beden dilini etkin bir biçimde kullanarak fıkra anlatmanız,
- ünlü bir kişiyi taklit etmeniz
- bir hayvanı taklit etmeniz istenecektir.

2. Tip

- Zeki olmalısınız, insanları zekanızla güdürebilmelisiniz.
- Dili iyi kullanıyor olmalısınız.
- Sözcük oyunlarına dayalı espriler yapabilmelisiniz.

Seçmelerde sizden,

- yapımcının sorularına esprili yanıtlar vermeniz,
- dili etkili kullanmanız istenecektir.

3. Tip

- Sürekli sakarlıklar yapmalı ve telaşlı görünmelisiniz.
- Jest ve mimiklerinizi etkili kullanabilmelisiniz.

Seçmelerde sizden,

- sakar bir garsonu, sekreteri v.b canlandırmanız
- farklı duyguları (üzüntü, şaşkınlık v.b) mimiklerinizle anlatmanız istenecektir.

8. Ünite A

Soralım, not Alalım, Karşılaştıralım

Benim Ülkemde Müzik

Arkadaşınıza şu konularda sorular sorun:

1. Ülkesinin geleneksel müziği ve özellikleri:

2. Ülkesinde en popüler müzik türü:

3. Kültürünün geleneksel enstrumanı ve özellikleri

4. Bu enstrumanı çalmayı bilip bilmediği.

5. Ülkesinde ilgi gören yabancı müzik türleri:

6. Dünyaca meşhur müzisyenleri:

7. Ülkesinde popüler olan yabancı müzisyenler:

8. Türk müziğinin ülkesindeki tanınırlığı:

9. Ülkesinde tanınan Türk Müzisyenler:

10. Ülkesinin dünyaca tanınan müzisyenleri:

11. Sizin sorularınız:

Benim kültürüm için geçerli	Arkadaşımın kültürü için geçerli
Otantik bir enstrumanı var	
Dünyada tanınan bir müzik kültürü var	
Yabancı müzik türleri ilgi görüyor	
Türk müziği ilgi görüyor	
Türk müzisyenler tanınıyor	
Müzisyenleri dünyada tanınıyor	
Müziği dünyada tanınıyor	
Geleneksel enstrumanı dünyada tanınıyor	

Otantik bir enstrumanı var
Dünyada tanınan bir müzik kültürü var
Yabancı müzik türleri ilgi görüyor
Türk müziği ilgi görüyor
Türk müzisyenler tanınıyor
Müzisyenleri dünyada tanınıyor
Müziği dünyada tanınıyor
Geleneksel enstrumanı dünyada tanınıyor

Karşılıklı Konuşma

8. Ünite B

Soralım, not Alalım, karşılaştıralım

Benim Ülkemde Müzik

Arkadaşınıza şu konularda sorular sorun:

1. Ülkesinin geleneksel müziği ve özellikleri:

2. Ülkesinde en popüler müzik türü:

3. Kültürüne geleneksel enstrumanı ve özellikleri

4. Bu enstrumanı çalmayı bilip bilmemiği.

5. Ülkesinde ilgi gören yabancı müzik türleri:

6. Dünyaca meşhur müzisyenleri:

7. Ülkesinde popüler olan yabancı müzisyenler:

8. Türk müziğinin ülkesindeki tanınırlığı:

9. Ülkesinde tanınan Türk Müzisyenler:

10. Ülkesinin dünyaca tanınan müzisyenleri:

11. Sizin sorularınız:

Benim kültürüm için geçerli

Arkadaşımın kültürü için geçerli

Otantik bir enstrumanı var		
Dünyada tanınan bir müzik kültürü var		
Yabancı müzik türleri ilgi görüyor		
Türk müziği ilgi görüyor		
Türk müzisyenler tanıyor		
Müzisyenleri dünyada tanıyor		
Müziği dünyada tanıyor		
Geleneksel enstrumanı dünyada tanıyor		

9. Ünite A

Tasarlayalım, anatalım

Hayalimdeki Ev

Arkadalarınızla birlikte hayalinizdeki evi aşağıdaki sözcükleri de kullanarak tasarllayın.

1. Fiziksel özellikler:

- betonarme
- ahşap
- çelik
- tuğla
- kagir
- diğer: _____

2. Mimari tarzı:

- tek katlı
 - dubleks
 - tripleks
 - villa
 - yalı
 - şato
- stüdyo
 - klasik
 - modern
 - teknolojik
 - diğer: _____

3. Yeri

- şehir merkezi
 - banliyö
 - şehir dışı
 - köy
 - deniz kıyısı
 - yayla
- diğer: _____

4. Isınma

- kalorifer
 - soba
 - kombi
 - şömine
 - güneş enerjisi
- termal
 - doğal enerji
 - diğer: _____

5. Teknolojik donanımı:

- güvenlik sistemi
 - afetlere dayanıklılık
 - enerji kaynağı
- aydınlatma
 - tesisat
 - elektrikli eşyalar
- internet
 - iletişim sistemi
 - diğer: _____

6. Eklentiler:

- bahçe
 - havuz
 - garaj
 - atelyeler
 - çevre düzeni
- diğer: _____

7. Yaşam alanları:

- yatak odası
 - salon
 - banyo
 - sauna
 - mutfak
 - çalışma odası
- teras
 - balkon
 - yemek salonu
 - diğer: _____

Notlar: _____

Neden Böyle bir evde yaşamak istiyorsunuz? Sınıfa anlatınız.

Karşılıklı Konuşma

9. Ünite B

Tasarlayalım, anatalım

Hayalimdeki Ev

Arkadaşınızla birlikte hayalinizdeki evi aşağıdaki sözcükleri de kullanarak tasarlın.

1. Fiziksel özellikler:

- betonarme
- ahşap
- çelik
- tuğla
- kagir
- diğer: _____

2. Mimari tarzı:

- tek katlı
 - dubleks
 - tripleks
 - villa
 - yalı
 - şato
- stüdyo
 - klasik
 - modern
 - tekno
 - diğer: _____

3. Yeri

- şehir merkezi
 - banliyö
 - şehir dışı
 - köy
 - deniz kıyısı
 - yayla
- diğer: _____

4. Isıtma

- kalarifer
 - soba
 - kombi
 - şömine
 - güneş enerjisi
- termal
 - doğal enerji
 - diğer: _____

5. Teknolojik donanımı:

- güvenlik sistemi
 - afetlere dayanıklılık
 - enerji kaynağı
- aydınlatma
 - tesisat
 - elektrikli eşyalar
- internet
 - iletişim sistemi
 - diğer: _____

6. Eklentiler:

- bahçe
 - havuz
 - garaj
 - atelyeler
 - çevre düzeni
- diğer: _____

7. Yaşam alanları:

- yatak odası
 - salon
 - banyo
 - sauna
 - mutfak
 - çalışma odası
- teras
 - balkon
 - yemek salonu
 - diğer: _____

Notlar: _____

Neden Böyle bir evde yaşamak istiyorsunuz? Sınıfa anlatınız.

Karşılıklı Konuşma

10. Ünite A

Seçelim, tartışalım

Televizyon ve Biz

Aşağıdaki konulardan birini seçiniz ve bu konuyu verilen sınırlıklar çerçevesinde arkadaşınızla tartışınız?

1. Televizyon bağımlılık yaratır mı?

- Televizyon izleme süresi
- Televizyon nedeniyle aksattıklarımız
- Ekleyecekleriniz: _____

2. Reklamların çocuklar üzerinde ne tür olumsuz etkiler vardır?

- Televizyonun çocuklarda neden olduğu fiziksel rahatsızlıklar
- Televizyonun çocuğun davranışlarına etkisi
- Televizyonun çocuğun zeka gelişimine etkisi
- Ekleyecekleriniz: _____

3. Dizi filmlerdeki yaşam izleyici üzerinde özendirici bir etki bırakır mı?

- İzleyicilerin yaşamlarını bir televizyon dizisi gibi düzenleme çabaları
- İzleyicelerin kendi yaşam gerçekleriyle örtüşmeyen özenti davranışları içinde bulunması
- Ekleyecekleriniz: _____

4. Televizyon aile içi iletişimini etkiler mi?

- Televizyonun aile bireylerinin birbirlerine karşı olan sorumluluklarına etkisi
- Televizyonun aile bireylerinin birbirlerine ayırdıkları zamana etkisi
- Ekleyecekleriniz: _____

5. Televizyon programlarından önce gösterilen uyarıcı işaretlerin izleyiciler üzerinde herhangi bir etkisi var mıdır?

- Uyarıcı işaretlerin anlaşılırlığı
- Ebeveynlerin bu işaretleri ne ölçüde dikkate aldığı
- Bu işaretlerin zaman zaman amacının tersine bir etki yaratması
- Ekleyecekleriniz: _____

6. Televizyon dizilerinin gelişme çağındaki çocuklar üzerinde ne tür etkileri vardır.

- Ergen yaştaki çocukların yaşamlarıyla ilgili gerçekliklerden uzaklaşması
- Televizyonda sunulan olumsuz özelliklerdeki karakterlerin çocukların kişilik gelişimine etkisi
- Ekleyecekleriniz: _____

Notlarım: _____

Karşılıklı Konuşma

10. Ünite B

Seçelim, tartışalım

Televizyon ve Biz

Aşağıdaki konulardan birini seçiniz ve bu konuya verilen sınırlıklar çerçevesinde arkadaşınızla tartışınız?

1. Şiddet içerikli yayınlar toplumu nasıl etkilemektedir?

- Televizyonun şiddeti özendirme noktasındaki etkileri
- Televizyonun toplumda kendiliğinden oluşmayan suç ve suçu modelleri yaratması
- Ekleyeceklерiniz: _____

2. Televizyon toplumun tüketim alışkanlıklarını nasıl etkiler?

- Televizyonun izleyicileri ihtiyaç duymadıkları produktlere sahip olmaya yöneltemesi
- Televizyonun bireysel tercihleri körelten, toplu tüketim alışkanlıkları ve marka kültürü oluşturması
- Ekleyeceklерiniz: _____

3. Yarışma programları hakkındaki görüşleriniz nedir?

- Yarışma programlarının izleyicilere kazandırdıklarından daha çoğunu kaybettirmeleri
- Yarışma programlarının insanları boş yere ümitlendirmesi
- Yarışma programlarının ardından yaşanan hayal kırıklıkları
- Ekleyeceklерiniz: _____

4. Bir televizyon programı yapımcısı olsaydınız ne tür bir program hazırlardınız?

- Sizce mevcut programların olumsuz yanları
- Sizin hazırlayacağınız programın özellikleri
- Bu tür bir program hazırlama gerekçeniz
- Ekleyeceklерiniz: _____

5. Televizyonu bir eğitim aracı olarak nasıl kullanmak gereklidir?

- Televizyon kanallarında eğitim programlarının azlığı
- Televizyon kanallarında ne tür eğitici programlar olması gereği
- Ekleyeceklерiniz: _____

6. Sizce gelişmiş ve az gelişmiş toplumların televizyon izleme alışkanlıkları arasında ne tür farklılıklar vardır?

- Gelişmiş ve az gelişmiş ülkelerin televizyon izleme alışkanlarının karşılaştırılması
- Bu ülkelerde yayınlanan televizyon programlarının karşılaştırılması
- Ekleyeceklерiniz: _____

Notlarım: _____

Karşılıklı Konuşma

11. Ünite A

Yanıtlayalım

Kim Balık Besliyor?

Aşağıdaki soruyu arkadaşınıza sorunuz. Onun sorusunu yanıtlayınız.

Genel Bilgiler:

1. 5 tane ev var ve hepsi ayrı renk.
2. Her evde ayrı uyrukta biri oturuyor.
3. Aynı evlerde oturanlar ayrı birer içecek içiyor, ayrı bir hayvan besliyor ve ayrı bir gazete okuyor.
4. Bu beş kişiden hiçbirini diğerinin yaptığını yapmıyor. Yani gazetesi ayrı, içeceğinin ayrı beslediği hayvan ayrı ve evi ayrı.

Kişi bilgileri:

1. İngiliz kırmızı evde oturuyor.
2. İsveçlinin köpeği var.
3. Danimarkalı çay içiyor.
4. Yeşil ev beyaz evin solunda.
5. Yeşil evin sahibi kahve seviyor.
6. Hürriyet gazetesi okuyanın bir kuşu var.
7. Ortadaki evde oturan süt seviyor.
8. Sarı evde oturan Milliyet gazetesi okuyor.
9. Norveçli birinci evde oturuyor.
10. Akşam gazetesi okuyan, kedisi olanın yanındaki evde oturuyor.
11. Atı olan, Milliyet gazetesi okuyanın yanındaki evde oturuyor.
12. Güneş gazetesi okuyan bira seviyor.
13. Mavi evin yanında Norveçli oturuyor.
14. Alman Bugün gazetesi okuyor.
15. Akşam gazetesi okuyanın komşusu sadece su içiyor.

Bu bilgilere göre kim evinde balık besliyor?

Notlarım: _____

Yanıt öğretmeninizde.

Karşılıklı Konuşma

II. Ünite B

Yanıtlayalım

Filozof Ne Dedi?

Aşağıdaki soruyu arkadaşınıza sorunuz. Onun sorusunu yanıtlayınız.

Çok eskiden, bir ülke ve bu ülkenin, halkı tarafından çok sevilen bir kralı varmış. Kral ülkesindeki herkese, çok adil davranışır, yoksulları korur, sarayında çalışanları çok severmiş.

Ülke halkı da krallarına büyük bir sevgi saygı beslemiştir.

Aynı ülkede bir de filozof yaşamış. Bu filozof da etrafındaki insanlara her konuda yol gösterir, onların her türlü sorununu çözmeye çalışmıştır. Küçük bir köyde yaşayan bu filozofun bilgeliği, yardımseverliği zamanla bütün ülkeye yayılmış. Bilgisi, zekası dilden dile anlatılır olmuş.

Önceleri bu durumdan pek de rahatsız olmayan kral, zaman içinde filozofun şöhretinin, kendisine duyulan saygı ve sevgisinin önen geçtiğini düşünmeye başlamış. Bir yandan bu durumdan rahatsız olurken bir yandan da filozofu halkın gözünde küçültecek bir yol, hatta onun öldürmesini haklı gösterecek bir bahane bulmaya çalışıyordu.

Uzun uzun düşündükten sonra filozofu ortadan kaldırmak için bir plan yapmış ve askerlerine filozofu sarayına getirmelerini emretmiştir. Askerler birkaç gün içinde filozofu getirmiştir. Kral halkını büyük bir meyanda toplamış ve filozofun gerçekten söyletiği kadar bilge bir kişi olup olmadığını ortaya çıkaracak bir test yapmaya karar verdiğilığını açıklamış. Filozofa sunular söylemiş:

"Bana bir şey söyle, söylediğin şey doğru olursa başını vurduracağım. Yalan veya yanlış olursa seni asarak ölüdireceğim"

Bu söz karşısında kısa bir süre düşünen filozof, " _____" demiş ve ölümden kurtulmuş.

Siz filozofun yerinde olsaydınız ölümden kurtulmak için ne söylediniz?

Arkadaşınıza aşağıdaki ipuçlarını verebilirsiniz.

1. Bu sorunun yalnızca bir yanıtı var.
2. Filozofun söylediği tümcede geçen bütün sözcükler bu hikayede geçiyor.
3. Filozofu ölümden kurtaran tümce sadece üç sözcükle kurulabiliyor.

Notlarım: _____

Yanıt öğretmeninizde

Karşılıklı Konuşma

12. Ünite A

Seçelim

Uzaya Gidiyoruz

Uzay araştırmaları konusunda çok gizli bir görevdesiniz. Aldığınız bilgilere göre yakında dünyaya bir göktaşı çarpacak ve dünya yok olacak. Ama çalışığınız birim çoktan uzaya yaşılabılır bir gezegen keşfetti bile. Biriminizde çalışan herkes bu gezegende, yeni bir yaşam oluşturmak için üstün nitelikli dört kişi belirlemekle görevli. Biraz sonra bu dört kişiyi belirlemek üzere bazı adaylarla görüşeceksiniz. Seçeceğiniz kişilerin özelliklerini ve onları neden tercih etmeniz gereği ile ölçütleri belirleyin.

1. Kişi

- Cinsiyeti _____ olmalı.
- Mesleği _____ olmalı.
- Yaşı _____ olmalı.
- Sağlıklı durumu _____ olmalı.
- Özel yetenekleri _____ olmalı.
- Konuştuğu diller _____ olmalı.
- Oluşturulacak koloniye katkısı _____ olmalı.
- Diğer _____ olmalı.

2. Kişi

- Cinsiyeti _____ olmalı.
- Mesleği _____ olmalı.
- Yaşı _____ olmalı.
- Sağlıklı durumu _____ olmalı.
- Özel yetenekleri _____ olmalı.
- Konuştuğu diller _____ olmalı.
- Oluşturulacak koloniye katkısı _____ olmalı.
- Diğer _____ olmalı.

3. Kişi

- Cinsiyeti _____ olmalı.
- Mesleği _____ olmalı.
- Yaşı _____ olmalı.
- Sağlıklı durumu _____ olmalı.
- Özel yetenekleri _____ olmalı.
- Konuştuğu diller _____ olmalı.
- Oluşturulacak koloniye katkısı _____ olmalı.
- Diğer _____ olmalı.

4. Kişi

- Cinsiyeti _____ olmalı.
- Mesleği _____ olmalı.
- Yaşı _____ olmalı.
- Sağlıklı durumu _____ olmalı.
- Özel yetenekleri _____ olmalı.
- Konuştuğu diller _____ olmalı.
- Oluşturulacak koloniye katkısı _____ olmalı.
- Diğer _____ olmalı.

Karşılıklı Konuşma

12. Ünite B

Seçelim, soralım, tahmin edelim

Arkadaşımı En Uygun Meslek Hangisi?

Uzay araştırmaları konusunda çalışmalar yapan bir devlet kurumundan davet aldınız. Aldığınız bilgilere göre yakında dünyaya bir göktaşı çarpacak ve dünya yok olacak. Ama siz davet eden kurum çoktan uzayda yaşanabilir bir gezegen keşfetti bile. Şu anda yürüttükleri çalışma bu gezegende, yeni bir yaşam oluşturmak için üstün nitelikli dört kişi belirlemek. Siz adaylar arasındasınız. Bu kurumun seçeceği kişilerle ilgili ölçütleri bilmiyorsunuz. Kendiniz için aşağıdaki konularda uzaya götürülecekler arasına katılmanızı sağlayacak özellikler belirleyin ve insanlığın geleceğinde rol alın.

1. Cinsiyetiniz: _____
2. Mesleğiniz: _____
3. Yaşınız: _____
4. Sağılık durumunuz: _____
5. Özel yetenekleriniz: _____
6. Eğitiminiz: _____
7. Konuştuğunuz diller: _____
8. Dünyada yaşadığınız bölge: _____
9. Sanatsal Yetenekleriniz: _____
10. Diğer: _____

Size sorulacak soruları yanıtırken şunlara dikkat edin:

- Belirlediğiniz özellikler, hangi açılardan sizi farklı kılıyor?
- Bu gezegende oluşturulacak yeni yaşama, diğer adayların katamayacağı neler katabilirsiniz?
- Seçilmemeniz hangi açıdan bir eksiklik olur?

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ

I. ÜNİTE

BİLEŞİK ZAMANLAR (hikaye)
BİLEŞİK ZAMANLAR (rivayet)
BİLEŞİK ZAMANLAR (koşull)

zaman/kip + -lyldt (< i-dil)
zaman/kip + -mış (< i-mış)
zaman/kip + -lysE (< i-se)

VII. ÜNİTE

ULAÇLAR
YİNELEMELER
BELİRTEÇLER

...-lylE ...-lylE
... ml ...

hic yoktan, hic değilse

II. ÜNİTE

ULAÇLAR

-DlkçE,
-Dlk + iyelik sürece
süresince, boyunca

ULAÇLAR

-Dlk/-lylEcEk + iyelik kadar
-lylEcEk kadar

ULAÇLAR

-Dlk/-lylEcEk + iyelik gibi

VIII. ÜNİTE

EDİLEN
ULAÇLAR
BELİRTEÇLER

-ll+-mEktEdlrl
-mEksln
henüz, daha
artık, zaten, şimdilik

III. ÜNİTE

BİRLEŞİK ZAMANLAR

zaman + ol-

BİRLEŞİK ZAMANLAR (genişlemiş)

zaman + gibi ol-

ULAÇLAR

-cEslnE

-lymls gibi

IX. ÜNİTE

ULAÇLAR

-mEklE, -mEklE beraber/birdikte

-mEklE kalma-, -Dlk + iyelik + -lylE kal-

-mEk / -mE + iyelik koşuluyla/şartıyla

ki

IV. ÜNİTE

TEZLİK

-lylver-

SÜRME

-lylEdur-, -lylEkol-, -lylEgel-

YETERLİK

-lylEbil-, -lylEmE-

X. ÜNİTE

ADLAŞTIRMA

-mış + llk + iyelik var/yok/ol-

-Dlk / -lylEcEk + iyelik var/yok/ol-

... -mEslnE / -mEslnE ...

dE ...

yalnız, yalnızca, sadece, ancak

V. ÜNİTE

ULAÇLAR

-mEktEnsE, -mEk varken, -mEk yerine
-lylEcEk + iyelik + -lnlE, -lylEcEk + iyelik yerde

SİFATLAR

-sEl

BAĞLAÇLAR

kı'liler

XI. ÜNİTE

DURUM EKLERİ (yan işlevler)

-lylE, -DE, -DEN

ULAÇLAR

-mE/lyls + iyelik + -lnldEn önce/sonra/itibaren

SORU (imalî)

VI. ÜNİTE

ULAÇLAR

-Dlk / -lylEcEk + iyelik + -lnlE göre
-Dlk + iyelik kadaryla

ULAÇLAR

-Dlk + iyelik takdirde
-mE + iyelik durumunda

OLUMSUZLUK

değil

XII. ÜNİTE

SİFATLAR (sıralanış)

sifat + iyelik > od

dışında, -lnldEn başka

-lnlin yanında/yani sıra

TERİMLER (Türkçe-İngilizce)

GİRİŞ

1 Türkçe, köken olarak, Özbekçe, Tatarca, Kazakça, Kırgızca, Türkmence, Uygurca gibi diğer Türk dilleri ile birlikte Ural-Altay dil ailesinin Altay dalı içinde yer alır. Türkçenin Gagavuzca, Azerice ve Türkmence ile birlikte oluşturduğu "Güney-Batı Türk Dilleri" Moldova, Azerbaycan, İran, Irak, Türkmenistan, Kıbrıs ve Türkiye'de konuşulmaktadır.

2 Türkçe, daha özelleşmiş adıyla "Türkiye Türkçesi", Türkiye Cumhuriyeti'nin resmi diliidir. Türkçenin Türkiye içinde yöreden yöreye değişen çok sayıda ağızı bulunmaktadır. Bu ağızlar bazı sözlüksel ve dilbilgisel ögelerle birlikte birbirinden özellikle eylem çekimleri açısından farklılaşmaktadır. Türkçenin standart biçim, İstanbul ağızına dayanır. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin resmi dili de, Türkçenin bir ağızı olan, Kıbrıs Türkçesidir.

3 Türk alfabesinde her biri ayrı bir harfle karşılanan 29 ses bulunur. Bu seslerin 8'i ünlü, 21'i ünsüzdür.

Ünlüler

a, e, i, o, ö, u, ü

Ünsüzler

b, c, ç, d, f, g, ğ, h, i, k, l, m, n, p, r, s, t, v, y, z

4 Ünlüler kalın/ince, düz/yuvarlak ve geniş/dar olma ölçütlerine göre şöyle sınıflandırılır:

	düz	yuvarlak
geniş	geniş	dar
dar	dar	geniş
kalin	a	i
ince	e	ö
	u	ü

5 Ünsüzlerle ilgili en genel ayrim, titremeli olanlarla titremesiz olanlar arasında, titremesiz olanların da akıcı ve kapanmalı olanları arasında yapılır:

titremeli	titremesiz
akıcı	kapanmalı
b, c, d, g, ğ, h, i, l	f, h, s, s
m, n, p, r, v, y, z	c, k, p, t

6 Türkçe, yapı olarak, eklemeli dillerdir. Ekleme, ses yapısı hemen hemen hiç değişimyen tabanlara yalnızca soneklerin getirilmesi ile gerçekleşir:

geçiş, kalıt, göçmen
gündü, gelecek, geliyor
evim, eviniz, evleri
eve, evden, evin

7 Türkçede ekleme sürecini etkileyen birkaç ses olayı bulunmaktadır. Bunları şöyle sıralayabiliriz:

Ünlü uyumları

i. büyük ünlü uyumu: Eğer bir sözcüğün son hecesindeki ünlü kalınsa, bu sözcüğe eklenecek ekin ünlüsunun de kalın olması, eğer sözcüğün son hecesinde ünlü ince ise, ekin ünlüsunun de ince olması gereklidir.

ii. küçük ünlü uyumu: Eğer bir sözcüğün son hecesindeki ünlü dar ise, bu sözcüğe eklenecek ekin ünlüsunun de dar olması, eğer sözcüğün son hecesinde ünlü geniş ise, bu sözcüğe eklenecek ekin ünlüsunun de ya geniş ya da dar-yuvarlak olması gereklidir.

a, i > a / i

boca, kapı, ışık, sıcak

e, i > e / i

meme, keçi, çizik, gizem

o, u > a / u

kova, soru, kucak, büyük

ö, ü > e / ü

köpek, komür, üzüm, güzel

Türkçe anne, hangi, elma, yağmur gibi birkaç sözcük ile katil, kitap, kaleml, meşhur, kokteyl gibi birçok yabancı sözcük ünlü uyumlarına uymaz.

Türkçeye yabancı dillerden geçmiş sözcüklerden son ünsüzü, son hecenin ünlü kalın iken, alfabe gösterilmeyen bir farklılık olarak, ince olan sözcüklerde eklenen eklerin ünlü de ünlü uyumlarına aykırı olarak ince olur:

alkol

festival

kabul

harf

alkolu

festivalli

kabulu

harfi

alkolu

festivalli

kabulu

harfi

7.2 Ünsüz uyumları: Soneklerin ilk sesleri /c~ç/, /g~k/ ve /d~t/ titremilik çiftlerini sergiliyorsa ve bu eklerin ekleneceği sözcüklerin son sesinde titremesiz /f, s, t, k, ç, ş, h, p/ seslerinden biri varsa, ek, çiftin titremesiz üyesi /t/, /k/ veya /ç/ ile, başka bir ses varsa çiftin titremeli üyesi /d/, /g/ veya /c/ ile başlar:

kitapçı

çalışkan

sınıfta

kitapçı

çalışkan

sınıfta

öğrenci

sıklıkla

okulta

öğrençi

sıklıkla

okulta

7.3 Ünsüz yumuşaması: Bir sözcüğün son sesinde sert titremesiz /t, k, ç, p/ seslerden biri varsa ve bu sözcüğe eklenecek ekin ilk sesi ünlü ise, sözcüğün son sesi titremeli sese /d, g, c, b/ dönüşerek yumuşar:

borç

ayak

tat

kap

lonun

ibenim

iyemeğin

hayal

borcu

ayağım

tadi

kabı

borcu

ayakım

tati

kapi

Ünsüz yumuşaması kuralına tek heceli aç, ak, dik, ek, gec, gık gibi Türkçe sözcükler ile ahlak, erzak, merak, mikroskop gibi bazı yabancı sözcükler uymaz.

7.4 Ünsüz düşmesi: Bazı iki heceli organ adları ile Arapçadan gelen bazı iki heceli sözcükler, ünlü ile başlayan ek aldığında ikinci hecelerinin ünlüsi düşer:

Türkçe

göğüs	> (tavuk) göğüs
karın	> karnım (ağrıyor)
omuz	> (onun) omzu
almı	> alnız (heresi?)
ağız	> ağzımız (kurudu)
burun	> burnun (akıyor)

Arapça

fikir	> (benim) fikrim
resim	> (okulun) resmi
şehir	> (Türkiye'nin) başşehri
isim	> (senin) İsmiñ

7.5 Ünsüz türemesi: Eklemede ya Türkçenin sesdizimsel yapısı gereği, ya da tarihsel bir kalıt olarak bazı selerin türediği olur.

i. **adıl n'si:** O(nlar) kişi(iyelik eklerinden ve gösterme adillarından sonra durum ekleri gelecekse arada /n/ sesi türer:

iyelik ekleri + durum ekleri

arabasını	arabalarını
arabasına	arabalarına
arabasında	arabalarında
arabasından	arabalarından
arabasının	arabalarının

gösterme adilları + durum ekleri

onu	bunu	şunu
ona	buna	şuna
onda	bunda	şunda
ondan	bundan	şundan
onun	bunun	şunun

Gösterme adilları çoğullananacak olsa bile adıl n'si devrededir:

onlar	bunlar	şunlar
-------	--------	--------

adıl n'si kimse adılardan sonra yalnızca tamlayan durumu eki gelirse türer:

kimsenin	kimseyin
kimseni	kimseyi
kimsene	kimseye
kimsende	kimsede
kimsenden	kimseden
kimsenler	kimseler

ii. **koruyucu ünsüz:** İlk sesi ünlü olan durum ekleri, çekim ekleri ve adlaştırma eki -ış ile sonu ünlüyle biten tabanlar arasında /y/ sesi türer:

arabayı	arabayı
yürüyecek	süryecek
yürüyüş	süryüş

iii. **/s/ sesi:** O kişi(iyelik eklerinin ünlü ile biten tabanlara eklenmesinde ortaya /s/ sesi çıkar:

evin kapısı	/kapı
evin penceresi	/pencere

iv. **/ş/ sesi:** Ünlü ile biten sayı adları ile ülestirme eki arasında /ş/ sesi türer:

ikişer	, altışar, yedişer
krş. birer, üçer, dörder, beşer, sekizer, dokuzar, onar	

7.6 Ünlü türemesi: Ünsüz ile biten tabanlara ünsüz ile başlayan ekler eklenirken, arada bir ünlü türer:

iyelik ekleri

evim	krş. ovam
evin	krş. ovan
evimiz	krş. ovamız
eviniz	krş. ovanız

türelim ekleri

kışın	krş. öğlen
birinci	krş. altıncı
gündeç	krş. anaç
azal-	krş. eksil-
azımsa-	krş. kötülmse-
uzunumsu	krş. masamısı
yeşilimtirak	krş. ekşimtirak
Üçüz	krş. ikiz,
alış-	krş. alaş-

8 Türkçenin ekleme sistemine egemen olan ünlü ve ünsüz uyumluları, eklerin birden fazla altbiçim sergilmesi ile sonuçlanır. Bazı eklerde altbiçim sayısı 8'e çıkarken, bazı ekler ise hiçbir uyum kuralından etkilenmez ve tek biçim sergiler:

kitapçı	, bekçi, topçu, sürücü, kapıcı, sucu, gözcü
geliyor	, anyor, ölüyor, buluyor
alırken	, görürken, oturuyorken
akşamkı	, onunkı, sütunkı
ekşimtirak	, morumtirak
sabahleyin	, ikindileyin

9 Türkçede 8 sözcük türü bulunmaktadır:

ad (isim)	ilgeç (ledat)
eylem (fiill)	adıl (zamirl)
sifat	ünlem
belirteç (zarfl)	bağlaç

10 Türkçede çok az sayıda bazı sözcük hem ad hem eylem veya hem sıfat hem eylemdir. Sözcük türü kayması Türkçede sözlüksel olarak nadiren görülür. Bu tür kaymayı ad ile eylem türü ve sıfat ile eylem türü arasında sergileyen bazı sözcükler şunlardır:

boya	, boyacı-, yama
savaş	, savaşçı-, goc
dik	, dik-, düz, düz-

Dilbilgisi Desteği

Ad ile sıfat arasında sözlüksel olarak sistematik karma gösteren sözcükler, sayı ve malzeme adı olan sözcüklerdir:

iki **ısayıslı** krş. **iki** **ıkişılı**
demir **ımadenli** krş. **demir** **ıkapılı**

Sıfatlar, niteledikleri adlar atılarak bir ad gibi bazen doğrudan eylemleri niteleyerek belirteç gibi kullanılabilir.

güzel **ıkızı** krş. **Güzele** **bak!**
krş. **güzel** **konuş-**

11 Vurgu Türkçede son hecelere yerleşerek sözcük sınırını belirleyen ve sözcük ek alındığa hep son heceye kalan dinamik bir ögedir:

geliYOR > **geliyorSUN** > **geliyorsuNUZ**
gözLÜK > **gözlükCÜ** > **gözlükçÜLÜK**

Vurgu yer adlarında ve bazı yabancı sözcüklerde, sondan bir önceki heceye, bu hece güçlü değilse (yanı ünsüz ile bitmeyen ya da ünlüsü uzun değilse), sondan iki önceki heceye gelir:

ıZmir
ıSTANbul
ANKara
HakKAri

Böylece vurgu, biri yer adı olan eşsesli sözcüklerde anlam ayırt edici görev üstlenir:

BEbek (İstanbul'da bir semt) krş. **beBEK** (insan yavrusu)
Ordu (Doğu Karadeniz'de bir ill) krş. **orDU** (askeri birlik)

Olumsuzluk eki **-mE**, vurgu almayan bir hece olduğu için sözcük vurgusu, kendisinden hemen önceki hecede kalır:

GELme, **GELmeyin**, **GELmeyiniz**

Vurgu, olumsuzluk eki ile adlaştırmaya eki **-mE** arasında da anlam ayırt edicidir:

KAZma (Kazma işini yapma!)
krş. **kazMA** (kazma işini yapan alet!)

12 Türkçenin en yaygın sözcük türetme yolu eklemeydir. Ekler dört ayrı doğrultuda sözcük türeten ekler olarak sınıflandırılır.

addan eylem:
başla-, **birik-**, **yanaş-**
eylemden ad:
okul, **yangın**, **yazıcı**
addan ad:
Türkçe, **başlık**, **caycı**
eylemden eylem:
görüş-, **kaçır-**, **yuıkun-**

Türkçede bileşme de yaygın bir sözcük türetme yolu dur ve yalnızca, sözcüklerden biri veya hepsi anlamaca kaymış bileşikler bitişik yazılır.

yangın merdiveni, **gece lambası**, **silgili kalem**
krş. **kalemtıraş**, **karatahta**, **ılkokul**

13 Türkçede olumsuzluk, zaman, kip, kişi-sayı kategorileri, yüklemci eylemler üzerine eklerle sağlanır. Bileşik zaman ve kip çekimlerinde, ikincil çekim eklerini **i** - (imek) yardımcı eylemi taşır.

olumsuzluk:
gelme, **konuşma**
zaman:
gitti, **gelecek**, **biliyor**, **bittiş**, **görür**
kip:
anlamalı, **kalsa**, **olmaya**
kişi-sayı:
gelmesin, **biliyorsunuz**, **kalsam**
bileşik:
geliyor **ıdi**, **olmalı** **i-mışız**

14 Hem tümcelerde özne ile yüklemci eylem arasında, hem de tamlama yapılarında tamlayan ile tamlanan arasında uyum vardır. Öznenin ve tamlayanın yansıttiği kişi ve sayı değerini belirten kişi-sayı ekleri, yüklemci eylem ve tamlanan üzerine gelir:

Ben **geldim**
Sen **geldin**
O **geldi***
Biz **geldik**
Siz **geldiniz**
Onlar **geldiler**

benim **arabam**
senin **araban**
onun **arabası**
bizim **arabamız**
sizin **arabanız**
onların **arabası**

(*Türkçede emir kipi hariç diğer bütün eylem çekimlerinde o kişi için kişi-sayı eki kullanılmaz.)

15 Türkçede **evet/hayır** soruları, önceki sözcükle kaynaşıp ona ünlü uyumlari açısından ullan (ama yine de ayrı yazılan) **m**/ sözcüğü kullanılarak; **ne-** soruları ise, soru sözcükleri kullanılarak yapılır. Her iki tür soruda tümceler, diğer tümcelerin aksine soru ögesinde doğruğa çıkan bir ezgi ile söylenilir.

Siz **Türkçe** **biliyor** **musunuz?**
Sen **öğrenci** **misin?**
Kim **Türkçe** **öğrenmek** **istiyor?**
Türkiye **hangi** **kitada** **yer** **oluyor.**

- 16** Türkçede bazı görev sözcükleri, kendisinden hemen önceki sözcükle zorunlu veya seçimlik olarak kaynaşabilir. Bu tür sözcükler çoğunlukla bir ek gibi genel ses uyularına uyar; bazıları kaynaştığı sözcüğe bitişik, bazıları kaynaştığı sözcükten ayrı yazılır:

araba ile ~ arabayla

öğrenci idim ~ öğrenciydim

Ben de öğrenciyim o da.

Gittin mi gidiyor musun?

- 17** Türkçenin öbek yapısı, sola doğru genişleyerek kurulur, yani öbeğin karakterini belirleyen baş öge, her zaman en sağıdadır:

ad öbeği

sınıf

Türkçe sınıfı

yeni Türkçe sınıfı

şubenin yeni Türkçe sınıfı

sifat öbeği

kısa adamı

daha kısa adamı

benden daha kısa adamı

eylem öbeği

ver-

kitabı ver-

Ayşe'ye kitabı ver-

- 18** Türkçede temel sözcük dizilişi, Öznel-Nesnel-Eylem sırasındadır:

Para mutluluk getirir (Mutluluk getiren, para)

Mutluluk para getirir (Para getiren, mutluluk)

- 19** Tümcede seçimlik olan (dolaylı) tümleçler tümcenin tamamını niteliyorsa en başta, yalnızca eylem öbeğini niteliyorsa özneden sonra yer alır:

Para her zaman mutluluk getirir.

(Paranın her zaman yaptığı, mutluluk getirmektedir.)

Her zaman para mutluluk getirir.

(Her zaman olan, paranın mutluluk getirmesidir.)

- 20** Yalnızca, yüklemci eylemin hemen önündeki kurucu laşağıdaki örneklerde büyük yazılan, tümcenin en vurgulu doğal ögesidir.

Para her zaman MUTLULUK getirir.

(Paranın her zaman getirdiği, mutluluktur.)

Para HER ZAMAN mutluluk getirir.

Tümce vurgusu, biraz daha şiddetli verilerek, doğal vurgulu öge de dahil, tümcenin herhangi bir ögesi laşağıdaki örneklerde büyük ve kalın yazılan) karşıtsal vurgulu öge haline getirilebilir:

Para her zaman MUTLULUK getirir.

(Paranın her zaman getirdiği, mutluluktur; başka şey değil.)

Para HER ZAMAN mutluluk getirir.

(Paranın mutluluk getirmediği bir zaman yoktur.)

PARA her zaman mutluluk getirir.

(Her zaman mutluluk getiren, paradır; başka şey değil.)

- 21** Türkçenin temel sözcük dizilişi oynaktır, yani tümce kurucularını temel dizilişten farklı sıralamak mümkündür ve bu iş, iki belirgin amaç için ve iki ana doğrultuda yapılır:

Birincisi, karşıtsal vurgulama için doğal vurgulu olan öge dışındaki öğeleri eylemin hemen önüne getirmektedir ve bu durumda, taşınan öge zorunlu olarak karşıtsal vurguludur:

Para her zaman MUTLULUĞU getirir. >

Mutluluğu her zaman PARA getirir. /

Mutluluğu her zaman PARA getirir.

Para her zaman MUTLULUĞU getirir. >

Para mutluluğu HER ZAMAN getirir. /

Para mutluluğu HER ZAMAN getirir.

İkincisi, tümcenin bilgilendirici içerisinde daha az önemli olan öğeleri yüklemci eylemin arkasına götürmektedir:

Para her zaman MUTLULUĞU getirir. >

Para mutluluğu getirir her zaman.

Para her zaman getirir mutluluğu.

Her zaman mutluluğu getirir para.

Bu konumdaki öğeler doğal veya karşıtsal vurgu almaz:

Para mutluluğu getirir HER ZAMAN.

Para her zaman getirir MUTLULUĞU.

Türkçede tümceler birbirinin içine, olduğu gibi doğrudan veya bir dönüştürme işlemiyle dolaylı olarak yerleşebilir:

Sen Türkçe konuşuyorsun.

doğrudan:

Ben sen Türkçe konuşuyorsun sanıyorum.

dolaylı:

Ben senin Türkçe konuştuğunu sanıyorum.

Dönüştürme işlemi uygulanırken yerleşmiş tümcenin (tümceğini) özne-yüklem uyumu ya tamlama uyumuna dönüşür ya da ortadan kalkar:

Ben senin Türkçe konuştuğunu sanıyorum.

Ben sen/o/biz/siz/onlar Türkçe konuşunca seviniyorum.

Dilbilgisi Desteği

I. ÜNİTE

BİLEŞİK ZAMANLAR (hikaye)

zaman/kip + -ly/dl (< i-dl)

- 1** Bileşik zaman hikaye, zaman veya kip çekimli eylemin anlattığı iş, oluş veya durumun geçmişte kaldığını anlatır. Bu işleviyle *-ly/dl* eki şimdiki zaman, gelecek zaman, geniş zaman ve gereklilik kipinde, temelde, öyküleme tarzı anlatımlar kurar.

!O gün hava çok soğuktı Yağmur yağıyordu.
O yıllarda Türkiye'deki nüfus bu kadar hızlı artmamaktaydı.
!O akşam eve yorgun geldim! Hemen yatacaktım.
!Evim yakındı İşe hep yürüyerek gider gelirdim.
O sınıfta daha önce de ders yaptıydık (ve o gün bu kadar kalabalık değildik)
!O günlerdeki düşüncem şuydu! Daha çok çalışmamışdım.

- 2** *-ly/dl* eki, dilek ve istek kipinin hikayesi yapılarında öyküleme anlatmaz; geçmişte gerçekleşen ve gerçekleşeceğini olan iş, oluş ve durumlara yönelik "pişmanlık, yakınma" içerebilen dilek ve istekleri anlatır:

!Keşke insanlar da kuşlar gibi uçabilseydi.
Bunu bana son anda söylememeseydin.
Düşünüyorum da keşke başka bir sırntı oturaydım.

- 5** Belirsiz geçmiş zaman hikaye yapısında *-miş* eki riyat anlatmaz; *-mişti*, *-Diydi* ekiyle aynı işlevde ancak daha yaygın olarak kullanılır:

Bu filmi Üniversitede yken de izlediydim/izlemiştim.

BİLEŞİK ZAMANLAR (rivayet)

zaman/kip + -miş (< i-mış)

- 4** Bileşik zaman rivayet, zaman veya kip çekimli eylemin anlattığı iş, oluş ve durumun başkasından duyulduğunu, sonradan öğrenildiğini veya sonradan fark edildiğini anlatır:

Emre her gün süt içiyormuş.
Ali yarın İstanbul'a gideceğini.
İki kişi daha her zaman dört elmezmiş.
Öğretmen dün ödev vermişmiş.
Sen bu bölümü de imzalamamışsun.
Keşke yanınızda bir kalemler bulundursaymışsun.
Keske bu kursa daha erken başlayaymışsun.

- 5** Belirsiz geçmiş zaman rivayet *i-mış/mış* yapısında, rivayetten çok "inanmama, ciddiye almama" içeren duyu ve tutumlar aktarılır:

Böyle olsun istememişmiş.
İstemeyerek olmuşmuş.

- 6** Belirli geçmiş zamanın rivayeti *i-Tymış* bulunmaktadır.

BİLEŞİK ZAMANLAR (koşul)

zaman/kip + -lylsE (< i-sel)

- 7** Bileşik zaman koşul, zaman veya kip çekimli eylemin anlattığı iş, oluş veya durumu başka (anal) tümceler için koşula dönüştür:

Çalışıyorsanız rahatsız etmeyeceğim.

Çalışırsan mutlaka başarısın.

Sınav için yeterince çalışıysan mutlak iyi bir not alırsın.

Çalışıyorsan rahatsız etmeyeceğim.

Çalışacaksan beni gideyim.

Çalışmışsan sınavda belli olur.

- 8** Gereklik kipi koşul *(-mElysE)* yapısı nadiren kullanılırken bu tür anlatım için daha çok *gerek-* eyleminden yararlanılır:

Eğer ben de gelmeliysem... >

Eğer benim de gelmem gerekiyorsa...

- 9** Dilek ve istek kipi koşul yapıları *(*-sEysE, *-EysE)* bulunmamaktadır

II. ÜNİTE

ULAÇLAR

-DlkçE,

-Dlk + iyelik sürece
süresince, boyunca

- 1** *-DlkçE* ulacı, eklendiği eylemin gerçekleşmesine veya gerçekleşme süresine bağlı olma anlatan yan tümceler kurar:

Onu gördükçe sınırlıyorum.

(= 'Onu her gördüğümde sınırlıyorum')

Yaşlandırdıkça güzelleşiyorsun.

(= 'Yaşlandığın sürece güzelleşiyorsun')

- 2** *-DlkçE* ulacı olumsuz yapılarda yalnızca gerçekleşmeme süresine bağlı olma anlatır:

Özür dilemedikçe onu affetmeyeceğim.

(= 'Özür dilemediği sürece onu affetmeyeceğim.')

- 3** *-Dlk+iyelik* sürece yapısı, eklendiği eylemin yalnızca gerçekleşme süresine bağlı olma anlatır:

Kursa devam ettiğiniz sürece sosyal ve kültürel etkinliklerimizden ücretlisiz yararlanabilirsiniz.

Bu ilaç kullanıldığınız sürece alkol kullanmayın.

- 4** *süresince* ve *boyunca* ilgeçleri ile kurulan öbekler de gerçekleşme süresine bağlı olma anlatır:

Ben öğrenciliğim boyunca/süresince hiç kopya çekmedim.

O hastalığı boyunca/süresince evden çıkmadı.

Sen yolculuk boyunca/süresince hep uyudun.

ULAÇLAR

-Dik/-yEcEk + iyelik kador
-yEcEk kador

- 5** Bu ulaç yapıları "sure, miktar, büyülüük, zorluk, yoğunluk" vb. açılardan eylemin üst sınırda gerçekleştiğini ölçü olarak anlatan yan tümceler kurar:

Sinov beklediğimiz kador zordu.

Bu sizin çözüleceğiniz kador basit bir sorun değil.

Of patlayacak kador yedik.

- 6** Yan ve ana tümce eylemleri aynı olduğunda, yalnızca iyelikli ulaç kullanılır.

Bekleyeceğimiz / Bekleyecek kador bekledik artık gidelim.

Yiyeceğiniz / Yiyecek kador yediniz.

- 7** İyelikli ulaç iste- eylemi ile "umursamazlık" anlatan kalıplasmış bir anlatımlar kurar.

İstediği kador pişman olsun loru affetmeyeceğim.

Sen istedigin kador kız lben tükirlerini söylemeye devam edeceğim.

ULAÇLAR

-Dik/-yEcEk + iyelik gibi

- 8** Bu ulaç yapısında ana tümcelere benzerlik nitelemesi yapan veya ana tümcenin yanı sıra veya hemen öncesinde (art ardal) gerçekleşme anlatan yan tümceler kurulur.

benzerlik

Burası tam düşündüğüm gibi sessiz sakin bir yer.

Bu olay bizim hlc de istemediğimiz gibi gelişmedi.

Her şeyi sizin istediğiniz gibi yaptım.

Bir süre sonra sizin de anlayacağınız gibi bu oloyda benim bir suçum yok.

yanıralık

Sınavda sözlük kullanabileceğiniz gibi gözelmene soru da sorabilirsiniz.

Bonş uzun zamandır ziyaretime gelmediği gibi telefon da etmiyor.

art ardalık

Öğrenmen çantasını aldığı gibi sınıftan çıktı.

Ben başımı yastığa koyduğum gibi uyurum.

III. ÜRÜMLÜ

BİRLEŞİK ZAMANLAR

zaman + ol-

- 9** Birleşik zaman, (belirli geçmiş zaman hariç) zaman eklerinin ana eylemin, bütün zaman/kip eklerinin ise ol- yardımcı eyleminin üzerine gelmesiyle oluşan zaman yapılarıdır. Birleşik zaman yapılarında aynı zaman ekleri yanına bulunmaz; bazı birleşimler de nadiren kullanılır.

-iyor	oldu	-{A/I}r	oluyor
	olmuş		oldu
	olur		olmuş
	olacak		olacak
	olmalı		olmalı
	olsa		olsa
	ola		ola
	ol		ol
-miş	oluyor	-{y}EcEk	oluyor
	oldu		oldu
	olur		olmuş
	olacak		olur
	olmalı		olmalı
	olsa		olsa
	ola		ola
	ol		ol

- 10** Birleşik zaman yapılarında *ölmek, bayılmak, üzümek, düşmek* gibi öznenin kontrolünde olmayan eylemler ana eylem olarak kullanılamaz; yerine gibi *ol-* genişlemiş birleşik zaman yapısı kullanılır:

Bir ara bayılacak oldu.

Bir ara bayılacak gibi oldu.

BİRLEŞİK ZAMANLAR (genişlemiş)

zaman + gibi ol-

- 11** Genişlemiş birleşik zaman yapısında *gibi* ilgeci kullanılarak anlatıma "gerçekleşmeye yakın olma" anlamı katılır.

Hafızasını kaybeden hasta bazen geçmişiyile ilgili bir seyler hatırlar gibi oluyor.

Filiz sınavda başarısız olduğunu öğrenince ağlayacak gibi oldu.

Izlediği filmi öyle güzel anlatı ki biz de izlemiş gibi olduk.

- 12** Genişlemiş birleşik zaman yapısından *ol-* yerine *yap-* eylemi de kullanılabilir; bu durumda yapı "yakın olma"dan çok "taklit" anlatır:

Hicbir şey anlamadığım halde anlıyor gibi yaptım.

Cocuk elindeki kitabı okur gibi yapıyor.

Adam binanın en üst katından açoğu atlayacak gibi yaptı.

Bazı hayvanlar tehlikeler karşısında kendilerini korumak için olmuş gibi yapıyor.

- 13** "Yakın olma" veya "taklit" anlatan genişlemiş birleşik zaman yapılarında ana eylem çekimine *-miş* eki de kullanılabilir:

Hafızasını kaybeden hasta bazen geçmişiyile ilgili bir seyler hatırlıyor gibi olmuş.

Filiz sınavda başarısız olduğunu öğrenince ağlayacakmış gibi olmuş.

Hicbir şey anlamadığım halde anlıormuş gibi yaptım.

Neden söylediklerimi anlamazmış gibi yapıyorsun?

Adam binanın en üst katından açoğu atlayacaktır gibi yapınca herkes çok korktu.

Dilbilgisi Desteği

ULAÇLAR

-cEşinE

-iyimş gibİ

- 6** Bu ulaç yapıları, basit ve bileşik zaman çekimli eylemlerle (koşucu eylemi dahil) "benzeme, taklit etme" anlatan yan tümceler kurar:

Olan biteni anlıyorcasına kafasını salıyor.

Yanımdan kosarcasına gecip gitti.

Beni batırıacakcasına harcama yapıyorsunuz.

Sanki ölesiye seviyormuşcasına davranışma.

Bir daha dönmeyecekmişcesine hazırlık yapıyor.

Şampiyon ülkesinde kahramanmışçasına karşılandı.

O her şeyi biliyormuş gibi hiç soru sormuyor.

Bitermiş gibi görünüyor, tekrar başlıyor.

Bana dovecekmiş gibi bakma.

Sanki büyük bir adammış gibi böbürleniyor.

IV. ÜNİTE

TEZLİK

-iyiver-

- 1** Eylem köklerine eklenen -iyiver- ile kurulan tezlik yapısı, eylemin "cabukça, hızlıca, kolayca" veya "beklenmedik biçimde, aniden, birden" gerçekleşmesine yönelik anlatımlar kurar.

Mutfaktan bana bir kola getiriversen.

Gece yarısı kapı çalıverdi.

Bu akşam da çalışmayıver.

SÜRME

-iyEdur-, -iyEkal-, -iyEgel-

- 2** Eylem köklerine eklenen -iyEdur, iyEkal ve -iyEgel- ile kurulan sürme yapıları, eylemin gerçekleşmesinde bir "sürme, devam etme" olduğunu anlatır.

Siz gidedurun, ben size yetişirim.

Yıllardır görmediği babasını karşısına bulunca donakaldı.

Büyüklerin elini öpmek Türk kültüründe yüzyıllardır

süregelen bir gelenektir.

- 3** -iyEdur ile kurulan sürme yapılarında eylem daha çok emir, dilek ve istek kipleriyle çekimlenir:

Sen çalışadur, ben yemeği hazırlayacağım.

Hadi sen sonra gelirsin, ben gidedurayım.

Sen olanları anlatadursan da biz gitsek!

- 4** Sürme yapıları -iyip ulaci ile de kurulabilir. *kal-* eylemle kurulan bu tür yapınlarda *bak-, don-, şaş-, şasır, uyu-* gibi sınırlı sayıda eylem yer alabiliken *dur-* ile kurulanlarda ise daha çok, aktarılan iş, oluş veya du-

ruma karşı konuşucuya ait bir tür "hoşnut olmama, şikayet etme" tutumu yansıtılır.

Arkamızdan öyle bakıp kaldı.

Eyyah, uyuyup kalmışım!

Yan masada oturanlar yemek boyunca bize bakıp durdu.

Arkadaşım bugün ders boyunca gülüp durdu.

Hocam bana her fırsatla "Sen çok tembelsin" deyip duruyor.

YETERLİK

-iyEbil-, -iyEmE-

- 5** -iyEbil-, eylemin gerçekleştirilmesi için gerekli olan güç, bilgi, zaman, kaynak, yetenek, olsak vb. yeterlilikle sahip olup olmamayı anlatır:

Halil Mutlu halterde 320kg. kaldırabiliyor ama ben kaldırılamıyorum.

Sınavda tarih sorularını cevaplayabildim ama diğerlerini cevaplayamadım.

Seni en çok 15 dk. bekleyebileceğim.
Metro ile hangi semtlerde gidebiliriz?

- 6** -iyEbil-, yeterlilik yerine izin verme veya isteme anlatır olabilir:

Bugün yağmur yağabiliyor.

(Yağmurun bugün yağma ihtimali var)

Yarın sınav zor olabilir.

- 7** -iyEbil- emir, rica, istek, öneri gibi edimsel anlatımlar kumak üzere, genellikle de geniş zaman çekimli olumlu soru tümceleriyle kullanılır:

Adınızı söyleyebilir misiniz? (Lütfen adınızı söyleyiniz)

Sırayı imzalayabılır misiniz?

Bir çay verebilir misiniz?

- 8** İki olumsuz, ikinci olumlu olan iki yeterlilik yapısı aynı eylem kökünde önce yetersizlik *I-EmE-I*, sonra tahmin *-iyEbil-* anlatmak üzere birlikte kullanılabilir:

Ben ioplantıya katılmaya-yabılıyorum.

Bazı soruları anlayamaya-yabılırsınız.

- 9** Gerçekleşmesi öznenin kendi isteğine bağlı olmayan, genellikle de belirli bir beceri kazanmış olmayı gerektiren eylemler, olumsuzluk bildirdiği durumlarda yeterlilik yapısıyla görünümek zorundadır:

Cocuk çalıştı ama sınav kazanmadı / kazanamadı.

Cüzdanımı kaybettim, her yerde aradım ama bulmadım / bulamadım.

Bu soruyu hiç kimse bilmedi / bilemedi

V. ÜNİTE

ULAÇLAR

*-mEktEnsE, -mEk varken, -mEk yerine
-ylEcEK + iyelik + -lnlE, -ylEcEK + iyelik yerde*

5 Bu ulaclar yan tümce ile ana tümce arasında anlatımın içeriği açısından genel anlamda bir "tercih" yapmasına dayalı anlatımlar kurar.

Başkalarının kurallarına göre akıllı olmaktadır kendi kurallarına göre deli olurum.

(= 'Başkalarının kurallarına göre akıllı olmayı değil, kendi kurallarına göre deli olmayı tercih ederim')

Bu haftasonu evde oturmak yerine sinemaya falan gitmek istiyorum.

(= 'Bu haftasonu evde oturmak değil sinemaya falan gitmek istiyorum.)

Ozür dileyeceğine bir de kalkmış beni suçluyor.

(= 'Aslında özür dilemesi gerekir ama bunu yapmıyor, oksine beni suçluyor)

Forma babasının odını yazacağı yerde annesinin odını yazmış.

(= 'Forma babasının adını değil, annesinin adını yazmış')

Metroyo binmek varken neden taksiye binelim ki!

(= 'Metroya binmeyi neden taksiye binmeye tercih edelim ki!')

SİFATLAR

-sEl

6 Bu türetim eki, adları "ait velyalı ilgili olma" açılarından nitelene yapan sıfatlara dönüştüren ve işlek olarak kullanılma potansiyeline sahip olan bir ektir.

bölge-sel (= bölgeyle ilgili, bölgeye ait)

bilim-sel (= bilimle ilgili, bilime ait)

7 -sEl türetim eki, Arapçadan Türkçeye gecen bazı sözcüklerde aynı görevi gören -i ekinin yerine de kullanılır olmuştur.

ruhi	> ruhsal ibnâlîmleri
tarihi	> tarihsel lgerçekler
hayvani	> hayvansal lgîdalar
askeri	> askersel
mali	> malsal
beşeri	> beşersel

8 Arapçadan geçen sıfatların bazlarında ya sözcüğün ses yapısında değişim olduğundan ya da sözcüğün ad kökü Türkçe'de bulunmadığından bu tür sözcüklerde -i eki yerine -sEl eki çoğunlukla kullanılmaz:

dünyevi	dünyesel
ticari	ticarsal
maddi	madâlsal
manevi	manesel

BAĞLAÇLAR

ki'liler

5 *ki* ile birlikte kalıplılmış olarak kullanılan aşağıdaki bağlaçlar, tümceler arasında çeşitli kavramsal bağlantılar kurar:

karsılık kurma: *halbuki/oysa ki*

Beni suçluyorsun halbuki/oysa ki durum sondan gibi değil.

çıkarma: *öyle ki*

Hafıza sonları çok gec kalkarırm, öyle ki bazen akşamı ettiğim olur.

bağlantı kurma: *madem ki, nasıl ki*

Madem ki toplantı katılmayacaktın önceden haber vereydi.

Nasıl ki kimse suçu kendisinde aramaz o da suçu başkasında arıyor.

benzerlik kurma: *sanki*

Bu otel gerçekten çok güzel, sanki evimizde gibiyiz.

En küçük sorunda bağınp çağırıyor, sanki kendisi hic hata yapmıştır.

zaman belirtme: *ne zaman ki*

Ne zaman ki yapmanız gereken işleri biliyorsun o zaman tatile gitabilirsin.

varsayıma: *diyelim ki*

diyelim ki issız bir adadasınız, yanınızda olmasını isteyeceğiniz üç şey ne olurdu?

çıkarmı: *demek ki*

Tüm deneme sınavlarından kötü puanlar aldın, demek ki çalışmıyorum.

avunma: *neyse ki*

Dün bizim sokakta bir trafik kazası odu neyse ki kimseye bir şey olmadı.

koşul: *yeter ki*

Başarınlı olmamanız için hiçbir neden yok, yeter ki başarmayı isteyin.

hedef: *ta ki*

Kursa devam edeceğim, ta ki diploma alıncaya kadar.

VI. ÜNİTE

ULAÇLAR

*-Dlk /-ylEcEK + iyelik + -lnlE göre
-Dlk + iyelik kadaıyla*

1 Bu ulaclar, içeriğe dayalı bakış açıları anlatan yan tümceler kurar.

Murat'ın söylediğine göre yanındaki gezi iptal edilmiş.

Sınavdan iyi bir puan olamadığını göre yetenince hazırlanmamışının demektir.

Bugün de okula gelmediğine göre sanırım hasta.

Toplantıya Müdür Bey de katılacağına göre önemli konular konuşulacak.

Dilbilgisi Desteği

Oyunun başlamasına on dakika var ama gördüğüm **kadarıyla** hala hazır değilsin.
Anladığım **kadarıyla** sen işinden çok memnun değilsin.
Tanıdığım **kadarıyla** Selim çok yardımsever biridir.

ULAÇLAR

-Dik + iyelik **takdirde**
-mE + iyelik **durumunda**

- 2** Bu ulaclar ana eylemin gerçekleme koşulunu anlatan yan tümceler kurar.

Böyle davranmaya devam **ettiğin takdirde / etmen durumunda** seni cezalandırmak zorunda kalacağım.
Herhangi bir sorunla karşılaşlığınız **takdirde / karşılaşmanız durumunda** beni bu numaradan arayabilirsiniz.

OLUMSUZLUK

değil

- 3** Koşuç tümcelerde *i-* eyleminin olumsuzlanmasında kullanılan **değil**, eylemcil tümcelerde de çeşitli olumsuzluk yapıları kurmak üzere kullanılır:

- 4** **değil**, zaman çekimli eylemin anlatımına vurgu yapmak üzere kullanılır.

Burada saatlerce onu **bekleyecek değilim**.
Aslında ben de ondan **hoslanmıyorum değilim**.
Neden böyle davranışınısan **anlamış değilim**.

- 5** **değil** belirli geçmiş zaman çekimli eylemlerin ancak olumsuz biçimlerinde kullanılır:

Aslında beni zaman zaman **aramadı / aradı değil**.

- 6** **değil**, tümce öğelerini karşılık ilişkisi içinde vurgulayarak olumsuzlamak için kullanılır.

Ben müdürü **bu dosyayı değil** **şu dosyayı** hazırladım.
Ben **bu dosyayı** müdürü **değil** öğrencilere hazırladım.
Müdüre **bu dosyayı** **ben değil o** hazırladı.

- 7** **değil**, tümce öğelerini bir üstünlük ilişkisi içinde de vurgulayabilir ama bu tür kullanımında **değil**, öğelerin arasında değil, öncesinde ve genellikle de **hiç**, **bile** gibi vurgulayıcı öğelerle birlikte kullanılır.

Ben müdürü **değil bu dosyayı**, **hiçbir dosyayı** hazırlayamam.
Ben **bu dosyayı değil** müdürü **öğrencilere bile** vermem.
Değil ben, o bile **bu dosyayı** hazırlayamaz.

VII. ÜNİTE

ULAÇLAR

...-iyE ...-iyE

- 1** Bu ayrik ulaç yapısı, "beğenmemi, azımsama" tutumunu yansitan yinelemeler kurar.

Yemek için **bula bula** bu lokantayı mı buldunuz?

IBeğenmedim.

Bir haftadır bu romanı **okuya okuya** yirmi sayfa okumuşum. (Ne kadar az değil mi?)

YİNELEMELER

... ml ...

- 2** **mı** soru sözcüğü ad, sıfat, çekimli eylem veya belirteçlerden anlamca pekiştirilmiş yinelemeler kurar.

Seni **hic mi hic** anlamıyorum.

Kolunda **beyaz mı beyaz** bir çanta vardı.

Sorsan Türkçe **biliyor mu biliyor**, ama marketten bir ekmeğe alamaz.

Şöyle sıcak mı sıcak, baharatlı mı baharatlı bir çorba içmek istiyorum.

Baktığında **araba mı araba**, ama kesinlikle uzun yolda çıkmaz onunla.

BELİRTEÇLER

hic yoktan, hic değilse

- 3** **hic** ile kurulan bu kaliaşmış belirteçlerden **hic yoktan** "gerekisizce yapılan", **hic değilse** ise "en az düzeyde elde edilen" sonuçları nitelendirmek üzere kullanılır.

Çoğu zaman küçük sarınlardan dolayı **hic yoktan** bir biriminin kalbini kırmızı.

Bu akşam için yemek hazırlayamadım, **hic değilse** bir salata yapayım.

VIII. ÜNİTE

EDİLGЕН

-Hi+-mEktEldir

- 1** Resmi anlatımlarda, duyurularda kullanılan veya anşiklopedik bilgi aktaran edilgen tümcelerin şimdiki zaman anlatımları genellikle **-mEktEldir** ekiyle kullanılır.

Merkezimizde yirmiye aşkın dil, yabancı dil olarak öğretilmektedir.

Bu konuya ilgili tüm çalışmalar bakanlığımız tarafından yürütülmektedir.

Tarihte yazılı ilk olarak Sümerlerin kullandığı bilinmektedir.

ULAÇLAR

-mEksızın

- 2** Bu ulaç eki, ana eylemin gerçekleşme sürecinde yer almayan veya gerçekleşmesine etkisi olmayan anlatımlar içeren yan tümceler kurar.

Depremin ardından arama kurtarma ekipleri çalışmalarını ara vermekszin sürdürüyor.

(= 'Arama kurtarma çalışmalarında ara verme yok')

İki gündür hiç uyumaksızın çalışıyor.

(= 'İki gündür uyumadı, hep çalışıyor')

- 3** -mEksızın ulacı, varoluş anlatan *ol-* eylemiyle koşul anlatılabilir.

Kimliğiniz olmaksızın işlem yaptırmanız mümkün değil.

(= 'Kimliğiniz yoksa işlem yapıtmazsınız')

BELİRTEÇLER

henüz, daha artık, zaten, şimdilik

- 4** *henüz* ve *daha* bağlaçları olumsuz tümcelerde, eylemin konuşma anında gerçekleşmemiş veya tamamlanmamış olduğunu aktarır.

Yemek henüz hazır değil.

Katılım daha yola çıkmadı.

Ne olup bittiğini kimse henüz bilmiyor.

- 5** Olumlu tümcelerde *henüz* bağlacı, eylemin konuşma anında bittiğini, tamamlandığını, *daha* ise eylemin konuşma anında gerçekleşmekte olduğunu, tamamlanmadığı, devam ettiğini aktarır.

Yemek henüz bitti.

Çalışmalar daha ilerliyor.

Film daha sürüyor.

- 6** *artık* belirteci eylemin gerçekleşmesini konuşma anından sonra bağlayan anlatımlar kurar.

Artık sana hiç inanmayıacağım

Olan olmuş artık yapacak bir şey yok.

- 7** *zaten* belirteci tümce içeriğinin bir "gerekçe, bahane" olmasını sağlayan nitelemeler yapar.

Filmi karıştırıp hiç üzülme. Zaten hiç güzel değildi.

- 8** *şimdilik* belirteci, tümce içeriğinin konuşma anına ait bir saptama olmasını sağlayan nitelemeler yapar.

Yeni işim şimdilik çok keyifli ama sonra nasıl olur bilmem.

IX. ÜNİTE

ULAÇLAR

-mEkIE, -mEkIE beraber/birlikte

-mEkIE kalma-, -Dik + iyelik +-lylIE kal-

- 1** Bu ulaç ekleri ve yapıları, ana tümceyle çeşitli "yani sıralık" ilişkileri kuran yan tümceler oluşturur:

- 2** -mEkIE ulacı, eylemin gerçekleşme nedenini gösteren anlatımlar kurar.

Bu kursa katılmakla doğru bir karar verdiği düşünüyorum.

Sigara içmekle hem kendine hem çevrenye zarar veriyorsun.

- 3** -mEkIE beraber/birlikte ulaç yapısı, ana tümcenin gerçekleşmesine bir "açıklama, gerekçe" olma potansiyelliği taşıdığı halde konuşucu açısından etkisi olmayan bir içeriğe sahip yan tümceler kurar.

Seni çok iyi anlamakla beraber haklı olduğunu düşünüyorum.

Satışlar lily gitmekle birlikte şirketin karlılığında bir artış olmadı.

- 4** -mEkIE kalma- ulacı ana tümcede, olumlu ya da olumsuz, daha da ileri gidilmesini gerektiren içerikte yan tümceler kurar.

Üniversiteler yalnızca eğitim vermekte kalmamalı, araştırma faaliyetlerini de desteklemeliidir.

Bu ilaç sadece ağrılarınız hafifletmeye kalmayı iyileşmenizi de sağlayacak.

- 5** -Dik + iyelik +-lylIE kal- yapısı ana eylemle yanı sıralık oktarmak üzere kalıplılmış bir yapıdır.

Alışveriş mağazasında yaşadığımız sorunları, mağaza müdürüne anlatlığımızla kaldık. Hiçbir şey değişmedi.

ULAÇLAR

-mEk / -mE + iyelik koşuluyla/şartıyla

- 6** Bu ulaç yapıları eylemin gerçekleşmesine koşul oluşturan içerikte yan tümceler kurar.

Erken gelmek koşuluyla bu akşam arkadaşlarını çikabiliyisin.

Aynı hatayı tekrarlamayacağına söz vermesi koşuluyla onu affedebilirim.

Dilbilgisi Desteği

BAĞLAC

ki

- 7 ki bağılacı tümceler arasında "neden-sonuç, saptama-açıklama" ilişkileri kurar.

Öğretmen gelmedi ki derse başlayalım.

Param yok ki sana borç vereyim.

Benden yardım istemiyor ki yardım edeyim.

İste ki olsun.

Çayı çok demledim ki herkes içsin.

Baktım ki ofiste kimse yok, ben de çıktım.

Bir hafta boyunca hiç aramayınca anladım ki benimle görüşmek istemiyor.

Murat sınava girmeden ki başanlı olsun.

Bir süre sonra siz de anlayacaksınız ki Türkçe zor bir dil değil.

- 8 ki bağılacı *de-* eylemiyle kurulan tümceleri doğrudan aktarım yapılan tümcelere bağlar.

Öğretmen dedi ki yılın sınav yapacağım.

Ali diyor ki ben sizinle gelmeyeceğim.

- 9 ki bağılacı *de-* eyleminin dilek, istek ve emir kipleriyle çekimlenmiş biçimini taşıyan tümceleri "varsayımlı" aktaran içerikte tümcelere bağlar.

Diyelim ki Üniversiteden sonra iş bulamadın.

De ki bunu ben yaptım.

Desem ki Nisan ayı ayların en güzelidir.

- 10 ki bağılacı soru tümcelerinden sonra kullanıldığından, konuşucunun tümcenin içeriğiyle ilgili "merak, heyecan, endişe" gibi duygularını yansıtır.

(Acaba) öğretmen sınavlarımı kontrol etti mi ki?

Nasıl itiraz edebilirim ki!

- 11 ki bağılacı, tümce öğeleri hakkında "ara açıklama" içeren yan tümceler kurar.

Ali ki sınıfın en çalışkan öğrencisidir, o bile son sınavda başarısız oldu.

X. ÜNİTE

ADLAŞTIRMA

-miş + /lk + iyelik var/yok/ol-
-Dik / -ly/EcEk + iyelik var/yok/ol-

- 12 Ana tümcenin yüklemcil ögesi (*var/yok/ol*) ile kalıplaşmış bu adlaştırma yapıları, belirli bir "deneyim ve yaşıntı"yı olup olmama açısından aktarmaya yarayan anlatımlar kurar.

Benim hiç böyle bir araba kullanmışlığım yok.

Amerikaya gitmişliğim var mı?

Onu daha önce görmüşüğün oldu mu?

Sizinle böylesine tartışmışlığımız olmadı.

Bizim de zaman zaman tartıştığımız olur. Ama asla kavgaya etmeyiz.

Aylardır sinemaya gitmişim yok.

Onun seni arayacağı yok, sen onu ara.

YİNELEMELER

... -mEşInE / -mEsInE ...
... dE ...

- 2 Bu yineleme yapıları, çeşitli konuşucu tutumlarının aktarıldığı tümceler kurulmasını sağlar.

3 Yüklemcil eyleme yinelemenin ikinci sözcüğünü oluşturmak üzere eklenen -mEşInE eki, değişen sözcük sırasıyla ve seçimlik olan *ama* ve *de* bağlaçları ile birlikte, konuşucunun sonraki tümcede sunulan saptamaya yönelik "yararsız veya işlevsiz" kalmasına yönelik içerik taşıyan tümceler kurulmasını sağlar.

İlaçları doktorumun söylediğimi gibi içtim içmesine /

İçmesine içtim (ama/del) hala iyileşemedim.

Ödevlerimi yaptırm yapmasına / yapmasına yaptırm (ama/dal) evde unuttum.

- 4 Yüklemcil eylemi araya girerek yineleten *dE* bağılacı eylemin gerçekleşmesinin konuşucuda "bikkinlik, sıkılık" duyguları oluşturacak denli devam ettiğini, uzadığını aktaran içerikte tümceler kurulmasını sağlar.

Dün akşamki toplantıda müdür konuştu da konuştu. Eve gece yarısı gidebildik.

Sofraya oturunca tutarılmıyor kendisini, yiyor da yiyor.

Çok geç kaldım. Bizimkiler şimdî başının etni yiyecek de yiyecek.

BELİRTECLER

yalnız, yalnızca, sadece, ancak

- 5 Bu belirteçler, tümce öğelerinin olası dizi içinde tekçiliğini vurgulayan, yani olası diğer adayları dışlayan karşıtsal anlatımlar kurmaya yarar.

Partiye sınıftan yalnız/yalnızca/sadece/ancak Ali katıldı.

- 6 ancak, diğer belirteçlerden farklı olarak tekçilliği bir yetersizliğe bağlı olarak aktarır; bu nedenle, yetersizliğin söz konusu olmadığı anlatımlarda kullanılmaz.

Ayda ancak bir kitap okuyabiliyorum.

Seni yalnız/yalnızca/sadece/ancak "Merhaba" demek için aradım.

- 7 yalnız, yalnızca, sadece, ancak belirteçleri karşıtsallık kurdukları için, tümceler arasında bağlantı kuran bağlaçlar olarak da görev görür. ancak ve yalnız koşul ilişkisi kurarken yalnızca ve sadece, sınırlanmış anlatımları bağlar.

Sizinle yemeğe gelirim ancak/yalnız ben İcki içmem.

Size karşı çıkyor değilim yalnızca/sadece eksik bırakığınız noktaları tamamlamaya çalışıyorum.

XI. ÜNİTE

DURUM EKLERİ İyan işlevleri

-*ylE*, -*DE*, -*DEn*

- 1** -*ylE*, -*DE*, -*Den* durum ekleri eylemlerin hedefini, yerini ve kaynağını göstermek olan temel işlevleri dışında işlevler de üstlenebilir.

- 2** Bu durum ekleri, "amaç" veya "konu"yu gösteren seçimlik tümleçler kurar.

Bu çiçekleri **sana** ('senin için') toplayoruz.

Arkadaşlarla **eski günlerden** ('eski günler hakkında')

konuşuyoruz.

Bu **konuda** ('konu hakkındaki') itiraz kabul etmiyoruz.

- 3** Bu durum ekleri bazı zaman adlarına gelerek belirteç yapar.

Haftaya ('gelecek hafta') İstanbul'a gidiyoruz.

Aksarına ('aksama kadar') bütün işlerimi bilmmiş olurum.

Sabah erkenden ('sabahın erken saatlerinde') yola çıkacağız.

Hazırlıklarınızı **akşarından** ('akşam') tamamlayın.

Gelecek **hazıranda** mezun oluyoruz.

Öğrenci festivali **ilkbaharda** gerçekleştirilecek.

- 4** -*ylE* ve -*DEn* ekleri rakamsal anlatımlarda "ücret, fiyat" gösteren anlatımlar kurar.

Bu evi **1000 liraya** ('1000 lira karşılığında') kiraladık.

Bu kitapların **tanesini beş liradan** ('beş lira karşılığında') aldım.

- 5** Bu durum ekleri bazı sözcüklerle kalıplaşmış belirteçler kumuştur.

Ne dediysem inadına tersini yaptı.

Bence onu **boşuna** bekliyoruz. Gelmeyecek.

Onu ilk **görüşte** tanıdım.

Mehmet çok oburdur, **bir oturuşta** bir ekmek yer.

Hediye ettiğin roman çok güzeldi, **bir solukta** okudum.

Sen bence sekreterle değil **doğrudan** müdüre konuşmalısın.

Sizi **tonidığımı** gerçekten çok memnun oldum.

- 6** -*DEn* eki, içeriği "neden, gerekçe" oluşturmaya uygun olan sözcüklerle belirteçler kurar.

Gürültüden **birim ağırdı**. ('Gürültü başının ağırlamasına yol açtı!')

Fırtınadan **birçok binanın çatısı uçtu** ('Fırtına birçok binanın uçmasına neden oldu!')

Dalgınlıktan her şeyi **birbirine karıştırdım**. ('Dalgınlık her şeyi birbirine karıştırmama neden oldu!')

Heyecandan **hiçbir soruya yanıt veremedim**. ('Heyecan hiçbir soruya yanıt verememe yol açtı!')

- 7** -*DEn* eki, tamlayan eki yerine kullanılarak "bütün-parça" ilişkisi sunan tamlama yapıları kurar.

Öğrencilerden **biri** sınava gelmedi.

Su **cikolatalı** pastalarдан bir tane alabilir miyim?

TOMER'deki öğretmenlerden **bazıları** yabancı.

- 8** -*DEn* eki, belirtili olan adlara gelerek "aynılık, benzerlik" anlatır.

Bu ceketten **bende de var**. ('Bu ceketin aynısı bende de var!')

O arabadan **kim istemez!** ('O arabanın aynısını kim istemez!')

ULAÇLAR

-*mE/ylış + iyelik* + -*(n)dEn* önce/sonra/ibaren

- 9** Bu ulaşım yapısı, seçilen ilgece göre konuşma anından öncesine veya sonrasına ait süre belirten yan tümce-ler kurar.

İnternet kullanımının yaygınlaşmasından sonra **birlikte** bilgi paylaşımı önem kazandı.

Yazının bulunmuşundan önce tarihi olaylar kayıt altına alınamıyordu.

SORU! İmalı

- 10** Evet/hayır soruları, genellikle de beklenmedik bir anda ortaya çıkan durum ve olaylar karşısında konuşucunun "şAŞıRMa"sını veya bir "sitem" veya "kinaye"yi aktaran anlatımlar olarak kullanılabilir.

şAŞıRMa

Tam çalışmaya başlayacakken elektrikler kesilmesin mi?

Tam çıkacağız, ben gitmem diye tutturulmaz mı?

Beni bırakıp gitti. Orada öylece kalakaldım mı?

sitem

Siz buralara gelir miydiniz?

Müdürler de icki içiyor muymuş?

Onun ne kadar iyi bir insan olduğunu bilmez miyim?

Onun beni nasıl da düşündüğünü bilmez miyim?

XII. ÜNİTE

SİFATLAR (sıralanış)

- 7** Nitelime sıfatların aynı adı nitelik üzere nasıl sıralanacağına dair genelde bir kısıtlama bulunma-aktadır.

kırmızı, küçük, eski çanta
kırmızı; eski, küçük çanta
eski, küçük, kırmızı çanta
eski, kırmızı, küçük çanta
küçük, eski, kırmızı çanta
küçük, kırmızı, eski, çanta

Dilbilgisi Desteği

- 2** Niteleme sıfatlarıyla birlikte sıralanışta sayı sıfatları açısından da bir kısıtlama bulunmamakla birlikte doğal konum diğerleri için öbeğin başı iken belgisiz sayı sıfıtı bir için doğal konum nitelenen adın hemen önemlidir.

iki eski, kırmızı, küçük çanta
eski, iki küçük, kırmızı çanta
kırmızı, eski, iki küçük çanta
kırmızı, küçük, eski iki çanta

ikinci eski, kırmızı, küçük çanta
eski, ikinci küçük, kırmızı çanta
kırmızı, eski, ikinci küçük çanta
kırmızı, küçük, eski ikinci çanta

birer eski, kırmızı, küçük çanta
eski, birer küçük, kırmızı çanta
kırmızı, eski, birer küçük çanta
kırmızı, küçük, eski birer çanta

bir eski, kırmızı, küçük çanta
eski, bir küçük, kırmızı çanta
kırmızı, eski, bir küçük çanta
kırmızı, küçük, eski bir çanta

- 3** İlgi eki *-ki* ile oluşturulan niteleme öbekleri, niteleme sıfatlarından önce gelmelidir.

Dolaptaki kırmızı, küçük, eski çanta
Kırmızı, dolaptaki, eski, küçük çanta
Kırmızı, eski, küçük, dolaptaki çanta

ADLAŞMA

sıfat + iyelik > ad

- 4** Niteleme sıfatları, 3. kişi iyelik ekleri alarak adlaşabilirler.

Bunların hangisi pahalı? - Kırmızısı.
Hangi yelek güzel, kollusu mu kolsuzu mu? - Kollusu.
Şu şeftalilerin irlerinden 5 kilo tارتar misiniz?

- 5** Bazı belgisiz sayı sıfatları bu yolla kalıplılmış adlar oluşturmuştur.

bir > birimiz, biniz, birileri
kimi > kimimiz, kiminiz, kimileri
birkaç > birkacımız, birkoçınız, birkoçı
bazı > bazıllarımız, bazıllarınız
çok > coğumuz, coğunuz, çokları

- 6** Kalıplasarak belgisiz ad olmuş sözcükler tamlanan öğe olduğunda, ikinci bir iyelik eki almaz.

öğrencilerin biri
öğrencilerin çoğu
öğrencilerin bazıları
öğrencilerin birkaç

İLGECİLER

*dışında, -InildEn başka
-Inilin yanında/yarı sıra*

- 7** Bu ilgeç yapıları, çeşitli içeriklerde ana tümcenin "yarı sıra" gerçekleşme anlatan yan tümceler kurar.

Bu günlerde gelecek haftaki sınavda iyi bir not almakta
başka / almak dışında bir şey düşünmüyorum.
Annen olarak senin mutlu olman *dışında / olmandan*
başka bir şey istemiyorum.
İşsizlik ekonomik bir sorun olmanın yanında / olmanın
yarı sıra sosyolojik bir olgudur da.
Başanlı bir öğrenci oluşunun yarı sıra sosyal bir genç.

TERİMLER (Türkçe-İngilizce)

A	ad	noun	N	niteleme sıfatı	attributive adjective
	ana eylem	main verb	O	olumlu tümce	positive sentence
	ana tümce	main clause		olumsuz tümce	negative sentence
	ayırık	discontinuous		olumsuzluk	negation
B	baş	head	O	öbek	phrase
	basit zamanlar	simple tenses		öyküleme	narration
	belgisiz sayı sıfatı	indefinite numeral adjective		özne	subject
	belgisiz sayı sıfatları	indefinite numeral adjectives	R	rivayet kipi	evidential mood
	belirsiz geçmiş zaman	indefinite past tense		rivayet	rumour, hearsay
	belirteç	adverb	S	sayı sıfatları	numeral adjectives
	bileşik zamanlar	complex tenses		sıfat	adjective
	birleşik zamanlar	compound tenses		sıralanış	word ordering
C	çekim	inflection		soru	question
	çekimli	inflected		soru sözcüğü	question word
D	dilek kipi	desiderative mood		soru tümceleri	interrogative sentences
E	edilgen	passive		sözcük	word
	edimsel anlatım	pragmatic expression		sürme	continuity
	edimsel	pragmatic	S	şimdiki zaman	present tense
	emir kipi	imperative mood	T	tamlama	possessive /genitivel construction
	eylem kökü	verb root		tamlanan	possessed
	eylem	verb		tamlayan eki	genitive suffix
	eylemcil tümce	verbal sentence		tamlayan	possessor
	eylemcil	verbal		tekçil	unique
G	gelecek zaman	future tense		tümce ögesi	part of sentence
	geniş zaman	causative tense		tümce	sentence
	gereklik kipi	necessity mood		türetim	derivation
H	ilgeç	postposition	U	ulaç	gerund
	istek kipi	obligative mood	X	yan tümce	subordinate clause
	iyelik	possessive		yapı	structure
K	kalıplaşmış	frozen		yardımcı eylem	auxiliary verb
	karşıtsal	comparative		yeterlik	ability, possibility
	kip	mood		yineleme	reduplication
	konuşucu	speaker		yüklemcil	predicative
	koşaç eylemi	copular verb		yüklemcil eylem	predicative verb
	koşaç	copula	Z	zaman	tense
	koşul kipi	conditional mood		zaman eki	tense suffix

TÖMER-ADP DENKLİĞİ

YÜKSEK KURLARI	ONİTELER	DİNLEME	BECERİ
			OKUMA
1. KUR	1. ÜNİTE Edebiyat Dünyasından	<ul style="list-style-type: none"> Standart dilin kullanıldığı bir konuşmayı, gürültülü bir ortamda geçse dahi ayrıntılarıyla anlayabilirim. 	<ul style="list-style-type: none"> Ceşitli metin türlerini oldukça rahat okuyabilir ve pek çok sözcüğü anlayabilirim.
	2. ÜNİTE Yaşadıkça	<ul style="list-style-type: none"> Uzmanlık alanına giren bir dersi, konuşmayı veya sunuyu açık ve anlaşılır olduğunda anlayabilirim. 	<ul style="list-style-type: none"> Mesleki veya akademik alanım dışındaki metinleri, gerektiğinde sözlüğe bakmak kaydıyla anlayabilirim.
	3. ÜNİTE Kurtulamadıklarımız	<ul style="list-style-type: none"> Standart dildeki bir radyo programında konuşmacının ses tonundaki iniş ve çıkışlardan vs. verilmek istenen duyguları anlayabilirim. 	<ul style="list-style-type: none"> İlgî alanına giren akademik veya uzmanlıkla ilgili metinlerdeki bilgileri, duyu ve düşünceleri anlayabilirim.
	4. ÜNİTE Dünyaca Ünlü	<ul style="list-style-type: none"> Televizyonda yayınlanan standart dildeki belgeselleri, röportajları, tiyatro oyunlarını ve filmlerin çoğunu anlayabilirim. 	<ul style="list-style-type: none"> İlgî alanına giren ya da mesleğimle ilgili haber, makale ve raporlara hızla göz atarak tümünün okunmaya deðip deðmeyeceðine karar verebilirim.
	5. ÜNİTE Para...Para...Para...	<ul style="list-style-type: none"> İlgî alanına giren ve standart dilde gerçekleşen tartışmalardaki somut ve soyut ifadeleri anlayabilirim. 	<ul style="list-style-type: none"> Yazarın özgün fikir ve görüşlerini aktardığı güncel olaylar hakkındaki makale ve raporları anlayabilirim.
	6. ÜNİTE Dile Gelmek	<ul style="list-style-type: none"> Metni daha iyi anlayabilmek için, metinde bulunan ipuçlarını kullanarak anladığımı kontrol etme ve ana fikri ortaya çikarma gibi farklı dinleme tekniklerini kullanabilirim. 	<ul style="list-style-type: none"> Tiyatro oyunu, öykü, kısa hikaye veya şiir türündeki çağdaş edebi metinleri okuyabiliç, karakterlerin tutum ve davranışlarını, olayların gelişimi içinde değerlendirebilirim.
	7. ÜNİTE Hadi Beni Güldür	<ul style="list-style-type: none"> Hedef dilin ana dil olarak konuşulduğu ortamlarda geçen hararetli sohbetleri takip edebiirim. 	<ul style="list-style-type: none"> Kullanım kılavuzlarına lörn; bilgisayar programları için hazırlanmış olanlara bakarak ilgili açıklamaları ve önerileri bulup sorunu çözmeye başarabilirim.
	8. ÜNİTE Ruhun Gidası	<ul style="list-style-type: none"> Pek çok sunuyu, tartışmayı ve açık oturumu oldukça rahat takip edebiirim. 	<ul style="list-style-type: none"> Zor olan bölümleri birkaç kez okumak kaydıyla uzun ve karmaşık bir metni tamamen anlayabiliirim.
	9. ÜNİTE Yapı ve Yapım	<ul style="list-style-type: none"> Sesin anlaşılmasının zor olduğu istasyon, stadyum gibi ortamlardaki duyuruları ayrıntısıyla anlayabilirim. 	<ul style="list-style-type: none"> Sözlük yardımıyla her türlü yazışmaya okuyup anlayabiliirim.
	10. ÜNİTE Tele-Vizyon	<ul style="list-style-type: none"> Konuşmalardaki üslubu ve çeşitli anlatım biçimlerini (deym, argo, mecaz gibi) kavrayarak günlük dilin çoğunu anlayabilirim. 	<ul style="list-style-type: none"> Çağdaş edebi metinleri kolaylıkla anlayıp üzerinde yorum yapabiliirim.
	11. ÜNİTE İnsanın Büyüük Sırrı	<ul style="list-style-type: none"> Argo ve deymlerin çok kullanıldığı filmleri ve radyo yayınlarını anlayabiliirim. 	<ul style="list-style-type: none"> Uzun ve zor olan sosyal, mesleki veya akademik bilgiler içeren metinleri, detaylarıyla anlayabiliirim.
	12. ÜNİTE Uzaydayız	<ul style="list-style-type: none"> Günlük hayatı kullanılan aletlerin tanıtımı ve kullanma klavuzunda yer alan teknik bilgileri ayrıntılarıyla anlayabiliirim. 	<ul style="list-style-type: none"> Bir anlatının belirgin konusunun yanı sıra açıkça ifade edilmemiş anlam, fikir ve bağlantılarını da kavrayabiliirim.

DOZLEMLERİ

KARŞILIKLI KONUSMA

- Bir konuşmaya, dinleyiciyken de konuşmacıyken de bir ön hazırlık yapmadan başlayabilir, konuşmayı sürdürübilebilir ve sonra erdirebilirim.
- Herkesi ilgilendiren pek çok konudaki uzun konuşmalara veya tartışmalara aktif olarak katılabilirim.
- Tartışmalarda görüşlerimi açıklamalar, gerekçeler ve yorumlarla destekleyebilir ve savunabilirim.
- Uzmanlık ve ilgi alanına giren konularla ilgili olarak kapsamlı bilgi alış verişinde bulunabilirim.
- Röportaj yapabiliyorum, bu esnada bir şeyi doğru anlayıp anlamadığımı sorabiliyorum ve aldığım yanıtlar beni tatmin etmediğinde ayrıntı isteyebilirim.
- Olaylar ve deneyimlere ilişkin duygularımı dile getirebilir, üzerinde hâsasiyetle durduklarına dikkat çekebilirim.

- Hedef dili, ana dili olarak konuşanlar arasında geçen hararetli bir konuşmaya rahatça katılabilirim.
- Mesleki ve bilimsel konularda akıcı, hatasız ve etkili bir şekilde konuşabilirim.
- Hedef dili, toplum içinde esnek ve etkili bir şekilde kullanabilirim (örn: duygularımı ifade etmek, alayla karışık imalarda bulunmak veya şaka yapmak için).
- Tartışmalarda düşünce ve görüşleri mi kendimden emin bir ifadeyle açık ve net olarak dile getirebilir, ikna edici olabilir ve karşısındakilerin görüşlerine de tepki verebilirim.

SÖZLÜ ANLATIM

- İlgi alanına ait birçok konuda anlaşırlar ve ayrıntılı açıklamalar yapabiliyorum.
- Haber ve röportajlardaki açıklamaları, fikir ayrılıklarını anlayabiliyorum ve sözlü olarak özetleyebilirim.
- Bir filmin veya tiyatro oyununun konusunu, olaylar zincirini anlayabiliyorum; sözlü olarak da özetleyebilirim.
- Fikirlerimi mantıklı bir şekilde sıralayarak neden sonuç ilişkisine dayanan bir sav oluşturabiliyorum.
- Bir konu hakkındaki çeşitli seçeneklerin olumlu ve olumsuz yönlerini ortaya koymak gerekçesiyle bildirebilirim.
- Herhangi bir olayın nedenlerini ve sonuçlarını belirleyebilir ve varyimlarda bulunabiliyorum.

YAZILI ANLATIM

- İlgi alanına giren birçok konuda ayrıntılı ve anlaşılır rapor, sunu ve kompozisyon yazabiliyorum.
- Genel konular üzerine yazılmış makalelerin özettini çıkarabilirim.
- Bir kompozisyonun ya da raporun konusunu, önemli noktaları ön plana çıkarıp gerekçeleri destekleyen ayrıntılara da dephinerek aydınlatabilirim.
- Kişisel bir mektupta ya da elektronik postada farklı duyguları ifade edebilir, günün olaylarını, olayların önemli noktalarını açıklayarak aktarabilirim.
- Kolay anlaşılabilen uzun hikayeler yazabiliyorum.
- Bir film ya da kitap üzerine kısa bir görüş bildirebilirim.

ADP
BECERİ
DÜZEYİ

B2

C1

Alıntı Metinler

Sayfa	Başlık	Kaynak
8	Okumanın e – hâli	http://www.milliyet.com.tr/2007/07/06/kitap/akit.html
9	Nobel Edebiyat Ödülü	Osman İkiz, http://www.ntvmsnbc.com/news/392904.asp
10	Şimdiki Çocuklar Harika	Aziz Nesin, "Şimdiki Çocuklar Harika"
11	Aşık Veysel:Dostlar Beni Hatırlasın	Ümit Yaşar OĞUZCAN, Aşık Veysel (Hayatı-Siirleri ve Hakkında Yazılanları [Derleyen: Ümit Yaşar Oğuzcan], 1972, 150 S. MEB, Kültür Yayıncıları.
16	Yel Değirmenlerine Karşı	http://tr.wikipedia.org/wiki/Don_K%C5%9Fot
20	Ah Şu Gençler	Turgut Özakman, "Ah Şu Gençler"
20	Testi Uygulayalım	http://haber.mynet.com/detail_news/?type=Actuel2&id=01214921790769&date=01Temmuz2008
23	Uzun Yolları Göze Alabilen Bir Dostluk	Murathan Mungan
27	Yaşlanmak mı? O da Ne?	Osman Müftüoğlu, http://www.hurriyet.com.tr/yazarlar/7345823.asp?yazarid=95&gid=61&sz=40481
33	Yardıma İhtiyaçım Var mı?	Özlem Mestcioğlu, "Korkular"
34	Aşk mı? Tutku mu?	http://www.haydi.net/Kadin/kadin.asp?katID=36&id=897
36	Tutku...Aci...Tango	http://www.uzaklar.com/content/view/27/167/
37	Tutkular Üzerine	http://www.uzaklar.com/content/view/27/167/ , http://arsiv.sabah.com.tr/2004/09/29/dun107.html
38	Tak Tak Takıntı	Üstün Akmen, http://www.evrensel.net/haber.php?haber_id=5819 , http://www.radikal.com.tr/ek_haber.php?ek=r2&haberno=7159
44	Yemek İsimleri Üzerine	http://hurarsiv.hurriyet.com.tr/goster/haber.aspx?id=312194&yazarid=123 , http://www.tapasturk.com/tapa.html http://tr.wikipedia.org/wiki/Sandwich 4. kontu_John_Montagu
48	Oryantal Dansı	http://www.turkoryantel.com/oryantal.tarihcesi.html , http://www.aksam.com.tr/haber.asp?a=77143,105&tarih=13.05.2007
50	Kimono	http://tr.wikipedia.org/wiki/Kimono
56	Türk Lirası Banknotları	http://www.cnnturk.com/HaberDetay/Ekonomi/4/Genel/303/yeni_paralar_gorucuye_cikti/495318/0
56	Ülkemin Banknotunu Tasarlasaydım	http://www.radikal.com.tr/Default.aspx?aType=EklerDetay&CategoryID=41&ArticleID=904038&Date=18.10.2008
58	Lüksün Sınırı Yok	http://arsiv.sabah.com.tr/2006/11/18/cpsabah/gnc115-20061112-102.html
60	Bugün Zengin Ol	http://arsiv.sabah.com.tr/2004/10/10/gny/gny106-20041010-200.html
60	Zengin Olmanın 15 Püf Noktası	http://arsiv.sabah.com.tr/2006/06/17/gny/gny102-20060617-200.html
62	Parayla Mutluluk Olur mu?	http://www.insankaynaklari.com/ikdotnet/IcerikDetay.aspx?KayitNo=6914

Sayfa	Başlık	Kaynak
65	Neden Tutumlu Olmalı	http://www.tutumluol.com/tutumlu-olmak-icin-10-neden
67	Tam 35 Dil	http://www.zaman.com.tr/haber.do?haberno=182189&keyfield=56616E64677616C6C65
68	İkinci Dilim Türkçe	http://www.turkishweb.com/cibikci07/Anadili/seite64.htm
69	Kayıbolan Diller	Özlem Ertan, www.taraf.com.tr/haber.asp?id=17250
72	Bedenin Söyledikleri	http://www.benbigun.com/153-beden-dilinin-soyledikleri.htm
73	Bedenim Ne Söylüyor	http://arsiv.sabah.com.tr/2001/08/06/g06.html
76	Argo Dilin Gizli Örgütü	Şeyde İşler-Hulki Aktunç röportajı, http://www.milliyet.com.tr/default.aspx?aType=HaberDetay&Kategori=pazar&ArticleID=505782&Date=16.03.2008
77	Ben de Amerikan Delikanlısıymım	http://www.stargazete.com/roportaj/yazar/muratcizgimentes/ben-de-amerikan-delikanlisiyim-82388.htm
80	Mizahın Gücü	http://www.gencgelism.com/v2/content/view/345/2/
81	Mizah Kursu	Tuba Kabacaoğlu, "Mizah oldukça bu kursbitmez" http://www.aksiyon.com.tr/detay.php?id=3195
82	Bizi Anlatan Komedyen: Cem Yılmaz	Göksel Aymaz, http://www.milliyet.com.tr/ozel/kitap/011201/soylesi.html
86	Sessiz ve Derinden	http://tr.wikipedia.org/wiki/Laurel_ve_Hardy , http://tr.wikipedia.org/wiki/Buster_Keaton , http://tr.wikipedia.org/wiki/Charlie_Chaplin http://tr.wikipedia.org/wiki/Harold_Lloyd
89	En Miskin, En Komik Kedi	http://tr.wikipedia.org/wiki/Garfield
91	Müziğin Matematiği	http://muzikatolyesi.gen.tr/makale3.html
93	MP3'ten Önce, MP3'ten Sonra	http://www.tikabasamuzik.com/karalamalar/mp3_oncesi_muzik_ritueli_1.html
94	Müzik Sadece Ruhun Gidası Değil	Tülay Sağlam, http://www.ntvmsnbc.com/news/365439.asp
96	Müzikle Tedavi	http://www.siyahkahve.com/text_print.php?cmd=7&textID=5027
98	Notalarda İsyancı	http://tr.wikipedia.org/wiki/Caz , http://tr.wikipedia.org/wiki/Rock
99	Eskilerden Bir Albüm	http://tr.wikipedia.org/wiki/The_Wall_(film)
104	Eski Türk Evlerinin Mimarisi	http://www.sizinti.com.tr/konular.php?KONUID=65
106	Türkiye'nin En Güzel 10 Heykeli	http://www.hurriyet.com.tr/cuma/10600376.asp
108	Aşk Çeşmesi	http://ersuname.blogspot.com/2008/05/fontani-di-trevi-trevi-ernesi-ya-da.html
110	Assos	Esra Karahan, http://www.portorama.net/content/view/242/42/
112	Doğa Dostu Mimar Kisho Kurokawa	Sibel Arna-Kisho Kurokawa Röportajı, Hürriyet, 01-04-2006, http://www.arkitera.com/news.php?action=displayNewsItem&ID=8121&month=12&year=2008&month=1&year=2009

Ahıntı Metinler

Sayfa	Başlık	Kaynak
112	Mimaride Çevreci Tasarımlar	"Plazalarda 'Yeşil' Devrim" 2004-12-09 Akşam, http://www.yapi.com.tr/UrunHaberleri/koneden-cevreci-asansor-monospace_64843.html
113	Türkiye'de Bir Yeşil Bina	http://www.mimarizm.com/KentinTozu/Makale.aspx?id=474&sid=461
117	Türkiye'de Televizyon Nasıl İzleniyor?	http://www.medya.com/haber_detay.asp?haberID=483
122	Yarışırken Neler Yaşıyoruz	http://www.ntvmsnbc.com/news/257290.asp
124	Televizyonda Yarış Var	http://www.radikal.com.tr/ek_haber.php?ek=cts&haberno=4274
128	Beyninizin Hangi Lobi Çalışıyor?	Hürriyet, 08-08 2007
129	Kadın ve Erkek Beyni Farklı mı?	http://www.milliyet.com.tr/default.aspx?aType=YazarDetay&ArticleID=1011804
130	Zekanın Kaç Türü Var	İrem Fırat , "Çocuğunuz Hangi Zeka Tipine Sahip?" Bebeğim ve Biz Dergisi Ocak 2009
132	Zeka Bir İşe Yarar mı?	http://hulyakonar.com/2008/04/fazla-zeka-fazla-ac-m.html
133	GO Oyunu	http://www.biltek.tubitak.gov.tr/gelisim/satranc/go/1_Go_Nedir.htm
134	Çare Sizsiniz	Hatice Baykalli, http://www.nlpтурк.net/nlpnedir.htm
136	Beyin Gücü mü, İllüzyon mu?	http://tr.wikipedia.org/wiki/Telekinezî , http://tr.wikipedia.org/wiki/Geller_etkisi
137	Beyin Hakkındaki Gerçekler	Büşra M. Aydin, "Annelik Beyin Gücünü Artırıyor", http://www.ntvmsnbc.com/news/408690.asp , http://www.hurriyet.com.tr/dunya/5049539.asp?m=1 http://www.zaman.com.tr/haber.do?haberno=749074&keyfield=616E6E656C696B20626579696E20
140	Paralel Evrenler	http://www.focusdergisi.com.tr/bilim/00151/?printfriendly=yes
141	Kozmos	Carl Sagan, "Kozmos -Evrenin ve Yaşamın Sırları"
142	Uzay Kampı Türkiye	http://www.spacecampturkey.com , http://www.izmirextra.com/default.asp?tabid=405
144	Uzaya Gitmeden Önce Bilmeniz Gerekenler	http://www.focusdergisi.com.tr/bilim/00099
146	Hakan Kırkoğlu ve Göklerin Bilgeliği	http://www.radikal.com.tr/ek_haber.php?ek=cts&haberno=4859
148	Astrolojinin Doğuşu	http://tr.wikipedia.org/wiki/Astrolojinin_tarih%C3%A7esi
171	Kim Balık Besliyor	http://www.beyinegzersizi.com/gunun-zeka-sorusu/dunku-zeka-sorusunun-cevabi-704.html